

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

ISSN-1857-9779

Б И Л Т Е Н

НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
ВО СКОПЈЕ

Број 1189

Скопје, 1 април 2019 година

**Издание на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Ул. „Гоце Делчев“ бр. 9, 1000 Скопје**

ПРВИОТ БРОЈ НА БИЛТЕНОТ Е ОБЈАВЕН ВО МАЈ 1957 ГОДИНА

**Уредник на издавачката дејност на УКИМ:
проф. д-р Никола ЈАНКУЛОВСКИ, ректор**

Уредник на Билтенот: Томислав БАШЕВСКИ

Лектор: Весна Илиевска - Цветановска

Бр. _____
 _5.8. 2013_
 Скопје

Предмет: Материјали за Билтенот за објавување на веб-страницата на УКИМ

Согласно член 132, став 5 од Законот за високото образование („Сл. весник на РМ” бр. 35/2008, 103/2008, 26/2009, 83/2009, 115/2010, 17/2011, 51/2011 и 123/2012), на вебстраницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” во Скопје, од бројот 1059 од 15 август 2013 година, ќе се објавуваат рефератите за избор во наставно-научни, научни и соработнички звања, рецензиите за подобност на темата и оспособеноста на кандидатот за вршење научна работа, прегледите на одобрените докторски дисертации, прифатените магистерски и специјалистички теми, рецензиите на учебници и учебни помагала, како и рефератите за доделување на звањето почесен професор и титулата почесен доктор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј”. По објавување на материјалите на веб-страницата, факултетите и институтите за своите потреби, истите треба да ги отпечатаат во материјална форма за да можат да ги достават на членовите на наставно-научниот, односно научниот совет. Поради тоа, потребно е сите материјали што се предвидени за објавување во Билтенот на Универзитетот, благовремено да ги доставувате во **електронска форма**.

Поради усогласеност и униформност на текстовите потребно е материјалите за објавување да се доставуваат како Microsoft Word 2003 документи во кои исклучиво ќе се користи системскиот фонт **Georgia**. Овој фонт содржи богато множество на кирилични (македонски, српски, руски), латинични (со различни видови на надредени знаци), грчки и други знаци. Варијанта на овој фонт со корегирани знаци во италиќ формата за македонските букви ‘**g**’, ‘**u**’, ‘**uu**’, ‘**i**’ може да се добие во компјутерскиот центар на УКИМ на барање на факултетот. Исто така, таму може да се добие софтверско решение со кое може да се испрограмира тастатурата на персонален сметач кога работи под Windows XP оперативниот систем при притискање на копчето ‘`’ во македонска поддршка да се добие знакот ‘**è**’, а при притискање на копчето ‘~’ во македонска поддршка да се добие знакот ‘**й**’.

Поради запазување на роковите за објавување на материјалите во Билтенот, но и на вебстраницата, ве молиме, рефератите откако ќе бидат лекторирани, да ја доставите оригиналната верзија (лекторирана со потписите), а електронската верзија да ја доставите на e-mail адресата: bilten@ukim.edu.mk.

Неблаговремено доставените материјали и оние кои нема да бидат напишани согласно упатството нема да бидат објавени во тој број, туку ќе бидат поместени за објавување во наредниот број од Билтенот, односно откако ќе ја добиеме бараната верзија.

Ви благодариме за соработката.

Со почит,

УКИМ-Ректорат

Изготвил: Т.Б.
 Одобрил: К.М.

Содржина на Билтен број 1189 од 1 април 2019 година

ГРАДЕЖЕН ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник од научните области: бетонски, армирачкобетонски и преднапрегнати конструкции, градежни конструкции во нискоградба и високоградба и градежни материјали, на Градежниот факултет во Скопје (**д-р Дарко Наков**).....7-28
2. Реферат за избор на наставник од сите наставно-научни звања во наставно-научната област геотехника на Градежниот факултет во Скопје (**д-р Јован Бр. Папик**).....29-47

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник по предметите интернет-маркетинг и маркетинг преку социјални медиуми, на Економскиот факултет во Скопје (**д-р Димитар Јовевски**)....48-66
2. Реферат за избор на наставник по предметите финансиски пазари и лични финансии, на Економскиот факултет во Скопје (**д-р Кирил Јовановски**).....67-85

МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Анализа на факторите за ефикасност кај снабдувачките синџири** од м-р **Ристо Попоски**, пријавена на Машинскиот факултет во Скопје.....86-91
2. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Машинскиот факултет во Скопје (**Горанчо Николовски**).....92

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на 1 наставник во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области: хирургија и неврохирургија на Медицинскиот факултет во Скопје (**ас. д-р сци Миленко Костов, ас. д-р сци Александра Димовска Гавриловска, ас. д-р сци Владимир Рендевски**).....93-151
2. Реферат за избор на научни соработници во научните области: хирургија и неврохирургија на Медицинскиот факултет во Скопје (**ас. докторанд д-р сци Александра Димовска Гавриловска, ас. докторанд д-р сци Миленко Костов**).....152-171
3. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања по предметот Хирургија, од научната област детска хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје (**ас. докторанд д-р Шабан Мемети, д-р Марјан Камилоски, ас. докторанд д-р Тони Ристески**).....172-241
4. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Идентификација и евалуација на ризик и предикторни фактори за развој на Алцхајмерова болест** од д-р **Габриела Новотни**, пријавена на Медицинскиот факултет во Скопје.....242-256
5. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Подобрување на човековите права во здравствената заштита во Република Македонија** од м-р **Мухамед Таири**, пријавена на Медицинскиот факултет во Скопје.....257-266
6. Преглед на одобрени теми за изработка на докторски труд на Медицинскиот факултет во Скопје (**Маре Стевковска, Драган Ѓорѓиевски, Александар Трифуновски, Славчо Иваноски, Васил Папестиев**).....267

ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

1. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје (**Фадил Муртезани**).....268

ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“

1. Рецензија на ракописот **Наследно право** од авторите **Дејан Мицковиќ** и **Ангел Ристов**, пријавен на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.....269-281

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација под наслов **Продукција на секундарни метаболити кај видовите од родот *Hypogicium* L. (Hypogicaceae) во флората на Република Македонија** поднесена од **м-р Елизабета Маркоска**, пријавена на Природно-математичкиот факултет во Скопје.....282-292
2. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Културниот туризам во Република Македонија и неговото влијание во општествениот развој на земјата** од кандидатката **м-р Христина Димеска**, пријавена на Природно-математичкиот факултет во Скопје.....293-301
3. Преглед на одобрени теми за изработка на докторски труд на Природно-математичкиот факултет во Скопје (**м-р Хирије Кораќи**).....302
4. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Природно-математичкиот факултет во Скопје (**Иван Котевски, Верица Ристевска**).....303

СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

1. **Приговор** на Рефератот за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област детска и превентивна стоматологија на Стоматолошкиот факултет во Скопје, објавен во Билтен бр. 1188 од 15.3.2019 година, поднесен од **н. сор. д-р Весна Амбаркова**).....304-308
2. **Одговор** на Рецензентската комисија на приговорот на Рефератот за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област детска и превентивна стоматологија на Стоматолошкиот факултет во Скопје, објавен во Билтен бр. 1188 од 15.3.2019 година.....309-311
3. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Стоматолошкиот факултет во Скопје (**д-р Јасна Симоноска, д-р Марко Младеновски, д-р Осман Јусуф**)..312-313

ФАКУЛТЕТ ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Модел на информациско-телекомуникациски систем за подобрување на енергетска ефикасност**, изработена од **м-р Игор Бимбилоски**, пријавена на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје.....314-322

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Преглед на одобрени теми за изработка на докторски труд на Филозофскиот факултет во Скопје (**м-р Мише Тутковски**).....323
2. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Филозофскиот факултет во Скопје (**Оливер Прокоповски, Александар Ликарски, Елизабета Синадиноска, Маја Орданова, Ивана Ѓошевска, Вера Арминоска, Магдалена Христова**).....324-325

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“

1. Преглед на одобрени теми за изработка на докторски труд на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје (**м-р Линдита Скендери**).....326
2. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје (**Елена Алулоска, Теа Дуза**).....327

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ

1. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Економскиот институт во Скопје (**Валерија Милошевиќ**).....328

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ОД НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ: БЕТОНСКИ, АРМИРАНОБЕТОНСКИ И ПРЕДНАПРЕГНАТИ КОНСТРУКЦИИ, ГРАДЕЖНИ КОНСТРУКЦИИ ВО НИСКОГРАДБА И ВИСОКОГРАДБА И ГРАДЕЖНИ МАТЕРИЈАЛИ, НА ГРАДЕЖНИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, на својата 473. седница одржана на 28. II 2019 година, нè избра за рецензенти за избор на наставник од научните области: бетонски, армиранобетонски и преднапрегнати конструкции, градежни конструкции во нискоградба и високоградба и градежни материјали.

На распишаниот конкурс, објавен во весникот „Нова Македонија“ од 16. II 2019 година, и во весникот „Lajm“ од 19. II 2019 година, се пријави д-р Дарко Наков, дипл.град.инж., досегашен доцент на Катедрата за бетонски и дрвени конструкции, на Градежниот факултет во Скопје. Врз основа на поднесените документи и личното познавање на кандидатот, го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ

Кандидатот доц. д-р Дарко Наков е роден на 17. II 1982 година во Штип, Македонија. Средното образование го оформил во периодот 1996-2000 година во природно-математичката гимназија ДСУ „Славчо Стојменски“ во Штип. Во 2000 година се запишал на Градежниот факултет во Скопје, на студиската програма Градежништво-конструктивна насока. Студиите ги завршил со среден успех 9,51 и дипломирал на 14. XII 2005 година со одбрана на дипломската работа со оценка 10. Во текот на студирањето прогласуван е за најдобар студент на Градежниот факултет за учебните 2001/2002, 2002/2003 и 2003/2004 година, со што се потврдува неговиот сериозен однос кон студирањето.

Како студент во текот на учебните 2003/2004 и 2004/2005 година учествувал во работата на Градежниот факултет во Скопје како член во Советот за евалуација.

Кандидатот е добитник на престижната награда „Инженерски прстен“, како најдобро дипломиран студент на Градежниот факултет во Скопје, во учебната 2005/2006 година, која ја доделува Инженерската институција на Македонија. Исто така,

добитник е и на Пофалница од Владата на Р. Македонија и од ректорот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ за најдобро дипломиран студент на Градежниот факултет во учебната 2005/2006 година.

По дипломирањето, кандидатот се вработил во ГТД АД „Бетон“- Штип, на работното место инженер на објект, каде што работел до 16. VII 2006 година. Потоа се вработил во Министерството за животна средина и просторно планирање, Сектор за просторно планирање.

Вредно е да се напомене дека кандидатот е добитник на DAAD-стипендијата за постдипломски студии-Computational engineering на Рур-универзитетот во Бохум, Германија. Студиите ги започнал на 1. X 2006 година и по успешното положување на предвидените предмети, на 30. VII 2008 година магистрирал со одличен просек од 1,8 (од 5 до 1) на Катедрата за бетон и претходно напрегнат бетон со темата: “Study of suitable selection of element type and mesh discretisation for finite element calculation of Steel fibre reinforced concrete elevated slabs“, со оценка 1,3.

Во текот на студирањето во Германија, работел како надворешен соработник во проектантската компанија „Schuessler plan“- Duesseldorf.

Активно го зборува англискиот, а има добро познавање и на германскиот јазик. Одлично владее поголем број општи и специјализирани компјутерски програми.

На 12. VII 2007 година, на 336. седница на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет, избран е за помлад асистент по групата предмети кои ги покрива Катедрата за бетонски и дрвени конструкции: Градежни конструкции, Технологија на бетон, Армиран бетон, Бетонски конструкции, Основи на дрвени конструкции, Претходно-напрегнат бетон, Армиранобетонски мостови, Армиранобетонски конструкции, Армиран бетон и конструкции и Бетон и армиранобетонски конструкции.

На 4. IX 2007 година се вработил на Градежниот факултет, на Катедрата за бетонски и дрвени конструкции.

Во звањето асистент на Катедрата за бетонски и дрвени конструкции е избран на 362. седница на Наставно-научниот совет одржана на 15. III 2010 година, а во истото звање е реизбран на 394. седница на Наставно-научниот совет, одржана на 17. X 2012 година на истата Катедра.

Заедно со останатите членови од Катедрата за бетонски и дрвени конструкции, добитник е и на Признанието за најдобро остварување во градежното конструкторство за 2007 година за: „Проект за зајакнување и поправка на мостовите во Република Македонија – фаза LOT2”.

На 2. VII 2014 година ја одбрал докторската дисертација под наслов „Однесување на микроармирани бетонски елементи под дејство на постојани и повторувани променливи товари“ и се здобил со научно звање - доктор на технички науки. Докторската дисертација е изработена во рамките на Меѓународниот центар за докторски студии од областа на инженерството (SEEFORM) формиран од Пактот за стабилност на Југоисточна Европа и Рурскиот универзитет во Бохум-Германија, а финансиски поддржан од Германската агенција за академска размена DAAD.

На 16. IX 2014 година е избран во наставно-научно звање – доцент, а рефератот е објавен во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје број 1083, од 1. IX 2014 година.

Добитник е на Признание за најдобро научно постигнување за 2015 година за изработената докторска дисертација, доделена од Друштвото на градежни конструктори на Македонија.

Во периодот од 2013 до 2017 година е технички секретар, а од 2017 година генерален секретар на Друштвото на градежни конструктори на Македонија.

Во периодот од 2015 до 2019 година ја врши функцијата продекан за настава на Градежниот факултет во Скопје. Учествува во поголем број комисији поврзани со работата и функционирањето на факултетот, наведени во Образец 2.

Кандидатот активно учествува и во работата на Институтот за стандардизација на Република Македонија (ИСРМ), и тоа како член или координатор во неколку работни групи: ИСРМ ТК25 РГ2, ИСРМ ТК25РГ3 и ИСРМ ТК40 РГ2.

2. НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА, НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА И СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

2.1. НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Од изборот во звањето доцент до сега, наставната дејност кандидатот ја остварува преку одржување на предавања, вежби и консултации со студенти. Во споменатиот временски период одржува предавања и вежби на првиот и вториот циклус студии. На првиот циклус студии ги покривал часовите предавања по предметите: Градежни конструкции, Основи на градежни конструкции, Армиран бетон и конструкции, Армиранобетонски мостови, Основи на градежни и инженерски конструкции а на вториот циклус предметот Градежна регулатива. На првиот циклус студии одржувал часови вежби по предметите: Армиран бетон, Претходнонапрегнат бетон, Армиранобетонски мостови, Армиранобетонски конструкции, Армиран бетон и конструкции. На вториот циклус студии ги покривал часовите за вежби по предметите: Претходнонапрегнат бетон, Специјални видови бетон, Конструкции од лепено ламелирано дрво и Одбрани поглавја од бетонски конструкции.

Кандидатот од изборот во звањето доцент бил ментор на 20 дипломски работи, член во комисија за оцена и одбрана на 87 дипломски работи, како и член во комисија за оцена и одбрана на 11 магистерски работи.

Во Образецот 2, кој е составен дел на овој Извештај, наведени се сите негови активности во наставно-образовната дејност.

2.2. НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Научноистражувачката дејност му е насочена кон изучување на однесувањето на армиранобетонските конструкции во тек на време, посебно на проблемот на елементите изработени од армиран и од микроармиран бетон со челични влакна.

Во изминатиот период, неговата научноистражувачка дејност претежно се одвива во учество во два научни проекта и преку учество со реферати на домашни и меѓународни симпозиуми и конференции.

Во Образецот 2, кој е составен дел на овој Извештај, наведени се сите негови активности од областа на научноистражувачката дејност.

2.3. СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Стручно-применувачката дејност на кандидатот е од областа на армиранобетонските и претходнонапрегнатите бетонски конструкции и армиранобетонските мостови. Како носител или соработник учествувал при изработката на голем број студии, елаборати, основни проекти, проекти за санација и реконструкција на објекти, ревизија на основни проекти, испитување на носивоста на поголем број објекти, лабораториски испитувања на механичките и реолошките особини на бетонот и друго.

Во Образецот 2, кој е составен дел на овој Извештај, наведени се неговите активности од областа на стручно-применувачката дејност.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на претходно изнесените податоци за наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, може да се заклучи дека севкупниот развој на д-р Наков Дарко, доцент на Градежниот факултет во Скопје, се одвива по нагорна линија.

Од изборот во звањето доцент до денес, кандидатот активно учествува во реализација на предавања и вежби на првиот и вториот циклус студии. Истовремено, што се гледа и од бројните научни и стручни трудови објавени на научни собири одржани во земјата и во странство, тој покажува забележителна активност и во научноистражувачката

и стручно-применувачката дејност, стекнувајќи се со драгоцено теоретско и практично искуство,.

Врз основа на целокупниот ангажман на кандидатот, исполнувањето на критериумите наведени во Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и од личното познавање, Комисијата со особено задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, кандидатот д-р Наков Дарко, дипл.град.инж., да биде избран во звањето вонреден професор во областа: бетонски, армиранобетонски и преднапрегнати конструкции, градежни конструкции во нискоградба и високоградба и градежни материјали.

Членови на Рецензентската комисија

1. Проф. д-р Горан Марковски, претседател, с.р.
2. Вонр. проф. д-р Тони Аранѓеловски, член, с.р.
3. Проф. д-р Санде Атанасовски, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ****Кандидат:** Дарко Илија Наков

(име, татково име и презиме)

Институција: Градежен факултет - Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научно подрачје: техничко-технолошки науки**Научно поле:** градежништво и водостопанство**Научна област:** бетонски, армиранобетонски и преднапрегнати конструкции,
градежни конструкции во нискоградба и високоградба и градежни
материјали**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР**

Ред. број	Општи услови:	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус*</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува:</p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува:</p> <p>Просечниот успех изнесува: за интегрираните студии</p>	/
2	Научен степен-доктор на науки од научната област за која се избира.	

	<p>Назив на научната област: <u>бетонски, армиранобетонски и преднапрегнати конструкции, градежни конструкции во нискоградба и високоградба и градежни материјали</u></p> <p>Назив на научното поле: <u>градежништво и водостопанство</u></p> <p>Назив на научното подрачје: <u>техничко-технолошки науки</u></p>	да
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор.	да
3.1.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: <u>Periodica Polytechnica Civil Engineering</u> 2. Назив на електронската база на списанија: <u>Web of science: Impact factor (2017) 0.877</u> 3. Наслов на трудот: <u>“Experimental and Analytical Analysis of Creep of Steel Fibre Reinforced Concrete”</u> 4. Година на објава: <u>2017</u> 	да
3.1.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: <u>Journal GRAĐEVINAR</u> 2. Назив на електронската база на списанија: <u>Web of science: Impact factor (2017) 0.515</u> 3. Наслов на трудот: <u>“Numerical and analytical model for serviceability limit states of RC elements“</u> 4. Година на објава: <u>2018</u> 	да
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови.	

	<p>1. Назив на научното списание: <u>Scientific Journal of Civil Engineering</u></p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 19 членови, 7 члена од Северна Македонија, 3 члена од Словенија, 2 члена од Хрватска, 1 член од Србија, 1 член од Црна Гора, 1 член од Велика Британија, 1 член од Австрија, 1 член од Франција, 1 член од Турција, 1 член од Холандија</p> <p>3. Наслов на трудот: <u>“Determination of the coefficient ψ_2 to define long-term effects on concrete elements under variable load”</u></p> <p>4. Година на објава: <u>2015</u></p>	да
3.5.1	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји.</p> <p>1. Назив на зборникот: Зборник на трудови на 16. Меѓународен симпозиум на Друштво на градежни конструктори на Македонија</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: 16. Меѓународен симпозиум на Друштво на градежни конструктори на Македонија</p> <p>3. Имиња на земјите: Северна Македонија, Словенија, Хрватска, Србија, Црна Гора, Бугарија, Албанија, Турција, Унгарија, Русија, Италија, САД, Канада, Германија, Италија</p> <p>4. Наслов на трудот: „Однесување на микроармирани бетонски елементи под дејство на постојани и повторувани променливи товари“</p> <p>5. Година на објава: 2015</p>	да
3.5.2	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји.</p> <p>1. Назив на зборникот: Proceedings of the 8th International conference Fibre Concrete 2015</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: 8th International conference Fibre Concrete 2015</p> <p>3. Имиња на земјите: Чешка, Полска, Бразил, Израел, Португалија, Унгарија, Индија, Швајцарија, Словачка, Велика Британија, Белгија</p> <p>4. Наслов на трудот: "Analytical analysis of drying shrinkage of SFRC based on experimental results"</p> <p>5. Година на објава: 2015</p>	да

3.5.3	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Proceedings of the 1st International Conference on Construction Materials for Sustainable Future_2017 2. Назив на меѓународниот собир: 1st International Conference on Construction Materials for Sustainable Future 3. Имиња на земјите: Хрватска, Словенија, Србија, Германија 4. Наслов на трудот: "Influence of steel fibre reinforcement on the properties of concrete" 5. Година на објава: 2017 	да
3.5.4	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Зборник на трудови на 17. Меѓународен симпозиум на Друштво на градежни конструктори на Македонија 2. Назив на меѓународниот собир: 17. Меѓународен симпозиум на Друштво на градежни конструктори на Македонија 3. Имиња на земјите: Северна Македонија, Словенија, Хрватска, Србија, Црна Гора, Бугарија, Албанија, Турција, Унгарија, Русија, Италија, САД, Канада, Германија, Италија 4. Наслов на трудот: "Repair and rehabilitation of prefabricated reinforced concrete portal frames" 5. Година на објава: 2017 	да
3.5.5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Зборник на трудови на 17. Меѓународен симпозиум на Друштвото на градежни конструктори на Македонија 2. Назив на меѓународниот собир: 17. Меѓународен симпозиум на Друштво на градежни конструктори на Македонија 3. Имиња на земјите: Северна Македонија, Словенија, Хрватска, Србија, Црна Гора, Бугарија, Албанија, Турција, Унгарија, Русија, Италија, САД, Канада, Германија, Италија 	да

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Наслов на трудот: “Numerical procedure for long-term deflection prediction of RC elements subjected to different load histories” 5. Година на објава: 2017 	
3.5.6	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Proceedings of the International RILEM Workshop on creep behavior in cracked sections of fibre reinforced concrete 2. Назив на меѓународниот собир: International RILEM Workshop on creep behavior in cracked sections of fibre reinforced concrete 3. Имиња на земјите: Шпанија, Белгија, Италија, Германија, Бразил, Франција, 4. Наслов на трудот: “Creeping effect of SFRC elements under specific type of long term loading“ 5. Година на објава: 2017 	да
3.5.7	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Назив на зборникот: Proceedings of the 6th International Symposium on Life-Cycle Civil Engineering (IALCCE2018) 7. Назив на меѓународниот собир: 6th International Symposium on Life-Cycle Civil Engineering (IALCCE2018) 8. Имиња на земјите: Белгија, Италија, Кина, Германија, САД, Бразил, Австрија, Холандија, Швајцарија, Јапонија, Кореа, Колумбија, Австралија, Франција, Португалија, Мексико, Шпанија, Данска, 9. Наслов на трудот: “Evaluation of crack width in reinforced concrete beams subjected to variable load“ 10. Година на објава: 2019 	да
4	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент: 16.9.2014 година, датум и број на Билтен: 1.9.2014, број 1083	да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

Членови на Рецензентската комисија

1. Проф. д-р Горан Марковски, претседател, с.р.
2. Вонр. проф. д-р Тони Аранѓеловски, член, с.р.
3. Проф. д-р Санде Атанасовски, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ****Кандидат:** Дарко Илија Наков

(име, татково име и презиме)

Институција: Градежен факултет - Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научно подрачје: техничко-технолошки науки**Научно поле:** градежништво и водостопанство**Научна област:** бетонски, армиранобетонски и преднапрегнати конструкции,
градежни конструкции во нискоградба и високоградба и градежни
материјали**НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ (НО)**

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
I	Одржување на предавања на прв циклус студии	
	Учебна 2014/2015 година	7.80
1	Градежни конструкции/ 3 (3*15*0.04)	1.80
2	Основи на градежни конструкции/ 2	1.20
3	Армиранобетонски конструкции (ГТ)/ 3	1.80
4	Армиранобетонски мостови (ПЖ)/ 3	1.80
5	Основи на градежни и инженерски конструкции (ВА)/ 2	1.20
	Учебна 2015/2016 година	6.60
1	Градежни конструкции/ 3 (3*15*0.04)	1.80
2	Основи на градежни конструкции/ 2	1.20
3	Армиран бетон и конструкции/ 3	1.80
4	Армиранобетонски мостови (ПЖ)/ 3	1.80
	Учебна 2016/2017 година	6.60
1	Градежни конструкции/ 3 (3*15*0.04)	1.80

2	Основи на градежни конструкции/ 2	1.20
3	Армиран бетон и конструкции/ 3	1.80
4	Армиранобетонски мостови (ПЖ)/ 3	1.80
Учебна 2017/2018 година		6.60
1	Градежни конструкции/ 3 (3*15*0.04)	1.80
2	Основи на градежни конструкции/ 2	1.20
3	Армиран бетон и конструкции/ 3	1.80
4	Армиранобетонски мостови (ПЖ)/ 3	1.80
Учебна 2018/2019 година		4.80
1	Градежни конструкции/ 3 (3*15*0.04)	1.80
2	Основи на градежни конструкции/ 2	1.20
3	Армиран бетон и конструкции/ 3	1.80
Одржување на предавања на втор циклус на студии		
Учебна 2018/2019 година		1.20
1	Градежна регулатива/ 3 (3*8*0.05)	1.20
II	Одржување на вежби	
Учебна 2014/2015 година		20.70
Вежби на прв циклус студии		
1	Армиран бетон / 12 (12*15*0.03)	5.40
2	Претходнонапрегнат бетон / 4	1.80
3	Армиранобетонски мостови / 8	3.60
4	Армиранобетонски конструкции (ГТ)/ 3	1.35
5	Армиран бетон/ 3	1.35
6	Армиранобетонски конструкции/ 4	1.80
Вежби на вшор циклус студии		
1	Претходнонапрегнат бетон / 4	1.80

2	Специјални видови бетон/ 2	0.90
3	Конструкции од лепено ламелирано дрво/ 2	0.90
4	Одбрани поглавја од бетонски конструкции/ 2	0.90
5	Специјални видови бетон/ 2	0.90
Учебна 2015/2016 година		6.75
<i>Вежби на прв циклус студији</i>		
1	Армиран бетон / 6 (6*15*0.03)	2.70
2	Претходнонапрегнат бетон / 2	0.90
3	Армиран бетон и конструкции (ГТ)/ 3	1.35
4	Армиранобетонски конструкции/ 4	1.80
Учебна 2016/2017 година		11.25
<i>Вежби на прв циклус студији</i>		
1	Армиран бетон / 9 (9*15*0.03)	4.05
2	Претходнонапрегнат бетон / 4	1.80
3	Армиранобетонски мостови/ 6	2.70
4	Армиранобетонски мостови (ПЖ)/ 2	0.90
5	Армиранобетонски конструкции/ 4	1.80
Учебна 2017/2018 година		3.15
<i>Вежби на прв циклус студији</i>		
1	Армиран бетон / 3 (3*15*0.03)	1.35
2	Армиранобетонски конструкции/ 4	1.80
Ментор на дипломска работа од септември 2014 до јануари 2019 (0.2)		4.80
1	Ментор на 20 дипломски работи 24*0.2	4.80
Член на комисија за оцена и одбрана на дипломска работа од септември 2014 до јануари 2019 (0.1)		8.70
1	Член во комисија на 87 дипломска работа 87*0.1	8.70

	Член на комисија за оцена и одбрана на магистерски труд од септември 2014 до јануари 2019 (0.3)	3.30
1	Член во комисија на 11 магистерски труда 11*0.3	3.30
	Подготовка на нов предмет	1.00
1	Градежна регулатива	1.00
	Консултации со студенти (0.002)	5.57
1	2785*0.002	5.57
	Вкупно НО:	98.82

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ (НИ)

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	Учесник во национален научен проект (3,00)	3.00
1	Горан Марковски, Петар Цветановски, Елена Думова-Јованоска, Тони Аранѓеловски, Сергеј Чурилов, Дарко Наков, Денис Поповски, „Класификација на национално дефинираните параметри за материјалните еврокодони и проценка на потребни средства за нивно дефинирање“, Универзитет „Св.Кирил и Методиј“, Градежен факултет-Скопје, 11.2014	3.00
	Учесник во меѓународен научен проект (5,00)	5.00
1	Елена Думова-Јованоска, Сергеј Чурилов, Владимир Витанов, Дарко Наков, „Виртуелни тури за бизнис култура, V-tours“, Erasmus + проект, 2017	5.00
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што е: Web of Science (8,00 + и.ф.)	10.44
1	Darko Nakov, Goran Markovski , Toni Arangjelovski and Peter Mark, “Experimental and Analytical Analysis of Creep of Steel Fibre Reinforced Concrete”, Periodica Polytechnica Civil	5.33

	Engineering 62(1), September 2017, DOI10.3311/PPci.11184, Web of science: Impact factor (2017) 0.877	
2	Marija Docevska, Toni Arangjelovski, Goran Markovski, Darko Nakov "Numerical and analytical model for serviceability limit states of RC elements", DOI: https://doi.org/10.14256/JCE.2050.2017 , Journal GRAĐEVINAR 70 (2018) 11, 943-952, Web of science: Impact factor (2017) 0.515	5.11
	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број членови (5,00)	3.00
1	Darko Nakov, Goran Markovski , Toni Arangjelovski and Peter Mark , "Determination of the coefficient ψ_2 to define long-term effects on concrete elements under variable load", Scientific Journal of Civil Engineering, Volume 4, Issue 1, June 2015	3.00
	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји (5,00)	26.00
1	Д. Наков, „Однесување на микроармирани бетонски елементи под дејство на постојани и повторувани променливи товари“, Зборник на трудови на 16. Меѓународен симпозиум на Друштвото на градежни конструктори на Македонија, Охрид, Р. Македонија, 1-3 октомври 2015, стр.71-84, ISBN 608-4510-24-8.	5.00
2	Nakov D., Markovski G., Mark P., Arangjelovski T., " Analytical analysis of drying shrinkage of SFRC based on experimental results" Conference Fibre concrete 2015, September 10-11, 2015, Prague, Czech Republic.	3.00
3	Nakov D., Markovski G., Arangjelovski T., Influence of steel fibre reinforcement on the properties of concrete" 1 st International Conference on Construction Materials for Sustainable Future, April 19-21, 2017, Zadar, Croatia, ISBN: 978-953-8168-04-8.	4.00
4	Darko Nakov, Toni Arangjelovski and Dejan Janev, "Repair and rehabilitation of prefabricated reinforced concrete portal	4.00

	frames”, MASE 17th International Symposium, Ohrid, October 2017, n ISBN 978-608-4510-32-1.	
5	Marija Docevska, Goran Markovski , Toni Arangjelovski, Darko Nakov and Peter Mark, “Numerical procedure for long-term deflection prediction of RC elements subjected to different load histories”, MASE 17th International Symposium, Ohrid, October 2017, ISBN 978-608-4510-32-1.	3.00
6	Darko Nakov, Goran Markovski , Toni Arangjelovski and Peter Mark , “Creeping effect of SFRC elements under specific type of long term loading”, RILEM Bookseries, Vol. 14, Pedro Serna et al: CREEP BEHAVIOUR IN CRACKED SECTIONS OF FIBRE REINFORCED CONCRETE, DOI 10.1007/978-94-024-1001-3_17, Published by Springer, 2017.	3.00
7	Toni Arangjelovski, Goran Markovski and Darko Nakov, “Evaluation of crack width in reinforced concrete beams subjected to variable load“, Life-Cycle Analysis and Assessment in Civil Engineering: Towards an Integrated Vision – Caspele, Taerwe & Frangopol (Eds) © 2019 Taylor & Francis Group, London, ISBN 978-1-138-62633-1.	4.00
	Апстракт објавен во зборник на конференција, меѓународна (1.00)	1.00
	D. Nakov, " Time-Dependent Behaviour of Steel Fibre Reinforced Concrete Elements under Sustained and Repeated Variable Loads " Proceedings SEEFORM Scholars' successful stories conference, October 9-10, 2014, Skopje, Macedonia.	1.00
	Учество на научен/стручен собир со реферат (постер/усна презентација) (0,50/1,00)	5.00
1	SEEFORM Scholars' successful stories conference, October 9-10, 2014, Skopje, Macedonia.	1.00
2	16. Меѓународен симпозиум на Друштвото на градежни конструктори на Македонија, Охрид, Р. Македонија, 1-3 октомври 2015.	1.00
3	International RILEM Workshop on creep behaviour in cracked section of Fibre Reinforced Concrete, Valencia, 9-10 March 2016.	1.00
4	1 st International Conference on Construction Materials for Sustainable Future, April 19-21, 2017, Zadar, Croatia	1.00
5	17. Меѓународен симпозиум на Друштво на градежни конструктори на Македонија, Охрид, Р. Македонија, октомври 2017	1.00

	Вкупно НИ:	52.44
--	-------------------	--------------

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ (СП)

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1-40	Студија за стабилноста и носивоста на 40 армиранобетонски мостови, вијадукти, натпатници и потпатници на автопат Миладиновци – Штип, дек. 2016-јан. 2018 (40*2)	80,00
41-78	Ревизија на 38 Основни проекти на мостови на Железничка пруга на железнички коридор VIII, втора делница: Бељаковце-Крива Паланка, септември 2017 (38*1)	38,00
79-123	Ревизија на 45 Основни проекти на мостови, на Железничка пруга на железнички коридор VIII: Кичево-Граница со Р. Албанија, октомври 2017 (45*1)	45,00
124-174	Ревизија на 51 Основни проекти на мостови, на Железничка пруга на железнички коридор VIII: Крива Паланка-Граница со Р. Бугарија, ноември 2017 (51*1)	51,00
175-186	Студија за пробно товарење на 12 мостови на Пан-Европски коридор X, делница Демир Капија-Смоквица, ноември 2017 (12*2)	24,00
187	Ревизија на проектната документација Основен проект за деловен објект КАМ-Скопје, мај 2015	1,00
188	Студија за стабилноста и носивоста на мост В37 на km 47+116 (национална ознака М1-41Л на km 43+151) на автопатот Е-75 на делницата Велес – Катланово, јуни 2015	2,00
189	Ревизија на основен проект Водоснабдување на општина Желино, 3 фаза, Книга 1 Бунари, Пумпна станица и хлоринаторна станица, јули 2015	1,00

190	Основен проект за објект Деловен комплекс со затворен пазар КАМ МОЛ, Скопје, фаза Статика со сеизмика, 2017	4,00
191	Проект за санација на армиранобетонски портал во ТС 110/10КВ Аеродром, Скопје, мај 2016	4,00
192	Ревизија на проектната документација Основен проект за станбено деловен објект По+Пр+8+Пк на ул. "7-ми Јули"б.б., Општина Чаир, Скопје, јуни 2016	1,00
193	Ревизија на Основен проект-градежно-конструктивен дел за: пречистителна станица за вода за пиење за водоснабдителен систем „Липково“-објекти за таложење и озонирање, март 2017	1,00
194	Студија за стабилноста и носивоста на армиранобетонскиот мост на р. Брегалница на регионалниот пат Р1309, делница Кочани-Зрновци на km 4+336.00, 2017	2,00
195	Студија за стабилноста и носивоста на армиранобетонскиот мост бр. 74 на km 275+029 на магистрален пат А3, делница Кочани – Делчево, 2018	2,00
196	Студија за стабилноста и носивоста на армиранобетонски мост бр.72 на магистралниот пат А3 (М5) делница Кочани – ГП со Р.Бугарија на km 272+649.00, 2018	2,00
197	Студија за стабилноста и носивоста на железничкиот армиранобетонски мост на km. 532+422, 2018	2,00
198	Студија за стабилноста и носивоста на армиранобетонскиот мост на р. Меденска (кон рудник Боров дол), 2018	2,00
199	Студија за претходни испитувања на деформација од собирање при сушење и течење на бетонот на контролни бетонски тела за МБ-40 за објекти од автопат „Кичево-Охрид“, 2017	2,00
200	Студија за претходни испитувања на деформација од собирање при сушење и течење на бетонот на контролни бетонски тела за МБ-45 за објекти од автопат „Кичево-Охрид“, 2017	2,00
201	Студија за претходни испитувања на собирање при сушење на бетонот на контролни бетонски тела за МБ 45 за објект од „Автопат Кичево-Охрид“, јуни 2017	2,00

202	Студија за претходни испитувања на собирање при сушење на бетонот на контролни бетонски тела за МБ 50 за објект од „Автопат Кичево-Охрид“, јуни 2017	2,00
203	Студија за претходни испитувања на деформација од течење на бетонот на контролни бетонски тела за МБ 45 за објект од „Автопат Кичево-Охрид“, јуни 2016	2,00
204	Студија за претходни испитувања на деформација од течење на бетонот на контролни бетонски тела за МБ 50 за објект од „Автопат Кичево-Охрид“, јуни 2016	2,00
205	Студија за контролни испитувања на течење на бетонот на бетонски тела за носачи произведени во ф-ка Карпош, август 2016	2,00
206	Студија за контролни испитувања на деформација од течење на бетонот (МБ 50) на бетонски тела за главен носач D12L од вијадукт на km 12+240 на автопат Кичево-Охрид, февруари 2017	2,00
207	Студија за контролни испитувања на деформација од течење на бетонот (МБ 50) на бетонски тела за вијадукт на km 12+240 на автопат Кичево-Охрид, делница Подвис-Пресека, февруари 2017	2,00
208	Студија за контролни испитувања на деформација од течење на бетонот (МБ45) на бетонски тела за носачи L6L3L и L6D3L од вијадукт на km 17+607 на автопат Кичево-Охрид, февруари 2017	2,00
209	Студија за контролни испитувања на деформација од течење на бетонот (МБ 45) на бетонски тела за вијадукт на km 17+607 на автопат Кичево-Охрид, делница Подвис-Пресека, февруари 2017	2,00
210	Студија за испитување на контрола на силата на претходно напрегање за главен носач бр.6 на Надпатник на рампа 8 на клучка “Миладиновци” од км.0+115.016 до км.0+184.492, Автопат Миладоновци – Св.Николе – Штип, делница Миладиновци – Св.Николе, мај 2017	2,00
211	Студија за контролни испитувања на деформација од течење на бетонот (МБ 40) на бетонски тела произведени во бетонска база Теракота инженеринг, март 2017	2,00
212	Студија за контролни испитувања на деформација од течење на бетонот (МБ 45) на бетонски тела произведени во бетонска база Теракота инженеринг, март 2017	2,00

213	Ревизија на Основен проект на мост бр.8 на железничката пруга Битола-Кременица на км.143+081, дел од Хd од Коридор X, јуни 2018	1,00
Вкупно:		291,00

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		
	Продекан	4,00
1	Продекан за настава на Градежен факултет при Универзитет Св. Кирил и Методиј-Скопје во период 2015-2019 (4.0)	4,00
	Член на факултетска комисија	9,00
1	Комисија за попис на мебел и опрема по кабинети и факултетска опрема во период 2015- 2018	2,00
2	Комисија за настава во период 2015- 2018	2,00
3	Комисија за одржување и ажурирање на веб-страница во период 2015- 2018	2,00
4	Комисија за распределба на кабинетски простор	0,50
5	Комисија за акредитација на студиски програми	0,50
6	Конкурсна комисија во период 2015- 2018	2,00
	Член на Управен одбор на Друштвото на градежни конструктори на Македонија (2*0.3)	0,60
	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир на Друштвото на градежни конструктори на Македонија во 2015 и 2017 година (2*1.00)	2,00
	Награда за научни постигнувања од струкова организација Најдобро научно постигнување за 2015 година, доделена од Друштвото на градежни конструктори на Македонија (3.00)	3,00
	Учество во комисиии и тела на државни и други органи	3,00
1	Технички комитет 40 при ИСРМ	1,00

2	Координатор на РГ2 при ИСРМ ТК40	1,00
3	Работна група 2 при ИСРМ ТК25/РГ2	1,00
4	Работна група 3 при ИСРМ ТК25/РГ3	1,00
Вкупно:		22,60

Сè вкупно СП:		313,60
----------------------	--	---------------

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ (НО)	98,82
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ (НИ)	52,44
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ (СП)	313,60
Вкупно:	464,86

Членови на Рецензентската комисија

1. Проф. д-р Горан Марковски, претседател, с.р.
2. Вонр. проф. д-р Тони Аранѓеловски, член, с.р.
3. Проф. д-р Санде Атанасовски, член, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО
НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ГЕОТЕХНИКА
НА ГРАДЕЖНИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје/Градежен факултет, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Лајм“ од 16.2.2019 и 19.2.2019 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област геотехника, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-2/81-18, донесена на 28.2.2019 год., формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Љупчо Димитриевски, редовен професор на Градежниот факултет во Скопје, д-р Спасен Ѓорѓевски, редовен професор на Градежниот факултет во Скопје и д-р Милорад Јовановски, редовен професор на Градежниот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област геотехника, во предвидениот рок се пријави доц. д-р Јован Бр. Папиќ.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот доц. д-р Јован Бр. Папиќ е роден на 6.9.1977 год. во Скопје. Средно образование завршил во ГУЦ „Здравко Цветковски“ во 1995 год. Со високо образование се стекнал на Градежниот факултет во Скопје, во 2001 год. Дипломирал на 17.5.2001 година, со просечен успех 9,33.

Кандидатот активно се служи со англискиот и германскиот јазик.

Во учебната 2001/2002 год. се запишал на магистерски студии на Градежниот факултет во Белград. Студиите ги завршил во 2007 година, со просечен успех 9,44. На 10.7.2007 година го одбранил магистерскиот труд на тема: „Геотехнички аспекти на депонии“.

Докторска дисертација пријавил во 2010 година на Градежно-архитектонскиот факултет во Ниш. Дисертацијата на тема: „Развој и унапредување на методи за пресметка на геотехнички конструкции и примена на Еврокод 7“ ја одбранил на 18.10.2013 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Верка Проловиќ, проф. д-р Љупчо Димитриевски, проф. д-р Драган Лукиќ и доц. д-р Зоран Бониќ. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на науки од научната област градежништво.

На 13.5.2002 година е избран во звањето помлад асистент на Градежниот факултет во областа геотехника.

Во моментот е доцент. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот на УКИМ бр.1080 од 01.7.2014 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 803, 945, 1011 и 1080, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Градежен факултет, кандидатот д-р Јован Бр. Папиќ изведува настава и вежби на прв и втор циклус студии на студиските програми по градежништво, геотехника и геодезија.

Кандидатот бил ментор на четири дипломски труда.

Кандидатот учествувал како член во комисија за оцена/или одбрана на 46 дипломски, 6 магистерски трудови и на една докторска дисертација.

Други активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот.

Конкретните активности се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 2) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Научноистражувачка дејност

Д-р Јован Бр. Папиќ има објавено вкупно 31 научен труд од областа на геотехниката, од кои 4 труда во меѓународни научни списанија, 14 труда во меѓународни научни публикации и 13 труда во зборници од научни собири.

Д-р Јован Бр. Папиќ бил раководител на еден национален научен проект, а учествувал како член во еден научен проект.

Кандидатот бил ментор на два магистерски труда.

Други активности кои припаѓаат во научноистражувачката дејност, релевантни за изборот.

Називите на трудовите, проектите и сл. се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 3/член 4) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Јован Бр. Папиќ активно е вклучен во стручно-апликативната работа на Градежниот факултет. Врши стручна ревизија на проектна документација, изработува проекти и подготвува извештаи од мерења и лабораториски испитувања.

Особена активност кандидатот покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучен во работата на стручни комисии и работни групи при Градежниот факултет, Институтот за стандардизација на РМ и Друштвото за геотехника на Македонија, и тоа:

- Комисија за настава, Дисциплинска комисија;
- Работна група на ТК11 и ТК40;
- претседател/секретар.

Д-р Јован Бр. Папиќ активно е вклучен во работата на бројни комисии на УКИМ, и тоа како раководител на Катедрата за геотехника, на Одделот за геотехника, патишта и железници и на Лабораторијата за геотехника.

Кандидатот учествувал во уредувачки одбори за издавање на зборници на трудови од три конференции со домашен и пет со меѓународен уредувачки одбор.

Други активности од Анекс 1 кои припаѓаат во стручно-апликативната дејност и дејноста од поширок интерес, релевантни за изборот. Конкретните активности се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 5) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот Јован Бр. Папиќ, во 2018 година, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Градежниот факултет.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Јован Бр. Папиќ.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Јован Бр. Папиќ поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето вонреден професор во научната област геотехника.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, д-р Јован Бр. Папиќ да биде избран во звањето вонреден професор во научната област геотехника.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

- 1. Проф. д-р Љупчо Димитриевски с.р**
- 2. Проф. д-р Спасен Ѓорѓевски с.р**
- 3. Проф. д-р Милорад Јовановски с.р**

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Јован Бранислав Папиќ

Институција: Градежен факултет - Скопје

Научно подрачје: техничко-технолошки науки

Научно поле: градежништво и водостопанство

Научна област: геотехника

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР

Ред. број	Општи услови:	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус*	/
2	Научен степен-доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: <u>Геотехника</u> Назив на научното поле: <u>Градежништво и водостопанство</u> Назив на научното подрачје: <u>Техничко-технолошки науки</u>	да
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	да
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	
3.2.1	1. Назив на научното списание: Scientific Journal of Civil Engineering	

	<p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 18 членови; 7 – Р. Македонија, 3 – Словенија, 2 – Хрватска, 1 – Србија, 1 – Црна Гора, 1 – Австрија, 1 – Франција, 1 – Турција, 1 – Холандија</p> <p>3. Наслов на трудот: “Preparation of landslide susceptibility maps using GIS, recent case study in R. Macedonia”</p> <p>4. Година на објава: 2015</p>	да
3.2.2	<p>1. Geologica Macedonica</p> <p>2. 16 членови; 4 – Р. Македонија, 1 – Велика Британија, 1 – Словенија, 1 – Бугарија, 2 – Германија, 1 – Русија, 1 – САД, 1 – Франција, 1 – Хрватска, 2 – Србија, 1 – Швајцарија</p> <p>3. “Model for landslide database establishment and operation in Republic of Macedonia”</p> <p>4. Година на објава: 2015</p>	да
3.2.3	<p>1. Geologica Macedonica</p> <p>2. 16 членови; 4 – Р. Македонија, 1 – Велика Британија, 1 – Словенија, 1 – Бугарија, 2 – Германија, 1 – Русија, 1 – САД, 1 – Франција, 1 – Хрватска, 2 – Србија, 1 – Швајцарија</p> <p>3. Наслов на трудот: “Basic Geotechnical Parameters of Metallic Mineral Deposits in the R. Macedonia”</p> <p>4. Година на објава: 2017</p>	да
3.2.4	<p>1. FACTA UNIVERSITATIS</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор: 22 члена; 1 – Р. Македонија, 7 – Србија, 5 – Германија, 2 – Русија, 1 – Италија, 2 – Грција, 1 – Романија, 1 – Велика Британија, 1 – Црна Гора, 1 – Индија</p> <p>3. Наслов на трудот: “Selection of design approach for designing spread foundations in our region according to Eurocode 7”</p> <p>4. Година на објава: 2014</p>	

		да
3.5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	
3.5.1	<ol style="list-style-type: none"> 6. Назив на зборникот: Зборник на трудови 7. Назив на меѓународниот собир: 4 симпозиум на Друштво за геотехника на Македонија 8. Имиња на земјите: Р. Македонија, Австрија, Албанија, Хрватска, Италија, Јапонија, Црна Гора, Нов Зеланд, Словенија, Србија, САД 9. Наслов на трудот: „„Гранични услови“ за изработка и можен предлог за национален анекс на Еврокод 7“ 10. Година на објава: 2014 	да
3.5.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Conference Proceedings 2. XVI Danube-European Conference on Geotechnical Engineering 3. Р. Македонија, Австрија, Албанија, Босна и Херцеговина, Бугарија, Хрватска, Германија, Унгарија, Италија, Полска, Романија, Русија, Србија, Словачка, Словенија, Швајцарија, Турција, Украина, Франција 4. Strength-deformability properties of tailing dam sand in large load span and unsaturated conditions 5. Година на објава: 2018 	да
3.5.3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Conference Proceedings 2. XVI Danube-European Conference on Geotechnical Engineering 3. РМ, Австрија, Албанија, Бугарија, Русија, Хрватска, Германија, Унгарија, Италија, Полска, Словенија, Романија, БиХ, Србија, Словачка, Турција, Украина, Франција, Швајцарија 4. Impact of unsaturated strength-deformability properties on stress-deformation condition and stability of tailing dams 5. Година на објава: 2018 	

		да
3.5.4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Conference Proceedings 2. XVI Danube-European Conference on Geotechnical Engineering 3. РМ, Австрија, Албанија, Бугарија, Русија, Хрватска, Германија, Унгарија, Италија, Полска, Словенија, Романија, БиХ, Србија, Словачка, Турција, Украина, Франција, Швајцарија 4. Stability of earth structures and relevance of safety factors 5. Година на објава: 2018 	да
4	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент: 26.8.2014 год., датум и број на Билтен: 01.7.2014, број 1080	да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

ОБРАЗЕЦ

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Јован Бранислав Папиќ
 Институција: Градежен факултет - Скопје
 Научна област: градежништво/геотехника

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
I	Одржување на предавања и вежби	
	Учебна 2014/2015 година	12.60
	<i>Настава на прв циклус студии</i>	
1	Механика на почви (1) / 1+3 (1*15*0.04) + (3*15*0.03)	1.95
2	Механика на почви (2) / 0+2	0.90
3	Геотехнички истражувања / 0+1	0.45
4	Земјани работи и конструкции / 0+2	0.90
5	Геотехничка пракса / 0+2	0.90
	<i>Настава на втор циклус студии</i>	
6	Стабилност и санација на косини /1+1 (1*15*0.05)+(1*15*0.03)	1.20
7	Геосинтетици / 1+1	1.20
8	Геотехнички аспекти на депонии за цврст отпад / 1+2	1.65
9	Геотехника во заштита на животна средина / 0+2	0.90
10	Теориска механика на почви / 1+2	1.65
11	Пракса / 0+2	0.90
	Учебна 2015/2016 година	13.20
	<i>Настава на прв циклус студии</i>	

12	Механика на почви (1) / 1+3 $(1*15*0.04) + (3*15*0.03)$	1.95
13	Механика на почви (2) / 1+1 $(1*15*0.04) + (1*15*0.03)$	1.05
14	Геотехнички истражувања / 0+1	0.45
15	Земјани работи и конструкции / 1+1	1.05
16	Геотехничка пракса / 0+2	0.90
<i>Настава на втор циклус студии</i>		
17	Стабилност и санација на косини /1+1 $(1*15*0.05)+(1*15*0.03)$	1.20
18	Геосинтетици / 1+1	1.20
19	Геотехнички аспекти на депонии за цврст отпад / 1+2	1.65
20	Геотехника во заштита на животна средина / 2	0.90
21	Теориска механика на почви / 1+2	1.95
22	Пракса / 2	0.90
Учебна 2016/2017 година		12.00
<i>Настава на прв циклус студии</i>		
23	Механика на почви (1) / 1+3 $(1*15*0.04) + (3*15*0.03)$	1.95
24	Геотехнички истражувања / 0+1	0.45
25	Земјани работи и конструкции / 1+1	1.05
26	Геотехника во заштита на животна средина / 1+2	1.50
27	Геотехничка пракса / 0+2	0.90
<i>Настава на втор циклус студии</i>		
28	Стабилност и санација на косини /1+1 $(1*15*0.05)+(1*15*0.03)$	1.20
29	Геотехнички аспекти на депонии за цврст отпад / 2+2	2.40
30	Теориска механика на почви / 1+2	1.65
31	Пракса / 2	0.90
Учебна 2017/2018 година		14.40
<i>Настава на прв циклус студии</i>		
32	Механика на почви (1) / 1+3 $(1*15*0.04) + (3*15*0.03)$	1.95
33	Геотехнички истражувања / 0+1	0.45

34	Земјани работи и конструкции / 1+1	1.05
35	Механика на почви (2) / 1+1	1.05
36	Свлечишта / 1+1	1.05
37	Геотехника во заштита на животна средина / 1+2	1.50
38	Геотехничка пракса / 0+2	0.90
	<i>Настава на втор циклус студии</i>	
39	Стабилност и санација на косини /1+1 (1*15*0.05)+(1*15*0.03)	1.20
40	Геотехнички аспекти на депонии за цврст отпад / 2+2	2.40
41	Теориска механика на почви / 2+1	1.95
42	Пракса / 2	0.90
II	Настава во школи и работилници	8.00
1	GEOREKS 2014-17	3
2	ISUCCES 2014-18	5
III	Консултации со студенти	1.94
1	(230+240+250+250)*0.002	1.94
IV	Ментор на дипломска работа	
	4*0,2	0,80
V	Член на комисија за одбрана на докторат	
	1*0,5	0,50
VI	Член на комисија за одбрана на магистратура	
	6*0,3	1,80
VII	Член на комисија за одбрана на дипломска работа	
	46*0,1	4,6
	Вкупно:	69.84

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	Ментор на магистерска работа	2,00
1	Влијание на јакосно-деформабилни карактеристики определени во незаситени услови врз напонско-деформабилна состојба и стабилност на хидројаловишта, Зоран Јованов (2017)	1
2	Корелации помеѓу резултати од теренски и лабораториски геотехнички испитувања кај хидројаловишен песок, Сашка Велковска (2018)	1
	Раководител на национален научен проект	6,00
1	Методологија за дефинирање на прифатливо ниво на геотехнички ризици кај објекти од сообраќајната инфраструктура (2017)	6
	Учесник во национален научен проект	3,00
1	Компаративна анализа на состојбата на напрегања и деформации при варијација на нивото во акумулацијата кај камени брани со јадро/дијафрагма (2016)	3
	Научни-стручни трудови	65,10
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание (4,00)	10,40
1	I. Peševski, M. Jovanovski, J. Papić, B. Abolmasov: „Model for landslide database establishment and operation in Republic of Macedonia”, Geologica Macedonica, vol.29, No.1, 2015, pp. 75-86	2,40
2	I. Peshevski, M. Jovanovski, J. Br. Papic, L. Jovicic: “Preparation of landslide susceptibility maps using GIS, recent case study in R.Macedonia”, Scientific journal of civil engineering, Vol.4, Issue 1. ISSN1857-839X, pp.47-53, July 2015	2.40
3	Peševski I., Angelova E., Jovanovska T., Abazi S., Papić J., Stefanova V.: „Basic Geotechnical Parameters of Metallic Mineral Deposits in the R. Macedonia”, Geologica Macedonica, Vol.31, No.1, pp.87-99, June 2017, ISSN 1857-8586	2.40
4	J. Br. Papic, V. Prolovic, Lj. Dimitrievski: Selection of design approach for designing spread foundations in our region according to Eurocode 7, FACTA, Vol.12, No.1, 2014, pp. 11-23	3,20
	Труд со оригинални научни резултати во стручно/научно популарно списание (2,00)	1,60

1	Zafirovski Zl., Papikj J., Peshevski I.: "Stability analysis of individual blocks during excavation of the rock massif for a hydraulic facility", Construction of unique buildings and structures, ISSN 2304-6295. 5 (32). 2015. 141-149.	1,60
	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир (2,00)	13,20
1	M. Jovanovski, J. Br. Papić, I. Peševski, S. Mitovski: "Some aspects of physical and analytical modeling of interface shear strength in geotechnics", VI naučno-stručno međunarodno savetovanje Geotehn. aspekti građevinarstva, Vršac, 2015, 33-50	1,20
2	M. Jovanovski, J. Br. Papić, I. Peševski: "Aktuelnosti i perspective geotehnike u R. Makedoniji", VI naučno-stručno međunarodno savetovanje Geotehn. aspekti građevinarstva, Vršac, 2015, 65-72.	1,60
3	Dr. Rakić, L. Čaki, Sl. Ćorić, J. Br. Papić: "Fazni odnosi i pokazatelji fizičkog stanja komunalnog otpada", VI naučno-stručno međunarodno savetovanje Geotehnički aspekti građevinarstva, Vršac, 2015, 435-444.	1,20
4	J. Br. Papic, Sp. Gjorgjevski, V. Gjorgjevska, N. Romic, I. Pesevski: "Geotechnics and architecture: true partnership or mutual sabotage?", Geo-environment and construction European Conference, Tirana 2015, pp.547-557.	1,20
5	Z. Jovanov, S. Abazi, J. Br. Papić, I. Ljubenkov, I. Kraus: „Raspoložive „rezerve“ posmične otpornosti i stabilnosti kosina kod hidrojalovišta“, 7. Savetovanje Hrvatskog geotehničkog društva, Varaždin, 2016, pp.271-276.	1,20
6	Jovanovski M., Peševski I., Papić J. Br., Abazi S.: „Pristup za zaštitu kosina na prilaznom putu za lučnu branu „Sv. Petka“ na reci Treska, Republika Makedonija“, GEO-EXPO 2017, Sarajevo.	1,20
7	И. Пешевски, Ј. Бр. Папиќ, М. Јовановски: Современи методи за геотехнички мониторинг и моделирања кај површинска и подземна експлоатација, ПОДЕКС-ПОВЕКС, Охрид, 2017.	1,60
8	E. Angelova, J. Br. Papić, I. Peševski: Primer uticaja visokih opterećenja na promenu granulometrijskog sastava grubozrnog materijala, Šabac, 2017.	1,60
9	Sp. Gjorgjevski, B. Susinov, S. Abazi, J. Br. Papić: Probno opterećenje i nosivost šipova Ø1200 izloženim silama do 9000 kN, Šabac, 2017.	1,20
10	Jovanov Z., Papic Br. J., Abazi S., Pesevski I.: Complex laboratory tests for determination of strength-deformability parameters in unsaturated conditions for sand from tailing dam, 7 th Geotechnical Symposium, 2017, Istanbul, pp.269-276.	1,20
	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор (3,00)	32,40

1	J. Br. Papić, J. Josifovski, Sp. Gjorgjevski, B. Susinov: Revitalization of access embankments to bridges for section of Corridor 10 in R. Macedonia, XV DECGE2014, Vienna.	1.80
2	Љ. Димитриевски, Ј. Бр. Папиќ: „„Гранични услови“ за изработка и можен предлог за национален анекс на Еврокод 7“, Четврти симпозиум на ДГМ, Струга 2014, 115-122.	2.70
3	I. Ljubenkov, J. Br. Papić: “Flood protection of the right riverbank of the r. Zrmanja in Obrovac, Croatia”, 10 Советување за водостопанство и хидротехника, Струга, 2014, 59-64	2.70
4	И. Љубенков, З. Јованов, Ј. Бр. Папиќ: „Влијанието на еолската ерозија врз нефункционирањето на мелиоративните системи“, 10 Советување за водостопанство и хидротехника, Струга, 2014, 91-100.	2.40
5	I. Ljubenkov, J. Br. Papić: Flooding of regulated riverbank: causes and protection solutions, XVI ECSMGE, Edinburgh 2015, 2043-2048.	2.70
6	I. Kraus, D. Džakić, J. Br. Papić: Shear Wave Velocity as a Key Parameter that Steers Seismic Structural Design”, 8 th Int. Congress of Croatian Society of Mechanics, Opatija, 2015.	2.40
7	И. Љубенков, Ј. Бр. Папиќ, З. Јованов: „Преглед на водостопански карактеристики на Имотско-Бекијско поле во граничен појас на РХ и БиХ“, Состојбата на водостопанската инфраструктура, Скопје, 2015,9-16.	2.40
8	И. Љубенков, Ј. Бр. Папиќ, А. Страшески: Геотехнички аспекти на проектирање на насип за заштита од поплави во сливот на реката Неретва, четврти Конгрес за брани, 2017.	2.40
9	Jovanovski M., Papić J. Br., Sheshov VI., Vitanov V., Talaganov K.: Some data about geotechnical engineering in the Republic of Macedonia, XVI DECGE 2018, Skopje, pp.3-18	1.80
10	Ljubenkov I., Strašeski A., Papić Br. J.: Some limitations during hydraulic and geotechnical design of small flood protection embankment near the river Neretva, XVI DECGE 2018, Skopje, pp.335-340	2.40
11	Jovanov Z., Abazi S., Papić Br. J., Peševski I.: Strength-deformability properties of tailing dam sand in large load span and unsaturated conditions, XVI DECGE 2018, pp.671-676	1.80
12	Jovanov Z., Strašeski A., Papić Br. J., Ljubenkov I., Susinov B.: Impact of unsaturated strength-deformability properties on stress-deformation condition and stability of tailing dams, XVI DECGE 2018, Skopje, pp.677-682	1.80
13	Trak B., Papić Br. J.: Stability of earth structures and relevance of safety factors, XVI DECGE 2018, Skopje, pp.927-932	2.70

14	J. Бр. Папиќ, Е. В. Ангелова, И. Пешевски: Анализа на промени на гранулометриски состави на крупнозрни материјали испитувани за потреби на брани, 80 години на инженерство за брани во Р. Македонија, стр.69-76, 2018	2.40
	Труд објавен во зборник на трудови на високообразовна институција (2,0)	1,80
	Љ. Димитриевски, Ј. Бр. Папиќ: Прилог кон изработка на националниот анекс на Еврокод 7-1, Зборник на трудови: 65 години Градежен факултет, 2014	1,80
	Учество на научен/стручен собир со реферат (усна/постерска презентација) (1,0/0,5)	7.00
1	Усна: Вршац 2015, Истанбул 2017, Шабац 2017, Скопје 2018 (x2)	5.00
2	Постер: Единбург 2015, Тирана 2015, Вараждин 2016, Скопје 2018	2.00
	Апстракт објавен во зборник на конференција (национална) (0,50)	0.50
1	Ristov R., Đorđević G., Teodosijevska T., Papić J. Br., Ognjenović Sl.: „Specifike projektovanja puta Gradsko-Prilep (R. Makedonija)“, Зборник абстраката, Први српски конгрес о путевима, Београд, 5-6. Јун, 2014, стр.46-47	0.50
	Одржано предавање на семинар (1,0)	4,00
	J. Papic, M. Jovanovski, Dr. Rakić, L. Čaki, Sl. Ćorić: Some findings from geotechnical laboratory tests on fresh and old solid waste, 8 th Workshop New Theoretical knowledge in geotechnics and mechanics, Czech Academy of Sciences, Prague 2016	1,0
	M. Jovanovski, J. Papic, I Pesevski: Geotechnical engineers' registration practice in the R. Macedonia, National / EU Ground Engineering Registration – Workshop Meeting, Leuven 2016	1,0
	M. Jovanovski, J. Papic, I Pesevski: Synchronizing of geotechnical investigations with ground's and structures' complexities, National / EU Ground Engineering Registration – Workshop Meeting, Leuven 2016	1,0
	Z. Jovanov, J. Br. Papić, S. Abazi, I. Peševski, St. Mitovski: Numerical analyses of tailing dam with properties obtained through various laboratory tests, 3 rd Seminar New Theoretical knowledge in geotechnics and mechanics, Czech Academy of Sciences, Prague, 2018	1,0
	Вкупно	81.90

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Извештаи од извршени ревизии на проектни документации: Основни проекти за АБ потпорни сидови и потпорни конструкции од армирана земја, автопат Миладиновци – Штип (2016-18)	5,0
2	Извештаи од извршени ревизии на проектни документации: Основни проекти за АБ потпорни сидови и потпорни конструкции од армирана земја, делница Штип – Радовиш (2016-18)	5,0
3	Извештаи од извршени ревизии на проектни документации: Основни проекти за АБ потпорни сидови, делница Кичево – Охрид (2016-18)	7,0
4	Извештаи од извршени ревизии на проектни документации: Основни проекти за потпорни сидови на државен пат Р 29272, 2018	1,50
5	Извештај од ревизија: Книга X Потпорни сидови, Железнички коридор 8, делница Бељаковце – Крива Паланка (2017-18)	0,50
6	Извештај од ревизија на проектна документација: Геотехнички проект за потпорни сидови, Железнички коридор 8, делница Крива Паланка – Деве Баир (2017-18)	0,50
7	Извештај од ревизија на Инженерски елаборат за геотехнички истражувања и земјани работи на железничка пруга Кичево – граница со Албанија, 2016	0,50
8	Извештај од ревизија на проектна документација: Книга IX Потпорни сидови, и др., железничка пруга Кичево – граница со Албанија, 2017	2,00
9	Ревидентски извештаи за книги од Основен проект за брана на река Слупчанска, 2018	1,50
10	Ревизии на: Основен проект за заштита на насип во областа „Кисела вода“, јуни 2018; Основен градежно-конструктивен проект за потпорни сидови за потребите на постојка Кравари; Основен проект за премини на животни	1,50
11	Ревизии на геотехнички елаборати на „Геохидроконсалтинг“: Петровец, Визбегово, Берово, Неготино, Штип итн., 2016-17	10,00
12	Извештај од ревизија на проектна документација за потпорни сидови 1.5, 1.6 и 1.7 на пат Прилеп-Градско, 2018	0,50
13	Извештај од ревизија на техничка документација Измена на техничко решение за финансирање на потпорен сид на патот Р 1202 Маврово-Дебар (km 43+100), 2016	0,50
14	Завршен извештај од ревизија на проектна документација „Елаборат од ГТИ и испитувања за ниво на Основен проект за алтернативен пат А2, делница Кичево-Охрид, траса 1, делница с. Врбјани-с.Арабиново, 2015	0,50
15	Ревизија на „Елаборат од ГТИ и лабораториски испитувања за АБ натпатник на стационача km 21+867,35, автопат Миладиновци-Штип, делница Св. Николе – Штип, 2015	0,50
16	Извештај од ревизија на „Елаборат од изведени ГТИ и лабораториски испитувања за ниво на ОП за објектАБ мост и потпатник на km 17+856 на експресен пат А3, делница Штип (Три чешми) - Кочани“, 2015	0,50
17	Ревизии на „Елаборати од ГТ истражувања за изработка на проектна документација на ниво на Основен проект за санација на свлечишта и зони на одронувања и за рехабилитација на државен пат А3, делница Превалец (Кочани)	2,00

	– Делчево, Зони на одронувања по должина на траса, Книга 1, Книга 2 и Книга 3“, 2015	
18	Извештај од извршена ревизија на Технички извештај од анализа на стабилност на завршна косина на одлагалиште за рудник „Казандол“, 2015	0,50
19	Извештај од ревизија на проектна документација „Елаборат за ГТ истражни работи на локација предвидена за санација и зајакнување на мост на река Брегалница на регионалниот пат Р1309, делница Кочани-Зрновци на km 4+336, 2015	0,50
20	Ревизии на „Извештаи од инженерско-геолошка проспекција за изработка на техничка документација на ниво на проект за инфраструктура за локации на наплатни рампи „Сопот“, „Гевгелија“, „Демир Капија“ и „Градско“, 2015	2,00
21	Извештај од извршена ревизија на Елаборат од геотехнички истражувања на локација предвидена за проширување и доградба на хотели Молика – Пелистер и Славија – Попова Шапка, 2015	1,00
22	Завршен извештај од ревизија на проектна документација „Дополнување на Основен проект за стабилизација и заштита на косини на засек на стационата km 13+780 – 13+980“, 2015	0,50
23	Извештај од ревизија на Основен проект за железнички коридор VIII, втора делница, Бељаковце – Крива Паланка, Книга 3.6: Геотехнички елаборат за мостови, 2015	0,50
24	Извештај од ревизија на Основен проект за железнички коридор VIII, втора делница, Бељаковце – Крива Паланка, Книга 3.7: Геотехнички елаборат за потпорни сидови, 2015	0,50
25	Ревизија на Основен проект, Книга 17.2, Техничко решение – Мерки за заштита и уредување на косини на експресен пат А3 Косел – Охрид – граница со Албанија, делница Пештани – Св. Наум – гр.со Албанија, катег. 1, фаза геотехника, 2015	0,50
26	Извештаи од ревизии на елаборати „ГТ истражувања и испитувања на ниво на Основен проект за изработка на проектна документација за патен правец Р1210, делница од рудник Тораница до рудник Саса“, 2015	1,50
27	Ревизии на „Елаборати од ГТ истражувања и испитувања за ниво на основен проект кај мостови, вијадукти, надпатници, подпатници, потпорни сидови, денивелирани патни јазли за експресен пат А4, делница Штип-Радовиш“, 2015	6,00
28	Извештај од ревизија на Основен проект за железнички коридор VIII, втора делница, Бељаковце – Крива Паланка, Книга 3.9: Геотехнички елаборат за пропусти, 2015	0,50
29	Извештај од ревизија на проектна документација „Slope inclination adjustment of cuts C10, C11 and C23“, 2015	0,50
30	Ревизии на документација „Дополнување на Основен проект за стабилизација и заштита на косини и засек“, 2015	1,00
31	Завршен извештај од ревизија на „Елаборат од ГТ истражни работи на свлечиште (нестабилна зона) на патот Р1202, на km 5+122,327 и km 5+199,810 од Ново село до Бунец“, 2015	0,50
32	Извештај од ревизија на: Елаборати за ГТ теренски истражни работи и лабораториски испитувања на локациите на потенцијално нестабилните зони долж регионалниот пат Р1209 Тетово-Попова Шапка (km 1+000, 4+000, 10+000), 2014	1,50
33	Извештај од ревизија на елаборат од извршени геотехнички истражувања и испитувања на локацијата предвидена за изградба на угостителски објект во склоп на рекреативен комплекс „Парк“ – Гиновци, 2014	0,50

34	Техничка документација за градба на хидројаловиште бр.4 на рудникот Саса – М. Каменица, Книга 7: Обиколен тунел – конструктивна анализа, извештај и нацрти, 2014	2,00
35	Техничка документација за градба на хидројаловиште бр.4 на рудникот Саса, Книга 9: Инјекциони работи кај обиколниот тунел, 2014	2,00
36	Техничка документација за градба на хидројаловиште бр.4 на рудникот Саса – М. Каменица, Книга 6: Конструктивна анализа и инјекциони работи кај водоспроводниците, 2014	2,00
37	Техничка документација за градба на хидројаловиште бр.4 на рудникот Саса, Книга 10: Технички извештај за градежните објекти и нацрти, 2014	2,00
38	Дополна на Основен проект за подобрување на стабилноста на косините на пристапниот пат до брана Света Петка – втора делница од km 5+246 до km 10+289 и на делницата од браната до машинската зграда, 2015	2,00
39	Општи и посебни услови за изведба во склоп на Основен проект за реконструкција – Елаборат за дополнителни инјекциони работи на брана ХЕЦ Козјак, 2015	2,00
40	Основен проект за реконструкција – Елаборат за дополнителни инјекциони работи на брана ХЕЦ Козјак, 2015	2,00
41	Проектна документација за изградба на брана со акумулација во рудник Сивец, Прилеп – Основен проект (конструктивен дел и инјектирање; изведбен дел и нацрти), 2015	2,00
42	Анекс 3 на техничка документација за градба на хидројаловиште бр.4 на рудникот Саса во М. Каменица, Основен проект: галерија низводно од обиколен тунел, 2016	2,00
43	Основен проект за насипна брана со придружни објекти „Отиња“ – Штип, 2018	4,00
44	Стручни мислења за извештаи од геомеханички испитувања на материјали од позајмица Лозанско брдо (Балван), Крупиште и Ежево брдо, 2018	3,00
45	Извештај од геотехнички лабораториски испитувања на примерок од нафрлан камен за брана „Конско“, 2018	1,00
46	Извештаи од инклинометарски и пиезометарски набљудувања на површински коп Усје, во период до 2018	12,00
47	Елаборати за анализа и оцена на стабилноста и функционал-носта на брани со придружни објекти и стабилноста на теренот околу браните и акумулациите за 2017 год., 2018 год.	10,0
48	Извештаи од набљудување на инклинометрите во хидројаловиштето „Тополница“ на рудникот за бакар „Бучим“ – Радовиш (двапати годишно)	6,0
49	Елаборати од геотехнички истражувања и испитувања на теренот во зона на инфраструктурни објекти и пристапен пат на рудник Боров дол, 2017	2,0
50	Извештаи од теренски и лабораториски испитувања на хидројаловиштето Тополница, 2017	2,0
51	Своден елаборат од геотехнички и хидрогеолошки истражувања и испитувања на локацијата на идниот површински коп на наоѓалиштето Иловица со анализа на стабилноста на завршните косини, 2016	1,0
52	Извештаи од инклинометарски мерења на свлечиште во Приштина, 2016	2,0
53	Извештаи од геотехнички лабораториски испитувања на примероци од јаловински песок на хидројаловиште 3, фаза 2, на рудник Саса ДОО – М. Каменица, 2016-17	2,0
54	Геотехнички елаборати за свлечишта долж системот од Стрежево: Канино, Јасина итн.	7,0

55	Раководител на лабораторија	1,0
	Речник	3,0
	Коавтор на речник на термини од механика на карпи (за ISRM)	3,0
	Учество во промотивни активности на Факултетот	0,5
	Вкупно:	131,60
Дејности од поширок интерес		
	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир (0,50)	1,50
	Вараждин 2016, Шабац 2017, Истанбул 2018	
	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир (1,0)	5,00
	Единбург 2015, Охрид (АДКОМ 2015 и 2018), Скопје 2018 (x2)	
	Раководител на внатрешна организациона единица (3,0)	6,00
	Катедра за геотехника	3,0
	Оддел за геотехника, патишта и железници	3,0
	Член на факултетска комисија (0,50)	1,00
	Наставна комисија	
	Дисциплинска комисија	
	Учество во комисии и тела на државни и други органи	5,00
	Технички комитет 11 при ИСРМ	1,00
	Технички комитет 40 при ИСРМ	1,00
	Друштво за геотехника на Македонија	1,00
	Македонски комитет за големи брани	1,00
	Државна изборна комисија	1,00
	Вкупно:	17,50
	Сè вкупно:	150,10

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
--	--------------

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	69,84
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	81,90
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	150,10
Вкупно:	301,84

Рецензентска комисија

1. Проф. д-р Љупчо Димитриевски, претседател, с.р.
2. Проф. д-р Спасен Ѓорѓевски, член, с.р.
3. Проф. д-р Милорад Јовановски, член, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ПО ПРЕДМЕТИТЕ ИНТЕРНЕТ-
МАРКЕТИНГ И МАРКЕТИНГ ПРЕКУ СОЦИЈАЛНИ МЕДИУМИ, НА
ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на член 173 од Законот за високото образование, членовите 30 и 31 од Правилникот за критериумите за постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно Врз основа на член 173 од Законот за високото образование, членовите 30 и 31 од Правилникот за критериумите за постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 1.3.2019 година, донесе Одлука со број 02-378/4 од 5.3.2019 година за формирање Рецензентска комисија за избор на наставник во сите наставно научни звања во научната област: бизнис –менаџмент, по предметот, Интернет-маркетинг и во научната област маркетинг, по предметот, Маркетинг преку социјални медиуми. Рецензентската комисија е во состав: проф. д-р Сашо Јосимовски, проф. д-р Лидија Пулевска Ивановска и проф. д-р Снежана Ристевска Јовановска. По разгледувањето на пристигнатите пријави, Комисијата го изготви рефератот во согласност со член 173 од Законот за високото образование и членовите 33, 34, 35 и 36 од Правилникот за -стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и во врска со тоа го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

На распишаниот конкурс за наставник за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област: бизнис-менаџмент, по предметот, Интернет-маркетинг и во научната област маркетинг, по предметот, Маркетинг преку социјални медиуми, објавен на 1.2.2019 година во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“, се јави еден кандидат: д-р Димитар Јовевски, вработен на Економскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје како доцент по предметот Интернет-маркетинг.

БИОГРАФИЈА

Кандидатот **д-р Димитар Јовевски** е роден на 20.7.1983 година во Скопје. Средното образование го завршил во ДСУ „Никола Карев“ во Скопје со одличен успех. Во 2002 година се запишал на Економскиот факултет во Скопје на депарتمانот за менаџмент. Во 2005 година, по завршувањето на третата година од студиите со просечен успех 9,39 го продолжил образованието на Универзитетот за професионална едукација „Фонтис“ во Ајндховен, Холандија, каде што и

дипломирал во јануари 2007 година. Во декември 2007 година е избран во звањето помлад асистент на група предмети од областа е-бизнис на депарманот по Е-бизнис, на Економскиот факултет во Скопје.

Во 2007 година се запишал на втор циклус студии по MBA-менаџмент, а во 2008 на втор циклус студии по Е-бизнис менаџмент. Заклучно со јуни 2009 година ги положил предвидените 9 испити со просечен успех 9,00. Во април 2011 кандидатот успешно го одбрал својот магистерски труд на тема „Интернет маркетинг стратегии и техники за развој и унапредување на работењето на компаниите“, и се стекнал со звањето магистер на економски науки од областа на Е-бизнисот.

Во октомври 2011 година пријавил докторска дисертација со наслов „Е-бизнис модели за веб-базирано социјално вмрежување на компаниите во Република Македонија“, под менторство на проф. д-р Сашо Јосимовски. Докторската дисертација успешно ја одбрал на 7 мај 2014, со што се стекнал со титулата – научен степен - доктор на економски науки.

Во август 2014 година е избран за доцент по предметот Интернет маркетинг на депармант по Е-бизнис, на Економскиот факултет во Скопје, каде што успешно до ден денешен ја изведува наставата и вежбите.

Во периодот септември 2014 – декември 2016, носител е на лиценцата за дигитален маркетинг издадена од страна на Хаб Спот, САД.

Во изминатиот период, кандидатот постојано научно се усовршувал, објавил голем број на научни трудови и учествувал на голем број меѓународни конференции, семинари, обуки и работилници.

Кандидатот д-р Димитар Јовевски одлично го владее англискиот јазик, а има познавање и од францускиот јазик. Исто така, кандидатот одлично ги владее и ги користи софтверските апликации MS Office, SPSS, AMOS, R и VisualPLS.

1. НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Кандидатот д-р Димитар Јовевски има скоро дванаесетгодишно работно искуство како помлад асистент и асистент по група предмети од областа е-бизнис на Економскиот факултет во Скопје. Од август 2014 година, па до денес, кандидатот е ангажиран во изведување вежби и настава по повеќе предметни дисциплини, меѓу кои Интернет маркетинг, Методи на продажба, Е-бизнис апликации во виртуелно окружување на првиот циклус студии, и Интернет-маркетинг алатки и апликации и Интернет маркетинг на вториот циклус на студии. Во изведувањето на наставата, кандидатот успешно применува современи наставно-образовни методи, со помош на кои успешно им го пренесува на студентите знаењето од областа на е-бизнисот, поттикнувајќи ги на креативност, критичко размислување и интерактивност. Покрај изведување на наставата,

кандидатот, бил вклучен во развивање на нови наставни програми на предмети кои се дел од наставната програма на Економскиот факултет во Скопје.

Дополнително, покрај предавањата, кандидатот целосно е ангажиран околу организирање на испитите и колоквиумите, вклучен во оценување и изготвување на испитни прашања, доделување и оценување на проектни задачи на студентите, менторство на семинарски трудови, дипломски и магистерски трудови, како и секојдневни консултации со студентите од сите академски години на студирање на прв и втор циклус студии.

Во изборниот период, кандидатот бил ментор на 1 магистерски труд и 58 дипломски работи, а учествувал и како член во комисија за оцена и одбрана на 1 докторска дисертација, 20 магистерски трудови и 138 дипломски работи.

Во Образец 2 кој е составен дел на овој Извештај, детално се наведени сите активности на кандидатот од областа на наставно-образовната дејност.

2. НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Кандидатот д-р Димитар Јовевски, во изборниот период, има објавено 25 труда, од кои 7 труда во меѓународно научно списание, 13 труда во зборник на трудови од научен собир со меѓународен одбор и 5 труда објавени во зборник на трудови на високообразовна институција:

1. Jovevski D., Blagoeva K.T., Mijoska M., “Big data adoption in selected companies of the retail sector in the Republic of Macedonia” KNOWLEDGE – International Journal Vol. 28.1, December, 2018, pp.187-193 ISSN 2545-4439 (printed) ISSN 1857-923X (e-version).
2. Јовевски Д., „Ценовната стратегија базирана на вредност кај компаниите” Годишник на Економски факултет - Скопје, Том 53 С. 1–654 Скопје, 2018, pp.171-173, ISSN 0489-0922.
3. Kiselicki M. Josimovski S., Kiselicka M., Jovevski D., “Analysis of e-recruitment methods through SNWS, with special emphasis on the Republic of Macedonia” Journal of sustainable development, vol. 8, issue 21 (2018), 3-18 pp. 19-35, udc: 336.747(4-672eu).
4. Jovevski D., Blagoeva T. K., “Loyalty programs success on social media- experience of the Republic of Macedonia”, KNOWLEDGE – International Journal Vol. 26.1, 2018, pp.111-117, ISSN 2545-4439 (printed) ISSN 1857-923X (e-version)
5. Jovevski D., Nikolovska D., Jovanovska R.,S., Belshoska M.,M, “Effects and benefits of the obligatory implementation of electronic public procurement system” - KNOWLEDGE – International Journal Vol. 22.1 March, 2018, pp.273-281, ISSN 2545-4439 (printed) ISSN 1857-923X (e-version).
6. Trenevskа B., K., Josimovski S., Mijoska M. and Jovevski D., “Determinants of analytics usage to improve customer engagement in chosen macedonian companies” - KNOWLEDGE – International Journal Vol. 22.1, March, 2018, pp.187-193, ISSN 2545-4439 (printed) ISSN 1857-923X (e-version).
7. Јовевски Д., Китевски Д., „Влијанието на социјалните мрежи на маркетинг-стратегиија” Годишник на Економски факултет - Скопје, Том 52 С. 1–584 Скопје, 2017, pp.123-139. ISSN 0489-0922
8. Matevska F., Jovevski D., Josimovski S., Pulevska I.L., Ristevska J.S., “The impact of advertisements through mass media on consumer`s desires to buy products – a case study for the private mobile operator one.vip, Master International – Research and Development Center - MIRDEC. Conference Proceedings, 2017, ISSN 9786058311725

9. Blagoeva T. K., Josimovski S., Mijoska M., Jovevski D., "Assessment of the digital maturity in selected industries in the Republic of Macedonia – Third international scientific-business conference Limen 2017, Belgrade, Conference Proceedings – Leadership & Management: Integrated Politics of Research and Innovations, pp. 572-579, 2017, ISBN 978-86-80194-09-7.
10. Jovevski D., Matovska M., Jovanovski K. "Digital technology usage in the Macedonian civil society sector"- 26th International Scientific Conference on Economic and Social Development - "Building Resilient Society", "Book of Proceedings" - "Building Resilient Society", 2017, pp.555-562 ISSN 1849-7535
11. Petrovska J., Jovevski D., Josimovski S., "Strategic IST implementation in public companies in the Republic of Macedonia ", Proceedings from the 21st International Scientific Conference Strategic Management and Decision Support Systems in Strategic Management, 2016, pp.527-532. UDC 334.72:004(497.7)
12. Јовевски Д., Мемеди М., „Влијанието на социјалните медиуми врз однесување на потрошувачите-процес на одлучување” Годишник на Економски факултет - Скопје, Том 51 С. 1–604 Скопје, 2016, pp.123-139 ISSN 0489-0922.
13. Jovevski D., Josimovski S., Pulevska I.L., Ristevska J.S. Jaulevska J., "E-learning based on cloud computing - empirical research for the Republic of Macedonia" The Review of Social-Economic Perspectives – RSEP-Conference Proceedings, 2016, pp.203, ISBN 978-605-307-447-2
14. Јовевски Д., „Анализа на организациските фактори клучни за успешното користење на веб-базирано социјално вмрежување кај компаниите” Годишник на Економски факултет - Скопје, Том 50 С. 1–704 Скопје, 2015, pp.179-199,ISSN 0489-0922.
15. Serafimovska M., Jovevski D., Jovanovski K., "Risk Disclosure Practices in Annual Reports of Listed Companies: Evidence from a Developing Country", Research Journal of Finance and Accounting, Vol. 6, No. 1, 2015 pp. 184-192, ISSN: 2222-1697 (Paper), 2222-2847 (Online).
16. Josimovski S., Pulevska I. L., Jovevski D., Sandev Z., "Key business factors for companies' competitiveness through e-business implementation", 7th International Scientific Conference "European Union Future Perspectives: Innovation, Entrepreneurship and Economic Policy" Conference Proceedings, 2015, pp. 152-161
17. Mijoska M., Trenevskа B. K., Josimovski S., Pulevska I. L., Jovevski D. "Measuring the level of business process maturity in banking sector in the Republic of Macedonia" - *Proceedings from XXI Scientific and Business conference YU INFO 2015*, Conference proceedings - Information Society of Serbia, , 2015, pp. 67-72. ISSN: 978-86-85525-15-5
18. Levkov, N., Mijoska, M., Jovevski, D., „Social media marketing activity in Western Balkan banking industry”, MIPRO 2015 - 38th International Conference on Information and Communication technology, electronics and microelectronics, DE-GLGPS - Digital Economy and Government/Local Government/Public Services, Croatia, 2015 pp.1563- 1569 IEEE Catalog Number: CFP1539K-DVD ISBN: 978-953-233-085-4
19. Serafimovska, T. M., Atanasovski, A., Jovanovski, K., Jovevski, D. & Kuzmanova, A. "Applying Performance Measurement Systems for Efficient Incentive Systems

- Practice from the Companies in Macedonia” *Proceedings of the 8th International Scientific Conference on Economic and Social Development*, Varazdin Development and Entrepreneurship Agency, 2014, pp.423-432. ISBN 978-953-6125-14-2
20. Jovanovski, K., Jovevski, D., Atanasovski, A., Trpeska, M. & Kuzmanova, A. “Dollarization and the Macroeconomic Policies”, *Proceedings of the 8th International Scientific Conference on Economic and Social Development*, Varazdin Development and Entrepreneurship Agency, 2014, pp.128-139.
  21. Јовевски Д., „Компаративна анализа на различни бизнис-моделѝ за веб-базирано социјално вмрежување”. Годишник на Економски факултет-Скопје, Том 49 С 1-500 2014 година, pp. 139-155, ISSN 0489-0922.
  22. Josimovski S., Jovevski D, Pulevska I. L., Cobanova V., “Empirical evidence of success factors for mobile commerce adoption in the Republic of Macedonia using TAM-model” – *CEA Journal of Economics*, Volume 9, Issue 2, December 2014, pp. 15-23, ISSN 1857-5250, UDK 33.
  23. Josimovski S., Jovevski D., “Critical success factors on company’s business performances through web-based social networks”, *17th edition of the CEA Journal of Economics*, Volume 9, Issue 1, 2014, ISSN 1857-5250, UDK 33.
  24. Josimovski S., Ivanovska P.L., Postolov K., Jovevski D., “Usage of social networking in companies on Macedonian market-comparative analysis”, *Economic outlook*, Vol.16, N.1, 2014, ISSN 1450-7951, ISSN (online) 2334-7570 UDK 33.
  25. Jovevski D., & Tijan E., “E-business Models for Web Based Social Networks in the Republic of Macedonia”, *Proceedings of the International Conference MIPRO 2014, Opatija, Croatia*, , pp. 1693-1699 ISBN 978-953-233-078-6

Покрај приложените и публикувани научно-стручни трудови, кандидатот д-р Димитар Јовевски приложил импресивна листа на научно-стручни собири и конференции во домашни и меѓународни рамки на кои одржал пленарни и секциски предавања.

Во Образец 2 кој е составен дел на овој Извештај, детално се наведени сите активности на кандидатот од областа на научноистражувачката дејност.

3. СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Покрај наставно-образовната и научно-истражувачката дејност, кандидатот д-р Димитар Јовевски е активен и во стручно-применувачката дејност, односно бил активен на повеќе полиња од поширок академски и општествен интерес.

Како дел од стручно-применувачката дејност во изборниот период, кандидатот бил вклучен при изготвување и десеминација на научно-образовен национален проект, под наслов „Дигитализација на бизнис процесите на претпријатијата во Република Македонија за подобрување на ефикасноста и иновативноста“, на повик на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје во 2014 година. Дополнително, кандидатот е член на уредувачки одбор за подготовка и издавање на Годишник на Економскиот факултет во Скопје, од 2014 година па наваму, потоа член на програмски одбор за јубилејот 65 години Економски факултет – Скопје во 2015 година, како и член на организациски

одбор на 8 Меѓународна летна школа „Trends and challenges for the global accounting profession“, која се одржала во 2018 година.

Кандидатот д-р Димитар Јовевски во изборниот период има учествувало и во бројни факултетски комисији:

- претседател на Комисија за попис, 2016;
- член на Библиотечен одбор, јуни 2015;
- член на Комисија за евалуација на наставниците и соработниците кон наставно образовниот процес на Економскиот факултет во Скопје, септември 2014-септември 2018;
- член на Комисија за промоција на Економскиот факултет во Скопје (2015, 2016, 2017, 2018);
- члена на Комисија за веб на Економскиот факултет во Скопје, септември 2017;
- член на Комисија за спроведување на дел од активностите утврдени со Конкурсот за упис на студенти на прв циклус на студии во учебните: 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017 и 2017/2018 година на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет во Скопје;
- член на Рецензентска комисија за избор на демонстратори на Катедрата од Е-бизнис, Економски факултет – Скопје, 2016, 2015 година;
- член на Комисија за истражување на пазар;
- член на Комисија за спроведување на тестирања;
- член на Комисија за изработка на предметни програми за прв и втор циклус на студии;
- член на Комисија за евалуација на прв циклус студии;
- член на Комисија за односи со јавност на Економски факултет во Скопје;
- член на Комисија за промоција на Економскиот факултет на дигиталните медиуми.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на конкурсните материјали, Рецензентската комисија констатира дека единствен пријавен кандидат на конкурсот за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област, бизнис-менаџмент, по предметот, Интернет маркетинг и во научната област маркетинг, по предметот, Маркетинг преку социјални медиуми објавен во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“ од 1.2.2019 година, е д-р Димитар Јовевски. Кандидатот ги исполнува законските општи услови и посебните услови според Правилникот за критериумите за постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област, бизнис-менаџмент, по предметот, Интернет маркетинг и во научната област маркетинг, по предметот, Маркетинг преку социјални медиуми. По проучувањето на приложената документација од кандидатот и увидот во објавените трудови, Комисијата е едногласна во мислењето дека:

- Кандидатот д-р Димитар Јовевски поседува седумгодишно работно искуство како асистент по група предмети од областа на е-бизнис и петгодишно работно искуство

како доцент по предметот, Интернет маркетинг на Економскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

- За време на својот ангажман, кандидатот д-р Димитар Јовевски со успех, професионално и одговорно, исполнително и со максимална ангажираност и совесност ги извршувал сите активности во рамките на високообразовната дејност на Факултетот. Во едукативниот процес има користено современи методи на предавање, остварувајќи интерактивна комуникација со студентите. Во овој контекст, треба да се истакне дека станува збор за квалитетен и одговорен наставно-научен кадар, пред кого стои можност за уште поголемо напредување во кариерата и унапредување на наставните предмети и матичниот факултет во целина како врвна високообразовна институција во земјата.
- Забележителна е научно истражувачката активност на кандидатот д-р Димитар Јовевски која се гледа од бројните трудови објавени, пред сè, на меѓународни конференции и списанија. Ова го претставува кандидатот како солиден и афирмиран научен работник и како самостоен истражувач од областа на бизнис-менаџментот и маркетингот.
- Во поткрепа на горенаведеното одат и податоците за остварените вкупни 173,44 бода на кандидатот за неговиот досегашен ангажман во наставно-образовната, научно истражувачката и стручно-применувачка дејност (прилог: табела Образец 2 на рецензентскиот извештај).

Врз основа на понапред искажаните стојалишта, Рецензентската комисија е наполно уверена дека кандидатот д-р Димитар Јовевски, со својата досегашна работа во наставно-образовната, научно истражувачката и стручно-применувачката дејност, со стручно-научните квалитети и изразениот интегритет и морални вредности се претставува како високопрофесионален наставно-научен работник и истражувач на областа на бизнис-менаџментот и маркетингот. Поради тоа, во согласност со Законот за високото образование и Правилникот за посебните условите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Рецензентската комисија има задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје да го избере д-р Димитар Јовевски во звањето **вонреден професор од научната област бизнис-менаџмент, по предметот, Интернет-маркетинг и во научната област маркетинг, по предметот, Маркетинг преку социјални медиуми**

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Сашо Јосимовски, претседател с.р.
2. Проф. д-р Лидија Пулевска Ивановска, член с.р.
3. Проф. д-р Снежана Ристевска Јовановска, член с.р.

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК**

Кандидат:

Димитар Јордан Јовевски

Институција:

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет – Скопје

Научна област: **бизнис-менаџмент (50603), маркетинг (50325)**

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК**

Ред. Број	Општи услови	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: <u> 9.39 </u></p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува: <u> 9 </u></p> <p>Просечниот успех изнесува <u> </u> / <u> </u> за интегрираните студии.</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: бизнис менаџмент (50603), маркетинг (50325),</p> <p>Поле: Економски науки (503) Организациски науки и управување (менаџмент) 506,</p>	ДА

	Подрачје: Општествени науки (5).	
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА
3.1	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1.Назив на зборникот: Knowledge International Journal 2.Назив на меѓународниот собир: KNOWLEDGE IN PRACTICE – KIP ISSN 2545-4439 3.Имиња на земјите: Бугарија, Романија, Хрватска 4. Наслов на трудот: Big data adoption in selected companies of the retail sector in the Republic of Macedonia 5. Година на објава: 2018	
3.2	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1.Назив на зборникот: Book of Proceedings” 26 th International Scientific Conference on Economic and Social Development - "Building Resilient Society", 2.Назив на меѓународниот собир: 26th International Scientific Conference on Economic and Social Development – “Building Resilient Society” 3.Имиња на земјите: Велика Британија, Австрија, Хрватска 4. Наслов на трудот: Digital technology usage in the Macedonian civil society sector 5. Година на објава: 2017	
3.3	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на	

	<p>програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <p>1.Назив на зборникот: Conference Proceedings – Leadership & Management: Integrated Politics of Research and Innovations, ISSN 978-86-80194-09-7,</p> <p>2.Назив на меѓународниот собир: Third international scientific-business conference Limen</p> <p>3.Имиња на земјите: Словенија, Србија, Хрватска</p> <p>4. Наслов на трудот: Assessment of the digital maturity in selected industries in the Republic of Macedonia</p> <p>5. Година на објава: 2017</p>	
3.4	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <p>1.Назив на зборникот: Conference Proceedings – 2nd RSEP Multidisciplinary Conference</p> <p>2.Назив на меѓународниот собир: The Review of Social-Economic Perspectives – RSEP, 2nd RSEP Multidisciplinary Conference</p> <p>3.Имиња на земјите: САД, Турција, Бугарија</p> <p>4. Наслов на трудот: E-learning based on cloud computing - empirical research for the Republic of Macedonia</p> <p>5. Година на објава: 2016</p>	
3.5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <p>1.Назив на зборникот: Proceedings of the 8th International Scientific Conference on Economic and Social Development ISSN 978-953-6125-14-2</p> <p>2.Назив на меѓународниот собир: 8th International Scientific Conference on Economic and Social Development</p> <p>3.Имиња на земјите: Хрватска, Словенија, Германија</p> <p>4. Наслов на трудот: Dollarization and the Macroeconomic Policies</p>	

	5. Година на објава: 2014	
4.	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, датум и број на Билтен: 27.08.2014, Универзитетски билтен бр. 1080	
5.	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Сашо Јосимовски с.р.
2. Проф. д-р Лидија Пулевска Ивановска с.р.
3. Проф. д-р Снежана Ристевска Јовановска с.р.

ОБРАЗЕЦ 2

**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ**

Кандидат: **Димитар, Јордан Јовевски**

Институција: **Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет – Скопје**

Научни области: **50603 бизнис менаџмент, 50325 маркетинг**

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	<p>Одржување на настава</p> <p>(неделен број на часови * бр. на работни недели во семестар * бодување * години на изведување на настава); (бодување: 0,04)</p> <p><u>Прв циклус студии</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Интернет-маркетинг (4*15*0,04*4=9,6) ▪ Методи на продажба (4*15*0,04*4=9,6) ▪ Е-бизнис апликации во виртуелно окружување (4*7*0,04*2=2,24) <p><u>Втор циклус студии</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Интернет-маркетинг алатки и апликации (3*4*0,05*4=2,4) ▪ Интернет-маркетинг (3*4*0,05*2=1,2) 	25,04
2.	<p>Настава во школи и работилници</p> <p>(раководител 1,5; учесник 1)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Раководител на работилница на тема: “Digital Advertising” за членовите на Студентскиот парламент на Економски факултет – Скопје, во организација на Студентскиот парламент на Економски факултет – Скопје, одржана во Пехчево, 14-16 октомври 2016 година. 	1,5
3.	<p>Одржување на вежби</p> <p>(неделен број на часови * бр. на работни недели во семестар * бодување * години на изведување на вежби); (бодување:0,03)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Интернет-маркетинг (4*15*0,03*4 = 7,2) ▪ Методи на продажба (2*15*0,03*4 = 3,6) ▪ Е-бизнис апликации во виртуелно окружување (2*7*0,03*2=0,84) 	11,64

4.	Подготовка на нов предмет (предавања 1; вежби 0,5) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Маркетинг преку социјални медиуми на департман Маркетинг на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет-Скопје. 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ предавања 	1
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ вежби 	0,5
5.	Консултации со студенти (број на студенти*бодување); (бодување:0,002) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Интернет-маркетинг (115*0,002=0,23) (2014/2015г.); (122*0,002=0,24 (2015/2016г.)); (120*0,002=0,24 (2016/2017 г.)) и (95*0,002=0,19) (2017/2018г.) Методи на продажба (111*0,002=0,22) (2015/2016г.); (438*0,002=0,87) (2016/2017г.); (525*0,002=1,05) (2017/2018) и (354*0,002=0,7) (2018/2019 г.) Е-бизнис апликации во виртуелно окружување (25*0,002=0,05) (2015/2016г.); (39*0,002=0,078 (2016/2017 г.)) 	3,86
6.	Ментор на дипломска работа (број на менторства * бодување); (бодување: 0,2) <ul style="list-style-type: none"> ▪ (58 * 0,2 = 11,6) 	11,6
7.	Член на комисија за оцена или одбрана на докторат (број на комисиии * бодување); (бодување:0,7) <ul style="list-style-type: none"> ▪ (1*0,7 = 0,7) 	0,7
8.	Член на комисија за оцена или одбрана на магистерска (број на комисиии * бодување); (бодување:0,3) (20*0,3 = 6,0)	6
9.	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа (број на комисиии * бодување); (бодување: 0,1) <ul style="list-style-type: none"> ▪ (138*0,1 = 13,8) 	13,8
10.	Пакет материјали за одреден предмет (број на пакет материјали * бодување) <ul style="list-style-type: none"> ▪ (5*1=5) 	5
	Вкупно	71,34

НАУЧНО ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	<p>Ментор на магистерски труд</p> <p>(2 поени)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ (1*2=2) 	2
2.	<p>Учесник во национален научен проект</p> <p>(3 поени)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ „Дигитализација на бизнис процесите на претпријатијата во Република Македонија за подобрување на ефикасноста и иновативноста” – Економски факултет – Скопје (2013-2014) 	3
3.	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kiselicki M. Josimovski S., Kiselicka M., Jovevski D., “Analysis of e-recruitment methods through SNWS, with special emphasis on the Republic of Macedonia” <i>Journal of sustainable development</i>, vol. 8, issue 21 (2018), 3-18 pp. 19-35, udc: 336.747(4-672eu). (5*0,6=3,0) ▪ Serafimovska M., Jovevski D., Jovanovski K., (2015) “Risk Disclosure Practices in Annual Reports of Listed Companies: Evidence from a Developing Country”, <i>Research Journal of Finance and Accounting</i>, Vol. 6, No. 1, 2015 pp. 184-192, ISSN: 2222-1697 (Paper), 2222-2847 (Online) (5*0,8=4,0) ▪ Josimovski S., Jovevski D., Pulevska I. L., Cobanova V., “Empirical evidence of success factors for mobile commerce adoption in the Republic of Macedonia using TAM-model” – <i>CEA Journal of Economics</i>, Volume 9, Issue 2, December 2014, pp. 15-23 ISSN 1857-5250, UDK 33 (5*0,6=3,0) ▪ Josimovski S., & Jovevski D., “Critical success factors on company’s business performances through web-based social networks”, <i>17th edition of the CEA Journal of Economics</i>, Volume 9, Issue 1, 2014 ISSN 1857-5250, UDK 33. (5*0,9=4,5) ▪ Josimovski S., Ivanovska P.L., Postolov K., Jovevski D., “Usage of social networking in companies on Macedonian market-comparative analysis”, <i>Economic outlook</i>, Vol.16, N.1, 2014, ISSN 1450-7951, ISSN (online) 2334-7570 UDK 33 (5*0,6 = 3) 	17,0
4.	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jovevski D., Nikolovska D., Jovanovska R.,S., Belshoska M.,M, “Effects and benefits of the obligatory implementation of electronic public procurement system” - <i>KNOWLEDGE – International Journal</i> Vol. 22.1 March, 2018, pp.273-281, ISSN 2545-4439 (printed) ISSN 1857-923X (e-version). (5*0,6=3,0) 	6,0

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Trenevskа B., K., Josimovski S., Mijoska M. and Jovevski D., “Determinants of analytics usage to improve customer engagement in chosen macedonian companies” - KNOWLEDGE – International Journal Vol. 22.1, March, 2018, pp.187-193, ISSN 2545-4439 (printed) ISSN 1857-923X (e-version). (5*0,6=3,0) 	
5.	<p>Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jovevski D., Blagoeva T. K., “Loyalty programs success on social media- experience of the Republic of Macedonia”, KNOWLEDGE – International Journal Vol. 26.1, 2018, pp.111-117, ISSN 2545-4439 (printed) ISSN 1857-923X (e-version). (5*0,9=4,5) ▪ Matevska F., Jovevski D., Josimovski S., Pulevska I.L., Ristevska J.S., “The impact of advertisements through mass media on consumer`s desires to buy products – a case study for the private mobile operator one.vip, Master International – Research and Development Center - MIRDEC. Conference Proceedings, 2017, ISSN 9786058311725. (5*0,6=3) ▪ Petrovska J., Jovevski D., Josimovski S., “Strategic IST implementation in public companies in the Republic of Macedonia ”, Proceedings from the 21st International Scientific Conference Strategic Management and Decision Support Systems in Strategic Management, 2016, pp.527-532. UDC 334.72:004(497.7) (5*0,8=4,0) ▪ Josimovski S., Pulevska I. L., Jovevski D., Sandev Z., “Key business factors for companies’ competitiveness through e-business implementation”, <i>7th International Scientific Conference "European Union Future Perspectives: Innovation, Entrepreneurship and Economic Policy"</i> Conference Proceedings, 2015, pp. 152-161 (5*0,6=3,0) ▪ Mijoska M., Trenevskа B. K., Josimovski S., Pulevska I. L., Jovevski D. “Measuring the level of business process maturity in banking sector in the Republic of Macedonia” - <i>Proceedings from XXI Scientific and Business conference YU INFO 2015</i>, Conference proceedings - Information Society of Serbia, , 2015, pp. 67-72. ISSN: 978-86-85525-15-5 (5*0,6=3,0) ▪ Serafimoska, T. M., Atanasovski, A., Jovanovski, K., Jovevski, D. & Kuzmanova, A. “Applying Performance Measurement Systems for Efficient Incentive Systems – Practice from the Companies in Macedonia” <i>Proceedings of the 8th International Scientific Conference on Economic and Social Development</i>, Varazdin Development and Entrepreneurship Agency, 2014, pp.423-432. ISBN 978-953-6125-14-2 (5*0,6=3,0) ▪ Levkov, N., Mijoska, M., Jovevski, D., „Social media marketing activity in Western Balkan banking industry“, MIPRO 2015 - 38th International Conference on Information and Communication technology, electronics and microelectronics, DE-GLGPS - Digital Economy and Government/Local Government/Public Services, 	29,0

	<p>Croatia, 2015 pp.1563- 1569 IEEE Catalog Number: CFP1539K-DVD ISBN: 978-953-233-085-4 (5*0,8=4,0)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jovevski D., & Tijan E., “E-business Models for Web Based Social Networks in the Republic of Macedonia”, <i>Proceedings of the International Conference MIPRO 2014, Opatija, Croatia, , pp. 1693-1699 ISBN 978-953-233-078-6 (5*0,9=4,5)</i> 	
6.	<p>Трудови објавени во зборник на трудови на в.о. институција</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Јовевски Д., „Ценовната стратегија базирана на вредност кај компаниите” Годишник на Економски факултет - Скопје, Том 53 С. 1–654 Скопје, 2018, pp.171-173. ISSN 0489-0922 (2 поени) ▪ Јовевски Д., Китевски Д., „Влијанието на социјалните мрежи на маркетинг стратегија” Годишник на Економски факултет - Скопје, Том 52 С. 1–584 Скопје, 2017, pp.123-139. ISSN 0489-0922 (2*0,9=1,8) ▪ Јовевски Д., Мемеди М., „Влијанието на социјалните медиуми врз однесување на потрошувачите-процес на одлучување” Годишник на Економски факултет - Скопје, Том 51 С. 1–604 Скопје, 2016, pp.123-139. ISSN 0489-0922 (2*0,9=1,8) ▪ Јовевски Д., „Анализа на организациските фактори клучни за успешното користење на веб-базирано социјално вмрежување кај компаниите” Годишник на Економски факултет - Скопје, Том 50 С. 1–704 Скопје, 2015, pp.179-199. ISSN 0489-0922 (2 поени) ▪ Јовевски Д., „Компаративна анализа на различни бизнис-модели за веб-базирано социјално вмрежување”. Годишник на Економски факултет-Скопје, Том 49 С 1-500 2014 година, pp 139-155. ISSN 0489-0922 (2 поени) 	9,6
7.	<p>Учество на научен/стручен собир со реферат (усна презентација 1; постер 0,5)</p> <p><u>Усна презентација</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Презентација на труд со наслов: “Big data adoption in selected companies of the retail sector in the Republic of Macedonia” на 19th International Conference – KNOWLEDGE IN PRACTICE – KIP” која се одржа 16-19 декември 2018 во Банско, Бугарија. ▪ Презентација на труд со наслов: “Loyalty programs success on social media- experience of the Republic of Macedonia”, 17th International Scientific Conference THE POWER OF KNOWLEDGE 27.09 - 30.09. 2018, Agia Triada, Thessaloniki, Greece. ▪ Презентација на труд со наслов: “Digital technology usage in the Macedonian civil society sector“- 26th International Scientific Conference on Economic and Social Development - "Building Resilient Society", 8-9 December, 2017 Zagreb. 	8,0

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Презентација на труд со наслов: “E-learning based on cloud computing - empirical research for the Republic of Macedonia, The Review of Social-Economic Perspectives - RESP, Мадрид, Шпанија, 2-4.10.2016 година ▪ Презентација на труд со наслов: “The impact of advertisements through mass media on consumer`s desires to buy products – a case study for the private mobile operator one.vip, Master International – Research and Development Center - MIRDEC, Будимпешта, Унгарија, 4-6.04.2017 година ▪ Презентација на труд со наслов: “Applying Performance Measurement Systems for Efficient Incentive Systems – Practice from the Companies in Macedonia” <i>Proceedings of the 8th International Scientific Conference on Economic and Social Development</i>, 19 декември 2014, Загреб, Хрватска. ▪ Презентација на труд со наслов: “Dollarization and the Macroeconomic Policies”, <i>Proceedings of the 8th International Scientific Conference on Economic and Social Development</i>, 19 декември 2014, Загреб, Хрватска. ▪ Презентација на труд со наслов: “Usage of social networks in supporting the activities of the Macedonian civil society sector” на меѓународната конференција: Silver Jubilee Conference of the 25th Anniversary of the MBA Management Master Studies: „Management Challenges in Solving the Contemporary Economic Problems“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет - Скопје, 17-18 ноември 2017, Скопје. 	
8.	<p>Апстракт објавен во зборник на конференција (меѓународна 1 поен)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Atanasovski, A., Jovevski, D., Jovanovski, K., “Students’ Skills and Knowledge Gap Assessment for Better Employability in Accounting Practice”, 7th International Scientific Conference "European Union Future Perspectives: Innovation, Entrepreneurship and Economic Policy " organized within SMART INNO, 21-23 May 2015, Pula Croatia ▪ Jovevski, D., Jovanoska, R. S., “Digital marketing usage in SMES in Macedonia, an empirical study” 10th International Scientific Conference Theoretical and empirical aspects of economic science – 60 years of challenges and opportunities 1st November, 2018, Belgrade ▪ Jovevski, D. Matevska, M., (2017): “Usage of social networks in supporting the activities of the Macedonian civil society sector”, Book of Abstracts of the Silver Jubilee Conference of the 25th Anniversary of the MBA Management Studies, November 17-18, 2017, Skopje. 	3
	Вкупно	77,6

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	<p>Учество во промотивни активности на Факултетот</p> <p>(0,5 поени)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Учество во промотивни активности „Отворен ден на Економски факултет – Скопје“, во Скопје (2014, 2015, 2016, 2017,2018) (5*0,5=2,5) ▪ Учество во промотивни активности на Економскиот факултет во Скопје во средни училишта во Скопје и низ Македонија (2014, 2015, 2016, 2017,2018) (5*0,5=2,5) 	5,0
Дејности од поширок интерес		
1.	<p>Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир</p> <p>(1 поен)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Член на програмски одбор за јубилејот 65 години Економски факултет – Скопје, 2015 ▪ Член на одбор за издавање на Годишник на Економски факултет – Скопје, (2014,2015, 2016,2017,2018) ▪ Член на организациски одбор на 8 Меѓународна летна школа „ Trends and challenges for the global accounting profession“, 15-21 јули, 2018, Охрид. 	7,0
2.	<p>Студиски престој во странство</p> <p>(до три месеци 0,5 поени)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Универзитет FONTYS, за применети науки, 2014 	0,5
3.	<p>Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект</p> <p>(носител 1, соработник 0,5)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Соработник во изготвување и пријавување на научен национален проект: “Дигитализација на бизнис процесите на претпријатијата во Република Македонија за подобрување на ефикасноста и иновативноста” 	0,5
4.	<p>Член на факултетска комисија</p> <p>(0,5 поени – се однесуваат за еден мандатен период)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Претседател на Комисија за попис, 2016; ▪ Член на библиотечен одбор, јуни 2015- јануари 2019; ▪ Член на Комисија за евалуација на наставниците и соработниците кон наставно образовниот процес на Економскиот факултет во Скопје, септември 2014-септември 2018; 	11,5

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Член на комисија за промоција на Економски факултет во Скопје (2015, 2016, 2017, 2018); (4*0,5=2,0 поени) ▪ Члена на Комисија за веб на Економски факултет-Скопје, септември 2017-јануари 2019; ▪ Член на Комисија за спроведување на дел од активностите утврдени со Конкурсот за упис на студенти на прв циклус на студии во учебните: 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017 и 2017/2018 година на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет во Скопје; (4*0,5=2,0 поени) ▪ Член на рецензентска Комисија за избор на демонстратори на Катедрата по Е-бизнис, Економски факултет во Скопје, 2016, 2015 година; (2*0,5=1,0 поени) ▪ Член на Комисија за истражување на пазар; ▪ Член на Комисија за спроведување на тестирања; ▪ Член на Комисија за изработка на предметни програми за прв и втор циклус на студии; ▪ Член на Комисија за евалуација на прв циклус на студии; ▪ Член на Комисија за односи со јавност на Економски факултет во Скопје; ▪ Член на Комисија за промоција на Економскиот факултет на дигиталните медиуми. (4*0,5=2 поени) 	
	Вкупно	24,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	71,34
НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	77,6
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	24,5
Вкупно	173,44

Членови на Комисијата

- 1. Проф. д-р Сашо Јосимовски с.р.**
- 2. Проф. д-р Лидија Пулевска Ивановска с.р.**
- 3. Проф. д-р Снежана Ристевска Јовановска с.р.**

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ПО ПРЕДМЕТИТЕ ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ
И ИНСТИТУЦИИ И ЛИЧНИ ФИНАНСИИ,
НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ-СКОПЈЕ

Врз основа на одредбите од Законот за високото образование, Правилникот за посебните условите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и Правилникот за внатрешните односи и работењето на Економскиот факултет во Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 25.3.2019 година, донесе Одлука со број 02-588/3 од 25.3.2019 година за формирање Рецензентска комисија за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област финансии по предметите: Финансиски пазари и институции и Лични финансии. Рецензентската комисија е во состав: проф. д-р Горан Петревски, проф. д-р Владимир Филиповски и проф. д-р Ѓорѓи Гоцков. По разгледувањето на пристигнатите пријави, Комисијата го изготви рефератот во согласност со член 33 и член 36 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и во врска со тоа го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

На распишаниот конкурс за наставник за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област финансии, по предметите: Финансиски пазари и институции и Лични финансии, објавен на 14.3.2019 година во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“, се јави еден кандидат: д-р Кирил Јовановски, вработен на Економскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје како доцент по предметите Финансиски пазари и институции и Лични финансии.

БИОГРАФИЈА

Кандидатот **д-р Кирил Јовановски** е роден на 21.10.1982 година во Скопје. Средното образование го завршил во ДСУ „Орце Николов“ во Скопје со одличен успех и признание за ученик на генерацијата. Во 2001 година се запишал на Економскиот факултет во Скопје на депарتمانот за финансиски менаџмент, а во 2005 година, по завршувањето на сите потребни испити со просечен успех 9,53 и

успешна одбрана на дипломскиот труд се стекнува со прв степен на високо образование. Во март 2008 година е избран во звањето помлад асистент на група предмети од областа на финансиите на депарманот по финансиски менаџмент, на Економскиот факултет во Скопје.

Од дипломирањето до 2008 година, работи во неколку македонски банки, започнувајќи како приправник, а до денот на вработувањето на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет во Скопје, работи како советник во секторот за кредитирање на стопанство во Комерцијална Банка АД Скопје.

Во 2007 година се запишал на втор циклус студии по Монетарна економија. Во предвидениот рок ги положил предвидените 9 испити со просечен успех 10,00. По завршувањето на испитите пријавува тези за изработка на магистерски труд и во јуни 2010 кандидатот успешно ја одбрал својата магистерска теза на тема: „Кредитирањето во странски валути и неговите ефекти врз финансиската стабилност“, и се стекна со звањето магистер на економски науки од областа на монетарната економија.

Во текот на 2011 година пријавил докторска теза со наслов „Финансиска доларизација, либерализација на капиталните текови и финансиската стабилност“, под менторство на проф. д-р Михаил Петковски. Докторската дисертација успешно ја одбрал во јуни 2014, со што се стекнал со титулата – научен степен - доктор на економски науки.

Во септември 2014 година е избран за доцент на предметот Лични финансии на депарманот за финансиски менаџмент, на Економскиот факултет во Скопје, каде што успешно до денес ги изведува наставата и вежбите.

Во изминатиот период, кандидатот постојано научно се усовршувал, објавил голем број на научни трудови и учествувал на голем број меѓународни конференции, семинари, обуки и работилници. Притоа не само во рамките на Економскиот факултет во Скопје, туку и во повеќе национални прокети како што се: Тренинг центарот на Македонската берза за хартии од вредност а. д. Скопје, како тренер за курсот по: „Принципи на пазарот на капитал“ и „Лични финансии“, како и евалуатор во Академијата за банкарство и инфроматичка технологија на испитите по: „Аналитичар за кредитен ризик“ и „Аналитичар на усогласеноста со регулативата“.

Дополнително, постојано активно учествува во работењето на повеќе финансиските институции, во нашата земја, преку учество во одборите на директори во ЦДХВ, Фондот за осигурување на депозити на РМ и Македонската берза за хартии од вредност а. д. Скопје. Во текот на јуни 2018 година, од страна на Собранието на РСМ беше избран за комисионер (надворешен член) во Комисијата за хартии од вредност на Република Северна Македонија, со мандат од 5 години.

Кандидатот д-р Кирил Јовановски одлично го владее англискиот јазик. Исто така, кандидатот одлично ги владее и ги користи софтверските апликации MS Office, SPSS и E-Views.

4. НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Кандидатот д-р Кирил Јовановски е вработен на Економскиот факултет во Скопје во март 2008 година како помлад асистент, а по три години како асистент по група предмети од областа на финансиите, со што во 2019 година навршува 11 - годишно работно искуство. Во текот на асистентската работа редовно ги изведува вежбите по предметите Финансиски пазари и институции, Монетарна економија и Банкарство, а редовно беше дел и од наставата на дисперзираните студии по предметот Финансиски пазари и институции во Штип, Струга и Велес.

Во изведувањето на наставата, кандидатот успешно применува современи наставно-образовни методи, со помош на кои успешно им го пренесува на студентите знаењето од областа на финансиите, поттикнувајќи ги на критичко размислување и интерактивност. Покрај во изведувањето на наставата, кандидатот, бил вклучен во развивањето на нови наставни програми на предмети (пред се на Лични финансии) кои се дел од наставната програма на Економскиот факултет во Скопје.

Дополнително, покрај предавањата, кандидатот целосно е ангажиран околу организирање на испитите и колоквиумите, вклучен во оценување и изготвување на испитни прашања, доделување и оценување на проектни задачи на студентите, менторство на семинарски трудови, дипломски и магистерски трудови, како и секојдневни консултации со студентите од сите академски години на студирање на прв и втор циклус студии.

Во изборниот период, кандидатот бил ментор на 24 магистерски труда и 31 дипломска работа, а учествувал и како член во комисија за оцена и одбрана на 7 докторски дисертации, 58 магистерски труда и 12 дипломски работи.

Во Образец 2 кој е составен дел на овој Извештај, детално се наведени сите активности на кандидатот од областа на наставно-образовната дејност.

5. НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Кандидатот д-р Кирил Јовановски, во изборниот период, има објавено 23 труда, од кои 1 труд во меѓународно списание со импакт - фактор (Thomson Reuters), 6 труда во меѓународно научно списание, 12 труда во зборник на трудови од научен собир со меѓународен одбор и 4 труда објавени во зборник на трудови

на високо - образовна институција. Притоа, како доказ за остварување на општите услови од Законот за високото образование се приложени следниве трудови:

1. Petkovski, M., Jovanovski, K., Makreshanska, S. (2014), "The role of financial dollarization during the financial crises", *CEA Journal of Economics*, vol. 9, no. 1, pp. 13-23.
2. Serafimoska, T. M., Atanasovski, A., Jovanovski, K., (2014), "Applying Performance Measurement Systems for Efficient Incentive Systems – Practice from the Companies in Macedonia" *Proceedings of the 8th International Scientific Conference on Economic and Social Development*, Varazdin, Development and Entrepreneurship Agency, pp. 423-432.
3. Jovanovski, K., Jovevski, D., Atanasovski, A., (2014), "Dollarization and the Macroeconomic Policies", *Proceedings of the 8th International Scientific Conference on Economic and Social Development*, Varazdin Development and Entrepreneurship Agency, pp. 128-139.
4. Makreshanska, S., Jovanovski, K. (2014), "Impact of fiscal decentralization on price stability in European countries", *CEA Journal of Economics*, vol. 9, no. 2, pp. 25-25.
5. Atanasovski, A., Serafimovska, M., Jovanovski, K., (2015), "Risk disclosure practices in annual reports of listed companies: evidence from developing country", *Research Journal of Finance and Accounting*, vol 6, No 6, pp. 184-192.

Додека како позначајни трудови кои беа приложени како доказ за исполнување на дополнителните услови, кои произлегуваат од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, би ги истакнале следниве:

1. Gockov, Gj, Jovanovski, K., Naumovska, E., Eftimov, Lj. (2015), "Private versus public sector saving-investment gap in the Macedonian economy-a comparative study", *Journal of International Scientific Publications, Economy and Business*, Vol 9, pp. 31-40.
2. Jovanovski, K., Naumovska, E., Gockov, Gj. (2015), "Financial liberalization and the financial euroization", *Economic Development* 1-2/2015, The Institute of Economics-Skopje, pp. 289-305.
3. Naumovska, E., Jovanovski, K., Gockov, Gj. (2015), "The influence of the banking sector functions on economic activity in Macedonia", *Scientific Annals of the Alexandru Ioan Cuza*, vol 62, no 2, University of Iasi Economic Sciences, Romania, pp. 207-220.
4. Atanasovski, A., Jovevski, D., Jovanovski, K., "Students' Skills and Knowledge Gap Assessment for Better Employability in Accounting Practice", *7th International Scientific Conference "European Union Future Perspectives: Innovation, Entrepreneurship and Economic Policy"* organized within SMART INNO, 21-23 May 2015, Pula Croatia.
5. Vuković, K., Kedmenec, I., Postolov, K., Jovanovski, K., Korent, D., (2017), "The role of bonding and bridging cognitive social capital in shaping entrepreneurial intention in transition economies", *Management: Journal of Contemporary Management Issues*, Vol. 22 No. 1, 2017.
6. Kedmenec, I., Oreški, D., Vuković, K., Postolov, K., Jovanovski, K., (2017), "Decision tree modelling for entrepreneurial intention", *Proceedings of the 11 MAC in the Prague conference, 13-14.10.2017.*

7. Jovanovski, K., (2017), "De-evroization in Macedonia", *International Scientific Conference on Recent Advances in IT, Tourism, Economics, Management and Agriculture – ITEMA 2017, Budapest, Hungary*.
8. Jovanovski, K., Naumovska, E., (2017), "Financial Literacy - Challenge For Risk Management", *Silver Jubilee Conference of the 25th Anniversary of the MBA Management Master Studies "Ss Cyril And Methodius" University in Skopje*, November 17, Faculty of Economics – Skopje
9. Petkovski, M., Kjosevski, J., Jovanovski, K., (2018), "Empirical Panel Analysis of Non-performing Loans in the Czech Republic. What are their Determinants and How Strong is their Impact on the Real Economy?," *Czech Journal of Economics and Finance (Finance a uver)*, Charles University Prague, Faculty of Social Sciences, vol. 68 (5), pages 460-490, October. Web of Science impact factor (0.563).

Сите трудови се однесуваат на проблематика која во потесна или поширока смисла е дел до областа на финансиите. Имено, трудовите кои се однесуваат на финансиската доларизација обработуваат теми кои директно покажуваат која е врската со евроизацијата на финансиските средства во финансиските пазари и институции и финансиската стабилност, за која постојано се грижат макроекономските политики. Дополнително, станува збор за исклучително важна тема и во рамките на управувањето со кредитниот ризик, но и со ризикот со кој се соочуваат индивидуалните економски агенти при управувањето со своите финансиски обврски, во рамките на планирањето на личните финансии. Покрај трудовите кои се занимаваат со финансиите, можеме да забележиме и трудови од други области со што се истакнува поширокиот истражувачки интерес на кандидатот, а тоа, пак, упатува на способност за интердисциплинарни истражувања.

Покрај, претходно споменатите научно-стручни трудови и учества на научно-стручни собири и конференции во домашни и меѓународни рамки на кои одржал пленарни и секциски предавања, целосната листа на НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКАТА ДЕЈНОСТ во периодот од пет години пред објавување на огласот за избор на кандидатот доц. д-р Кирил Јовановски може да се види во Образец 2, кој е составен дел на овој Извештај, каде што детално се наведени сите активности на кандидатот од областа на научноистражувачката дејност.

6. СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Покрај наставно-образовната и научно - истражувачката дејност, кандидатот д-р Кирил Јовановски е активен и во стручно-применувачката дејност, односно бил активен на повеќе полиња од поширок академски и општествен интерес. Притоа, вредно е да се напомене дека има активно учество во промотивни активности како што е Отворениот ден на Економскиот факултет во Скопје, во Скопје, во сите години пред изборот (2014, 2015, 2016, 2017, 2018), како и во промотивните активности на Економски факултет во Скопје, во рамките

на посетата на средни училишта во Скопје и низ Македонија, исто така за сите години.

Како дел од стручно-применувачката дејност во изборниот период, кандидатот има учествувано и во организација на неколку меѓународни научни конференции, во рамките на дејностите од поширок интерес. Притоа, тој бил член на три организациски одбори на меѓународни конференции.

Како дел од стручно-применувачката дејност во изборниот период, кандидатот има учествувано и во бројни факултетски комисији:

- член на Комисија за евалуација на наставниците и соработниците кон наставно - образовниот процес на Економскиот факултет во Скопје, септември 2014-септември 2016;
- член на Комисија за промоција на Економскиот факултет во Скопје (2015, 2016, 2017, 2018);
- член на Комисија за спроведување на дел од активностите утврдени со Конкурсот за упис на студенти на прв циклус студии во учебните: 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017 и 2017/2018 година на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет во Скопје;
- член на Рецензентска комисија за избор на демонстратори на Катедрата за финансиски менаџмент, Економски факултет во Скопје, (2018);
- член на Комисија за изработка на предметни програми за прв и втор циклус на студии (2017);
- претседател на Дисциплинска комисија (2016-2017)
- член на Комисија за евалуација на процесот на спроведување на испитите (2017);
- член на Центарот за економски истражувања (2015-2017).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на доставените конкурсни материјали, Рецензентската комисија позитивно ја оценува наставнообразовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност на доц. д-р Кирил Јовановски и констатира дека кандидатот ги исполнува сите законски и нормативни критериуми за избор во звањето вонреден професор во научната област финансии, по предметите: Финансиски пазари и институции и Лични финансии.

Ангажманот на доц. д-р Кирил Јовановски во наставно-образовниот процес се одликува со исклучителна посветеност, компетентност и иницијативност. Особено треба да се истакнат високите резултати кои кандидатот доц. д-р Кирил Јовановски ги постигнал во неговата научноистражувачка активност, која се гледа од бројните научни трудови, особено трудовите објавени во реномирани и престижни референтни меѓународни списанија со импакт-фактор и меѓународни

научни конференции. Ова го претставува кандидатот како солиден и афирмиран научен работник и како самостоен истражувач од областа на финансиите.

Исто така, со целосна посветеност и високи квалитет има одговорено на активностите во однос на сите факултетски комисии и други активности кои му биле доверени. Дополнително преку неговите ангажмани како обучувач во школи и работилници за широката деловна заедница и во јавниот сектор се истакнал како исклучителен предавач.

Заради сето тоа комисијата предлага, кандидатот да биде избран за вонреден професор во научната област финансии, по предметите: Финансиски пазари и институции и Лични финансии.

Во поткрепа на горенаведеното одат и податоците за остварените вкупни 181,69 бода на кандидатот за неговиот досегашен ангажман во наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност (прилог: табела Образец 1. И Образец 2. на рецензентскиот извештај).

Членови на Комисијата

4. Проф. д-р Горан Петревски, претседател, с.р.
5. Проф. д-р Владимир Филиповски, член, с.р.
6. Проф. д-р Ѓорѓи Гоцков, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК**Кандидат: **Кирил, Васе Јовановски**Институција: **Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски
факултет во Скопје**Научни области: (50326) финансиски пазари и институции и
(50326) лични финансии

Ред. број	Општи услови	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,53</p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: Финансии (50326)</p> <p>Поле: Економски науки (503)</p> <p>Подрачје: Општествени науки (5).</p>	ДА
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во	

	референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор.	ДА
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите кои се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како <u>Ebsco</u>, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на списанието: CEA Journal of Economics 2. Индексирано во: EBSCO 3. Издание: Vol. 9, No. 1, pp. 13-23 4. Наслов на трудот: The role of financial dollarization during the financial crises 5. Година на објава: 2014 	
3.2	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Proceedings of the 8th International Scientific Conference on Economic and Social Development ISSN 978-953-6125-14-2 2. Назив на меѓународниот собир: 8th International Scientific Conference on Economic and Social Development 3. Имиња на земјите: Хрватска, Словенија, Германија 4. Наслов на трудот: Applying Performance Measurement Systems for Efficient Incentive Systems – Practice from the Companies in Macedonia 5. Година на објава: декември 2014 	

3.3	<p>Научно списание во кое трудовите кои се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како <u>Ebsco</u>, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на списанието: CEA Journal of Economics 2. Индексирано во: EBSCO 3. Издание: Vol. 9, No. 2, pp. 25-35 4. Наслов на трудот: Impact of fiscal decentralization on price stability in the European countries 5. Година на објава: 2014 	
3.4	<p>Научно списание во кое трудовите кои се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како <u>Ebsco</u>, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на списанието: Research Journal of Finance and Accounting 2. Индексирано во: EBSCO 3. Издание: Vol. 6, No. 6, pp. 184-192 4. Наслов на трудот: Risk disclosure practices in annual reports of listed companies: evidence form developing country 5. Година на објава: 2015 	
3.5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Proceedings of the 8th International Scientific Conference on Economic and Social Development ISSN 978-953-6125-14-2 	

	<p>2. Назив на меѓународниот собир: 8th International Scientific Conference on Economic and Social Development</p> <p>3. Имиња на земјите: Хрватска, Словенија, Германија</p> <p>4. Наслов на трудот: Dollarization and the Macroeconomic Policies</p> <p>5. Година на објава: декември 2014</p>	
4.	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, датум и број на Билтен: 1.9.2014, Универзитетски билтен бр. 1083.	
5.	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Горан Петревски, претседател, с.р.
2. Проф. д-р Владимир Филиповски, член, с.р.
3. Проф. д-р Ѓорѓи Гоцков, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ**Кандидат: **Кирил, Васе Јовановски**Институција: **Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет во Скопје**Научни области: (50326) финансиски пазари и институции и
(50326) лични финансии**НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ**

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	<p>Одржување на настава</p> <p>(неделен број на часови * бр. на работни недели во семестар * бодување * години на изведување на настава); (бодување: 0,04)</p> <p><u>Прв циклус студии</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Лични финансии ($4 * 15 * 0,04 = 9,6$) <p><u>Втор циклус студии</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Монетарен систем и политика ($3 * 4 * 0,05 = 1,8$) 	11.4
2.	<p>Настава во школи и работилници</p> <p>(раководител 1,5; учесник 1)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Учесник на работилница на тема: “Digital Advertising” за членовите на Студентскиот парламент на Економски факултет – Скопје, во организација на Студентскиот парламент на Економски факултет – Скопје, одржана во Пехчево, 14-16 октомври 2016 година. ▪ Раководител на школа за принципи на пазарот на капитал организирана од Македонската берза Ад Скопје 	2.5
3.	Одржување на вежби	7.2

	<p>(неделен број на часови * бр. на работни недели во семестар * бодување * години на изведување на вежби); (бодување:0,03)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Лични финансии ($2 * 15 * 0,03 * 4 = 3,6$) ▪ Финансиски пазари и институции ($2 * 15 * 0,03 * 4 = 3,6$) 	
4.	<p>Подготовка на нов предмет</p> <p>(предавања 1; вежби 0,5)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Лични финансии на депарتمان Финансиски менаџмент во на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет во Скопје. 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ предавања 	1
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ вежби 	0,5
5.	<p>Консултации со студенти</p> <p>(број на студенти*бодување); (бодување:0,002)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Лични финансии ($180 * 0,002 = 0,36$) (2014/2015г.); ($180 * 0,002 = 0,36$) (2015/2016г.); ($180 * 0,002 = 0,36$) (2016/2017 г.); ($180 * 0,002 = 0,36$) (2017/2018г.) и (($180 * 0,002 = 0,36$) (2018/2019г.)), (1,8) ▪ Финансиски пазари и институции ($450 * 0,002 = 0,9$) (2014/2015г.); ($578 * 0,002 = 1,16$) (2015/2016г.); ($338 * 0,002 = 0,68$) (2016/2017г.); ($350 * 0,002 = 0,7$) (2017/2018г.); (3,44) 	5.24
6.	<p>Ментор на дипломска работа</p> <p>(број на менторства * бодување); (бодување: 0,2)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ($31 * 0,2 = 6,2$) 	6.2
7.	<p>Член на комисија за оцена или одбрана на докторат</p> <p>(број на комисиии * бодување); (бодување:0,7)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ($7 * 0,7 = 4,9$) 	4.9
8.	<p>Член на комисија за оцена или одбрана на магистерска</p> <p>(број на комисиии * бодување); (бодување:0,3)</p> <p>($58 * 0,3 = 17,4$)</p>	17.4

9.	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа (број на комисији * бодување); (бодување: 0,1) ▪ (52*0,1 = 1,2)	5.2
10.	Интерна скрипта од предавања	4
	Вкупно	65,54

НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Ментор на магистерски труд (2 поени) ▪ (24*2=48)	48
2.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот ▪ Gockov, Gj, Jovanovski, K., Naumovska, E., Eftimov, Lj. (2015), "Private versus public sector saving-investment gap in the Macedonian economy-a comparative study", <i>Journal of International Scientific Publications, Economy and Business</i> , Vol 9, pp. 31-40. (0,8*5) ▪ Jovanovski, K., Naumovska, E., Gockov, Gj. (2015), "Financial liberalization and the financial euroization", <i>Economic Development</i> 1-2/2015, The Institute of Economics-Skopje, pp. 289-305. (0,8*5) ▪ Naumovska, E., Jovanovski, K., Gockov, Gj. (2015), "The influence of the banking sector functions on economic activity in Macedonia", <i>Scientific Annals of the Alexandru Ioan Cuza</i> , vol 62, no 2, University of Iasi Economic Sciences, Romania, pp. 207-220. (0,8*5)	12

	<p>Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Petkovski, M., Kjosevski, J., Jovanovski, K., (2018), "Empirical Panel Analysis of Non-performing Loans in the Czech Republic. What are their Determinants and How Strong is their Impact on the Real Economy?," <i>Czech Journal of Economics and Finance (Finance a uver)</i>, Charles University Prague, Faculty of Social Sciences, vol. 68 (5), pages 460-490, October. Web of Science impact factor (0.563). (0,8*8+0,563) 	6,85
3.	<p>Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vuković, K., Kedmenec, I., Postolov, K., Jovanovski, K., Korent, D., (2017), "The role of bonding and bridging cognitive social capital in shaping entrepreneurial intention in transition economies", <i>Management: Journal of Contemporary Management Issues</i>, Vol. 22 No. 1, 2017. (0,6*5) 	3
4.	<p>Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jovanovski, K., (2016), "Real Convergence in Central and Eastern Europe: An Empirical Analysis", <i>Proceedings from International Conference „The Changing Role of Finance in Today’s Global Economy“</i>, Faculty of Economics – Skopje. (5) ▪ Kedmenec, I., Oreški, D., Vuković, K., Postolov, K., Jovanovski, K., (2017), "Decision tree modelling for entrepreneurial intention", <i>Proceedings of the 11 MAC in the Prague conference, 13-14.10.2017.</i> (0.6*5) ▪ Jovanovski, K., (2017), "De-evroization in Macedonia", <i>International Scientific Conference on Recent Advances in IT, Tourism, Economics, Management and Agriculture – ITEMA 2017, Budapest, Hungary, Vitta Superior Hotel, October 26, 2017.</i> (5) 	13
5.	<p>Трудови објавени во зборник на трудови на в.о. институција</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Јовановски, К., Крстевски, Д., "Еврозона – (не)оптимално валутно подрачје" Годишник на Економски факултет - Скопје. Том 53 С. 1–654 Скопје, 2018, ISSN 0489-0922. ▪ Јовановски, К., "Процес на де-евроизација во Македонија", 	7.8

	<p>Годишник на Економски факултет - Скопје. Том 52 С. 1–584 Скопје, 2017. ISSN 0489-0922.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Јовановски, К., “Финансиска либерализација во услови на висок степен на финансиска евроизација”, Годишник на Економски факултет - Скопје. Том 51 С. 1–604 Скопје, 2016. ISSN 0489-0922. ▪ Јовановски, К., „Детерминанти на кредитната евроизација во земјите од Југоисточна Европа“, Годишник на Економски факултет - Скопје. Том 50 С. 1–704 Скопје, 2015. ISSN 0489-0922. 	
	<p>Пленарно предавање:</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Dollarization and the Macroeconomic Policies”, 8th International Scientific Conference on Economic and Social Development, Varazdin Development and Entrepreneurship Agency. 	2
6.	<p>Учество на научен/стручен собир со реферат (усна презентација 1; постер 0,5)</p> <p><u>Усна презентација</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Презентација на труд со наслов: “<i>Digital technology usage in the Macedonian civil society sector</i>“- 26th International Scientific Conference on Economic and Social Development - "Building Resilient Society", 8-9 December, 2017 Zagreb. ▪ Презентација на труд со наслов: “Applying Performance Measurement Systems for Efficient Incentive Systems – Practice from the Companies in Macedonia” <i>Proceedings of the 8th International Scientific Conference on Economic and Social Development</i>, 19 декември 2014, Загреб, Хрватска. ▪ Презентација на труд со наслов: “Dollarization and the Macroeconomic Policies”, <i>Proceedings of the 8th International Scientific Conference on Economic and Social Development</i>, 19 декември 2014, Загреб, Хрватска. ▪ Презентација на 25th Anniversary of the MBA Management Master Studies, Faculty of Economics – Skopje, Ss. Cyril & Methodius University in Skopje, Skopje, 17-18 November 2017). 	4

8.	<p>Апстракти објавени во зборник на конференција (меѓународна 1 поен)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Atanasovski, A., Jovevski, D., Jovanovski, K., “Students’ Skills and Knowledge Gap Assessment for Better Employability in Accounting Practice”, 7th International Scientific Conference "European Union Future Perspectives: Innovation, Entrepreneurship and Economic Policy " organized within SMART INNO, 21-23 May 2015, Pula Croatia. ▪ Jovanovski, K. and Naumovska, E. (2017), “Financial Literacy - Challenge For Risk Management”, Silver Jubilee Conference of the 25th Anniversary of the MBA Management Master Studies “Ss Cyril And Methodius” University in Skopje, November 17, Faculty of Economics – Skopje 	2
	Вкупно	98,65

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	<p>Учество во промотивни активности на Факултетот (0,5 поени)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Учество во промотивни активности - Отворен ден на Економски факултет во Скопје, во Скопје (2014, 2015, 2016, 2017,2018) (5*0,5=2,5) ▪ Учество во промотивни активности на Економскиот факултет во Скопје во средни училишта во Скопје и низ Македонија (2014, 2015, 2016, 2017,2018) (5*0,5=2,5) 	5,0
Дејности од поширок интерес		
1.	<p>Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир (1 поен)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Член на организациски одбор на меѓународна конференција „Economic Recovery in the Post-Crisis Period”, Faculty of Economics Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, May, 2015. 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Член на организациски одбор на конференцијата “The changing role of finance in today’s global economy”, Faculty of Economics Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, по повод 55 години постоење на постдипломскиот студиум Монетарна економија, финансии и банкарство, October, 2016. ▪ Член на организациски одбор на меѓународна конференција „Silver Jubilee Conference of the 25th Anniversary of the MBA Management Master Studies”, “Ss Cyril And Methodius” University in Skopje, November 17, Faculty of Economics – Skopje ▪ Член на организациски одбор на летна школа “Trends and challenges for the globalized accounting profession”, “Ss Cyril And Methodius” University in Skopje, July 2018, Faculty of Economics – Skopje, Ohrid. 	4
4.	<p>Член на факултетска комисија (0,5 поени – се однесуваат за еден мандатен период)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Член на Комисија за евалуација на наставниците и соработниците кон наставно - образовниот процес на Економскиот факултет во Скопје, септември 2014-септември 2016 ▪ Член на комисија за промоција на Економскиот факултет во Скопје (2015, 2016,2017,2018) (4*0,5=2,0 поени) ▪ Член на Комисија за спроведување на дел од активностите утврдени со Конкурсот за упис на студенти на прв циклус на студии во учебните: 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017 и 2017/2018 година на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет во Скопје. (4*0,5=2,0 поени) ▪ Член на Рецензентска комисија за избор на демонстратори на Катедрата за финансиски менаџмент, Економски факултет – Скопје, (2018) ▪ Член на Комисија за изработка на предметни програми за прв и втор циклус на студии (2017) ▪ Претседател на Дисциплинска комисија (2016-2017) ▪ Член на Комисија за евалуација на процесот на спроведување на испитите (2017) ▪ Член на Центарот за економски истражувања (2015-2017) 	8,5
	Вкупно	17,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	65,54
НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	98,65
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	17,5
Вкупно	181,69

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Горан Петревски, претседател, с.р.
2. Проф. д-р Владимир Филиповски, член, с.р.
3. Проф. д-р Ѓорѓи Гоцков, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „АНАЛИЗА НА ФАКТОРИТЕ ЗА ЕФИКАСНОСТ КАЈ СНАБДУВАЧКИТЕ СИНЦИРИ“ ОД М-Р РИСТО ПОПОСКИ, ПРИЈАВЕНА НА МАШИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 28.2.2019 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Ристо Попоски со наслов „Анализа на факторите за ефикасност кај снабдувачките синцири“, во состав: проф. д-р Ванчо Донов (претседател), проф. д-р Атанас Кочов (ментор), проф. д-р Радмил Поленаковиќ (член), проф. д-р Валентина Гечевска (член) и проф. д-р Веселин Вукотиќ (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Ристо Попоски, со наслов „Анализа на факторите за ефикасност кај снабдувачките синцири“, содржи 139 страници компјутерски обработен текст со фонт Verdana, со Multiple проред и големина на букви 11. Литературните извори и сопствените истражувања се илустрирани со 120 слики и 52 табели. Во користената литература се наведени 97 библиографски единици, меѓу нив книги, научни трудови, статии, меѓународни и национални прописи, документи од меѓународни настани, меѓународни спогодби и акти, техничка документација, статистички изданија и интернет-извори.

Трудот е структуриран во 7 глави, во кои има и список на користена литература и прилози. Одделните глави се структурирани во точки и потточки. На тој начин се овозможува лесно и прецизно пронаоѓање на сите сегменти од истражувањето кои се од посебен интерес за читателот.

Апстракт – во докторската дисертација е претставено истражување за анализирање на факторите кои ги определуваат организациските перформанси по должина на снабдувачкиот синцир. Истражувањето ги анализира процесите кај снабдувачките синцири во процесот на меѓународната трговија каде што повеќе системи се вклопуваат во еден, наречен систем од системи (CoS). Предизвикот на овој комплексен систем од системи е во тоа што податоците и документите се во многубројни технички формати и структури и тие мораат да бидат пласирани преку различни електронски конфигурации за да пропатуваат преку многубројните гранични премини по должина на одбраните трговски рути. Анализата на глобалните снабдувачки синцири на интернационалните бизнис-партнери, влади и посредници како систем од системи отвора нов пристап кон олеснувањето на прекуграничната трговија. Овој труд ја прикажува употребата на технологијата на централизираните мрежи во креирањето на експериментален дизајн на апликацијата за олеснување на меѓународната трговија. Во исто време, оваа

апликација овозможува анализирање на податоците и документите кои се разменуваат, креирајќи информации кои го помагаат донесувањето на одлуки.

Првата глава -Вовед; на почетокот дава елементарни информации за значењето на снабдувачките синџири и на меѓународниот транспорт во целина. Посебно се нагласени главните обележја на транспортот во економскиот и општествениот сегмент. Во тие рамки се препознаени главните предизвици во сегашниот и наредниот период. Преку развојот и имплементацијата на комбинирано решение за размена на податоци и документи кај македонските претпријатија и владините институции се анализираат факторите кои и определуваат организациските перформанси по должина на снабдувачкиот синџир.

Втора глава -Теоретски поставки за мерење на перформансите на снабдувачките синџири; дава дефиниции на поимот снабдувачки синџири, а исто така детално се објаснети и протокот на информации низ системот на меѓународна трговија и мерењето на перформансите на снабдувачкиот синџир. Начинот на кој се управува со снабдувачкиот синџир има исто така големо влијание на финансиските резултати. Во текстот се објаснуваат и напредните технологии за мерење на перформансите по должина на снабдувачкиот синџир. Во материјалот е јасно покажана неделивоста на снабдувачките синџири и интернационалниот транспорт. Посебно значајно место во тој процес на меѓународна трговија ќе заземе дефинирањето на RFID-технолојата.

Трета глава -Методологија на истражувањето; Истражувањето во оваа докторска дисертација се фокусира на начините на употреба на напредните ИКТ-технологии за надминување на проблемите и неефикасноста на денешните процеси во интернационалната трговија. Во рамките на текстот опишани се чекорите при развој на експериментален дизајн за мерење на перформансите и анализа на глобалните снабдувачки синџири, како и тестирање на развиениот модел во реални услови. Ова тестирање е клучно за анализа на ефектите од имплементацијата на развиеното решение. Анализата на овие ефекти има за цел да покаже дали и колку, употребата на овој тип решенија влијае на организациските перформанси на снабдувачките синџири. Подобрувањето на перформансите на снабдувачките синџири на територијата на Република Северна Македонија претставуваат клучно конкурентско оружје. Во ова поглавје се разгледува Коридорот 10, кој е од огромно стратешко значење за нашата земја. Понатаму, се разгледуваат задачите и техниките како и целната група која е вклучена во ова истражување. Во опсегот на истражувањето, фокусот е насочен кон процесот на интернационалната трговија. Истражувањето се одвива по претходно определени чекори, и за што е извршено идентификување на најсовремените методи и инструменти на истражувањето за така дефинираната цел на истражувањето.

Четврта глава -Организација и тек на пилот имплементација на апликацијата за мерење на перформансите; Оваа глава е најобемна во оваа докторска дисертација. Во неа се содржани истражувањата што ги направил кандидатот користејќи ја избраната методологија на истражувањето за да ги постигне зацртаните резултати и цели на таквото истражување.

Во ова поглавје вниманието е насочено кон дизајн и развој на апликацијата во процесот на интернационалната трговија. При дизајнирање на апликацијата извршено е снимање на текот на процесот, снимање на технолојата која се користи во процесот и снимање на правната регулатива која го дефинира процесот. Се идентификуваат

потребната технологија и архитектура, и нејзино ставање во функција на апликацијата. Со цел да се овозможи непречено разменување на потребните податоци по должина на снабдувачкиот синџир во процесот на интернационална трговија во рамките на ова истражување се употребува технологијата на централизирани мрежи (Net-Centric). Резултатите од експерименталните истражувања се обработени со користење на соодветни софтверски алатки. Оваа глава содржи многубројни табели и дијаграми кои даваат одговор за потенцијалот на одделни алтернативи во процесот на интернационалниот транспорт. Во рамките на ова истражување користен е софтвер на компанијата ИЦЛогистик од САД.

Наодите од истражувањата се верификувани преку пилот-имплементација на апликацијата за управување со снабдувачките синџири во компаниите ПАП КОМПАНИ дооел Охрид и АД ЖЕЛЕЗНИК Демир Хисар. Пилот-имплементацијата е спроведена за процесите на увоз и извоз при што употребата на развиената апликација резултира со значително намалување на потребното време за подготовка и обработка на документите со што директно се намалуваат трошоците на компаниите за логистика.

Петта глава - Анализа на факторите кои ги определуваат организациските перформанси долж снабдувачкиот синџир; Во рамките на овој труд, предложен е систем кој се базира на фактори детерминанти од повеќе, критични, карактеристики на снабдувачкиот синџир кои му овозможуваат на системот да ги бележи генералните тенденции и врските помеѓу карактеристиките на снабдувачките синџири и факторите за определување на организациските перформанси долж истите. Клучните фактори кои се искористени за мерење на перформансите на снабдувачките синџири се ресурсите, резултатите и флексибилноста поодделно.

Шеста глава –Заклучок; во оваа глава на кондензиран начин се искажуваат согледувањата на одделните глави од докторатот, при што посебно внимание се посветува на резултатите од сопствените истражувања. Во тој контекст се констатира дека спроведените истражувања даваат конзистентни резултати со што најпрво се потврдува исправноста на избраната научна методологија за истражување. Резултатите на капацитетот на снабдувачките синџири во интернационалната трговија може да се користат во земјите на Западен Балкан. Со оглед на тоа што ова е прво регионално истражување на наведената проблематика, посебно внимание може да привлечат и посочените можни правци за понатамошните истражувања.

Предмет на истражување

Предмет на истражување на оваа докторска дисертација е низ научно засновани истражувачки методологии да се обработи проблематиката на меѓународна трговија во Република Македонија и во земјите од Западен Балкан и да се провери капацитетот на пренос на информации во самиот снабдувачкиот синџир. Сè ова, треба да се анализира во конкретни реални услови и затоа првиот дел од задачата е да се скенира состојбата во транспортот во регионот кој е дело од ова истражување.

Предмет на анализа се и расположливоста и карактеристиките на меѓународниот транспорт. Земјите од регионот мора да водат политика на нивно почитување и притоа да донесуваат соодветни одлуки. Тој процес низ ова истражување треба да стане појасен и со

минимални ризици. Развивањето на методологијата за водење на такви постапки е исто предмет на оваа докторска дисертација.

Податоци и состојбата на подрачјето во кое е работена докторската дисертација

Состојбата на меѓународната трговија во земјите од Западен Балкан е прикажана на различен начин во националните институции за статистика. Сепак, со подетална анализа се препознаваат низа сличности чија заедничка карактеристика е неповолна структура на логистичкиот систем.

Краток опис на применетите методи

Истражувањето од оваа докторска дисертација е замислено и спроведено како комбинација од низа методи и практики применети за предизвикот кој произлегува од неговиот предмет. Помеѓу нив се темелното проучување на литературата, користење на низа технички податоци логистичките системи и воведување на механизам за правилно донесување на одлуки. Утврдени се индикатори и алтернативи и е спроведено истражување на граничниот премин Табановце. Обработката на резултатите е вршена со примена на соодветни софтверски алатки.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Резултатите од истражувањето даваат предност на непречен и олеснет транспорт на стоки кои влегуваат во нашата земја, транзитираат и излегуваат надвор од неа. Презентирана е софтверската алатка со која се олеснува комуникацијата помеѓу претпријатијата вклучувајќи ја и Царината и останатите институции вклучени во процесот на меѓународна трговија.

ОЦЕНКА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Ристо Попоски, со наслов „Анализа на факторите за ефикасност кај снабдувачките синџири“, е оригинален научноистражувачки труд кој со својата актуелност и сеопфатност носи неколку белези. Одржливиот развој и регионалниот пристап кон него се современи предизвици во кои науката е најповикана да даде придонес. Истражувањето е направено за постапките на увоз, извоз и транзит во и низ Република Македонија. Овие постапки можат да бидат унапредени само ако се набљудуваат интегрирано, што единствено одговара на природата на меѓународната трговија.

Комисијата со задоволство констатира дека кандидатот во овој труд успешно ги исполнил поставените цели и понудил научно издржано, но и рационално и практично применливо решение кое отвора дополнителни насоки за истражување во областа на факторите кои ги определуваат организациските перформанси по должина на логистичкиот синџир. Во тој контекст, Комисијата го донесува заклучокот и предлогот дадени во продолжение.

Комисијата за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Ристо Попоски, со наслов „Анализа на факторите за ефикасност кај снабдувачките синџири“, смета дека таа ги исполнува условите и стандардите за позитивна оценка на докторскиот труд.

Исполнетост на законски услови за одбрана на трудот

Кандидатот, пред одбрана на докторскиот труд, ги објавил (како прв автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импакт-фактор), следниве рецензирани истражувачки трудови:

1. Р. Попоски: Анализа на факторите за ефикасност кај снабдувачките синџири; Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје – конференција на Докторска школа; Скопје, 2016.
2. Т. Davcev, Т. Rizov, N. Avramov, R. Poposki, I. Mirchesk: Influence Of Oil Quality and Viscosity On Some Quality Component Of Vehicle Power Transmission; 5th International Conference on Power Transmission – ВАРТ2016, Conference Proceeding; Ohrid, 2016.
3. Р. Попоски: Техно-економска анализа на проект за примена на напредни технологии за сечење на метал во производствениот процес на ПАП Компани; ПАП Компани ДООЕЛ Охрид; Охрид, 2015.
4. Р. Попоски: Проектирање и анализа на постапки за производство на заби за багери за потребите на РЕК Битола; АД Железник Демир Хисар; Охрид, 2015.
5. Р. Попоски: Техно-економска анализа на проект за примена на план за монтажа во производствениот процес на ПАП Компани; ПАП Компани ДООЕЛ Охрид; Охрид, 2015.
6. Р. Попоски: Анализа и подобрување на информациските системи и информатичката технологија за реализација на зголемување на ефикасноста на синџирите за снабдување во АД Железник Демир Хисар; АД Железник Демир Хисар, 2016.
7. Р. Попоски: Анализа и подобрување на шематскиот приказ на распоредот на машините и опремата за лиење во АД Железник Демир Хисар; АД Железник Демир Хисар, 2016.
8. Р. Попоски: Техно-економска анализа на проект за парцијални и комплетни производни линии, принципи за планирање на парцијални производни линии и принципи за оптимално распоредување на операторите во парцијални производни линии во АД Железник Демир Хисар; АД Железник Демир Хисар, 2016.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси на истражувањето на кандидатот во рамките на докторската дисертација се: научно заснована слика за процесите на увоз, извоз и транзит во меѓународната трговија, нивни карактеристики, како и можностите за нивно унапредување преку менаџментот на снабдувачки синџири. Резултатите од истражувањето даваат предност на непречен и олеснет транспорт на стоки кои влегуваат во нашата земја, транзитираат и излегуваат надвор од неа. Презентирана е софтверската алатка со која се олеснува комуникацијата помеѓу претпријатијата вклучувајќи ја и Царината и останатите институции вклучени во процесот на меѓународна трговија.

Врз основа на истражувањето, Комисијата позитивно ја оценува докторската дисертација на кандидатот м-р Ристо Попоски со наслов „Анализа на факторите за ефикасност кај снабдувачките синцири“ и му предлага на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет да го прифати овој извештај и да закаже негова јавна одбрана.

КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Ванчо Донеv, с.р.
претседател
2. Проф. д-р Атанас Кочов, с.р.
ментор
3. Проф. д-р Радмил Поленаковиќ, с.р.
член
4. Проф. д-р Валентина Гечевска, с.р.
член
5. Проф. д-р Веселин Вуковиќ, с.р.
член

ПРЕГЛЕД

на теми за изработка на магистерски труд прифатени од
 Наставно-научниот совет на Машински факултет во Скопје
 на седницата одржана на 28.02.2019 година

МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Горанчо Николовски	Улогата на ергономијата во развојот на училиштата за 21 век	The role of ergonomics in development of XXI century schools	Проф. д-р Радмил Поленаковиќ	02-376/2 28.02.2019 год.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА 1 НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-
НАУЧНИ ЗВАЊА ПО ПРЕДМЕТИТЕ ОД НАСТАВНО-
НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ

ХИРУРГИЈА И НЕВРОХИРУРГИЈА
НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ Скопје, Медицински факултет, објавен во весниците „Вечер“ и „Коха“ од 19.1.2019 година, за избор на **1 наставник** во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области ХИРУРГИЈА (30309) и НЕВРОХИРУРГИЈА (30302), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет Скопје бр. 02-505/19, донесена на XVI седница одржана на 6.2.2019, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Александар Чапароски, доц. д-р Венко Филипче и проф. д-р Владо Јаневски.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на 1 наставник во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области ХИРУРГИЈА (30309) и НЕВРОХИРУРГИЈА (30302), во предвидениот рок се пријавија кандидатите: ас. д-р сци Миленко Костов, ас. д-р сци Александра Димовска Гавриловска и ас. д-р сци Владимир Рендевски.

I. АС. Д-Р СЦИ МИЛЕНКО КОСТОВ

3. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот ас. д-р сци Миленко Костов е роден на 13.3.1981 во Белград, Република Србија. Основното и средното образование ги завршил во Скопје со одличен успех.

На 28.9.2006 ги завршил додипломските студии на Медицинскиот факултет Скопје, со просечен успех 8,51. Во 2008 започнал со специјализација по неврохирургија на ЈЗУ Универзитетска клиника за неврохирургија – Скопје, која ја завршил во 2013, со што се стекнал со звањето специјалист по неврохирургија.

Во 2012, се запишал на трет циклус - докторски студии на Медицинскиот факултет во Скопје, а на 1.11.2017 година успешно ја одбрал докторската дисертација на тема: „*Морфометриски карактеристики на аневризмиите како предикторни фактори за нивна руптура*“ со просечна оцена 9,42, со што се стекнал со звањето – доктор на медицински науки – клиничка медицина.

Својот работен ангажман го започнал во 2011, како доктор на специјализација по неврохирургија на ЈЗУ Универзитетска клиника за неврохирургија - Скопје. Во декември 2012, кандидатот е избран во звањето асистент-соработник, а во 2015 во звањето асистент-докторанд (Билтен бр. 1106/2015) на Катедрата за хирургија при Медицинскиот факултет во Скопје.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик, за што поседува сертификат First Certificate in English со ниво на познавање Б2, согласно со Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR), издаден од Cambridge English language Assessment, Part of the University of Cambridge, од 1998 година.

Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот на УКИМ бр. 1106 од 2015 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1106/2015 како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

4. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, кандидатот ас. д-р сци Миленко Костов, од самиот почеток на неговото вработување, активно е вклучен во подготовката и изведувањето на практичната настава на Катедрата за хирургија со студентите од Медицинскиот факултет. Во периодот од 2015 до денес, исто така бил вклучен и во одржувањето на менторска настава за здравствена клиничка практика на Катедрата за хирургија. Досега бил едукатор на 7 специјализанти при спроведување на турнусите според Правилникот за специјализации и супспецијализации на Катедрата за хирургија и на 20 специјализанти при Медицинскиот симулациски центар за напреднато одржување на животот при траума. Досега, учествувал во четири едукациони и стручни курсеви и работилници, а зел учество и како предавач во програмата за едукација на избрани лекари за 2014/2015 година (конкретните активности се наведени во табелата во Анекс 2, со датуми и други релевантни податоци).

Научноистражувачка дејност

Ас. д-р сци Миленко Костов е автор и коавтор на вкупно 24 научни и стручни труда од областа на медицината, од кои 1 научен труд е публикуван во реномирано меѓународно научно списание со импакт-фактор (фактор на влијание), 9 труда се публикувани во реномирани списанија со меѓународен уредувачки одбор (без фактор на влијание), 1 труд е објавен во стручно/научно популарно списание и 13 труда во форма на апстракти се публикувани во зборници на конференции од меѓународен карактер. Како член, ас. д-р сци Миленко Костов учествувал во еден национален проект.

(Називите на трудовите и проектите се наведени во табелата во Анекс 2 со датуми и други релевантни податоци.)

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Ас. д-р сци Миленко Костов активно е вклучен во стручно-апликативната работа на ЈЗУ Универзитетска клиника за неврохирургија. Досега остварил бројни експертски активности. Активно е вклучен во работата на следниве стручни комисии и работни групи:

- Комисија за издавање на конзилијарно мислење со наод за остварување на правото за паричен надоместок за помош и нега од друго лице;
- Комисија за утврдување на смртта на лицето од кое може да се земат делови од телото заради пресадување;
- Комисија за оценување на исполнетост на условите во однос на однос на просторот, опремата и стручниот кадар за основање на клиничка болница;
- Комисија за следење и унапредување на квалитетот на здравствената заштита;
- Комисија за нормативни дејности;
- Комисија за извештаи за починати болни;
- претседател на комисија за јавни набавки до 5000 евра на Клиниката за неврохирургија;
- претседател на комисија за јавни набавки над 50 000 евра на Клиниката за неврохирургија;

Стручно усовршување во странство остварил со неколку студиски престои надвор од државата, и тоа: во 2009 година во Белград, Р, Србија, во 2010 година, во Ерланген, Германија, во 2011 и 2012 година во Истанбул, Турција, во 2014 година во Салзбург, Австрија и во 2016 година во Хелсинки, Финска, со кои се стекнал со нови искуства од дијагностиката и третманот на невровакуларната хирургија, невротрауматологија, функционалната неврохирургија и спиналната неврохирургија.

Ас. д-р сци Миленко Костов е член на следниве стручни здруженија: Лекарска комора на Р, Македонија, Здружение на неврохирурзи на Македонија, Европско здружение на неврохирурзи, Светско здружение на неврохирурзи и Здружение на неврохирурзи од југоисточна Европа.

(Конкретните активности се наведени во табелата во Образец 2, со датуми и други релевантни податоци.)

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Миленко Берислав Костов

Институција: Медицински факултет - Скопје

Научна област: хирургија, неврохирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ - ДОЦЕНТ/ НАУЧНО ЗВАЊЕ - НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус*</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,51</p>	да
2.	<p>Научен степен — доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област, поле, подрачје: хирургија, неврохирургија, медицина.</p>	да
3.	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.1.	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Journal der Deutschen Dermatologischen Gesellschaft = Journal of the German Society of Dermatology : JDDG. 2. Назив на електронската база на списанија: Journal Citation Report 3. Наслов на трудот: Dermatological diseases in palliative care patients: a prospective study of 271 patients. 4. Година на објава: 2017 <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Open Access Macedonian Journal of Medical Science (OAMJMS). 2. Назив на електронската база на списанија: PubMed, PMC, SCOPUS, DOAJ, Europe рмс, SCImago, ROAD, OpenAIRE, BASE 3. Наслов на трудот: The association between malnutrition and pressure ulcers in elderly in long term care facility. 4. Година на објава: 2016 <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Open Access Macedonian Journal of Medical Science (OAMJMS). 2. Назив на електронската база на списанија: PubMed, PMC, SCOPUS, DOAJ, Europe рмс, SCImago, ROAD, OpenAIRE, BASE 3. Наслов на трудот: Endovascular treatment of wide neck aneurysms. 4. Година на објава: 2018 	
3.2.	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Acta Morphologica 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 11, 3 - Република Македонија, 2 - Италија, 1 - Србија, 1 - Австрија, 1- Аргентина, 1 - Романија, 1 - Турција, 1 - Босна и Херцеговина. 3. Наслов на трудот: Aneurysm of the anterior communicating artery. 4. Година на објава: 2016 <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Acta Morphologica 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 11, 3 - Република Македонија, 2 – Италија, 1 - Србија, 1 - Австрија, 1- Аргентина, 1 - Романија, 1 – Турција, 1 - Босна и Херцеговина. 3. Наслов на трудот: Aneurysm of the middle cerebral artery. 4. Година на објава: 2015 	
4.	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Странски јазик: англиски (Б2 ниво според CEFR скала) 2. Назив на документот: First Certificate in English 3. Издавач на документот: Cambridge English language Assessment, Part of the University of Cambridge 4. Датум на издавање на документот: 1998 	да
5.	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Александар Чапароски, претседател с.р.
2. Доц. д-р Венко Филипче, член с.р.
3. Проф. д-р Владо Јаневски, член с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Миленко Берислав Костов

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“

Научна област: хирургија, неврохирургија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активностa:	Поени
1.	<u>Одржување на настава (Вкупно поени)</u>	<u>138,84</u>
	<u>Одржување на вежби</u> -број на активности: 772 0,03 x 772 = 23,16 поени	23,16
	<u>Одржување на менторска настава за здравствена клиничка пракса</u> -број на активности: 1320 0,06 x 1320 = 79,2 поени	79,2
	<u>Едукатор на здравствена едукација</u> -7 специјализанта × 12 часа неделен број на часови × 4 работни недели × 0,08 = 26,88 поени	26,88
	<u>Едукатор во Медицински симулациски центар за напредното одржување на животот при траума</u> -20 специјализанти × 6 часа × 0,08 = 9,6 поени	9,6
2.	<u>Консултации со студенти 2012-2018</u>	<u>2</u>
	1000 студенти x 0,002 = 2 поени	

3.	<u>Настава во школи и работилници</u>	5
	1. Innovations and trends in spine surgery – how to transfer to your daily practice, 2018	
	2. Toracolumbar fixation course 2018	
	3. Spinal navigation workshop 2017	
	4. WFNS young Neurosurgeons Educational Course 2012, Skopje, Macedonia	
	5. Предавач во програмата за едукација на избрани лекари за 2014/2015 година	
	Вкупно	<u>145,84</u>

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	<u>Учесник во национален научен проект</u>	3
	1. Пореметување на хемостазата при трауматски лезии на мозокот	
2.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое <u>има импакт-фактор за годината</u> во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат <u>подлежат на рецензија</u> и кое <u>е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови</u> достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование:	7,543
	1. Neloska L, Damevska K, Kuzmanova A, Pavleska L, <u>Kostov M</u> , Zovic BP. Dermatological diseases in palliative care patients: a prospective study of 271 patients. J Dtsch Dermatol Ges. 2017; 15(6):621-627. (импакт фактор = 2,743) 8×60% + 2,743 = 4,8 + 2,743 = 7,543 поени	
3.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое <u>трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија</u> и кое <u>има меѓународен</u>	<u>27</u>

	уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји , при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	
	1. Chaparoski A, Damjanovski S, Jovkovski S, Kostov M , Filipce V. Aneurysms of the anterior communicating artery. Acta Morphol. 2012;9(1):73-75 5 поени × 60% = 3 поени	3
	2. Kostov M , Lazarova D, Chaparoski A, Dodevski A, Jota Gj, Micunovic M. Aneurysm of the middle cerebral artery. Acta morphol. 2015; 12(1):56-61. 5 поени × 60% = 3 поени	3
	3. Kostov M , Lazarova D, Chaparoski A, Mircevski V, Dodevski A. Aneurysm of the anterior communicating artery. Acta morphol. 2016; 13(1):40-43. 5 поени × 60% = 3 поени	3
	4. Neloska L, Damevska K, Nikolchev A, Pavleska L, Petreska-Zovic B, Kostov M . The association between malnutrition and pressure ulcers in elderly in long term care facility. OA Maced J Med Sci. 2016; 4(3):423-427. 5 поени × 60% = 3 поени	3
	5. Micunovic M, Micun, Kostov M , Mircevski MV, Businoska MJ, Micunovic MLj, Dodevski A, Bozinovska Smicheska M. Treatment of spinal dysraphism: University clinic of neurosurgery, Skopje, 2011-2016. Acta Morphol. 2017;14(1):38-48 5 поени × 60% = 3	3
	6. Mircevski V, Zogovska E, Chaparoski A, Micunovic M, Filipce V, Mircevski MM, Kostov M , Micunovic L. Trigonoccephaly – our experience and treatment in the Republic of Macedonia. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2017;38(1):35-40	3

	5 поени × 60% = 3 поени	
	7. Mircevski V, Zogovska E, Chaparoski A, Filipce V, Kostov M , Mircevski MM. Circonsript subcutaneous arteriovenous malformation of the head. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2017;38(1):41-45 5 поени × 60% = 3 поени	3
	8. Lazareska M, Aliji V, Jakimovska Dimitrovska M, Businovska J, Janevski P, Daskalov D, Kostov M , Papazova M. Endovascular treatment of intracranial aneurysm on anterior circulation. Acta Morphol. 2018;15(1):29-38. 5 поени × 60% = 3 поени	3
	9. Lazareska M, Aliji V, Stojovska-Jovanovska E, Businovska J, Mircevski V, Kostov M , Papazova M. Endovascular treatment of wide neck aneurysms. OA Maced J Med sci. 2018(12):2316-2322. 5 поени × 60% = 3 поени	3
4.	<u>Труд со оригинални научни резултати, објавен во стручно/научно популарно списание</u>	1,2
	1. Neloska L, Damevska K, Pavleska L, Veterovska L, Kostov M , Nikolcev A, Donev D. Pricini za dolgotrajna institucionalizacija kaj starite lica. Vox Medici 2014; 00325-00329. 2 поени × 60% = 1,2 поени	1,2
5.	<u>Апстрактни објавени во зборник на меѓународна конференција</u>	13

	1. Dodevski A, Lazarova D, Papazova M, Zhivadinovik J, Matveeva N, Lazareska M, Aliji V, Kostov M . Morphological characteristics of the cerebellar arteries and clinical significance. 2 nd Macedonian Congress of Pathology with international participation, 1 - 4 September 2016, Ohrid, Republic of Macedonia. Book of abstracts 128 - 129.	1
	2. Kostov M , Chaparoski A, Lazarova D, Dodevski A, Lazareska M, Ilievski B, Micunovic M. 2 nd Macedonian Congress of Pathology with international participation, 1 - 4 September 2016, Ohrid, Republic of Macedonia. Book of abstracts 129.	1
	3. Kostov M , Chaparoski A, Tosovska Lazarova D, Dodevski A, Micunovic M. Importance of preserving the perforators during surgery of aneurysms of anterior communicating artery. 5 th Congress of Serbian Anatomical Society of Serbia, Novi Sad September 8 - 10, 2016. Book of abstracts 59.	1
	4. Dodevski A, Zafirova B, Trpkovska B, Aliji V, Stojovska E, Jakimovska M, Kostov M . Fenestrations of the vertebral artery. 5 th Congress of Serbian Anatomical Society of Serbia, Novi Sad September 8 - 10, 2016. Book of abstracts 61.	1
	5. Dodevski A, Lazarova D, Papazova M, Lazareska M, Kostov M , Aliji V. Anatomy of the superior cerebellar artery. Ital J Anat Embryol 2016; 121(1) suppl: 102.	1
	6. Dodevski A, Lazarova D, Papazova M, Zhivadinovik J, Matveeva N, Lazareska M, Aliji V, Kostov M . Anatomical variations in the shape of basilar artery. III Iberian symposium on geometric morphometrics 9-10 th June, Girona, Spain, 2017. Book of abstracts 21.	1
	7. Dodevski A, Lazarova D, Lazareska M, Aliji V, Stojovska Jovanovska E, Jakimovska Dimitrovska M, Kostov M . Clinical significance of the fenestrations of the basilar artery. XV Balkan Congress of Radiology, October 12-14, 2017, Budapest, Hungary. Book of abstracts 68.	1
	8. Dodevski A, Matveeva N, Lazareska M, Stojovska - Jovanovska E, Jakimovska - Dimitrovska M, Kostov M . Atypical arisen of the left vertebral artery. 6 th Congress of Serbian Anatomical Society, Zlatibor, September 7 - 9, 2018. Book of abstracts 45.	1

	9. Dodevski A, Papazova M, Zhivadinovik J, Aliji V, Stojovska - Jovanovska E, Jakimovska - Dimitrovska M, Kostov M . Morphological characteristics of the basilar artery. 6 th Congress of Serbian Anatomical Society, Zlatibor, September 7 - 9, 2018. Book of abstracts 46.	1
	10. Kostov M , Chaparoski A, Mircevski V, Micunovic M, Dodevski A. Morphology of brain aneurysms as a risk factor for rupture. 6 th Congress of Serbian Anatomical Society, Zlatibor, September 7 - 9, 2018. Book of abstracts 57.	1
	11. Dodevski A, Papazova M, Zhivadinovik J, Matveeva N, Chadikovska E, Stojanoska Bojadzieva B, Lazareska M, Stojovska Jovanovska E, Kostov M . Examination of the origin of the superior cerebellar artery by Digital subtraction angiography. Morphology 2018; 153(3) Suppl:31.	1
	12. Ace Dodevski, Menka Lazareska, Vjolca Aliji, Elizabeta Stojovska Jovanovska, Maja Jakimovska Dimitrovska, Milenko Kostov . Variation in the origin of posterior cerebral artery examined by digital subtraction angiography. XVI. Balkan Congress of Radiology, October 4 - 6, 2018, Kusadasi, Turkey. Book of abstracts 223..	1
	13. Neloska L, Damevska K, Gjorgova ST, Kostov M , Jakimovska J. Reduction of pressure ulcer prevalence after implementation of EPUAP guidelines. 15 th Annual European pressure ulcer meeting, Cardiv, UK.	1
	Вкупно:	51,743

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	<u>Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството</u>	<u>2</u>
	Неврохирургија 30.05.2013	
2.	<u>Учество во комисији и тела на државни и други органи</u>	<u>8</u>
	1. Комисија за издавање на конзилијарно мислење со наод за остварување на правото за паричен надоместок за помош и нега од друго лице	1

	2. Комисија за утврдување на смртта на лицето од кое може да се земат делови од телото заради пресадување	1
	3 . Комисија за оценување на исполнетост на условите во однос на однос на просторот, опремата и стручниот кадар за основање на клиничка болница	1
	4. Комисија за следење и унапредување на квалитетот на здравствената заштита	1
	5. Комисија за нормативни дејности	1
	6. Комисија за извештаи за починати болни	1
	7. Претседател на Комисија за јавни набавки до 5000 евра на Клиниката за неврохирургија	1
	8. Претседател на Комисија за јавни набавки над 50 000 евра на Клиниката за неврохирургија	1
3.	Експертски активности: стручна ревизија на трудови	7
	1. Рецензија на труд пријавен во <i>Journal of Morphological Sciences</i>	1
	2. Член на Испитна комисија за полагање на стручен испит на докторите по медицина, 2016 година	1
	3. Лекувани пациенти специфични за работата на Клиниката за неврохирургија од 2013 до 2018 година како специјалист (5 години x 1)	5
	Вкупно	17
Дејности од поширок интерес		
1.	Студиски престој во странство	
	1. Универзитетска клиника во Хелсинки, Финска, Оддел за неврохирургија, од 9 октомври до 9 ноември 2016 година	0,5
	2. Клинички центар на Србија, Клиника за неврохирургија, Белград, Србија, од 1.5.2009 до 30.12.2009 година	2
	3. Клиника за неврохирургија, Нирнберг, Германија, од 22.11.2010 до 26.11.2010 година	0,5
	Вкупно	3

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	145,84
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	51,743
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	17
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	3
Вкупно	217,583

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Александар Чапароски, претседател с.р.
2. Доц. д-р Венко Филипче, член с.р.
3. Проф. д-р Владо Јаневски, член с.р.

II. АС. Д-Р СЦИ АЛЕКСАНДРА ДИМОВСКА ГАВРИЛОВСКА

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката ас. д-р сци Александра Димовска Гавриловска е родена на 28.1.1978 во Скопје, Македонија. Основното и средното училиште ги завршила во Скопје, со одличен успех. Во 1989 била најмлад добитник на наградата на град Скопје за литература (13 - ноемвриска награда).

Во 1996, кандидатката се запишала на Медицинскиот факултет во Скопје, кој го завршила за 6 години, во 2002, со среден просек 8,9. Во 2006 се запишала на специјализација по неврохирургија на Универзитетската клиника за неврохирургија во Скопје, а ја завршила во 2011 година.

Во академската 2011/2012 година, кандидатката ас. д-р сци Александра Димовска Гавриловска се запишала на трет циклус - докторски студии на Медицинскиот факултет во Скопје, а ги завршила со просечен успех 9,57. На 20.10.2017 ја одбранила својата докторска теза со наслов: „Проценка на ефикасноста на два иероидеративни антибиотски профилактички режима со

цефуроксим и цефтриаксон во превенција на постоперативни инфекции кај возрасни пациенти во неврохирургијата”, со што се здобила со звањето доктор на медицински науки - клиничка медицина.

Кандидатката ас. д-р сци Александра Димовска Гавриловска го започнала својот ангажман во 2003 година, најпрвин како волонтер на Ургентниот хируршки центар при Универзитетскиот клинички центар во Скопје, а потоа, во 2004 започнала со волонтерски стаж на ЈЗУ Универзитетската клиника за неврохирургија Скопје. Од јули 2010 година, кандидатката е вработена на Универзитетската клиника за неврохирургија при Универзитетскиот клинички центар „Мајка Тереза” во Скопје, прво како специјализант, а по полагањето на специјалистичкиот испит во 2011 година како специјалист, неврохирург. Во април 2015 избрана е во звањето асистент-докторанд по предметот Хирургија (универзитетски Билтен бр. 1099/2015)

Кандидатката активно го зборува англискиот јазик, за што поседува сертификат First Certificate in English со ниво на познавање Б2, согласно со Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR), издаден од University of Cambridge, од 1995 година.

Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот на УКИМ бр. 1099 од 2015 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1099/2015 како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, кандидатката ас. д-р сци Александра Димовска Гавриловска од самиот почеток на нејзиното вработување активно е вклучена во подготовката и изведувањето на практичната настава на Катедрата за хирургија со студентите од Медицинскиот факултет. Досега, исто така била вклучена и во одржување на менторска настава за здравствена клиничка пракса на Катедрата за хирургија, како и била едукатор на 8 специјализанти при спроведување на турнусите според Правилникот за специјализации и супспецијализации на Катедрата за хирургија. Зела учество и како предавач во програмата за едукација на матични лекари согласно со решението 17-6549 од 15.8.2015 (конкретните активности се наведени во табелата во Образец 2, со датуми и други релевантни податоци).

Научноистражувачка дејност

Ас. д-р сци Александра Димовска Гавриловска е автор и коавтор на вкупно 7 научни и стручни труда од областа на медицината, публикувани во реномирани меѓународни научни списанија кои се индексирани во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет. Како член, ас. д-р сци Александра Димовска Гавриловска учествувала во еден национален проект.

(Називите на трудовите и проектите се наведени во табелата во Образец 2 со датуми и други релевантни податоци.)

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Ас. д-р сци Александра Димовска Гавриловска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на ЈЗУ Универзитетска клиника за неврохирургија, каде што досега остварила бројни експертски активности. Учествувала и во воведувањето на нова лабораториска/клиничка здравствена метода во областа на медицинските науки и здравството (првпат во државата воведена метода; потврда од Универзитетска клиника за неврохирургија во прилог). Активно е вклучена во работата на следниве стручни комисији и работни групи:

- Комисија за јавни набавки при Универзитетска клиника за неврохирургија од 30.4.2018 со бр. 02- 487/5;
- Комисија за полагање на стручни испити на здравствени работници со завршено средно, више и високо образование во ЈЗУ Универзитетска клиника за неврохирургија од 24.11.2017 година со бр. 17-7471/1;
- Комисија за следење на случаи на болни од малигни заболувања од 30.4.2018 година со бр. 02-487/4.

Остварила неколку студиски престоји во странство, од кои како позначајни за нејзиното стручно усовршување се истакнуваат студискиот престој во Клиничкиот центар Ниш, Универзитетска клиника за неврохирургија (2017) и престојот во Клиниката за спинална хирургија при Клинички центар Нахарија, Израел (2010 година).

(Конкретните активности се наведени во табелата во Образец 2, со датуми и други релевантни податоци.)

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Александра Стојан Димовска - Гавриловска

Институција: Медицински Факултет, Универзитетска клиника за неврохирургија

Научна област: Клиничка медицина - Хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ - ДОЦЕНТ/ НАУЧНО ЗВАЊЕ - НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,88</p>	да
2.	<p>Научен степен — доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: клиничка медицина, поле: хирургија, подрачје: неврохирургија.</p> <p>ПРОЦЕНКА НА ЕФИКАСНОСТА НА ДВА ПЕРИОПЕРАТИВНИ АНТИБИОТСКИ ПРОФИЛАКТИЧКИ РЕЖИМИ СО ЦЕФУРОКСИМ И ЦЕФТРИАКСОН ВО ПРЕВЕНЦИЈА НА ПОСТОПЕРАТИВНИ ИНФЕКЦИИ КАЈ ВОЗРАСНИ ПАЦИЕНТИ ВО НЕВРОХИРУРГИЈАТА</p>	Да
3.	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	Да
3.1.	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Прилози 2. Назив на електронската база на списанија: Index Medicus and Medline. 3. Наслов на трудот: Importance of perioperative prophylaxis with cefuroxime or ceftriaxone in the surgical site infections prevention after cranial and spinal neurosurgical procedures prevention 4. Година на објава: 2017 	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.2.	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Acta Morphologica 2. Назив на електронската база на списанија: Index Medicus and Medline 3. Наслов на трудот: Minimally invasive treatment using contra lateral elevation of Tibial Plateau fractures - results and protocol of treatment. 4. Година на објава: 2016 	
3.3.	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Acta Morphologica 2. Назив на електронската база на списанија: Index Medicus and Medline 3. Наслов на трудот: Treatment of Tibial Plateau fractures Comparative analysis of two operative techiques. 4. Година на објава: 2015 	
3.4.	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Acta Morphologica 2. Назив на електронската база на списанија: Index Medicus and Medline 3. 3. Наслов на трудот: Perforating gunshot injuries treated with decompressive craniectomy as a foundation for both early and late surgical complications and secondary bacterial superinfections. 4. Година на објава: 2015 	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
4.	Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа 1. Странски јазик: англиски (Б2 ниво според CEFR скала) 2. Назив на документот First certificate in English 3. Издавач на документот: University of Cambridge 4. Датум на издавање на документот: Јуни 1995 година	Да
5.	Има способност за изведување на високообразовна дејност	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Александар Чапароски, претседател с.р.
2. Доц. д-р Венко Филипче, член с.р.
3. Проф. д-р Владо Јаневски, член с.р.

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Александра Стојан Димовска Гавриловска

Институција: Медицински факултет, Универзитетска клиника за неврохирургија

Научна област: Клиничка медицина – Неврохирургија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активносста:	Поени
-----------	-----------------------	-------

1.	<u>Одржување на менторска настава за здравствена клиничка пракса</u> -број на активности: 940 0,06 x 940 = 56,4 поени	56,4
2.	<u>Одржување на вежби</u> -број на активности: 776 0,03 x 776 = 23,28 поени	23,28
3.	<u>Едукатор на здравствена едукација (8 специјализанти)</u> 6 специјализанти × 12 часа неделен број на часови × 4 работни недели × 0,08 = 23,04 поени 2 специјализанти × 12 часа неделен број на часови × 8 работни недели × 0,08 = 15,36 поени	38,4
	Вкупно	118,08

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	<u>Трудови со оригинални научни резултати</u> , објавени во научно списание кое <u>нема импакт-фактор</u> за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е <u>индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет</u> , како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование:	26,5
1.1.	The importance of perioperative prophylaxis with cefuroxime or ceftriaxone in the surgical site infections prevention after cranial and spinal neurosurgical procedures prevention. <u>Dimovska-Gavrilovska A</u> , Chaparovski A, Gavrilovski A, Milenkovic Z. Contributions, Sec of Med., XXXVIII 1 2017;83-96. 5 поени × 60% = 3 поени	3
1.2.	Perforating gunshot injuries treated with decompressive craniectomy as a foundation for both early and late surgical complications and secondary bacterial superinfections.	4

	<p><u>Dimovska-Gavrilovska A</u>, Chaparoski A, Milenkovik Z. Acta morphologica. 2015, Vol.12 (2):56-59.</p> <p>5 поени × 80% = 4 поени</p>	
1.3.	<p>Minimally invasive treatment using contra lateral elevation of Tibial Plateau fractures – results and protocol of treatment. Gavrilovski A, <u>Dimovska- Gavrilovska A</u>, Nikolov LJ, Kaftandziev I, Poposka A. Acta morphologica. 2015; Vol.12(2):80-83.</p> <p>5 поени × 60% = 3 поени</p>	3
1.4.	<p>Treatment of Tibial Plateau fractures – Comparative analysis of two operative techiques. Gavrilovski A, <u>Dimovska-Gavrilovska A</u>, Nikolov LJ, Kostov H, Stojmenski S, Kaftandziev I, Poposka A. Acta morphologica. 2016; Vol 13(2):17-25.</p> <p>5 поени × 60% = 3 поени</p>	3
1.5.	<p>Surgical treatment of occult spinal disraphism and tethered spinal cord. Chaparovski A, <u>Dimovska- Gavrilovska A</u>. Maced. Medical Review 2012; 66(2): 108 -110</p> <p>5 поени × 90% = 4,5 поени</p>	4,5
1.6	<p>Influence of disc degeneration grade determined with MRI on the functional outcome in patients with lumbar discectomy. Blazevski B, <u>Dimovska-Gavrilovska A</u>. Acta morphologica. 2009. Vol 6(2): 37 - 41.</p> <p>5 поени × 90% = 4,5 поени</p>	4,5
1.7.	<p>Surgical treatment of occult spinal disraphism and tethered spinal cord. Chaparovski A, <u>Dimovska-Gavrilovska A</u>. Medical journal Medicus 2014 vol 19 (1) 129-131</p> <p>5 поени × 90% = 4,5 поени</p>	4,5
2.	<p><u>Одржано предавање на барање на Универзитетот – Предавања за едукација за матични лекари согласно решение 17-6549 од 15.08.2015</u></p>	<u>10</u>

2.1.	25.1.2015 - 2 предавања (теоретски и практичен дел)	2
2.2.	15.2.2015 - 2 предавања (теоретски и практичен дел)	2
2.3.	22.3.2015 - 2 предавања (теоретски и практичен дел)	2
2.4.	17.5.2015 - 2 предавања (теоретски и практичен дел)	2
2.5.	18.6.2015 - 2 предавања (теоретски и практичен дел)	2
3.	<u>Учесник во национален научен проект</u> – Национален научен проект од Универзитетска клиника за неврохирургија со наслов: „Пореметување на хемостаза при трауматски лезии на мозокот“, одобрен со решение 03-3152/15 од 9.7.2018	3
	Вкупно	39,5

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	<u>Завршена специјализација</u> во областа на медицинските науки и здравството	<u>2</u>
2.	<u>Воведување на нова лабораториска / клиничка или јавноздравствена метода</u> во областа на медицинските науки и здравството: првпат во државата воведена метода; потврда од Универзитетска клиника за неврохирургија со датум од 25.1.2019 година со бр. 03-82/1	4
	Вкупно	<u>6</u>
Дејности од поширок интерес		
1.	Студиски престој во странство - до 3 месеци - Клинички центар Ниш, Универзитетска клиника за неврохирургија 2017 година	0.5
2.	Студиски престој во странство - до 3 месеци – Клиника за спинална хирургија при Клинички центар Нахарија, Израел, 2010 година	0.5
3.	Учество во комисији и тела на државни и други органи	
3.1.	Комисија за јавни набавки при Универзитетска клиника за неврохирургија од 30.4.2018 со бр. 02- 487/5	1

3.2.	Комисија за полагање на стручни испити на здравствени работници со завршено средно, више и високо образование во ЈЗУ Универзитетска клиника за неврохирургија од 24.11.2017 година со бр. 17-7471/1	1
3.3.	Комисија за следење на случаи на болни од малигни заболувања од 30.4.2018 година со бр. 02-487/4	1
Вкупно		4

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	<u>118,08</u>
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	39,5
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	<u>6</u>
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	4
Вкупно	167,58

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Александар Чапароски, претседател с.р.
2. Доц. д-р Венко Филипче, член с.р.
3. Проф. д-р Владо Јаневски, член с.р.

III. АС. Д-Р СЦИ ВЛАДИМИР РЕНДЕВСКИ

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот ас. д-р сци Владимир Рендевски е роден на 15.9.1979 во Битола, каде што го завршил основното и средното образование со одличен успех. Меѓу позначајните успеси од овој период се освоено трето место на државните натпревари по физика во периодот 1994-1997 (четири пати) и првенец на генерацијата за 1994.

Во 1998, се запишал на Медицинскиот факултет во Скопје, а дипломирал во 2004 година, со просечен успех 9,34. Во 2005 се запишал на специјализација по неврохирургија на ЈЗУ Универзитетската клиника за неврохирургија – Скопје, а ја завршил во 2010, со што се стекнал со звањето специјалист по неврохирургија.

Во учебната 2004/2005 се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Медицинскиот факултет во Скопје. По завршувањето на испитите од постдипломските студии со просечен успех 9,75, на 29.12.2015 година успешно го одбрал магистерскиот труд на тема: *„Проносничка улога на плазматскиот луѓамат во вреднување на клиничкиот исход кај пациенти со синхронизирани супратенторијална интрацеребрална хеморагија“*, со што се стекнал со звањето магистер на медицински науки.

Во 2016, се запишал на студии од трет циклус (докторски студии) на Медицинскиот факултет при Универзитетот во Ниш, а на 18.12.2018 година успешно ја одбрал докторската дисертација на тема: *„Проносничко значење на биохемиските, радиолошките и клиничките параметри за развојот на перифокалниот мозочен едем и исходот кај пациенти со интрацеребрална хеморагија“* со просечна оценка 10,00, со што се стекнал со звањето доктор на медицински науки.

Својот работен ангажман го започнал во 2005, како помлад асистент по хирургија во Високата медицинска школа во Битола при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ (Билтен бр. 276 од 1.9.2005), а од 2006 до 2012 продолжил со работа во Одделот за неврохирургија при Клиничката болница „Д-р Трифун Пановски“ во Битола. Од 2012, кандидатот е во работен однос во ЈЗУ Универзитетската клиника за неврохирургија во Скопје.

Во 2016 година, кандидатот е избран за асистент, докторанд по предметот Хирургија на Катедрата за хирургија при Медицинскиот факултет во Скопје (Билтен бр. 1118/2016), а од 2017 ас. д-р сци Владимир Рендевски е директор на ЈЗУ Универзитетска клиника за неврохирургија Скопје.

Кандидатот активно го зборува англискиот јазик, за што поседува сертификат TOEFL iBT Test со ниво на познавање Б2, согласно со Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR), издаден од FULBRIGHT COMMISSION Test Center од 2017 година.

Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот на УКИМ бр. 1118 од 2016 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 276/2005 и бр. 1118/2016 како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, од изборот за асистент, до денот на пријавата, ас. д-р сци Владимир Рендевски е активно вклучен во изведувачкото на практичната настава на Катедрата за хирургија при Медицинскиот факултет во Скопје. Во периодот од 2016 до денес, исто така бил вклучен и во одржувањето на менторска настава за здравствена клиничка практика на Катедрата за хирургија. Досега бил едукатор на 11 специјализанти при спроведување на турнусите според Правилникот за специјализации и супспецијализации на Катедрата за хирургија. Зел и активно учество како едукатор во програмата на Министерството за здравство на РМ за едукација на матични лекари: *100 селектирани МБД-уџајсџва (џеоретсџки и џрактџичен дел)*, во чии рамки одржал 8 предавања на избрани лекари низ неколку градови во Република Македонија (документација за присуството на одржаните предавања доставена во прилог).

Ас. д-р сци Владимир Рендевски учествувал во бројни едукациони и стручни курсеви, обуки, работилници, симпозиуми и школи од областа на медицината (доставени 55 сертификати за учество; конкретните активности се наведени во табелата во Образец 2, со датуми и други релевантни податоци).

Научноистражувачка дејност

Ас. д-р сци Владимир Рендевски е автор и коавтор на вкупно 65 научни и стручни труда од областа на медицината, од кои 4 научни труда се публикувани во реномирани меѓународни научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 4 труда се публикувани во реномирани списанија со меѓународен уредувачки одбор (без фактор на влијание), 2 труда се објавени во зборник на рецензирани научни трудови (in extenso) на меѓународни академски собири, 1 труд (in extenso) е објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир, 4 труда се објавени во форма на постер-презентации на меѓународни академски конференции и 50 труда во форма на апстрактни се публикувани во зборници на конференции од меѓународен и национален карактер.

Ас. д-р сци Владимир Рендевски остварил едно пленарно предавање, 6 секциски предавања и 4 постер-презентации на меѓународни конференции, а учествувал и на 11 научни собири со реферат/усна презентација. Како член учествувал во еден национален проект.

(Називите на трудовите и проектите се наведени во табелата во Образец 2 со датуми и други релевантни податоци.)

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Ас. д-р сци Владимир Рендевски активно е вклучен во стручно-апликативната работа на ЈЗУ Универзитетска клиника за неврохирургија. Активно учествувал во воведувањето на две нови лабораториско-клинички методи во областа на медицинските науки и здравството, првпат во државата.

Кандидатот ас. д-р сци Владимир Рендевски има остварено бројни експертски активности. Активно е вклучен во работата на следниве стручни комисији и работни групи:

- Комисија за интрахоспитални инфекции при ЈЗУ Универзитетска клиника за неврохирургија;

- Комисија за издавање на конзилијарно мислење со наод за остварување на правото на паричен надоместок за помош и нега од друго лице во рамките на ЈЗУ Универзитетска клиника за ТОАРИЛУЦ;
- Комисија за ревизија на наод, оценка и мислење за утврдување на инвалидност, односно неспособност за работа при Министерство за труд и социјална политика;
- Лекарска комисија за преглед на воени инвалиди во второстепена постапка при Министерство за труд и социјална политика;
- Комисија за следење на случаи на пациенти-болни од малигни заболувања;
- Испитна комисија за спроведување на стручниот испит на здравствените работници со високо образование, при Лекарска комора на Македонија.

Моментално, кандидатот ас. д-р сци Владимир Рендевски е заменик-претседател на Комисијата за лекови за хумана употреба, во рамките на Агенцијата за лекови и медицински средства на Република Македонија (МАЛМЕД), како и контакт-лице за соработка со СЗО (Светска здравствена организација, англ. *WHO*), за категоријата Незаразни болести и програмската подобласт, при Министерството за здравство на РМ. Ас. д-р сци Владимир Рендевски е и национален советник на министерот за здравство за развивање на специјалноста неврохирургија, како и директор на ЈЗУ Универзитетската клиника за неврохирургија. Досега, бил носител во изработката и на национална програма од областа неврохирургија: „Анализа и предлог за развојот на неврохируршките здравствени услуги според здравствени установи, план за вработување на соодветен кадар и план за едукации и доедукации, како и план за набавка на медицинска опрема” кон Министерството за здравство на РМ.

Ас. д-р сци Владимир Рендевски е член на уредувачкиот одбор на две меѓународни научни списанија, како и член на меѓународниот организационен одбор на две интернационални конференции од областа на неврохирургијата.

Стручно усовршување во странство остварил со два студиски престоја во Неврохируршката клиника при Медицинскиот факултет Черапаша во Истанбул, Турција, за ендоскопски трансанален трансфеноидален пристап во лекување на тумори на хипофизата.

Ас. д-р сци Владимир Рендевски е член на следниве стручни здруженија: Лекарска комора на Македонија (ЛКМ), Македонско лекарско друштво (МЛД), Здружение на неврохирурзи на Македонија, Southeast European Neurosurgical Society (SeENS) – Здружение на неврохирурзи од Југоисточна Европа и ESR – European Society of Radiology (Европско здружение на радиолози).

Победник е на 26. Меѓународен конгрес за студенти и млади доктори во Охрид, 2003 г.

(Конкретните активности се наведени во табелата во Образец 2, со датуми и други релевантни податоци.)

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Владимир Ксенофон Рендевски

Институција: Медицински факултет-Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: хирургија и неврохирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ/ НАУЧНО
ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: <u>9,34</u></p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува: <u>9,75</u></p>	да
2.	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: <u>медицински науки</u>, поле: <u>клиничка медицина</u>, подрачје: <u>хирургија, неврохирургија.</u></p> <p>Наслов на докторската дисертација: <u>„Прогностичко значење на биохемиските, радиолошките и клиничките параметри за развојот на перифокалниот мозочен едем и исходот кај пациентите со интрацеребрална хеморагија“</u></p>	да
3.	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.1.	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат <u>подлежат на рецензија</u> и кое е индексирано во <u>најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет</u>, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование (<u>7 труда во последните 5 години</u>):</p> <p>3.1.1. Rendeovski V, Aleksovski B, Stojanov D, Mihajlovska Rendevska A, Aleksovski V, Gjorgoski I.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: <u>Clinical Neurology and Neurosurgery (ISSN: 0303-8467)</u>, од земја членка на ЕУ <u>Холандија (Netherlands)</u> 2. Назив на електронската база на списанија: <u>Ebsco, SCImago Journal Rank, Scopus, MEDLINE®, PubMed, Science Citation Index, ScienceDirect, Journal Citation Reports, Current Contents/Clinical Medicine, MPPS (Medical and Psychological Previews), EMBASE</u> 3. Наслов на трудот: <u>Modeling prognostic factors for poor neurological outcome in conservatively treated patients with intracerebral 120edscape120ge: A focus on TNF-α</u> (<u>Impact factor = 1.736</u>) 4. Година на објава: <u>2018</u> 	
3.1.	<p>3.1.2. Rendeovski V, Aleksovski B, Stojanov D, Aleksovski V, Rendevska AM, Kolevska M, Stojanoski K, Gjorgoski I.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: <u>Neurologia I Neurochirurgia Polska (Polish Journal of Neurology and Neurosurgery) (ISSN: 0028-3843)</u>, од земја членка на ЕУ <u>Полска (Poland)</u> 2. Назив на електронската база на списанија: <u>SCImago Journal Rank, Scopus, Web of Science, Science Citation Index, ScienceDirect, MEDLINE, PubMed, ClinicalKey</u> 3. Наслов на трудот: <u>Peripheral glutamate and TNF-α levels in patients with intracerebral 120edscape120ge: Their prognostic values and interactions toward the formation of the edemal volume</u> (<u>Impact factor = 0.857</u>) 4. Година на објава: <u>2018</u> 	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.1.	<p>3.1.3. Aleksovski B, Novotni A, Vujović V, Rendevski V, Manusheva N, Neceva V, Filipce A, Risteski A, Aleksovski V, Gjorgoski I.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: <u>International Journal of Psychiatry in Clinical Practice (ISSN: 1365-1501), списание од Англија (England)</u> 2. Назив на електронската база на списанија: <u>Ebsco, SCImago Journal Rank, Science Citation Index, MEDLINE, PubMed, Web of Science, Journal Citation Reports, 121edscape, Excerpta Medica/EMBASE,</u> 3. Наслов на трудот: <u>Evaluation of peripheral serotonin content and α2-adrenergic receptor function as potential markers for life-long recurrent depressive disorder by using methodological improvements</u> (Impact factor = 1.337) 4. Година на објава: <u>2018</u> 	
3.1.	<p>3.1.4. Aleksovski B, Neceva V, Vujović V, Manusheva N, Rendevski V, Novotni A, Filipce A, Spasovska A, Sofijanov A, Aleksovski V, Gjorgoski I.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: <u>Thrombosis Research (ISSN: 0049-3848), списание од земја членка на OECD САД (United States)</u> 2. Назив на електронската база на списанија: <u>SCImago Journal Rank, Scopus, Science Citation Index, ScienceDirect, MEDLINE®, PubMed, Web of Science, Journal Citation Reports, Elsevier BIOBASE, EMBASE</u> 3. Наслов на трудот: <u>SSRI-reduced platelet reactivity in non-responding patients with life-long Recurrent Depressive Disorder: Detection and involved mechanisms</u> (Impact factor = 2.779) 4. Година на објава: <u>2018</u> 	
3.1.	<p>3.1.5. Rendevski V, Stojanov D, Aleksovski B, Mihajlovska Rendevska A, Chaparoski A, Ugurlar D, Aleksovski V, Baneva N, Gjorgoski I.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: <u>Acta facultatis medicae Naissensis (ISSN: 0351-6083)</u> 	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	2. Назив на електронската база на списанија: <u>Ebsco, SCImago Journal Rank, Scopus, Web of Science, WorldCat</u> 3. Наслов на трудот: <u>Surgical outcome of patients with spontaneous supratentorial intracerebral hemorrhage</u> 4. Година на објава: <u>2017</u>	
3.1.	3.1.6. Rendeovski V , Aleksovski B, Stojanov D, Mihajlovska Rendevska A, Aleksovski V, Baneva-Dolnenec N, Nikodijevic D, Gudeva-Nikovska D. 1. Назив на научното списание: <u>Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences (E-ISSN:1857-9655)</u> 2. Назив на електронската база на списанија: <u>Ebsco, SCImago Journal Rank, Scopus, PubMed</u> 3. Наслов на трудот: <u>Validation of the ELISA Method for Quantitative Detection of TNF-α in Patients with Intracerebral Hemorrhage</u> 4. Година на објава: <u>2017</u>	
3.1.	3.1.7. Rendeovski V , Aleksovski B, Kolevska M, Stojanov D, Dimitrovski K, Mihajlovska Rendevska A, Aleksovski V, Petlickovski A, Trajkov D, Stojanoski K. 1. Назив на научното списание: <u>Macedonian pharmaceutical bulletin (ISSN: 1409 – 8695)</u> 2. Назив на електронската база на списанија: <u>Ebsco</u> 3. Наслов на трудот: <u>Effects of data transformation on multivariate analyses in intracerebral hemorrhage</u> 4. Година на објава: <u>2016</u>	
3.2.	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 3.2.1. 1. Назив на зборникот: <u>Abstract book 2018, 58th International Neuropsychiatric congress Mind&Brain (ISSN: 2469-5748, p52).</u> 2. Назив на меѓународниот собир: <u>58th International Neuropsychiatric congress Mind&Brain, Pula, 25-27 May 2018</u>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<ol style="list-style-type: none"> 3. Имиња на земјите: <u>Хрватска, Австрија, Германија, Италија, САД, Русија, Србија, Босна и Херцеговина, Словенија, Грција, Шведска</u> 4. Наслов на трудот: <u>Evaluation of the role and interactions among peripheral biochemical markers in depression and intracerebral hemorrhage: state biomarkers, prognostic factors and modeling of the outcomes in clinical decision making</u> 5. Година на објава: <u>2018</u> 	
3.2.	<p><u>3.2.2.</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: <u>Virchows Archiv 2018;473(Issue 1 Supplement): S27-28</u> 2. Назив на меѓународниот собир: <u>30th European Congress of Pathology. Pathology: Path to Precision medicine, Bilbao, 8-12 September 2018</u> 3. Имиња на земјите: <u>Англија, Португалија, Франција, Белгија, Шпанија, Грција, Швајцарија, Италија, Словенија, Германија, Австрија</u> 4. Наслов на трудот: <u>Craniopharyngiomas: 20-year-period evaluation study</u> 5. Година на објава: <u>2018</u> 	
3.2.	<p><u>3.2.3.</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: <u>Spine surgery in XXI century-current concept, controversies, perspectives. Final program; Main Scientific session 10: growing spine and adult deformities, p168.</u> 2. Назив на меѓународниот собир: <u>Spine surgery in XXI century-current concept, controversies, perspectives, 4-7 October 2018, Nis, Serbia</u> 3. Имиња на земјите: <u>Србија, Русија, Турција, Хрватска, Романија, Босна и Херцеговина</u> 4. Наслов на трудот: <u>Surgical treatment of single level disc disease treated with ACDFP</u> 5. Година на објава: <u>2018</u> 	
3.2.	<p><u>3.2.4.</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: <u>J Neurol Neurosci 2018;9:34 (ISSN 2171-6625, p34).</u> 	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	2. Назив на меѓународниот собир: <u>International Conference on Neurological Disorders, Stroke and CNS, Athens, 22-23 October 2018</u> 3. Имиња на земјите: <u>Кина, Аргентина, Грција, Италија, САД, Ирак, Индија, Швајцарија, Израел, Полска, Бразил, Јапонија</u> 4. Наслов на трудот: <u>Prognostic values of peripheral glutamate and TNF-α levels in patients with intracerebral haemorrhage</u> 5. Година на објава: <u>2018</u>	
4.	Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа 1. Странски јазик: <u>англиски (Б2 ниво според CEFR скала)</u> 2. Назив на документот: <u>TOEFL iBT Test</u> 3. Издавач на документот: <u>FULBRIGHT COMMISSION Test Center</u> 4. Датум на издавање на документот: <u>2017</u>	да
5.	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Александар Чапароски, претседател с.р.
2. Доц. д-р Венко Филипче, член с.р.
3. Проф. д-р Владо Јаневски, член с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Владимир Ксенофон Рендевски

Институција: Медицински факултет–Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“

Научна област: хирургија и неврохирургија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	<p><u>Настава во школи и работилници (учесник)</u></p> <p>1.1. Едукатор вклучен во работната група од Министерството за здравство на РМ за спроведување на програмата МБД (медицина базирана на докази): <i>100 селектирани МБД уџаџиџва (теоретски и џрактиџчен дел)</i> за едукаџија на матични лекари (решение бр. 17-6549/1, од 05.06.2015) – реализирана настава за едукаџија на матични лекари во следниве турнуси:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 11.01.2015 (Битола), област: неврохирургија (теоретски и практиџчен дел) - 1 предавање - 08.02.2015 (Скопје), област: неврохирургија (теоретски и практиџчен дел) - 1 предавање - 15.03.2015 (ГОб 8 Септември), област: неврохирургија (теоретски и практиџчен дел) - 1 предавање - 07.06.2015 (Прилеп), област: неврохирургија (теоретски и практиџчен дел) - 1 предавање - 24.01.2016 (Тетово), област: неврохирургија (теоретски и практиџчен дел) - 1 предавање - 6.10.2016 (Скопје), област: неврохирургија (теоретски и практиџчен дел) - 1 предавање - 6.11.2016 (Битола), област: неврохирургија (теоретски и практиџчен дел) - 1 предавање - 4.03.2017 (Битола), област: неврохирургија (теоретски и практиџчен дел) – 1 предавање <p>8 одржани предавања × 1 поен = 8 поени</p>	63

	<p>1.2. Обука и сертификат за учество во: Школа за тимски пристап во лекувањето на критично болните пациенти; <i>Македонско лекарско друштво и Лекарска комора на Македонија (Програма за КМЕ)</i>, Скопје, Македонија, 2006</p> <p>1.3. Обука и сертификат за учество на Стручен состанок за ХИВ СИДА; <i>Лекарска комора на Македонија (Програма за КМЕ)</i>, Скопје, Македонија, 2008</p> <p>1.4. Обука и сертификат за учество на Стручен состанок: Препораки за однесување на лекарот во случај на лекарска грешка; <i>Лекарска комора на Македонија (Програма за КМЕ)</i>, Скопје, Македонија, 2008</p> <p>1.5. Обука и сертификат за учество на Стручен состанок: Ендогени и екзогени влијанија на лабораториските резултати; <i>Македонско лекарско друштво и Лекарска комора на Македонија (Програма за КМЕ)</i>, Битола, Македонија, 2008</p> <p>1.6. Обука и сертификат за учество во работилница: Gamma knife radiosurgery; Surgical treatment of movement disorders; Role of stereotactic radiosurgery of malignant gliomas and brain metastases; New techniques in external beam radiotherapy. <i>Acibadem Healthcare group</i>, Скопје, Македонија, 2008</p> <p>1.7. Обука и учество во работилница: Курс за дигитализација на рендген, <i>Македонска асоцијација на радиолози</i>, Скопје, Македонија, 2008</p> <p>1.8. Обука и учество во работилница, во рамките на симпозиумот: First International seminar for magnetic resonance imaging in the Republic of Macedonia, 27-30 August, Ohrid, Macedonia, 2008</p> <p>1.9. Обука и сертификат за учество на Стручен состанок: Примена на екстра краниална и транс краниална колор дуплекс сонографија со исхемичен мозочен удар; <i>Лекарска комора на Македонија (Програма за КМЕ)</i>, Скопје, Македонија, 2008</p> <p>1.10. Обука и учество во работилница, во рамките на симпозиумот: 7th Balkan Congress of Radiology, 18-22 November, Istanbul, Turkey, 2009</p> <p>1.11. Обука и сертификат за учество на Стручен состанок на експертска група: Радиолошка дијагностика на заболувањата на ЦНС и рбетниот мозок, <i>Македонска асоцијација на радиолози</i>, Битола, Македонија, 2009</p> <p>1.12. Обука и сертификат за учество во: Школа за критично болни пациенти: мониторинг, дијагноза, клиничка одлука. <i>Македонско лекарско друштво</i>, Скопје, Македонија, 2010</p> <p>1.13. Обука и сертификат за учество на Стручен состанок на експертска група: Епилепсија, актуелности и дилеми во конзервативниот и хируршки третман, <i>Здружение</i></p>	
--	--	--

	<p>на неврохирурзи на Македонија, Македонско лекарско друштво и Лекарска комора на Македонија, Скопје, Македонија, 2010</p> <p>1.14. Обука и сертификат за учество на Стручен состанок на експертска група: Surgical anatomy supratentorial midline lesion, предавач: Prof. Ugur Türe, MD, Турција, Здружение на неврохирурзи на Македонија, Македонско лекарско друштво и Лекарска комора на Македонија, Скопје, Македонија, 2010</p> <p>1.15. Обука и сертификат за учество на Стручен состанок на експертска група: Актуелности и дилеми во лекувањето на спонтаните интрацеребрални крварења. Здружение на неврохирурзи на Македонија, Македонско лекарско друштво и Лекарска комора на Македонија, Скопје, Македонија, 2010</p> <p>1.16. Обука и сертификат за учество во работилница: 9th Annual Conference of Spine Experts Group, Македонско друштво на ортопеди и трауматолози, Скопје, 2011</p> <p>1.17. Обука и учество во работилница: Educational course SURGERY OF THE MIDFACE, Skopje EACMFS Educational center, Skopje, Macedonia, 2011</p> <p>1.18. Обука и сертификат за учество на Стручен состанок на експертска група: Surgery of the Brainstem Tumors, Здружение на неврохирурзи на Македонија, Македонско лекарско друштво и Лекарска комора на Македонија, Скопје, Македонија, Скопје, 2011</p> <p>1.19. Обука и сертификат за учество на Стручен состанок на експертска група: Новини во лекувањето на глиобластомите, стандарди и дилеми, Здружение на неврохирурзи на Македонија, Македонско лекарско друштво и Лекарска комора на Македонија Скопје, Македонија, 2011</p> <p>1.20. Обука и учество во работилница: WFNS (World Federation of Neurosurgical Societies Education and Training Committee) Educational course in Macedonia, Macedonian Neurosurgical Society, Skopje, Macedonia, 2012</p> <p>1.21. Обука и сертификат за учество на Стручен состанок на експертска група: „Мозочен удар – бидејќи се грижиме...“, Здружение на невролози на Македонија и Лекарска комора на Македонија, Скопје, Македонија, 2012</p> <p>1.22. Обука и сертификат за учество на Стручен состанок на експертска група: „Темпорални и екстратемпорални лобни епилепсии“, NEUROMEDICA Polyclinic (предавач: проф. д-р Методи Чепреганов), Лекарска комора на Македонија и Македонско лекарско друштво, Битола, Македонија, 2012</p>	
--	--	--

	<p>1.23. Обука и сертификат за учество во симпозиум: 24th European Congress of Radiology (ECR2012), 1-5 March, Vienna, Austria, 2012</p> <p>1.24. Обука и сертификат за учество во симпозиум: Лумбална дискална хернијација (LD Her), <i>Приватна здравствена установа РЕМЕДИКА</i>, Скопје, Македонија, 2012</p> <p>1.25. Обука и сертификат за учество во работилница со тема: „Примена на периферни регионални блокови“, <i>Здружение на лекарише по анестезија, реанимација и интензивно лекување</i>, Скопје, Македонија, 2013</p> <p>1.26. Обука и сертификат за учество во работилница на тема: „Антикоагуланти, хирургија и анестезија“, Клиника за торакална и васкуларна хирургија, <i>Лекарска комора на Македонија и Македонско лекарско друштво</i>, Скопје, Македонија, 2013</p> <p>1.27. Обука и сертификат за учество на Стручен состанок на експертска група: Современ тераписки пристап во лекување на невропатија, <i>Здружение на невролози на Македонија, Лекарска комора на Македонија и Македонско лекарско друштво</i>, Скопје, Македонија, 2013</p> <p>1.28. Обука и сертификат за учество на Секциски состанок: Анестезија во неврохирургија, <i>Здружение на лекарише по анестезија, реанимација и интензивно лекување, Здружение на неврохирурзи на Македонија</i>, Скопје, Македонија, 2013</p> <p>1.29. Обука и сертификат за учество на Стручен состанок: „Мозочен удар – бидејќи се грижиме“, <i>Здружение на невролози на Македонија, Лекарска комора на Македонија и Македонско лекарско друштво</i> Скопје, Македонија, 2013</p> <p>1.30. Обука и сертификат за учество на Стручен состанок на експертска група: Advances in Neurosurgery, <i>Здружение на неврохирурзи на Македонија, Лекарска комора на Македонија и Македонско лекарско друштво</i>, Скопје, Македонија, 2014</p> <p>1.31. Обука и сертификат за учество на Стручен состанок на експертска група: Невро-психијатриски аспекти на деменциите, <i>Здружение на невролози на Македонија, Лекарска комора на Македонија и Македонско лекарско друштво</i>, Скопје, Македонија, 2014</p> <p>1.32. Обука и сертификат за учество на Стручен состанок на експертска група: Употреба на нови орални антикоагуланси кај пациенти со мозочен удар, <i>Здружение на невролози на Македонија, Лекарска комора на Македонија и Македонско лекарско друштво</i>, Скопје, Македонија, 2014</p> <p>1.33. Обука и сертификат за учество на Стручен состанок: Улогата на дифузијата во диференцијација на мозочни</p>	
--	---	--

	<p>лезии; Невроваскуларен imaging – приказ на случај. <i>Здружение на Радиолози на Република Македонија</i>, Дојран, Македонија, 2014</p> <p>1.34. Обука и сертификат за учество на Секциски состанок: Мала промена за голема придобивка во лекувањето на Паркинсонова болест, <i>Здружение на невролози на Македонија, Лекарска комора на Македонија и Македонско лекарско друштво</i>, Скопје, Македонија, 2014</p> <p>1.35. Обука и сертификат за учество на Стручен состанок на експертска група: „Одбележување на светскиот ден на мозочен удар (WORLD STROKE DAY) 29.10.2014“, <i>Здружение на невролози на Македонија</i>, Скопје, Македонија, 2014</p> <p>1.36. Обука и сертификат за учество на Стручен симпозиум: Advanced approach in the treatment of spinal pathology, <i>Acibadem Sistina</i>, акредитиран од <i>Лекарска комора на Македонија</i>, Скопје, Македонија, 2014</p> <p>1.37. Обука и сертификат за учество на Стручен состанок на експертска група: Модерна антикоагулантна терапија во превенција на венски тромбемболии, <i>Македонско друштво на ортопеди и трауматолози</i>, Скопје, Македонија, 2014;</p> <p>1.38. Обука и сертификат за учество на Стручен симпозиум: Повреди и заболувања на рбетот: дијагноза и насоки во третманот. <i>Македонско друштво на ортопеди и трауматолози</i>, акредитиран од <i>Лекарска комора на Македонија</i>, Скопје, Македонија, 2015</p> <p>1.39. Сертификат за учество на Стручен состанок на Здружението на хирурзи на Р,Македонија, <i>Лекарска комора на Македонија и Здружение на хирурзите на Македонија</i>, Штип, 2015</p> <p>1.40. Обука и сертификат за учество во курс на континуирана медицинска едукација под наслов: „Četvrti napredni kurs interventne neuroradiologije“, <i>Udruženje neuroradiologa Srbije</i>, Beograd, 2017</p> <p>1.41. Обука и сертификат за учество во курс на континуирана медицинска едукација под наслов: „IV Škola neuroradiologije“, <i>Udruženje neuroradiologa Srbije</i>, Beograd, 2017</p> <p>1.42. Обука и сертификат за активно учество во работилница: <i>World Federation of Neurosurgical Society (WFNS) Educational committee course</i>, Ohrid, Macedonia, 2017</p> <p>1.43. Обука и сертификат за учество во работилница: <i>1st SeENS Spinal navigation workshop</i>. Загреб Хрватска, 2017</p> <p>1.44. Обука и сертификат за учество во работилница: <i>Training session of Penumbra devices Neuron™ MAX</i>,</p>	
--	---	--

	<p>MAX™ System & 3D™, PC400™ coils, Strasbourg, France, 2017</p> <p>1.45. Обука и сертификат за учество во курс: Thoracolumbar fixation course, OB Valdoltra, Ankaran, Slovenia, 2018</p> <p>1.46. Обука и сертификат за активно учество во стручна работилница МЗКИХИ, <i>Лекарска комора на Македонија и Македонско лекарско друштво</i>, Кочани, Македонија, 2018</p> <p>1.47. Обука и сертификат за учество во курс на континуирана медицинска едукација под наслов: „Peti napredni kurs interventne neuroradiologije“, <i>Udruženje neuroradiologa Srbije</i>, Beograd, 2018</p> <p>1.48. Обука и сертификат за учество во курс на континуирана медицинска едукација под наслов: „Peti kongres neuroradiologa Srbije“, <i>Udruženje neuroradiologa Srbije</i>, Beograd, 2018</p> <p>1.49. Учество во курсот: „Едукација од интервентна неврорадиологија“, Специјална болница „Св. Сава“ Белград, 2018</p> <p>1.50. Учество во курсот: „Endovascular procedures. Embolisation of intracranial aneurysms, AV malformations, PTA and stenting intracranial and extracranial stenosis with intracranial stents, ONIX and microcatheters“, Специјална болница „Св. Сава“ Белград, 2018</p> <p>1.51. Обука и сертификат за учество во школата: <i>German-Macedonian tutorial on updates in pathology. European Accreditation Council for Counting Medical Education</i>, Скопје, Македонија, 2018 (16 European CME credits)</p> <p>1.52. Обука и сертификат за учество во школа: <i>Cranial navigation course</i>, Белград, 2018</p> <p>1.53. Обука и сертификат за учество на Национален симпозиум: „<i>Мозгани удар и лечење</i>“. Специјална болница „Св. Сава“ Белград, 2018</p> <p>1.54. Обука и сертификат за учество на Стручен состанок на експертска група: <i>Spine experts Group Annual Meeting</i> 2018. Загреб, 2018</p> <p>1.55. Обука и сертификат за учество на курс: Pre-meeting course – spinal instrumentation. Spine surgery in XXI century – current concepts, controversies, perspectives. <i>European Accreditation Council for Counting Medical Education</i>, Nis, Serbia, 2018 (28 European CME Credits)</p> <p>1.56. Обука и сертификат за активно учество во стручна работилница МЗКИХИ, <i>Лекарска комора на Македонија и Македонско лекарско друштво</i>, Скопје, Македонија, 2018</p> <p>Учество на 55 обуки/курсеви × 1 поен = 55 поени</p>	
--	--	--

	Вкупно: 8 поени + 55 поени = 63 поени	
2.	Одржување на вежби -број на активности: 400 0,03 x 400 = 12 поени	<u>12</u>
3.	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика -број на активности: 580 0,06 x 580 = 34,8 поени	<u>34,8</u>
4.	Едукатор на здравствена едукација 4.1 Едукатор на 11 специјализанти при спроведување на турнусите според Правилникот за специјализации и субспецијализации: -1 специјализант ×12 часа неделно × 2 недели × 0,08 = <u>1,92 поени</u> -2 специјализанта ×12 часа неделно × 8 недели × 0,08= <u>15,36 поени</u> -6 специјализанта ×12 часа неделно × 4 недели × 0,08 = <u>23,04 поени</u> -1 специјализант ×12 часа неделно × 52 недели × 0,08= <u>49,92 поени</u> -1 специјализант ×12 часа неделно × 6 недели × 0,08= <u>5,76</u> <u>Вкупно: 1,92 + 15,36 + 23,04 + 49,92 + 5,76= 96 поени</u>	<u>96</u>
	Вкупно	205,8

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	<p>Учесник во национален научен проект:</p> <p>„Поремејтување на хемостазаа при трауматски лезии на мозокош“, (учесник), национален научен проект изведен на ЈЗУ Универзитетската клиника за неврохирургија (решение бр. 03-481/1; 2018-до сега)</p>	3
2.	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат <u>подлежат на рецензија</u> и кое е <u>индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет</u>, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование:</p> <p>2.1. Rendevski V, Aleksovski B, Stojanov D, Mihajlovska Rendevska A, Aleksovski V, Gjorgoski I. Modeling prognostic factors for poor neurological outcome in conservatively treated patients with intracerebral hemorrhage: A focus on TNF-α. <i>Clinical Neurology and Neurosurgery</i> September 2018, 172: 51-58. https://doi.org/10.1016/j.clineuro.2018.06.027. (Impact factor = 1.736) $8 \times 60\% + 1,736 = 4,8 + 1,736 = 6,536$ поени</p> <p>2.2. Rendevski V, Aleksovski B, Stojanov D, Aleksovski V, Rendevska AM, Kolevska M, Stojanoski K, Gjorgoski I. Peripheral glutamate and TNF-α levels in patients with intracerebral hemorrhage: Their prognostic values and interactions toward the formation of the edemal volume. <i>Neurologia i Neurochirurgia Polska (Polish Journal of Neurology and Neurosurgery)</i> March 2018;52(2):207-214. https://doi.org/10.1016/j.pjnns.2017.10.003 (Impact factor = 0.857) $8 \times 60\% + 0,857 = 4,8 + 0,857 = 5,657$ поени</p> <p>2.3. Aleksovski B, Novotni A, Vujović V, Rendevski V, Manusheva N, Neceva V, Filipce A, Risteski A, Aleksovski V, Gjorgoski I. Evaluation of peripheral serotonin content and $\alpha 2$-adrenergic receptor function as potential markers for life-long recurrent depressive disorder by using methodological improvements.</p>	25,909

	<p><i>International Journal of Psychiatry in Clinical Practice</i> September 2018; 22(3):215–224. https://doi.org/10.1080/13651501.2017.1411516 (Impact factor = 1.337) $8 \times 60\% + 1,337 = 4,8 + 1,337 = 6,137$ поени</p> <p>2.4. Aleksovski B, Neceva V, Vujović V, Manusheva N, Rendevski V, Novotni A, Filipce A, Spasovska A, Sofijanov A, Aleksovski V, Gjorgoski I. SSRI-reduced platelet reactivity in nonresponding patients with life-long Recurrent Depressive Disorder: Detection and involved mechanisms. <i>Thrombosis Research</i> May 2018;165:24-32. https://doi.org/10.1016/j.thromres.2018.03.006 (Impact factor = 2.779) $8 \times 60\% + 2,779 = 4,8 + 2,779 = 7,579$ поени</p> <p><u>Вкупно поени = 6,536 + 5,657 + 6,137 + 7,579 = 25,909 поени</u></p>	
3.	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно списание кое <u>нема импакт-фактор</u> за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија (меѓународен уредувачки одбор) и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt für Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование:</p> <p>3.1. Rendevski V, Stojanov D, Aleksovski B, Mihajlovska Rendevska A, Chaparoski A, Ugurlar D, Aleksovski V, Baneva N, Gjorgoski I. Surgical Outcome in Patients with Spontaneous Supratentorial Intracerebral Hemorrhage. <i>Acta facultatis medicae Naissensis</i> December 2017;34(4):265-273. https://doi.org/10.1515/afmnai-2017-0028</p> <p>3.2. Rendevski V, Aleksovski B, Stojanov D, Mihajlovska Rendevska A, Aleksovski V, Baneva-Dolnec N, Nikodijevic D, Gudeva-Nikovska D. Validation of the ELISA Method for Quantitative Detection of TNF-α in Patients with Intracerebral Hemorrhage. <i>Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences</i> October 2017;5(6):703-707. https://doi.org/10.3889/oamjms.2017.170</p>	9

	<p>3.3. Rendevski V, Aleksovski B, Kolevska M, Stojanov D, Dimitrovski K, Mihajlovska Rendevska A, Aleksovski V, Petlickovski A, Trajkov D, Stojanoski K. Effects of data transformation on multivariate analyses in intracerebral hemorrhage. <i>Macedonian pharmaceutical bulletin</i> 2016;62(2):37-42. UDC: 616.831-005.1:311.21(497.7)</p> <p>Вкупно поени: 3 труда × 5 поени × 60% = 3 труда × 3 поени = 9 поени</p>	
4.	<p>Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое <u>трудовете што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор</u> во кој учествуваат <u>членови од најмалку три земји</u>, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>4.1. Blazevski B, Agai L, Rendevski V. Улогата на клиничката слика во предикција на лумбалната диск екструзија. <i>International Medical Journal Medicus (IMJM)</i> 2010;13(1):20-23 UDC: 61. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>5 поени × 80% = 4 поени</p>	4
5.	<p><u>Трудови</u> со оригинални научни/стручни резултати, објавени во <u>зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири</u> каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји:</p> <p>5.1. Ivanoska A, Rendevski V. Prevencija Diabetes Mellitus-a u decjem uzrastu (in extenso). In: 2nd Symposium of Health Colleges and Health Schools (with international participation), Belgrade, Serbia, 2006, p. 68-70. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>5 поени × 90% = 4,5 поени</p> <p>5.2. Rendevski V, Ivanoska A, Ristevska S, Mihajlovska A, Velkovska M, Rendevski A. Cerebralna tromboza-Epidemioloske osobenosti i prevencija (in extenso). In: 2nd Symposium of Health Colleges and Health Schools (with international participation), Belgrade, Serbia, 2006, p. 75-78. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>5 поени × 60% = 3 поени</p>	7,5

	<u>Вкупно поени: 4.5 + 3 = 7.5 поени</u>	
6.	<p>Труд со оригинални научни/стручни резултати, <u>објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир</u></p> <p>6.1 . Панговски И, Шумковски Р, Гавриловска А, <u>Рендевски В</u>, Панговски И. Важноста, актуелноста и значењето на лекувањето на спонтаните интрацеребрални хематоми (in extenso). Стручен состанок на МЛД: актуелности и дилеми во лекувањето на спонтаните интрацеребрални крварења. (<i>Зборник на трудови Здружение на неврохирурзи на РМ, 2010: 2-7.</i> (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p><u>2 поена × 60% = 1,2</u></p>	1,2
7.	<p>Пленарно предавање на <u>научен/стручен собир со меѓународно учество:</u></p> <p>7.1. Stojanoski K, Kolevska S. M, <u>Rendevski V</u>, Aleksovski V. Brain chemistry proteomic and MRI/MRS analysis tools. <i>17th International Symposium and Summer School on Bioanalysis. 2-8 July, Ohrid, Macedonia, 2017.</i></p>	3
8.	<p>Секциски предавања на <u>научен/стручен собир со меѓународно учество:</u></p> <p>8. 1. <u>Rendevski V</u>, Pangovski I, Blazevski B, Shumkovski R, Mihajlovska-Rendevska A, Pangovski I. Пролиферативниот потенцијал на менингеомите во зависност од клиничките и радиолошките особености на туморот. <i>3rd Congress of surgeons of Macedonia with international participation, Ohrid, Macedonia, 2010.</i></p> <p>8. 2. <u>Rendevski V</u>, Mihajlovska-Rendevska A, Chaparoski A, Vrchakovski M, Angelovski N. Evaluation of clinical and magnetic resonance (MRI) findings of posttraumatic syringomyelia with results of surgical treatment. <i>2nd International seminar for magnetic resonance imaging, Ohrid, Macedonia, 2011.</i></p> <p>8. 3. <u>Rendevski V</u>, Rendevska Mihajlovska A, Aleksovski V, Dolnec Baneva N, Chaparoski A, Lazarevska M. The impact of glutamate in the development of brain edema in patients with spontaneous intracerebral hemorrhage</p>	12

	<p>(ICH). <i>6th Macedonian congress of radiology with international participation</i>, Ohrid, Macedonia, 2016.</p> <p>8. 4. Kolevska SM, Aleksovski V, Rendevski V, Stojanoski K. ¹H MRS metabolic quantitation methods in brain chemistry. <i>17th International Symposium and Summer School on Bioanalysis</i>, Ohrid, Macedonia, 2-8 July, 2017.</p> <p>8. 5. Aleksovski B, Rendevski V, Mihajlovska Rendevska A. Evaluation of the role and interactions among peripheral biochemical markers in depression and intracerebral hemorrhage: state biomarkers, prognostic factors and modeling of the outcomes in clinical decision making. <i>58th International Neuropsychiatric congress Mind&Brain</i>, Pula, 25-27 May 2018.</p> <p>8. 6. Rendevski V, Aleksovski B, Mihajlovska Rendevska A. Prognostic values of peripheral glutamate and TNF-α levels in patients with intracerebral haemorrhage. <i>International Conference on Neurological Disorders, Stroke and CNS</i>, Athens, 22-23 October 2018.</p> <p>6 предавања × 2 поена = 12</p>	
9.	<p>Апстракти објавени во зборник на конференција – меѓународна</p> <p>9.1. Spiroska E, Rendevski V. Дијагностички можности на EDI (Eating Disorder Inventory/ Garner et al. 1983) во откривањето на Anorexia и Bulimia nervosa. In:26th International Medical Student's Scientific Congress, Ohrid, Macedonia, 2003, p. 210-211 (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>9.2. Mihajlovska A, Rendevski V. Succesfull prophylaxis and treatment of fungal infections in patients with acute leukemia. In:27th International Medical Student's Scientific Congress, Ohrid, Macedonia, 2004, p. 208-209 (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>9.3. Rendevski V, Mihajlovska A, Arsov V, Tolevska M. Ишемичен удар како резултат на Мојамоја болеста. In:27th International Medical Student's Scientific Congress, Ohrid, Macedonia, 2004, p. 226. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>9.4. Rendevski V, Mihajlovska A. Clinical staging on the admission as an impact to the functional outcome in patients operated on of cerebral aneurisms. In:27th International Medical Student's Scientific Congress, Ohrid, Macedonia, 2004, p. 271-272. (трудот е</p>	49

- рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)
- 9.5. **Rendevski V**, Mihajlovska A, Arsov V. Correlation between the clinical condition of patient at their admittance in hospital and the clinical outcome in patients operated from the cerebral aneurysms. In: 27th International Medical Student's Scientific Congress, Ohrid, Macedonia, 2004, p. 273-276 (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)
  - 9.6. Toleska M, Stefanovski I, Todorov R, Spiroska E, Toleska N, **Rendevski V**. Evaluation of the causes of the neurotrauma. In: 27th International Medical Student's Scientific Congress, Ohrid, Macedonia, 2004, p. 292-296. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)
  - 9.7. Mihajlovska A, **Rendevski V**, Pangovska I, Spiroska E, Arsov V, Pangovski I. Successful prophylaxis and treatment of fungal infections in patients with acute leukemia. In: 7th Balkan Congress of Medicine and Dentistry for Students and Young Doctors, Ohrid, Macedonia, 2004, p. 75. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)
  - 9.8. **Rendevski V**, Arsov V, Mihajlovska A. Severe laryngeal and bronchial spasm at patient with massive blood-loss. In: 7th Balkan Congress of Medicine and Dentistry for Students and Young Doctors, Ohrid, Macedonia, 2004, p. 76. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)
  - 9.9. **Rendevski V**, Mihajlovska A, Arsov V, Pangovski I. Correlation between the clinical condition at admittance in hospital and the clinical outcome in patients operated from the cerebral aneurysms. In: 7th Balkan Congress of Medicine and Dentistry for Students and Young Doctors, Ohrid, Macedonia, 2004, p.86, (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)
  - 9.10. **Rendevski V**, Mihajlovska A, Lazova E, Dimov A. Correlation between the extent of Subarachnoid Hemorrhage (SAH) and the clinical outcome in patients operated from cerebral aneurysms. In: 4th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors, Zagreb, Croatia, 2004, p. 34 (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)
  - 9.11. Dimov A, Trimceska K, **Rendevski V**. Treatment of hypovolemic shock in extensive burns in children's age. In: 4th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors, Zagreb, Croatia, 2004, p. 56. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)

- 9.12. Mihajlovska A, **Rendevski V**, Pangovska I, Spiroska E. Successful prophylaxis and treatment of fungal infections in patients with acute leukemia. In: 4th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors, Zagreb, Croatia, 2004, p. 58. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)
- 9.13. Pangovska I, Spiroska E, Toleska M, **Rendevski V**. The treatment of spontaneous intracerebelar hemorrhages. In: 4th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors, Zagreb, Croatia, 2004, p. 60. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)
- 9.14. **Rendevski V**, Mihajlovska A, Lazova E, Dimov A. Correlation between the extent of subarachnoid hemorrhage (SAH) and the clinical outcome in patients operated from cerebral aneurysms. In: 4th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors, Zagreb, Croatia, 2004, p. 62. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)
- 9.15. **Rendevski V**, Lazova E, Mitrevska B, Tanovska V. Amnioplastic as a treatment of children's combustions. In: 4th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors, Zagreb, Croatia, 2004, p. 62. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)
- 9.16. Jordanoski G, Mihajlovska A, **Rendevski V**, Stojanovski B. Peritoneal dialysis in Republic of Macedonia. In: 28th International Medical Student's Scientific Congress, Ohrid, Macedonia, 2005, p. 109. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)
- 9.17. Stojanovski B, Mihajlovska A, Jordanoski G, **Rendevski V**. Urinary sediment-„Repetitio”. In: 28th International Medical Student's Scientific Congress, Ohrid, Macedonia, 2005, p. 112. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)
- 9.18. **Rendevski V**, Mihajlovska A, Pangovska I, Cvetanovska V, Dimov A, Pangovski I, Jordanoski G. First verified Creutzfeldt-Jacob disease (case report). In: 28th International Medical Student's Scientific Congress, Ohrid, Macedonia, 2005, p. 117. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)
- 9.19. **Rendevski V**, Lazova E, Mitrevska B, Tanovska V, Mihajlovska A, Cvetanovska V, Pangovska I, Jordanoski G, Pangovski I, Dimov A. Amnioplastic as a treatment of children's combustion. In: 28th International Medical Student's Scientific Congress,

	<p>Ohrid, Macedonia, 2005, p. 119. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>9.20. Rendevski V, Mihajlovska A, Ljatici A, Pangovska I, Shterjovska A, Pangovski I, Jordanoski G, Mangaroski D. Beacopp treatment as salvage therapy in patients with relapsed and/or refractory Hodgking's disease. In:28th International Medical Student's Scientific Congress, Ohrid, Macedonia, 2005, p. 120. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>9.21. Pangovska I, Pangovski I, Rendevski V, Toleska M, Spiroska E. The treatment of intracerebellar hemorrhages. In:28th International Medical Student's Scientific Congress, Ohrid, Macedonia, 2005, p. 121. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>9.22. Rendevski V, Arsov V, Mihajlovska A, Pangovski I, Pangovska I, Jordanoski G, Toleska M. The newest epidemiological and clinical aspects of Sclerosis Multiplex in Macedonia. In:28th International Medical Student's Scientific Congress, Ohrid, Macedonia, 2005, p. 124. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>9.23. Dimov A, Trimceska K, Stojkovski F, Rendevski V, Mihajlovska A. Anterior hypospadias treatment with snodgrass operative technique. In: 5th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors, Zagreb, Croatia, 2005, p. 38 (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>9.24. Rendevski V, Mihajlovska A, Rendevski A. The newest epidemiological and clinical aspects of Multiple Sclerosis in Macedonia within the period between December 1999 – April 2004. In: 5th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors, Zagreb, Croatia, 2005, p. 56-57 (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>9.25. Rendevski V, Mihajlovska A, Lazova E, Rendevski A. The first patient in Macedonia with verified Creutzfeldt-Jacob disease. In: 5th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors, Zagreb, Croatia, 2005, p. 109. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>9.26. Rendevski V, Mihajlovska A, Pangovska I, Pangovski I. Comparative results between using the Foley's catheter and prostaglandin vaginal tablets in cervical ripening of term pregnancies. In: 5th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors, Zagreb, Croatia, 2005, p. 109-110. (трудот е</p>	
--	--	--

	<p>рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>9.27. Rendevski V, Mihajlovska A, Rendevski K, Stoilov M. Epidemiological examination and results about the causes of neurotrauma. In: 5th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors, Zagreb, Croatia, 2005, p. 111. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>9.28. Rendevski V, Ivanoska A, Mihajlovska A, Stojanovski B. The first verified patient in Macedonia with ischaemic stroke due to MoyaMoya disease. In: 5th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors, Zagreb, Croatia, 2005, p. 112 (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>9.29. Rendevski V, Mihajlovska A, Mangaroski D. Patent foramen ovale (PFO)-a risk factor for cryptal cerebral stroke. In: 5th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors, Zagreb, Croatia, 2005. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>9.30. Rendevski V, Mihajlovska A, Rendevski K, Rendevski A. Evaluation and comparative analyses of the scoring systems for traumatic brain injuries. In: 5th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors, Zagreb, Croatia, 2005, p. 114. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>9.31. Rendevski V, Pangovska I, Pangovski I, Rendevski K. Evaluation of the treatment and the outcome of the spontaneous intracerebral hemorrhages. In: 5th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors, Zagreb, Croatia, 2005, p. 115. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>9.32. Mihajlovska A, Rendevski V, Trimceska K, Dimov A. The comparative results and information about analyses of the urinary sediment. In: 5th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors, Zagreb, Croatia, 2005, p. 116. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>9.33. Mihajlovska A, Rendevski V, Dimov A, Trimceska K. The latests results about the BEACOPP treatment as a salvage therapy in patients with relapsed and/or refractory Hodgkin's disease. In: 5th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors, Zagreb, Croatia, 2005, p. 117-118. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p>	
--	---	--

- 9.34. Mihajlovska A, **Rendevski V**, Mijakoski D, Rendevski A. Results about the peritoneal dialysis in the Republic of Macedonia in a period 1998-2005. In: 5th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors, Zagreb, Croatia, 2005, p. 118-119. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)
- 9.35. Pangovski I, **Rendevski V**, Lozanche K, Blazevski B, Pangovski I, Shumkovski R, Mihajlovska-Rendevska A. Прогностички фактори во преживувањето кај пациентите со медулобластом во адултната популација. In: 3rd Congress of surgeons of Macedonia with international participation, Ohrid, Macedonia, 2010, p. 43. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)
- 9.36. Pangovski I, **Rendevski V**, Stolevski V, Mihajlovska-Rendevska A, Kostov M, Pangovska I. Хируршки искуства во 29 случаи на пациенти со менингеом во задната черепна јама. In: 3rd Congress of surgeons of Macedonia with international participation, Ohrid, Macedonia, 2010, p. 44. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)
- 9.37. **Rendevski V**, Pangovski I, Blazevski B, Shumkovski R, Mihajlovska-Rendevska A, Pangovski I. Пролиферативниот потенцијал на менингеомите во зависност од клиничките и радиолошките особености на туморот. In: 3rd Congress of surgeons of Macedonia with international participation, Ohrid, Macedonia, 2010, p. 149-150. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)
- 9.38. Stolevski V, Lozanche K, Lazareski A, Gavrilovska A, Kostov M, **Rendevski V**. Combined transnasal endoscopic and transcranial bifrontal approach in olfactorius meningeoma. In: 3rd Congress of surgeons of Macedonia with international participation, Ohrid, Macedonia, 2010, p. 155. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)
- 9.39. **Rendevski V**, Mihajlovska-Rendevska A, Chaparoski A, Vrchakovski M, Angelovski N. Evaluation of clinical and magnetic resonance (MR) findings of posttraumatic syringomyelia with results of surgical treatment. In: 2nd International seminar for magnetic resonance imaging, Ohrid, Macedonia, 2011, p. 28-29. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)
- 9.40. Pangovski I, Sumkovski R, **Rendevski V**, Micunovic M, Ilievski B. Prognostic factors in the survival in patients with medulloblastoma in adult population. 1st Congress of southeast European neurosurgical society – SEENS, Belgrade, Serbia, 2013, p. 120. (трудот е

	<p>рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>9.41. Rendevski V, Rendevska Mihajlovska A, Aleksovski V, Dolnec Baneva N, Chaparoski A, Lazarevska M. The impact of glutamate in the development of brain edema in patients with spontaneous intracerebral hemorrhage (ICH). In: 6th Macedonian congress of radiology with international participation, 22-25 September, Ohrid, Macedonia, 2016 (Final Programme and Abstracts, p29).</p> <p>9.42. Rendevski V, Baneva N, Aleksovski V, Rendevska Mihajlovska A, Chaparoski A, Nikodijevic D. Prognostic role of plasma level of the glutamate in clinical outcome in patients with spontaneous intracerebral hemorrhage. In: 6th Macedonian Neurology Congress with international participation, 21-24 September, Ohrid, Macedonia, 2016 (Abstracts, p51-52).</p> <p>9.43. Kolevska SM, Aleksovski V, Rendevski V, Stojanoski K. ¹H MRS metabolic quantitation methods in brain chemistry. 17th International Symposium and Summer School on Bioanalysis. Ohrid, Macedonia, 2017. In: <i>Book of Abstracts: 17th International Symposium and Summer School on Bioanalysis</i>, O-05, p21. http://eprints.ugd.edu.mk/18133/1/17-CEEPUS%20Symposium-Book%20of%20abstracts-final.pdf</p> <p>9.44. Stojanoski K, Kolevska S. M, Rendevski V, Aleksovski V. Brain chemistry proteomic and MRI/MRS analysis tools. 17th International Symposium and Summer School on Bioanalysis. Ohrid, Macedonia, 2017. In: <i>Book of Abstracts: 17th International Symposium and Summer School on Bioanalysis</i>, PL-05, p5. http://eprints.ugd.edu.mk/18133/1/17-CEEPUS%20Symposium-Book%20of%20abstracts-final.pdf</p> <p>9.45. Shuntov B, Caparoski A, Pangovski I, Mircevski V, Filipce V, Gavrilovska A, Rendevski V, Kostov M, Zupanovski A, Elezi F, Kocevski I, Kamiloski T. Evaluating clinical outcome in treatment of chronic subdural hematoma using single burr hole craniostomy with and without opening the internal capsule of the hematoma. In: The 17th European Congress of Neurosurgery (EANS2017 Congress: Controversies and Solutions in Neurosurgery), 1-5 Oct, 2017, Venice, Italy. Congress Programme Book; Topic: Traumatic Brain Injury; Abstract: 1270.</p> <p>9.46. Aleksovski B, Rendevski V, Mihajlovska Rendevska A. Evaluation of the role and interactions among peripheral biochemical markers in depression and intracerebral hemorrhage: state biomarkers, prognostic</p>	
--	--	--

	<p>factors and modeling of the outcomes in clinical decision making. In: Abstract book 2018, 58th International Neuropsychiatric congress Mind&Brain (ISSN 2469-5748, p52)</p> <p>9.47. Rendevski V, Aleksovski B, Mihajlovska Rendevska A. Prognostic values of peripheral glutamate and TNF-α levels in patients with intracerebral haemorrhage. International Conference on Neurological Disorders, Stroke and CNS, Athens, 22-23 October 2018. In: J Neurol Neurosci 2018;9:34. (ISSN 2171-6625, p34). DOI: https://doi.org/10.21767/2171-6625-C3-015</p> <p>9.48. Zdravkovski P, Ilievski B, Janevska V, Jovanovik R, Cvetkovski P, Mirchevski V, Rendevski V, Aliji V, Zdravkovska M, Petrusevska G. Craniopharyngiomas: 20-year-period evaluation study. Conference: 30th European Congress of Pathology. Pathology: Path to Precision medicine, Bilbao, 8-12 September 2018. In: Virchows Archiv 2018;473(Issue 1 Supplement): S27-28 DOI: https://doi.org/10.1007/s00428-018-2422-1</p> <p>9.49. Caparsoki A, Rendevski V, Filipce V, Elezi F, Kostov M, Gavrilovska A, Shuntov B. Surgical treatment of single level disc disease treated with ACDFP. Spine surgery in XXI century-current concept, controversies, perspectives. 4-7 October 2018, Nis, Serbia. In: <i>Spine surgery in XXI century-current concept, controversies, perspectives. Final program; Main Scientific session 10: growing spine and adult deformities</i>, p168.</p> <p>49 апстракти × 1 поен = 49 поени</p>	
10.	<p>Апстракт објавен во зборник на конференција - национална</p> <p>10.1. Rendevski V, Chaparoski A, Mirchevski V, Jovkovski S, Pangovski I, Filipche V, Gavrilovska D. A, Elezi F, Kamiloski T, Baneva N, Nikodijevic D, Cvetkovska D, Novotni G, Aleksovski V, Lazarev M, Zahariev V, Micunovic M, Bajrami G, Zupanovski A, Shuntov B, Rendevska M. A, Stomnaroska D. O. Постоперативна евалуација на степенот на рецидивирање на хроничните субдурални хематоми. In: Апстракти, Стручен состанок на здружението на хирурзи на Република Македонија, Штип, 2015, стр. 16-17. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p>	0,5
11.	Учество на научен/стручен собир со реферат/усна презентација:	11

- 11.1. Spiroska E, **Rendeovski V**. Дијагностички можности на EDI (Eating Disorder Inventory/ Garner et al. 1983) во откривањето на Anorexia и Bulimia nervosa. *26th International Medical Student's Scientific Congress*, Ohrid, Macedonia, 2003.
- 11.2. **Rendeovski V**, Mihajlovska A, Arsov V, Tolevska M. Искемичен удар како резултат на Мојамоја болеста. *27th International Medical Student's Scientific Congress*, Ohrid, Macedonia, 2004.
- 11.3. **Rendeovski V**, Mihajlovska A. Clinical staging on the admission as an impact to the functional outcome in patients operated on of cerebral aneurisms. *27th International Medical Student's Scientific Congress*, Ohrid, Macedonia, 2004.
- 11.4. **Rendeovski V**, Mihajlovska A, Arsov V. Correlation between the clinical condition of patient at their admittance in hospital and the clinical outcome in patients operated from the cerebral aneurysms. *27th International Medical Student's Scientific Congress*, Ohrid, Macedonia, 2004.
- 11.5. **Rendeovski V**, Mihajlovska A, Lazova E, Dimov A. Correlation between the extent of Subarachnoid Hemorrhage (SAH) and the clinical outcome in patients operated from cerebral aneurysms. *4th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors*, Zagreb, Croatia, 2004.
- 11.6. **Rendeovski V**, Mihajlovska A, Pangovska I, Cvetanovska V, Dimov A, Pangovski I, Jordanoski G. First verified Creutzfeldt-Jacob disease (case report). *28th International Medical Student's Scientific Congress*, Ohrid, Macedonia, 2005.
- 11.7. **Rendeovski V**, Arsov V, Mihajlovska A, Pangovski I, Pangovska I, Jordanoski G, Toleska M. The newest epidemiological and clinical aspects of Sclerosis Multiplex in Macedonia. *28th International Medical Student's Scientific Congress*, Ohrid, Macedonia, 2005.
- 11.8. **Rendeovski V**, Mihajlovska A, Rendeovski A. The newest epidemiological and clinical aspects of Multiple Sclerosis in Macedonia within the period between December 1999 – April 2004. *5th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors*, Zagreb, Croatia, 2005.
- 11.9. **Rendeovski V**, Mihajlovska A, Rendeovski K, Stoilov M. Epidemiological examination and results about the causes of neurotrauma. *5th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors*, Zagreb, Croatia, 2005.
- 11.10. **Rendeovski V**, Ivanoska A, Mihajlovska A, Stojanovski B. The first verified patient in Macedonia with

	<p>ischaemic stroke due to MoyaMoya disease. <i>5th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors</i>, Zagreb, Croatia, 2005.</p> <p>11.11. Rendevski V, Pangovska I, Pangovski I, Rendevski K. Evaluation of the treatment and the outcome of the spontaneous intracerebral hemorrhages. <i>5th Zagreb International Medical Summit for Students and Young Doctors</i>, Zagreb, Croatia, 2005.</p> <p>11 учества × 1 поен = 11 поени</p>	
12.	<p>Учество на научен/стручен собир со реферат/постер-презентација:</p> <p>12.1. Arsov V, Rendevski V, Mihajlovska A. A case report of patient with severe laryngeal and bronchial spasm with massive blood loss. In: 8th International Congress for medical students and young doctors "MEDIS 2004", Timisoara, Romania, 2004. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>12.2. Bundovska S, Mitreska N, Grunevski M, Miladinovska C, Veljanovski D, Rendevski V. Obstacles in early detection of lung cancer in the Republic of Macedonia. In: The IXth Balkan congress of Radiology, Cluj-Napoca, Romania, 2011. (трудот е рецензиран во Билтен бр. 1118/2016; ISSN-1857-9779)</p> <p>12.3. Chaparoski A, Filipce V, Gavrilovska A, Kostov M, Rendevski V, Elezi F, Shuntov B. Surgical treatment of single level degenerative cervical disc disease treated with ACDFP. In: The 16th European Congress of Neurosurgery (EANS2016 Congress; Neurosurgery: From the Classics to the future), Athens, Greece, 2016.</p> <p>12.4. Shuntov B, Caparoski A, Pangovski I, Mircevski V, Filipce V, Gavrilovska A, Rendevski V, Kostov M, Zupanoski A, Elezi F, Kocovski I, Kamiloski T. Evaluating clinical outcome in treatment of chronic subdural hematoma using single burr hole craniostomy with and without opening the internal capsule of the hematoma. In: The 17th European Congress of Neurosurgery (EANS2017 Congress: Controversies and Solutions in Neurosurgery), Venice, Italy, 2017.</p> <p>4 постери × 0,5 = 2 поени</p>	<u>2</u>
	Вкупно	<u>128,109</u>

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	<p><u>Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, технички извештаи, вешт наод и мислење, стручно мислење, проценка на капитал, систематизација, методологија:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 1. Претседател на Комисија за интрахоспитални инфекции при ЈЗУ Универзитетска клиника за неврохирургија, Скопје (решение бр. 02-247/10; 2018 – до сега) 1. 2. Член на Комисија за издавање на конзилијарно мислење со наод за остварување на правото на паричен надоместок за помош и нега од друго лице во рамките на ЈЗУ Универзитетска клиника за ТОАРИЛУЦ, Скопје (решение бр. 10-6117/7; 2017-2018) 1. 3. Член на Комисија за ревизија на наод, оцена и мислење за утврдување на инвалидност, односно неспособност за работа (решение бр. 02-760/1; 2019-до сега) при Министерство за труд и социјална политика 1. 4. Член на Комисија за ревизија на наод, оцена и мислење за утврдување на инвалидност, односно неспособност за работа (решение бр.02-802/2; 2018-2019) при Министерство за труд и социјална политика 1. 5. Член на Комисија за ревизија на наод, оцена и мислење за утврдување на инвалидност, односно неспособност за работа (решение бр.02-2967/2; 2016-2017) при Министерство за труд и социјална политика 1. 6. Член на Лекарска комисија за преглед на воени инвалиди во второстепена постапка (решение бр. 02-2478/1; 04.2017 – 07.2017) при Министерство за труд и социјална политика 1. 7. Член на Лекарска комисија за преглед на воени инвалиди во второстепена постапка (решение бр. 02-5113/3 07.2017-2018) при Министерство за труд и социјална политика 1. 8. Член на Лекарска комисија за преглед на воени инвалиди во второстепена постапка (решение бр. 02-8502/1 2018-2019) при Министерство за труд и социјална политика 1. 9. Контакт-лице за соработка со СЗО (Светска здравствена организација, англ. <i>WHO</i>), за категоријата Незаразни болести и програмската 	12

	<p>подобласт, при Министерство за здравство на РМ (решение бр. 17-7022/1; 2017-до сега)</p> <p>1. 10. Заменик-претседател на Комисија за лекови за хумана употреба, во рамките на Агенцијата за лекови и медицински средства на Република Македонија (МАЛМЕД) (решение бр. 03-11305/2; 2018-до сега)</p> <p>1. 11. Член на Комисија за лекови за хумана употреба, во рамките на Агенцијата за лекови и медицински средства на Република Македонија (МАЛМЕД) (решение бр. 03-11160/1; 2017-2018)</p> <p>1. 12. Член на Комисија за следење на случаи на пациенти-болни од малигни заболувања при ЈЗУ Универзитетската клиника за неврохирургија (решение бр. 02-487/4; 2018-до сега)</p> <p><u>12 активности × 1 поен = 12 поени</u></p>	
2.	<p>Воведување нова лабораториска/клиничка или јавноздравствена метода во областа на медицинските науки и здравството:</p> <p>2.1. <u>Првпат во државата воведена метода:</u> Биохемиска анализа на плазматската концентрација на глутамат, како докажана метода во клиничката пракса за предикција и одредување на волуменот на перифокалниот мозочен едем и клиничкиот исход кај пациентите со спонтана интрацеребрална хеморагија (Биохемиска лабораторија при ЈЗУ Универзитетска клиника за неврологија, Скопје)</p> <p>2.2. <u>Првпат во државата воведена метода:</u> Биохемиска анализа на плазматската концентрација на TNF-α, како докажана метода во клиничката пракса за предикција и одредување на волуменот на перифокалниот мозочен едем и клиничкиот исход кај пациентите со спонтана интрацеребрална хеморагија (Биохемиска лабораторија при ЈЗУ Универзитетска клиника за неврологија, Скопје)</p> <p>2 методи × 4 поени = 8 поени</p>	<u>8</u>
3.	<p>Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството:</p> <p>специјализација по неврохирургија (2010 год.)</p>	<u>2</u>
	Вкупно	<u>22</u>
Дејности од поширок интерес		
1.	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание:	<u>2</u>

	<p>1.1. Член на уредувачкиот одбор на меѓународното научно списание: <i>Clinical Aspects of Neuro Psychiatry and Brain Research</i></p> <p>http://www.remedypublications.com/clinical-aspects-of-neuro-psychiatry-and-brain-research/editorialboard.html</p> <p>1.2. Член на уредувачкиот одбор на меѓународното научно списание: <i>World Journal of Surgery and Surgical Research</i></p> <p>http://www.surgeryresearchjournal.com/neurosurgery.php</p> <p>2 членства во уредувачки одбор на меѓународно научно списание x 1 поен = 2 поена</p>	
2.	<p>Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен / стручен собир:</p> <p>2.1. Член на меѓународен организационен комитет за одржување на Интернационалната конференција по неврохирургија: <i>WFNS Educational course in Macedonia</i>, 9-11 Feb, 2012, Skopje, Macedonia</p> <p>2.2. Член на меѓународен организационен одбор за Интернационалната конференција: <i>Neurology, Neurosurgery and Stroke</i>, 10-11 June, 2019, Amsterdam, Netherlands</p> <p>2 членства во организационен одбор на меѓународен научен/ стручен собир x 1 поен = 2 поени</p>	<u>2</u>
3.	<p>Награда за научни постигнувања од струкова организација (учесник во тим)</p> <p>3.1. Победник на 26. Меѓународен конгрес за студенти и млади доктори во Охрид, 2003 г.</p>	<u>1</u>
4.	<p>Студиски престој во странство</p> <p><u>- до три месеци:</u></p> <p>4.1. Едномесечен престој во Неврохируршката клиника при Медицинскиот факултет во Истанбул, Турција за: ендоскопски трансанален трансфеноидален пристап во лекување на тумори на хипофизата, март-април, 2015;</p> <p>4.2. Едно-месечен престој во неврохируршката клиника при Медицинскиот факултет Serrahpasa во Истанбул,</p>	<u>1</u>

	<p>Турција за: ендоскопски трансанален трансфеноидален пристап во лекување на тумори на хипофизата, април-мај 2016;</p> <p><u>2 студиски престоја во странство × 0,5 = 1 поен</u></p>	
5.	<p>Член на орган на професионална комора</p> <p>5.1. Член на Лекарска комора на Македонија (ЛКМ) 5.2. Член на Македонско лекарско друштво (МЛД) 5.3. Член на Здружение на неврохирурзи на Македонија 5.4. Член на SeENS – Southeast Neurosurgical Society (Здружение на неврохирурзи од Југоисточна Европа) 5.5. Член ESR – European Society of Radiology (Европско здружение на радиолози)</p> <p><u>5 членства × 0,3 = 1,5 поени</u></p>	<u>1,5</u>
6.	<p><u>Учество во комисији и тела на државни и други органи</u></p> <p>6.1. Член на Испитната комисија за спроведување на стручниот испит на здравствените работници со високо образование – Лекарска комора на Македонија</p>	<u>1</u>
7.	<p>Национален координатор за одредена стручна област:</p> <p>7.1. Национален советник на министерот за здравство за развивање на специјалноста неврохирургија (Министерство за здравство на РМ, решение бр. 17-60; 2017-до сега)</p>	<u>3</u>
8.	<p><u>Директор</u></p> <p>8.1. Директор на ЈЗУ Универзитетска клиника за неврохирургија, Скопје (решение бр. 11-3906/1; 2018-до сега)</p> <p>8.2. Директор на ЈЗУ Универзитетска клиника за неврохирургија, Скопје (решение бр. 11-4667/1; 2017-2018)</p> <p><u>2 решенија за медицински директор × 6 поени = 12 поени</u></p>	<u>12</u>
9.	<p><u>Учество во изработка на национална програма од одредена област:</u></p>	<u>3</u>

	9.1. Носител во изработката на национална програма од областа неврохирургија: „Анализа и предлог за развојот на неврохируршките здравствени услуги според здравствени установи, план за вработување на соодветен кадар и план за едукации и доедукации, како и план за набавка на медицинска опрема“ кон Министерството за здравство на РМ (решение бр. 03-1199/2, 2018).	
	Вкупно	<u>26,5</u>

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	<u>205,8</u>
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	<u>128,109</u>
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	<u>22</u>
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	<u>26,5</u>
Вкупно	<u>382,409</u>

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Александар Чапароски, претседател с.р.
2. Доц. д-р Венко Филипче, член с.р.
3. Проф. д-р Владо Јаневски, член с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност на кандидатите: ас. д-р сци Миленко Костов, ас. д-р сци Александра Димовска Гавриловска и ас. д-р сци Владимир Рендевски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатите од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека ас. д-р сци Владимир Рендевски во однос на сите три критериуми (наставно-образовна, научноистражувачка и стручно-применувачка дејност) е во предност во однос на останатите кандидати и поседува научни и стручни квалитети, и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје ги исполнува сите услови да биде избран во звањето **ДОЦЕНТ** по предметите од наставно-научните области ХИРУРГИЈА и НЕВРОХИРУРГИЈА.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, ас. д-р сци Владимир Рендевски да биде избран во звањето **ДОЦЕНТ** по предметите од наставно-научните области ХИРУРГИЈА и НЕВРОХИРУРГИЈА.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Александар Чапароски, претседател с.р.
2. Доц. д-р Венко Филипче, член с.р.
3. Проф. д-р Владо Јаневски, член с.р.

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА НАУЧНИ СОРАБОТНИЦИ ВО НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ:
ХИРУРГИЈА И НЕВРОХИРУРГИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО
СКОПЈЕ**

Врз основа на член 110 и 173 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија, број 82/2018) и членовите 8, 30, 33, 34, 35 и 36 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори (Универзитетски гласник, број 411/2018), Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, на својата XVI седница одржана на 6.2.2019 година, донесе одлука за формирање на рецензентската комисија избор на 2 лица во сите научни звања по предметите од научните области: хирургија и неврохирургија, врз основа на објавен конкурс на ден 19.1.2019 година во дневните весници „Вечер“ и „Коха“, во состав:

1. проф. д-р Владимир Мирчевски
2. доц. д-р Венко Филипче
3. проф. д-р Смиља Туцарова Ѓоргова

На конкурсот се пријавија: асистент докторанд д-р Миленко Костов и асистент докторанд д-р Александра Димовска Гавриловска.

Рецензентската комисија ја разгледа доставената документација и врз основа на тоа го изготви следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Асистент докторанд д-р Александра Димовска Гавриловска

Биографски податоци

Д-р Александра Димовска Гавриловска е родена на 28.1.1978 во Скопје, Република Македонија. Основното училиште го завршила во училиштето „Никола Вапцаров“ во Скопје, Република Македонија во 1992. Во 1989 станала најмлад добитник на наградата за литература на град Скопје (13 ноемвриска награда). Средното образование го продолжила во средното медицинско училиште „Д-р Панче Караџов“ во Скопје и го завршила во 1996 со среден успех 5,0. Се запишала на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Република Македонија во 1996 година, а го завршува во 2002 година со среден просек 8,9. Се вработила во Ургентниот хируршки центар при Универзитетскиот клинички центар во Скопје преку договор за дело во 2004 година. Од 2006 година ја започнала специјализацијата по неврохирургија на Универзитетската клиника за неврохирургија при Универзитетскиот клинички центар и Медицинскиот факултет во Скопје, а ја завршила во 2011 година. Од јули 2010 година, д-р Александра

Димовска Гавриловска е вработена на Универзитетската Клиника за неврохирургија при Универзитетскиот клинички центар во Скопје како специјалист неврохирург.

Наставна активност

На 12.5.2015, д-р Александра Димовска Гавриловска е избрана за асистент докторанд по предметот Хирургија и оттогаш активно учествува во изведувањето на практичната настава по предметот Хирургија. Активно зборува англиски и германски јазик.

Стручна и научна активност

Уште за време на студиите во 2001 година престојувала на студентска размена од еден месец во Сплит, Хрватска. Д-р Александра Димовска Гавриловска од 17 јануари до 7 март 2010 година присуствувала како „Effort fellowship“ на Спиналното одделение на Western Galilee Hospital, во Naharya, Israel, под менторство на д-р Nimrod Rahamimov. Од 3 до 10 април 2017 година присуствувала на студиски престој на Универзитетската клиника за неврохирургија при Клиничкиот центар во Ниш. Специјалистички испит по неврохирургија положила во 2011 година, 4,5 години работи како самостоен неврохирург. Д-р Александра Димовска Гавриловска завршила трет циклус студии (докторски студии) на 20.10.2017 година со што се стекнала со титулата доктор на медицински науки – клиничка медицина.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Александра Стојан Димовска - Гавриловска

Институција: Медицински факултет, Универзитетска клиника за неврохирургија

Научна област: клиничка медицина - хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ - ДОЦЕНТ/ НАУЧНО ЗВАЊЕ - НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8.88</p>	да
2.	<p>Научен степен — доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: клиничка медицина, поле: хирургија, подрачје: неврохирургија.</p> <p>ПРОЦЕНКА НА ЕФИКАСНОСТА НА ДВА ПЕРИОПЕРАТИВНИ АНТИБИОТСКИ ПРОФИЛАКТИЧКИ РЕЖИМИ СО ЦЕФУРОКСИМ И ЦЕФТРИАКСОН ВО ПРЕВЕНЦИЈА НА ПОСТОПЕРАТИВНИ ИНФЕКЦИИ КАЈ ВОЗРАСНИ ПАЦИЕНТИ ВО НЕВРОХИРУРГИЈАТА</p>	да
3.	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	да
3.1.	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Назив на научното списание: Прилози 6. Назив на електронската база на списанија: Index Medicus and Medline. 7. Наслов на трудот: Importance of perioperative prophylaxis with cefuroxime or ceftriaxone in the surgical site infections prevention after cranial and spinal neurosurgical procedures prevention 8. Година на објава: 2017 	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.2.	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>5. Назив на научното списание: Acta Morphologica</p> <p>6. Назив на електронската база на списанија: Index Medicus and Medline</p> <p>7. Наслов на трудот: Minimally invasive treatment using contra lateral elevation of Tibial Plateau fractures - results and protocol of treatment.</p> <p>8. Година на објава: 2016</p>	
3.3.	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>5. Назив на научното списание: Acta Morphologica</p> <p>6. Назив на електронската база на списанија: Index Medicus and Medline</p> <p>7. Наслов на трудот: Treatment of Tibial Plateau fractures Comparative analysis of two operative techiques.</p> <p>8. Година на објава: 2015</p>	
3.4.	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>5. Назив на научното списание: Acta Morphologica</p> <p>6. Назив на електронската база на списанија: Index Medicus and Medline</p> <p>7. 3. Наслов на трудот: Perforating gunshot injuries treated with decompressive craniectomy as a foundation for both early and late surgical complications and secondary bacterial superinfections.</p> <p>8. Година на објава: 2015</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
4.	Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа 5. Странски јазик: англиски (Б2 ниво според CEFR скала) 6. Назив на документот First certificate in English 7. Издавач на документот: University of Cambridge 8. Датум на издавање на документот: јуни 1995 година	да
5.	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Владимир Мирчевски с.р

Доц. д-р Венко Филипче с.р

Проф. д-р Смиља Туцарова Ѓоргова с.р

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Александра Стојан Димовска ГавриловскаИнституција: Медицински факултет, Универзитетска клиника за неврохирургијаНаучна област: клиничка медицина – неврохирургија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	<u>Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика</u> -број на активности: 940	56,4

	0,06 x 940 = 56,4 поени	
2.	<u>Одржување на вежби</u> -број на активности: 776 0,03 x 776 = 23,28 поени	<u>23,28</u>
3.	<u>Едукатор на здравствена едукација (8 специјализанти)</u> 6 специјализанти × 12 часа неделен број на часови × 4 работни недели × 0,08 = 23,04 поени 2 специјализанти × 12 часа неделен број на часови × 8 работни недели × 0,08 = 15,36 поени	38,4
	Вкупно	<u>118,08</u>

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	<u>Трудови со оригинални научни резултати</u> , објавени во научно списание кое <u>нема импакт-фактор</u> за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е <u>индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет</u> , како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование:	<u>26,5</u>
1.1.	The importance of perioperative prophylaxis with cefuroxime or ceftriaxone in the surgical site infections prevention after cranial and spinal neurosurgical procedures prevention. <u>Dimovska-Gavrilovska A</u> , Chaparovski A, Gavrilovski A, Milenkovic Z. Contributions, Sec of Med., XXXVIII 1 2017;83-96. 5 поени × 60% = 3 поени	3
1.2.	Perforating gunshot injuries treated with decompressive craniectomy as a foundation for both early and late surgical complications and secondary bacterial superinfections. <u>Dimovska-Gavrilovska A</u> , Chaparovski A, Milenkovic Z. Acta morphologica. 2015, Vol.12 (2):56-59. 5 поени × 80% = 4 поени	4
1.3.	Minimally invasive treatment using contra lateral elevation of Tibial Plateau fractures – results and protocol of treatment. Gavrilovski A, <u>Dimovska- Gavrilovska A</u> , Nikolov LJ,	3

	Kaftandziev I, Poposka A. Acta morphologica. 2015; Vol.12(2):80-83. 5 поени × 60% = 3 поени	
1.4.	Treatment of Tibial Plateau fractures – Comparative analysis of two operative techiques. Gavrilovski A, <u>Dimovska-Gavrilovska A</u> , Nikolov LJ, Kostov H, Stojmenski S, Kaftandziev I, Poposka A. Acta morphologica. 2016; Vol 13(2):17-25. 5 поени × 60% = 3 поени	3
1.5.	Surgical treatment of occult spinal disraphism and tethered spinal cord. Chaparovski A, <u>Dimovska- Gavrilovska A</u> . Maced. Medical Review 2012; 66(2): 108 -110 5 поени × 90% = 4,5 поени	4,5
1.6	Influence of disc degeneration grade determined with MRI on the functional outcome in patients with lumbar discectomy. Blazevski B, <u>Dimovska-Gavrilovska A</u> . Acta morphologica. 2009. Vol 6(2): 37 - 41. 5 поени × 90% = 4,5 поени	4,5
1.7.	Surgical treatment of occult spinal disraphism and tethered spinal cord. Chaparovski A, <u>Dimovska-Gavrilovska A</u> . Medical journal Medicus 2014 vol 19 (1) 129-131 5 поени × 90% = 4,5 поени	4,5
2.	<u>Одржано предавање на барање на Универзитетот –</u> Предавања за едукација за матични лекари согласно решение 17-6549 од 15.8.2015	10
2.1.	25.1.2015 - 2 предавања (теоретски и практичен дел)	2
2.2.	15.2.2015 - 2 предавања (теоретски и практичен дел)	2
2.3.	22.3.2015 - 2 предавања (теоретски и практичен дел)	2
2.4.	17.5.2015 - 2 предавања (теоретски и практичен дел)	2
2.5.	18.6.2015 - 2 предавања (теоретски и практичен дел)	2
3.	<u>Учесник во национален научен проект –</u> Национален научен проект од Универзитетска клиника за неврохирургија со наслов: „Пореметување на хемостаза при трауматски лезии на мозокот“, одобрен со решение 03-3152/15 од 9.7.2018	3
	Вкупно	39,5

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	<u>Завршена специјализација</u> во областа на медицинските науки и здравството	<u>2</u>
2.	<u>Воведување на нова лабораториска / клиничка или јавно здравствена метода</u> во областа на медицинските науки и здравството: првпат во државата воведена метода; потврда од Универзитетска клиника за неврохирургија со датум од 25.1.2019 година со бр. 03-82/1	<u>4</u>
Вкупно		<u>6</u>
Дејности од поширок интерес		
1.	Студиски престој во странство - до 3 месеци - Клинички центар Ниш, Универзитетска клиника за неврохирургија 2017 година	0.5
2.	Студиски престој во странство - до 3 месеци – Клиника за спинална хирургија при Клинички центар Нахарија, Израел, 2010 година	0.5
3.	Учество во комисији и тела на државни и други органи	
3.1.	Комисија за јавни набавки при Универзитетска клиника за неврохирургија од 30.04.2018 со бр. 02- 487/5	1
3.2.	Комисија за полагање на стручни испити на здравствени работници со завршено средно, више и високо образование во ЈЗУ Универзитетска клиника за неврохирургија од 24.11.2017 година со бр. 17-7471/1	1
3.3.	Комисија за следење на случаи на болни од малигни заболувања од 30.4.2018 година со бр. 02-487/4	1
Вкупно		<u>4</u>

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	<u>118,08</u>

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	39,5
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	6
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	4
Вкупно	167,58

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Владимир Мирчевски с.р.

Доц. д-р Венко Филипче с.р.

Проф. д-р Смиља Туцарова Ѓоргова с.р.

2. Асистент докторанд д-р Миленко Костов

Биографски податоци

Д-р Миленко Костов е роден на 13. 3. 1981 година во Белград, Србија, Југославија. Основно и средно образование завршил со одличен успех во Скопје. Дипломирал на Медицинскиот факултет во Скопје со среден успех 8,51. По завршувањето на предвидениот стаж положил државен испит и се здобил со основна лиценца за работа. Во мај 2008 година започнал со специјализација по неврохирургија. Во септември 2011 година се вработил на Универзитетската клиника за неврохирургија, а во јуни 2013 година го положил специјалистичкиот испит по неврохирургија и се здобил со звањето специјалист неврохирург.

Наставна активност

Од самиот почеток на вработувањето активно е вклучен во подготовката и изведувањето на практичната настава на Катедрата за хирургија со студентите од Медицинскиот факултет, вклучен е во научноистражувачката работа на Катедрата за хирургија од областа на неврохирургијата. Во декември 2012 година е избран во соработничко звање - асистент, а во 2015 година е избран за асистент, докторанд на Катедрата за хирургија.

Стручна и научна активност

Во изминатиот период, асистент докторанд д-р Миленко Костов има реализирано повеќе стручни престои во странство каде што се стекнал со нови искуства од

дијагностиката и третманот на невровакуларната хирургија, невротрауматологијата, функционалната неврохирургија и спиналната неврохирургија. Од овие престои се издвојуваат неколку, и тоа: во 2009 година во Белград, Република Србија, во 2010 година во Ерланген, Германија, во 2011 и 2012 година во Истанбул, Турција, во 2014 година во Салцбург, Австрија и во 2016 година во Хелсинки, Финска. Во април 2012 година се запишал на трет циклус докторски студии на студиската програма Медицински науки и здравство на модулот клиничка медицина, а во ноември 2017 година ја одбрал докторската дисертација со наслов „Морфометриски карактеристики на аневризмите како предикторни фактори за нивна руптура“ и се стекнал со звањето доктор на медицински науки. Член е на Лекарската комора на Република Македонија, Здружението на неврхирурзи на Македонија, Европското здружение на неврохирурзи, Светското здружение на неврохирурзи и Здружението на неврохирурзи од Југоисточна Европа. Тој има објавено повеќе трудови кои се презентирани на конгреси и публикувани во реномирани стручни-списанија во земјава и во странство, вклучително и списанија со импакт-фактор. Активно го познава и го говори англискиот јазик.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Миленко Берислав Костов

Институција: Медицински факултет

Научна област: хирургија, неврохирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ - ДОЦЕНТ/ НАУЧНО ЗВАЊЕ - НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. Број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнето ст на општите услови да/не
1.	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус*</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,51</p>	да
2.	<p>Научен степен — доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област, поле, подрачје: хирургија, неврохирургија, медицина.</p>	да
3.	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	да

Ред. Број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнето ст на општите услови да/не
3.1.	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Назив на научното списание: Journal der Deutschen Dermatologischen Gesellschaft = Journal of the German Society of Dermatology : JDDG. 6. Назив на електронската база на списанија: Journal Citation Report 7. Наслов на трудот: Dermatological diseases in palliative care patients: a prospective study of 271 patients. 8. Година на објава: 2017 <ol style="list-style-type: none"> 5. Назив на научното списание: Open Access Macedonian Journal of Medical Science (OAMJMS). 6. Назив на електронската база на списанија: PubMed, PMC, SCOPUS, DOAJ, Europe рмс, SCImago, ROAD, OpenAIRE, BASE 7. Наслов на трудот: The association between malnutrition and pressure ulcers in elderly in long term care facility. 8. Година на објава: 2016 <ol style="list-style-type: none"> 5. Назив на научното списание: Open Access Macedonian Journal of Medical Science (OAMJMS). 6. Назив на електронската база на списанија: PubMed, PMC, SCOPUS, DOAJ, Europe рмс, SCImago, ROAD, OpenAIRE, BASE 7. Наслов на трудот: Endovascular treatment of wide neck aneurysms. 8. Година на објава: 2018 	
3.2.	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Назив на научното списание: Acta Morphologica 	

Ред. Број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнето ст на општите услови да/не
	<p>6. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 11, 3 - Република Македонија, 2 - Италија, 1 - Србија, 1 - Австрија, 1- Аргентина, 1 - Романија, 1 - Турција, 1 - Босна и Херцеговина.</p> <p>7. Наслов на трудот: Aneurysm of the anterior communicating artery.</p> <p>8. Година на објава: 2016</p> <p>5. Назив на научното списание: Acta Morphologica</p> <p>6. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 11, 3 - Република Македонија, 2 – Италија, 1 - Србија, 1 - Австрија, 1- Аргентина, 1 - Романија, 1 – Турција, 1 - Босна и Херцеговина.</p> <p>7. Наслов на трудот: Aneurysm of the middle cerebral artery.</p> <p>8. Година на објава: 2015</p>	
4.	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <p>5. Странски јазик: англиски (Б2-ниво според CEFR-скала)</p> <p>6. Назив на документот: First Certificate in English</p> <p>7. Издавач на документот: Cambridge English language Assesment, Part of the University of Cambridge</p> <p>8. Датум на издавање на документот: 1998</p>	да
5.	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Владимир Мирчевски с.р.

Доц. д-р Венко Филипче с.р.

Проф. д-р Смиља Туцарова Ѓоргова с.р

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Миленко Берислав Костов

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“

Научна област: хирургија, неврохирургија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	<u>Одржување на настава (вкупно поени)</u>	<u>138,84</u>
	<u>Одржување на вежби</u> -број на активности: 772 0,03 x 772 = 23,16 поени	23,16
	<u>Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика</u> -број на активности: 1320 0,06 x 1320 = 79,2 поени	79,2
	<u>Едукатор на здравствена едукација</u> -7 специјализанта × 12 часа неделен број на часови × 4 работни недели × 0,08 = 26,88 поени	26,88
	<u>Едукатор во Медицински симулациски центар за напредното одржување на животот при траума</u> -20 специјализанти × 6 часа × 0,08 = 9,6 поени	9,6
2.	<u>Консултации со студенти 2012-2018</u>	<u>2</u>
	1000 студенти x 0,002 = 2 поени	
3.	<u>Настава во школи и работилници</u>	<u>5</u>
	1. Innovations and trends in spine surgery – how to transfer to your daily practice, 2018	
	2. Toracolumbar fixation course 2018	
	3. Spinal navigation workshop 2017	
	4. WFNS young Neurosurgeons Educational Course 2012, Skopje, Macedonia	

	5. Предавач во програмата за едукација на избрани лекари за 2014/2015 година	
	Вкупно	145,84

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Учесник во национален научен проект	3
	1. Пореметување на хемостазата при трауматски лезии на мозокот	
2.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование:	7,543
	1. Neloska L, Damevska K, Kuzmanova A, Pavleska L, Kostov M , Zovic BP. Dermatological diseases in palliative care patients: a prospective study of 271 patients. J Dtsch Dermatol Ges. 2017; 15(6):621-627. (импакт фактор = 2,743) 8×60% + 2,743 = 4,8 + 2,743 = 7,543 поени	
3.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовете што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји , при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	27
	1. Chaparoski A, Damjanovski S, Jovkovski S, Kostov M , Filipce V. Aneurysms of the anterior communicating artery. Acta Morphol. 2012;9(1):73-75 5 поени × 60% = 3 поени	3
	2. Kostov M , Lazarova D, Chaparoski A, Dodevski A, Jota Gj, Micunovic M. Aneurysm of the middle cerebral artery. Acta morphol. 2015; 12(1):56-61. 5 поени × 60% = 3 поени	3

	3. Kostov M , Lazarova D, Chaparoski A, Mircevski V, Dodevski A. Aneurysm of the anterior communicating artery. Acta morphol. 2016; 13(1):40-43. 5 поени × 60% = 3 поени	3
	4. Neloska L, Damevska K, Nikolchev A, Pavleska L, Petreska-Zovic B, Kostov M . The association between malnutrition and pressure ulcers in elderly in long term care facility. OA Maced J Med Sci. 2016; 4(3):423-427. 5 поени × 60% = 3 поени	3
	5. Micunovic M. Micun, Kostov M , Mircevski MV, Businoska MJ, Micunovic MLj, Dodevski A, Bozinovska Smicheska M. Treatment of spinal dysraphism: University clinic of neurosurgery, Skopje, 2011-2016. Acta Morphol. 2017;14(1):38-48 5 поени × 60% = 3	3
	6. Mircevski V, Zogovska E, Chaparoski A, Micunovic M, Filipce V, Mircevski MM, Kostov M , Micunovic L. Trigonoccephaly – our experience and treatment in the Republic of Macedonia. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2017;38(1):35-40 5 поени × 60% = 3 поени	3
	7. Mircevski V, Zogovska E, Chaparoski A, Filipce V, Kostov M , Mircevski MM. Circonscript subcutaneous arteriovenous malformation of the head. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2017;38(1):41-45 5 поени × 60% = 3 поени	3
	8. Lazareska M, Aliji V, Jakimovska Dimitrovska M, Businovska J, Janevski P, Daskalov D, Kostov M , Papazova M. Endovascular treatment of intracranial aneurysm on anterior circulation. Acta Morphol. 2018;15(1):29-38. 5 поени × 60% = 3 поени	3
	9. Lazareska M, Aliji V, Stojovska-Jovanovska E, Businovska J, Mircevski V, Kostov M , Papazova M. Endovascular treatment of wide neck aneurysms. OA Maced J Med sci. 2018(12):2316-2322. 5 поени × 60% = 3 поени	3
4.	<u>Труд со оригинални научни резултати, објавен во стручно/научно популарно списание</u>	1,2

	1. Neloska L, Damevska K, Pavleska L, Veterovska L, Kostov M , Nikolcev A, Donev D. Pricini za dolgotrajna institucionalizacija kaj starite lica. Vox Medici 2014; 00325-00329. 2 поени × 60% = 1,2 поени	1,2
5.	<u>Апстрактни објавени во зборник на меѓународна конференција</u>	13
	1. Dodevski A, Lazarova D, Papazova M, Zhivadinovik J, Matveeva N, Lazareska M, Aliji V, Kostov M . Morphological characteristics of the cerebellar arteries and clinical significance. 2 nd Macedonian Congress of Pathology with international participation, 1 - 4 September 2016, Ohrid, Republic of Macedonia. Book of abstracts 128 - 129.	1
	2. Kostov M , Chaparoski A, Lazarova D, Dodevski A, Lazareska M, Ilievski B, Micunovic M. 2 nd Macedonian Congress of Pathology with international participation, 1 - 4 September 2016, Ohrid, Republic of Macedonia. Book of abstracts 129.	1
	3. Kostov M , Chaparoski A, Tosovska Lazarova D, Dodevski A, Micunovic M. Importance of preserving the perforators during surgery of aneurysms of anterior communicating artery. 5 th Congress of Serbian Anatomical Society of Serbia, Novi Sad September 8 - 10, 2016. Book of abstracts 59.	1
	4. Dodevski A, Zafirova B, Trpkovska B, Aliji V, Stojovska E, Jakimovska M, Kostov M . Fenestrations of the vertebral artery. 5 th Congress of Serbian Anatomical Society of Serbia, Novi Sad September 8 - 10, 2016. Book of abstracts 61.	1
	5. Dodevski A, Lazarova D, Papazova M, Lazareska M, Kostov M , Aliji V. Anatomy of the superior cerebellar artery. Ital J Anat Embryol 2016; 121(1) suppl: 102.	1
	6. Dodevski A, Lazarova D, Papazova M, Zhivadinovik J, Matveeva N, Lazareska M, Aliji V, Kostov M . Anatomical variations in the shape of basilar artery. III Iberian symposium on geometric morphometrics 9-10 th June, Girona, Spain, 2017. Book of abstracts 21.	1
	7. Dodevski A, Lazarova D, Lazareska M, Aliji V, Stojovska Jovanovska E, Jakimovska Dimitrovska M, Kostov M . Clinical significance of the fenestrations of the basilar artery. XV Balkan Congress of Radiology, October 12-14, 2017, Budapest, Hungary. Book of abstracts 68.	1

	8. Dodevski A, Matveeva N, Lazareska M, Stojovska - Jovanovska E, Jakimovska - Dimitrovska M, Kostov M. Atypical arisen of the left vertebral artery. 6 th Congress of Serbian Anatomical Society, Zlatibor, September 7 - 9, 2018. Book of abstracts 45.	1
	9. Dodevski A, Papazova M, Zhivadinovik J, Aliji V, Stojovska - Jovanovska E, Jakimovska - Dimitrovska M, Kostov M. Morphological characteristics of the basilar artery. 6 th Congress of Serbian Anatomical Society, Zlatibor, September 7 - 9, 2018. Book of abstracts 46.	1
	10. Kostov M , Chaparoski A, Mircevski V, Micunovic M, Dodevski A. Morphology of brain aneurysms as a risk factor for rupture. 6 th Congress of Serbian Anatomical Society, Zlatibor, September 7 - 9, 2018. Book of abstracts 57.	1
	11. Dodevski A, Papazova M, Zhivadinovik J, Matveeva N, Chadikovska E, Stojanoska Bojadzieva B, Lazareska M, Stojovska Jovanovska E, Kostov M. Examination of the origin of the superior cerebellar artery by Digital subtraction angiography. Morphology 2018; 153(3) Suppl:31.	1
	12. Ace Dodevski, Menka Lazareska, Vjolca Aliji, Elizabeta Stojovska Jovanovska, Maja Jakimovska Dimitrovska, Milenko Kostov. Variation in the origin of posterior cerebral artery examined by digital subtraction angiography. XVI. Balkan Congress of Radiology, October 4 - 6, 2018, Kusadasi, Turkey. Book of abstracts 223..	1
	13. Neloska L, Damevska K, Gjorgova ST, Kostov M , Jakimovska J. Reduction of pressure ulcer prevalence after implementation of EPUAP guidelines. 15 th Annual European pressure ulcer meeting, Cardiv, UK.	1
	Вкупно:	51,743

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	<u>Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството</u>	<u>2</u>
	Неврохирургија 30.05.2013	
2.	Учество во комисији и тела на државни и други органи	<u>8</u>

	1. Комисија за издавање на конзилијарно мислење со наод за остварување на правото за паричен надоместок за помош и нега од друго лице	1
	2. Комисија за утврдување на смртта на лицето од кое може да се земат делови од телото заради пресадување	1
	3 . Комисија за оценување на исполнетост на условите во однос на однос на просторот, опремата и стручниот кадар за основање на клиничка болница	1
	4. Комисија за следење и унапредување на квалитетот на здравствената заштита	1
	5. Комисија за нормативни дејности	1
	6. Комисија за извештаи за починати болни	1
	7. Претседател на комисија за јавни набавки до 5000 евра на Клиниката за неврохирургија	1
	8. Претседател на комисија за јавни набавки над 50 000 евра на Клиниката за неврохирургија	1
3.	Експертски активности: стручна ревизија на трудови	7
	1. Рецензија на труд пријавен во <i>Journal of Morphological Sciences</i>	1
	2. Член на Испитна комисија за полагање на стручен испит на докторите по медицина, 2016 година	1
	3. Лекувани пациенти специфични за работата на Клиниката за неврохирургија од 2013 до 2018 година како специјалист (5 години x 1)	5
	Вкупно	17
Дејности од поширок интерес		
1.	Студиски престој во странство	
	1. Универзитетска клиника во Хелсинки, Финска, Оддел за неврохирургија, од 9 октомври до 9 ноември 2016 година	0,5
	2. Клинички центар на Србија, Клиника за неврохирургија, Белград, Србија, од 1. 5. 2009 до 30. 12. 2009 година	2
	3. Клиника за неврохирургија, Нирнберг, Германија, од 22.11. 2010 до 26. 11.2010 година	0,5

	Вкупно	3
--	---------------	----------

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	<u>145,84</u>
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	<u>51,743</u>
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	<u>17</u>
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	3
Вкупно	217,583

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Владимир Мирчевски с.р.

Доц. д-р Венко Филипче с.р

Проф. д-р Смиља Туцарова Ѓоргова с.р.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на увидот изнесен во извештајот за успешниот и континуиран развој во педагошката, научноистражувачката и стручната дејност и особено значајниот придонес на кандидатите асистент докторанд д-р Александра Димовска Гавриловска и асистент докторанд д-р Миленко Костов во развојот на хирургијата и посебно неврохирургијата, како и поради квалитетот и одговорниот однос кон наставата, Рецензентската комисија има чест на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје да му предложи да бидат избрани во звањето научен соработник во научните области: хирургија и неврохирургија на Медицинскиот факултет во Скопје.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Владимир Мирчевски с.р.

Доц. д-р Венко Филипче с.р.

Проф. д-р Смиља Туцарова Ѓоргова с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА 2 НАСТАВНИКА ВО СИТЕ НАСТАВНО- НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ: ХИРУРГИЈА И ДЕТСКА ХИРУРГИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на својата XVI редовна седница одржана на 6.2.2019 година, по конкурсот за избор на 2 наставника во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: хирургија и детска хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, објавен на 19. 1. 2019 година во дневните весници „Вечер“ и „Коха“, формира Рецензентска комисија во состав:

1. проф. д-р Миле Петровски
2. доц. д-р Лазар Тодоровиќ
3. проф. д-р Игор Кафтанџиев

На распишаниот конкурс се пријави асистент докторанд д-р Шабан Мемети, д-р Марјан Камилоски и асистент докторанд д-р Тони Ристески.

Рецензентската комисија ја разгледа доставената документација и врз основа на тоа го изготви следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Асистент докторанд д-р Шабан Мемети

Биографски податоци

Д-р Шабан Мемети е роден на 7.3.1974 г. во с. Доброште, Тетово. Основно и средно образование завршил во Тетово со одличен успех. Во учебната 1993/ 94 г. се запишал на Медицинскиот факултет во Тирана, Албанија, кој го завршил на 30.7.1999 г. со среден успех 8,96/10.

Во периодот август-ноември 1999 г. работел како лекар во кампот на косовските бегалци во с. Непроштено, Тетово (соработник на германската

хуманитарна организација „Die Johanniter“). Потоа, од август 2001 г. – септември 2004 г. е Директор на поликлиниката „ЕН-МЕДИКА“, с. Доброште, Тетово.

Од септември 2004 е вработен на Клиниката за детска хирургија во Скопје. За помлад асистент по предметот Хирургија е избран на 22.5.2008 г., а за асистент по истиот предмет е избран на 17.3.2011 г. На 30.3.2009 г. го положил специјалистичкиот испит по детска хирургија на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Во учебната 2011/12 г. се запишал на докторски студии на Медицинскиот факултет во Скопје. На 25.6.2018 г. ја одбрал докторската дисертација со наслов: „Споредба на конзервативната наспроти ендоскопската метода во третманот на везикоуретралниот рефлукс“, со што се стекнал со научен назив-доктор на медицински науки – клиничка медицина од областа на детската хирургија.

Од октомври 2009 г. истовремено ја извршува и функцијата на директор на Институтот за јавно здравје на Р. Македонија.

Покрај албански и македонски, д-р Мемети активно се служи и со англискиот, српскиот и хрватскиот јазик.

Педагошка активност

Д-р Шабан Мемети, како помлад асистент, а потоа и како асистент беше редовно и активно вклучен во изведувањето на практичниот дел на наставата што ги изведува Катедрата за хирургија. При тоа прикажуваше методичност и систематичност во совладувањето на поставените обврски. Д-р Мемети, воедно, активно е вклучен во изведувањето на практичната настава на студентите по медицина и специјализантите по хируршките дисциплини. Сметаме дека неговиот сериозен пристап кон материјалот по општа и детска хирургија претставува квалитет во изведувањето на теоретската и практичната настава.

Стручно-здравствена работа

Д-р Мемети, преку секојдневната работа на Клиниката за детска хирургија, активно учествува во решавањето на стручните проблеми во областа на детската хирургија.

Во 2009 г. д-р Мемети завршил обука во траење од две недели на Одделот за педијатриска хирургија при Протестантската болница, Оберхаузен, Германија. Во 2006 г. тој завршил еднеделната обука за детска урологија на Мансур-универзитетот во Египет. Во периодот од 24–28 април 2017 г. и 9–13 октомври 2017 г. активно учествувал во работилницата за уродинамика и уротерапија во организација на Клиниката за детска хирургија во Приштина, во соработка со Одделот за детска хирургија при Универзитетската болница „Линкопинг“, Шведска. Притоа, д-р Мемети ги усоврши техниките и клиничките пристапи кај деца со инфекции на уринарниот тракт, везико-уретерална рефлуксна болест.

Д-р Мемети учествувал на повеќе работилници во земјата и во странство, од кои како најзначајни ги издвојуваме: повеќе работилници и конференции организирани од ECDC (Европски центар за превенција и контрола на болести); работилници на Светската здравствена организација; состаноци на Codex Alimentarius; повеќе работилници и конференции на В.Е.Н.А. (Balkan Environmental Association – Балканска еколошка асоцијација).

Покрај тоа, д-р Мемети е национален претставник во EpiSouth- мрежата за контрола на заразни болести во медитеранските земји и Балканот (EpiSouth: Network for communicable diseases control in Mediterranean countries and Balkans), како и претседател на Форумот на медицински центри за обука во рамките на MediPIET – Mediterranean Programme for Intervention Epidemiology Training (Медитеранска програма за обука за интервентна епидемиологија).

Д-р Мемети е член на Советодавниот форум на ECDC и член на Комитетот за техничка поддршка на Националната фондација за трансплантација. Тој е национално-контакт лице на СЗО за областа меѓународна здравствена регулатива (International Health Regulation), претседател на Националниот комитет и национално контакт-лице на Codex Alimentarius како и национално контакт-лице за Договорот за санитарни и фитосанитарни мерки, во рамките на Светската трговска организација.

Д-р Мемети е национално контакт-лице и за соработка во јавното здравство со СЗО, УНИЦЕФ, ECDC, УНФПА итн.

Д-р Мемети бил именуван од министерот за здравство на Р Македонија и членувал во повеќе комисии во областа на здравството, како што се: Комисија за лекови, Комисија во Фондот за здравствено осигурување за лекување на пациенти во странство. Комитет за заштита на животната средина, Комисија за закон за здравствена заштита и др.

Исто така, д-р Мемети е член во повеќе професионални здруженија и асоцијации: Лекарска комора на Р Македонија (каде што е воедно и член на Управниот Одбор и заменик-уредник на списанието Vox Medici), член на Здружението на македонски хирурзи, член на Здружението на албански лекари, стоматолози и фармацевти во Македонија, член на В.Е.Н.А. (Балканска еколошка асоцијација) и член на IANPHI (International Association of National Public Health Institutes – Меѓународна асоцијација на национални институти за јавно здравје).

Научна дејност

Д-р Мемети е автор и коавтор на повеќе 100 трудови, дел од нив се објавени во целост во престижни научни списанија, а другите се презентирани на домашни и меѓународни конгреси и стручни состаноци. Во последните 5 години има објавено 6 труда во списанија со импакт фактор. Исто така, д-р Мемети е автор и коавтор на повеќе монографии и прирачници од областа на хирургијата и јавното здравство.

Д-р Мемети е член на уредувачкиот одбор на списанието Архиви на јавно здравје и заменик-уредник на списанието Vox Medici. Исто така, тој е рецензент на учебник за III година, здравствена струка, под наслов „Интерна и педијатрија со нега”.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: ШАБАН РАМИЗ МЕМЕТИ

**Институција: МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ – СКОПЈЕ, ЈЗУ УНИВЕРЗИТЕСКА КЛИНИКА
ЗА ДЕТСКА ХИРУРГИЈА**

Научна област: ХИРУРГИЈА, ДЕТСКА ХИРУРГИЈА

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ/ НАУЧНО
ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОРАБОТНИК**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,96</p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува: _____/_____</p> <p>Просечниот успех изнесува 8,96/10 за интегрираните студии.</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: <u>КЛИНЧКА МЕДИЦИНА</u>, поле <u>ХИРУРГИЈА</u>, подрачје <u>ДЕТСКА ХИРУРГИЈА</u>.</p> <p>ТЕМА: СПОРЕДБА НА КОНЗЕРВАТИВНАТА НАСПРОТИ ЕНДОСКОПСКАТА МЕТОДА ВО ТРЕТМАНОТ НА ВЕЗИКОУРЕТРАЛНИОТ РЕФЛУКС</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3	Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	ДА
	<p>1. Назив на научното списание: <u>Open Access Maced J Med Sci</u></p> <p>Назив на електронската база на списанија: <u>MEDLINE/PubMed; Web of Science, SCImago Journal Rank</u></p> <p>Наслов на трудот: The Kapandji Technique of Closed Reduction Using Sommer - Pins in the Treatment of Completely Dislocated Fractures of the Distal Radius in Children</p> <p>Година на објава: 2018</p>	
	<p>2. Назив на научното списание: <u>Prilozi (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki)</u></p> <p>Назив на електронската база на списанија: <u>MEDLINE/PubMed; Web of Science, SCImago Journal Rank</u></p> <p>Наслов на трудот: Congenital hydronephrosis: disease or condition?</p> <p>Година на објава: 2014</p>	
	<p>3. Назив на научното списание: <u>Journal of medical virology</u></p> <p>Назив на електронската база на списанија: <u>MEDLINE/PubMed; Web of Science, SCImago Journal Rank</u></p> <p>Наслов на трудот: HPV E6/E7 mRNA versus HPV DNA biomarker in cervical cancer screening of a group of Macedonian women.</p> <p>Година на објава: 2015</p>	
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	
	<p>1. Назив на научното списание: <u>Medicus</u></p> <p>Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 16; Македонија - 3 члена, Косово – 3 члена, САД – 3 члена, Р. Албанија – 2 члена, Израел – 1 член, Турција – 1 член, Германија – 1 член, Р. Бугарија – 1 член, Р. Црна Гора – 1 член.</p> <p>Наслов на трудот: Endoscopic Approach to Treatment of Primary Vesicoureteral Reflux in Children.</p> <p>Година на објава: 2015 Vol 20(1)</p>	
4	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <p>5. Странски јазик: <u>Англиски јазик</u> Назив на документот: УВЕРЕНИЕ – познавање на англиски јазик одговара на ниво Б2 СПОРЕД Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR)</p> <p>Издавач на документот: ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ,, БЛАЖЕ КОНЕСКИ,, - СКОПЈЕ</p> <p>Датум на издавање на документот: 25.1.2019 година.</p>	ДА
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

Членови на Рецензентската комисија

1. Проф. д-р Миле Петровски, с.р.

2. Доц. д-р Лазар Тодоровиќ, с.р.
 3. Проф. д-р Игор Кафтанциев, с.р.

ОБРАЗЕЦ

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Шабан Рамиз Мемети

**Институција: Медицински факултет - Скопје, УКИМ - Скопје, ЈЗУ
 Универзитетска клиника за детска хирургија, Скопје**

Научно подрачје: хирургија; Научна област: детска хирургија

НАСТАВНО – ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Број на активности	Поени од формулар	Поени
1.	Одржување на вежби (лабораториски, клинички, аудиторски или изработка на семинарски труд)	640	0.03	19,2
2.	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка пракса	588	0,06	35,28
3.	Научно-популарна книга			
	автор Шабан Мемети. Извештај за здравјето на населението во Република Македонија за 2014 година. Институт за јавно здравје	1	6 1 x 6	6

на Република Македонија, Скопје, 2016 – 112; ISBN 978-608-235-032-5 Шабан Мемети. Извештај за здравјето на населението во Република Македонија за 2017 година. Институт за јавно здравје на Република Македонија, Скопје, 2018 – 202; ISBN 978-608-235-057- 8	1	1 x 6	6
ВКУПНО:			66,48

НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Број на активности	Поени од формулар	Поени
1.	Национален координатор на меѓународен научен проект		6	
	Improving Disaster Risk Reduction skills and Resilience-building Practice in the Western Balkans: EMS WeB, Co-Funded under the Know-How Exchange Programme of the Central European Initiative	1	1 x 6	6
2.	Учесник во меѓународни научни проекти		5	
	H2020-INFRADEV-2016-2017 PROMETROFOOD – Progression toward the construction of METROFOOD (GA n. 739568); 2016 – 2017; European Commission	1	1 x 5	5
	INHERIT- INter-sectoral Health and Environment Research for InnovaTion,	1	1 x 5	5

	(2016-2019), European's Union Horizon 2020, Grant Agreement n°. 667364			
	Supprt to National Dietary Surveys in Compliance with the EU Menu methology (sixth support) "The Children Survey" (Contract No. OC/EFSA/DATA/2016/02 CT2)	1	1 x 5	5
	PROSPECT-FNH-RI 1.0 and PROSPECT-FNH-RI 2.0 (ESFRI Roadmap 2020)	1	1 x 5	5
	SECID - "Surveillance and Response to Avian and Pandemic Influenza by National Health Organizations outside United States"	1	1 x 5	5
	Technical cooperation project with IAEA, MAK-7003 "Enhancing National Capabilities of Environmental Radioactivity Monitoring", Mr. Shaban Mehmeti, Director of recipient Institute of Public Health, 2018-2020	1	1 x 5	5
	GYTS (GLOBAL YOUTH TOBACCO SURVEY) 2016	1	1 x 5	5
	ESPAD (EUROPEAN SCHOOL SURVEY ON ALCOHOL AND OTHER DRUGS) 2015	1	1 x 5	5
	GPSD (GLOBAL POPULATION SURVEY ON DRUGS USE) 2017	1	1 x 5	5
	HBSC (HEALTH BEHAVIOR OF SCHOOL AGE CHILDREN) 2013/2014.	1	1 x 5	5
3.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и		5	

	Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование			
	G Bosevska, E Janceska, S Memeti, G Kuzmanovska, V Mikik, I Kondova Topuzovska, N Panovski. Laboratory surveillance during pandemic influenza season 2009/2010 in Republic of Macedonia. Prilozi / Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Oddelenie za biološki i medicinski nauki = Contributions / Macedonian Academy of Sciences and Arts, Section of Biological and Medical Sciences 01/2013; 34(2):51-58. 0,14	1	0,6 x 5	3
	Pollozhani A, Kosevska E, Petkovski K, Memeti S, Limani B, Kasapinov B. Some aspects of culturally competent communication in health care in the Republic of Macedonia. Mater Sociomed. 2013 Dec;25(4):250-4. doi: 10.5455/msm.2013.25.250-254. Epub 2013 Nov 24. Review. PubMed PMID: 24511268; PubMed Central PMCID: PMC3914747.	1	0,6 x 5	3
	Petrovski M, Simeonov R, Todorovikj L, Chadikovski V, Memeti S, Petrovska B, Risteski T, Cvetanovska V. Congenital hydronephrosis: disease or condition? Prilozi. 2014;35(2):123-30. PubMed PMID: 25532093. 0,14	1	0,6 x 5	3
	Kamiloski M, Todorovik L, Memeti S, Jovcevski L, Shuperliska S, Aleksovski Z. The Kapandji Technique of Closed Reduction Using Sommer - Pins in the Treatment of Completely Dislocated Fractures of the Distal Radius in Children. Open Access Maced J Med Sci. 2018 Feb 11;6(2):330-335. doi: 10.3889/oamjms.2018.073. eCollection 2018 Feb 15. PubMed PMID: 29531598; PubMed Central PMCID: PMC5839442.	1	0,6 x 5	3
	Bosevska G., Panovski N., Kuzmanovska G., Coneva E., Memeti Sh., Cekovska Z., Celevska B., Zahariev I., Mikik V. The first survey about the antibiotic usage in the Republic of Macedonia. Medicinski glasnik 08/2012; 9(2):393-6. 0.38	1	0,6 x 5	3
4.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago		8	

	Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование			
	Duvlis S, Popovska-Jankovic K, Arsova ZS, Memeti S, Popeska Z, Plaseska-Karanfilska D. HPV E6/E7 mRNA versus HPV DNA biomarker in cervical cancer screening of a group of Macedonian women. <i>J Med Virol.</i> 2015 Sep;87(9):1578-86. doi: 10.1002/jmv.24199. Epub 2015 Apr 16. PubMed PMID: 25880030. 1,98	1	0,6 x 8+1,98	6,78
	Ambarkova Vesna, Jankulovska Mira, Kochubovski Mihail, Memeti Shaban, Ljuben Guguvcevski (2016) Determining the Optimal Concentration of Fluoride in Drinking Water from the Republic of Macedonia. <i>J Interdiscipl Med Dent Sci</i> 4:199. doi: 10.4172/2376-032X.1000199 0,16	1	0,6 x 8+0,16	4,96
	Georgievski, Boban and Kostik, Vesna and Stojanovska - Geprgievaska, Lihnida and Kochubovski, Mihail and Memeti, Shaban (2016) Qualitative and quantitative analysis of aflatoxins in raw peanuts (<i>Arachis hypogaea</i> L.). <i>Journal of Environmental Protection and Ecology (JEPE)</i> , 17 (3). pp. 961-969. ISSN 1311-5065 0,31	1	0,6 x 8+0,31	5,11
	Bosevska G, Mikik V, Kondova Topuzovska I, Panovski N, Memeti Sh.; Collaborators. National Laboratory Surveillance of Influenza in Macedonia during Four Seasons. <i>Cent Eur J Public Health.</i> 2017 Sep;25(3):228-234. doi: 10.21101/cejph.a4272. PubMed PMID: 29022683. 0,69	1	0,6 x 8 +0,69	5,49
5.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови		5	
	Mustafa Z, Memeti S, Arsova-Sarafinovska Z, Ameti A, Poposka Z. Harmonization of Pharmacopoeias. <i>Архиви на јавното здравје – Archives of Public Health.</i> 1 (2): 43-47, 2010.	1	0,6 x 5	3
	Mustafa Z, Memeti S , Kendrovski V, Arsova-Sarafinovska Z, Ameti A, Poposka Z, Recica V. World Health Organization – WHO Regional Office for Europe.	1	0,6 x 5	3

	Archives of Public Health. 1 (2): 29-33, 2010.			
	Mustafa Z, Memeti S , Kendrovski V, Arsova-Sarafinovska Z, Ameti A, Poposka Z, Recica V. World Health Organization – WHO Regional Office for Europe. Archives of Public Health. 1 (2): 29-33, 2010.	1	0,6 x 5	3
	Vladimir Kendrovski, Zarko Karadzovski, Dragan Gjorgjev, Shaban Memeti , Nikola Orovcanec, Mihail Kocubovski, Gordana Ristovska, Igor Spriroski, Azis Pollozani, Margarita Spasenovska. Climate change and Salmonella food poisoning cases in Republic of Macedonia. Архиви на јавното здравје - Archives of Public Health. 3 (1): 20-27, 2011.	1	0,6 x 5	3
	Мемети Шабан, Ставридис Сотир, Ристевски Тони, Бојаџиева Соња. Влијание на раниот клинички преглед врз конечниот исход кај деца со акутен скротум. Архиви на јавно здравје. Archives of Public Health. 4 (2): 25-28, 2012.	1	0,6 x 5	3
	Memeti S, Simeonov R, Kamiloski M, Ziberi J, Stavrevski T, Jusufi S. Hernia Inguinalen e Inkarceruar Tek Femijet. Medicus 2012, Vol. 18 (2): 148 – 152.	1	0,6 x 5	3
	Миле Петровски, Ристо Симеонов, Лазар Тодоровиќ, Владимир Чадиќовски, Шабан Мемети, Весна Цветаноска, Тони Ристески, Бранка Петровска. Ендоскопски третман на везикоуретрален рефлукс во детска возраст. Medicus 2012, Vol. XVII (1): 212 – 216.	1	0,6 x 5	3
	Petrovska B., Popovska K., Zdravkovska M., Petrovska M., Stojkova V., Osmani D., Memeti Sh., Kirovska Petreska E. Seasonal variation of endemic strains of Acinetobacter Baumannii isolated from intubated surgical ICU patients. Medicus 2014, Vol. 19 (2): 268 – 272.	1	0,6 x 5	3
	Petrovska B., Memeti Sh., Kakaraskoska Voceska B., Osmani D., Pollozhani A., Popovska K. Seasonal Variation in Gram-Negative Bacteria as Agents of Intra-Hospital Infections. Medicus 2015, Vol. 21 (1): 82 – 86.	1	0,6 x 5	3
	Kostik V., Memeti Sh., Bauer B. (2013) Gas-chromatographic analysis of some volatile congeners in different types of strong alcoholic fruit spirits. Journal of Hygienic Engineering and Design, 4. pp. 98-102. ISSN 978-608-4565-03-1	1	0,8 x 5	4

	Kostik V., Memeti Sh., Bauer B. (2013) Fatty acid composition of edible oils and fats. Journal of Hygienic Engineering and Design, 4. pp. 112-116. ISSN 978-608-4565-03-1	1	0,8 x 5	4
	Shishovska M, Arsova-Sarafinovska Z, Memeti S. A Simple Method for Determination of Protodioscin in Tribulus Terrestris L. and Pharmaceuticals by High-Performance Liquid Chromatography Using Diode-Array Detection. Journal of Chemical Engineering Research Updates 07/2015; 2(1):12-21.	1	0,8 x 5	4
	Memeti Sh. Endoscopic Approach to Treatment of Primary Vesicoureteral Reflux in Children. Medicus 2015, Vol. 20 (1): 79 – 84.	1	1 x 5	5
6.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во стручно/научно популарно списание		2	
	Vladimir Chadikovski, Aco Dimov, Mile Petrovski, Pero Petrovski, Risto Simeonov, Shaban Memeti. Ethics of Organ Transplantation. Новини во педијатријата/ Годишна ревија 2009. стр. 167.	1	0,6 x 2	1,2
	Амбаркова В., Јанкуловска М., Кочубовски М., Мемети Ш. Корелацијата помеѓу КЕП-индексот на 12-годишните деца и концентрацијата на флуорот во водата за пиење од Источниот Регион на Република Македонија. Vox Medici XXIV (87): 00404-00409, јуни 2015.	1	0,6 x 2	1,2
7.	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир		2	
	Мемети Ш. Косевска Е. Улогата на Институтот за јавно здравје во Република Македонија во контролата на малигните неоплазми. Конгрес на лекарите по општа медицина на Република Македонија со меѓународно општество, Охрид, 15 – 18 јуни, 2011, Охрид, Македонија; Македонски медицински преглед – списание на македонско лекарско друштво, год. 65 (Suppl. 81), стр. 64	1	0,9 x 2	1,8
	Shaban Memeti, Gordana Ristovska. Nutrition and Safe Food as a Risk Factor for Noncommunicable Diseases in Republic of Macedonia. In: Scientific Conference – Health Through Nutrition: Factors of Nutrition and Their Impact on Morbidity; Book of Abstract, November 21, 2015	1	0,9 x 2	1,8

	Kochubovski Mihail, Memeti Shaban. Ambient air quality with particulate matters in Skopje and public health impact. In: Proceeding Book; 3rd International Conference Research and Education in Natural Sciences; Volume 1, Skopje, November, 2015	1	0,9 x 2	1,8
	Ќосевска Е., Мемети Ш., Стоицовска Лековска Т. Регистар за рак во Република Македонија - Состојби и предизвици. Конгрес на лекарите по општа медицина на Република Македонија со меѓународно општество, Охрид, 15 – 18 јуни, 2011, Охрид, Македонија; Македонски медицински преглед – списание на Македонско лекарско друштво, год. 65 (Suppl. 81), стр. 64	1	0,8 x 2	1,6
	Мемети Ш., Косевска Е, Касапинов Б. Улогата на Институт за јавно здравје на Република Македонија во зачувањето на здравјето на популацијата. Конгрес на лекарите по општа медицина на Република Македонија со меѓународно општество, Охрид, 26 – 29 април, 2012	1	0,8 x 2	1,6
	Kiroska-Petreska, E. Memeti S., Kostik V. (2013). Fitness of public health laboratory in the Republic of Macedonia for the application of standards for quality. In: 47 days of Preventive Medicine, 24-27.09.2013, Nish, Serbia.	1	0,8 x 2	1,6
	Kiroska-Petreska, E. Memeti S., Kostik V. (2013). Health safety on plastic materials that come into contact with food and children toys about migration of primary aromatic amines examination in IPH- RM in period 09.2011 – 06.2013. In: 47 days of Preventive Medicine, 24-27.09.2013, Nish, Serbia.	1	0,8 x 2	1,6
	Г. Кузмановска, Ш. Мемети, В. Микиќ, Б. Алексоски, К. Ставридис, Г. Бошевска. HPV-инфекција и нејзина превенција. Имунизација со HPV вакцина во Република Македонија. In: XVIII конгрес на лекарите на Република Македонија со меѓународно учество, 15 – 18, јуни 2011, Охрид, Македонија, Македонски Медицински преглед – списание на македонско лекарско друштво, год: 65 (Suppl. 81), стр. 86.	1	0,6 x 2	1,2
	Gani Ceku, Sadik Llullaku, Nexhmi Hyseni, Lidvana Spahiu, Shaban Memeti, Blerim Prishtina. Refluksi vizokoureteral. Shoqata e Peditërve të Republikës së Kosovës. Shkolla e Parë e Peditrise. Nëntor, 2012, Ohër, Maqedoni	1	0,6 x 2	1,2

	Duvlis S, Sugareva L, Filipovski D, Osmani D, Memeti S. HPV E6 ind E7 MRNA-Useful biomarker in cervical abnormality detection. Knjiga apstrakata – IX Kongres mikrobiologija Srbija, 30 Maj – 01 Jun, 2013.	1	0,6 x 2	1,2
	Petrovski M, Simeonov R, Todorovikj L, Chadikovski V, Memeti Sh, Risteski T, Cvetanovska V. Congenital hydronephrosis: disease or condition? In: Third Congress of Pediatric Surgeons of Serbia with International Participation, 12th – 13th, September 2014, Nis, Serbia	1	0,6 x 2	1,2
	Petrovski M, Simeonov R, Todorovikj L, Chadikovski V, Memeti Sh, Risteski T, Cvetanovska V. Congenital hydronephrosis: disease or condition? In: Third Congress of Pediatric Surgeons of Serbia with International Participation, 12th – 13th, September 2014, Nis, Serbia	1	0,6 x 2	1,2
	Петровска Б., Какараскоска-Боцеска Б., Османи Д., Мемети Ш., Цонева Е., Ивиќ – Колевска С., Цветковиќ С., Шаќири е., Цуцуловска Т. Најчести бактериски изолати од позитивни уринокултури – наши искуства. Зборник од 5, Конгрес на микробиологи на Р. Македонија со меѓународно учество, Охрид, Р. Македонија; 28-31.5.2014 г.; стр. 97.	1	0,6 x 2	1,2
	Какараскоска-Боцеска Б., Петровска П., Османи Д., Мемети Ш., Цонева Е., Цветковиќ С., Ивиќ-Колевска С., Шаќири Е., Цуцуловска Т.. Урогенитални микоплазми – скрининг и одредување на осетливост кон антибиотици. Зборник од 5, Конгрес на микробиологи на Р Македонија со меѓународно учество, Охрид, Р Македонија; 28-31.5.2014 год.; стр. 101	1	0,6 x 2	1,2
	Какараскоска-Боцеска Б., Османи Д., Петровска Б., Цветковиќ С., Цонева Е., Ивиќ-Колевска С., Шаќири Е., Мемети Ш., Цуцуловска Т. Најчести предизвикувачи на инфекции кај предвремено родени деца изолирани од хемокултури. Зборник од 5-ти Конгрес на микробиологи на Р. Македонија со меѓународно учество, Охрид, Р. Македонија; 28-31.05.2014 г.; стр. 112	1	0,6 x 2	1,2
	Амбаркова В., Јанкуловска М., Кочубовски М., Мемети Ш, Тошевска С. Концентрацијата на флуорот во водата за пиење од Источниот Регион на Република Македонија. Зборник на трудови од 43, Октомврски средби со меѓународно учество на медицинските	1	0,6 x 2	1,2

	лаборанти и санитарни техничари, 8-11 октомври 2015, Охрид, Р Македонија.			
	Ќосевска Е., Тотик Н., Мемети Ш., Лисинац Н. Анализа на морбидитетот од туберкулоза во Република Македонија во периодот 2005 – 2014. Зборник на апстракти. Трети Конгрес на Здружението на пневмофтизиолози на република Македонија со меѓународно учество. Струга, 5 – 7 ноември, 2015; Македонски Медицински Преглед – Списание на македонско лекарско друштво, год. 89 (Suppl. 90)	1	0,6 x 2	1,2
	Ambarkova Vesna, Jankulovska Mira, Kochubovski Mihail, Memeti Shaban, Natasa Stavreva. Correlation between the value of the DMFT Score of the 12 years old children and the concentration of fluoride in drinking water from the eastern region. VII Macedonian Dental Congress with International Participation, Ohrid, 11 – 14 June, 2015	1	0,6 x 2	1,2
	Erjona Shaqiri, Shaban Memeti, Nikolla Panovski, Dugagjin Osmani, Gollubinka Boshevska, Largime Ballazhi, Milena Petrovska. MENAXHIMI I PACIENTËVE ME PNEUMONI: REZULTATE PREJ STUDIMIT MBI PREVALENCËN E PËRSHKRIMIT TË ANTIBIOTIKËVE DHE REZISTENCËS ANTIMIKROBIALE NË 12 KLINIKA NË SHKUP. TAKIM PROFESIONAL MJEKËSOR XXI, PËRMBLEDHJE E ABSTRAKTEVE. Sh.M.Sh.M. Strugë, 2016	1	0,6 x 2	1,2
	Biljana Kakaraskoska Boceska, B. Petrovska, D. Osmani, S. Cvetkovik, E. Coneva, G. Boshevska, Sh. Memeti. Isolated Species from Newborns Blood Cultures of Intensive Care Units in Republic of Macedonia. In: Fourteenth National Congress of Clinical Microbiology and Infections of Bulgarian Association of microbiologists. Abstract Book. Sofia, May 12-14, 2016	1	0,6 x 2	1,2
	Branka Petrovska, Biljana Kakaraskoska Boceska, Dugagjin Osmani, Snezana Cvetkovik, Elizabeta Coneva, Tatjana Cuculovska, Shaban Memeti. Age-Related Difference of Seropositivity to Legionella Pneumophila and Mycoplasma Pneumoniae. In: Fourteenth National Congress of Clinical Microbiology and Infections of Bulgarian Association of microbiologists. Abstract Book. Sofia, May 12-14, 2016	1	0,6 x 2	1,2

	Petrovski M., Simeonov R., Todorovikj L., Chadikovski V., Memeti Sh., Risteski T., Cvetanovska V. Congenital Hydronephrosis: Overdiagnosis and Overtreatment? Македонски Медицински Преглед – списание на македонско лекарско друштво, Новини во урологијата, 16 – 17 април 2016, стр. 22	1	0,6 x 2	1,2
	Biljana Kakaraskoska Voceska, Branka Petrovska Basovska, Dugagjin Osmani, Shaban Memeti. Serratia Marcescens in the Newborn's Blood Cultures – Frequency and Antibiotic Sensitivity of the Species. In: Fifteenth National Congress of Clinical Microbiology and Infections of Bulgarian Association of microbiologists. Abstract Book. Sofia, May 15-19, 2017	1	0,6 x 2	1,2
	Branka Petrovska Basovska, Biljana Kakaraskoska Voceska, Dugagjin Osmani, Shaban Memeti. Our Experience with Indirect Immunofluorescence Method in Detection of Antibodies to Chlamydia Pneumoniae. In: Fifteenth National Congress of Clinical Microbiology and Infections of Bulgarian Association of microbiologists. Abstract Book. Sofia, May 15-19, 2017	1	0,6 x 2	1,2
	Какараскоска Боцеска Б., Тозија Ф., Цековска Ж., Стикова Е., Петровска Басовска Б., Мемети Ш., Петровска М. Проценка на ризик при работа со биолошки агенци. Денови на превентивна медицина во Република Македонија. Охрид, 2-4 ноември 2017	1	0,6 x 2	1,2
	Петровска Басовска Б., Какараскоска Боцеска Б., Османи Д., Мемети Ш. Микробиолошка контрола на нежива средина во единицата за интензивна нега. Денови на превентивна медицина во Република Македонија. Охрид, 2-4 ноември 2017	1	0,6 x 2	1,2
	Тодоровиќ Л., Петровски М., Камилоски М., Симеонов Р., Мемети Ш., Јовчески Л., Рацај А. Третман на скршеници на дистален радиус со Капанци техника во детска возраст. TAKIM PROFESIONAL MJEKESOR XXIII, PERMBLEDHJE E ABSTRAKTEVE. 27 –29 Tetor, Strugë, 2017, p. 28	1	0,6 x 2	1,2
	B. Kakaraskoska Voceska, B. Petrovska Basovska, D. Osmani, E. Coneva, S. Cvetkovik, Sh. Memeti, A. Kaftandzieva. Phenotypic Characterization of Multidrug Resistant Acinetobacter Baumannii. In: Abstract Book; VI Congress of Macedonian Microbiologists with international	1	0,6 x 2	1,2

	participation. FEMS-supported Symposium: Emerging Infections, 30.5 – 2.6.2018, Охрид, Македонија; Македонски медицински преглед – списание на Македонско лекарско друштво, год. 71 (Suppl. 98), стр. 10			
	Branka Petrovska Basovska, Gordana Jankoska, Biljana Kakaraskoska Boceska, Shaban Memeti, Dugagjin Osmani, Dragan Kochinski, Milena Petrovska. Colonizing Flora Dynamics in Intubated Surgical ICU Patients. Acta Microbiologica Bulgarica, Vol. 34 (2); June 2018, p. 106	1	0,6 x 2	1,2
	Petrovska Basovska Branka, Osmani Dugagjin, Memeti Shaban, Cvetkovikj Snezana, Coneva Elizabeta. Prevalence of the most common non-fermenting Gram-negative Bacteria Originated from Pediatric Intensive Care Units in R.Macedonia. In: Book of Abstracts; 12th Congress of Serbian Microbiologists with international participation; MICROMED 2018 REGIO; 10 – 12.05.2018, Beograd, Serbia; p. 93	1	0,6 x 2	1,2
	Kakaraskoska Boceska Biljana, Dugagjin Osmani, Cvetkovikj Snezana, Coneva Elizabeta, Memeti Shaban. Antimicrobial Use and Infections in Long-Term Care Facility. In: Book of Abstracts; 12th Congress of Serbian Microbiologists with international participation; MICROMED 2018 REGIO; 10 – 12.05.2018, Beograd, Serbia; p. 124	1	0,6 x 2	1,2
	Biljana Kakaraskoska Boceska, Nikola Panovski, Zaklina Cekovska, Ana Kaftandzhieva, Nadica Ristovska, Branka Petrovska Basovska, Shaban Memeti, Golubinka Bosevska. CAESAR – network in the Republic of Macedonia, previous and next activities. Book of Abstracts: Days of Preventive Medicine in Republic of Macedonia 2018 with international participation; 1-3 November 2018, Struga, Republic of Macedonia, p. 52	1	0,6 x 2	1,2
	Branka Petrovska Basovska, Biljana Kakaraskoska Boceska, Dugagjin Osmani, Dragan Kochinski, Shaban Memeti. Surveillance of antimicrobial use and infections in long-term care facility – pilot study. Book of Abstracts: Days of Preventive Medicine in Republic of Macedonia 2018 with international participation; 1-3 November 2018, Struga, Republic of Macedonia, p. 54	1	0,6 x 2	1,2
	Todorovic L., Kamilovski M., Memeti Sh., Sokolova R., Lumani Nj. Treatment of Unstable Forearm Fractures with Elastic	1	0,6 x 2	1,2

	Intramedullary Osteosynthesis in Children. TAKIM PROFESIONAL MJEKËSOR XXIII, PËRMBLEDHJE E ABSTRAKTEVE. 26 –28 Tetor, Strugë, 2018, p. 11			
8.	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји		3	
	Spiroski Igor, Memeti Shaban. Moderate Malnutrition in Children Aged 0-5 in the Republic of Macedonia. In: IAEA International Symposium on Understanding Moderate Malnutrition in Children for Effective Interventions. 26 – 29 May, 2014. Vienna, Austria – Compilation of Abstracts, pp. 40.	1	0,9 x 3	2,7
	D. Osmani, Sh. Memeti. The HPV 56 – relative frequent genotype in Macedonian population. In: MediPIET Annual Scientific Conference – Applying Public Health Science to the Field; Abstract Book. 18-19 November 2015, Skopje	1	0,9 x 3	2,7
	Azis Pollozhani, Shaban Memeti, Vjosa Rechica. The burden of disease from noil-communicable diseases in the Republic of Macedonia in 2011. Albanian Medical Journal Supplement. pp. 12.	1	0,8 x 3	2,4
	Memeti S, Shaqiri E., Osmani D. The Mediterranean Programme for Intervention Epidemiology Training (MediPIET). In: International Public Health Conference – Social Determinants of Health. 12 May 2015, Tirana, Albania – Book of Abstracts.	1	0,8 x 3	2,4
	Kosevska E., Memeti S. , Polozani A., Kuzmanovska G., Karamandi- Lazarovska V., Petlichkovska S. Health promotion and prevention of Brucellosis in Republic of Macedonia. In: MetaNET Project Thematic Scientific Conference, 12 – 14 November 2009, Struga, Macedonia – Book of Abstract	1	0,6 x 3	1,8
	Kocubovski M., Memeti S., Pollozhani A., Karovski B. Hospital safety index as a tool for evaluation of disaster preparedness and response. In: International Environmental Conference “Sustainable Development in Coastal Areas” – 29th June – 1st July, 2011, Ioannina, Greece – Book of Abstracts, pp. 42.	1	0,6 x 3	1,8
	Kendrovski V., Memeti S., Kocubovski M., Spasenovska M. National Health Strategy for Adaptation in Health Sector Due to Climate Change. In: International Environmental Conference “Sustainable	1	0,6 x 3	1,8

	Development in Coastal Areas” – 29th June – 1st July, 2011, Ioannina, Greece – Book of Abstracts, pp. 44.			
	Kostik, Vesna and Memeti, Shaban and Mickov, Toni and Kirovska-Petreska, Evgenija (2011) Analysis of the results obtained for proficiency testing schemes in laboratories for food control in Institute of Public Health, Skopje, FYROM. In: 7th Workshop proficiency testing in analytical chemistry, microbiology and laboratory medicine - Current practice and future directions, 3-6 Oct 2011, Istanbul, Turkey	1	0,6 x 3	1,8
	Kochubovski M., Spiroski I., Memeti S., Kendrovski V. Health Benefits from Cycling - Using the Health Economic Assessment Tool for Cycling in Macedonia. In: Sustainable Landscape Planning and Safe Environment. Conference Proceedings, In: Bena Istanbul Conference 21 – 24 June, 2012. pp. 631 – 640.	1	0,6 x 3	1,8
	Kendrovski V., Memeti S., Kochubovski M., Pollozhani A. Effects of Climate Change on Water Systems and Health – Experience of the Republic of Macedonia. In: Sustainable Landscape Planning and Safe Environment. Conference Proceedings, In: Bena Istanbul Conference 21 – 24 June, 2012. pp. 641.	1	0,6 x 3	1,8
	Katja Jovanovska Popovska, Milka Zdravkovska, Milena Petrovska, Vesna Stojkova, Dugagjin Osmani, Shaban Memeti, Branka Petrovska. Seasonal Variation of Endemic Strains of Acinetobacter Baumannii Isolated from Intubated Surgical ICU Patients. In: The 5th EURASIA Congress of Infectious Diseases, 18 – 18, May, 2013, Tirana, Albania – Abstract Book, pp. 320.	1	0,6 x 3	1,8
	Poposka Z, Memeti Sh, Shishovska M, Mustafa Z, Starkoska K, Arsova-Saradinovska Z. (2013) Identification of counterfeit medicines for erectile dysfunction by validated RP-HPLC method. In: 5th BBBB International Conference, 26-28 Sept 2013, Athens, Greece.	1	0,6 x 3	1,8
	Elena Kosevska, Doncho Donev, Aziz Pollozhani, Shaban Memeti. Prevention of cardiovascular diseases (CVD) in the Republic of Macedonia. In: International Public Health Conference, 6 – 7 May, 2013, Tirana, Albania; Albanian Medical Journal Supplement, pp. 20.	1	0,6 x 3	1,8
	A. Pollozhani., K. Popovska, Sh. Memeti, M. Petrovska, E. Shaqiri. Public health Aspects of Nosocomial Infections in Republic of Macedonia. In: In: The 5th	1	0,6 x 3	1,8

	EURASIA Congress of Infectious Diseases, 18 – 18, May, 2013, Tirana, Albania – Abstract Book, pp. 446.			
	Ameti A., Poposka Z., Memeti S., Shishovska M., Mustafa Z., Starkoska K., Arsova-Sarafinovska Z. (2013) HPLC Analysis of nine corticosteroids in “natural creams” for atopic eczema. In: 5th BBBB International Conference, 26-28 Sept 2013, Athens, Greece	1	0,6 x 3	1,8
	Biljana Kakaraskoska Boceska, Branka Petrovska, Dugagin Osmani, Snezana Cvetkovik, Snezana Ivic Kolevska, Golubinka Bosevska, Erjona Shakiri, Shaban Memeti, Elisabeta Coneva. Coagulase-negative staphylococci isolated from blood cultures- classifica ion and antitibiotic sensitivity trends. In: The 6th EURASIA Congress of Infectious Diseases, 24 – 27, September, 2014, Belgrad, Serbia – Abstract Book, pp. 266.	1	0,6 x 3	1,8
	Biljana Kakaraskoska Boceska, Branka Petrovska, Dugagin Osmani, Snezana Ivic Kolevska, Elisabeta Coneva, Snezana Cvetkovik, Shaban Memeti, Golubinka Bosevska, Erjona Shakiri, Tatjana Cuculovska. Resistance trends among methicilin-resistant coagulase staphylococci isolated from newborns blood cultures. In: The 6th EURASIA Congress of Infectious Diseases, 24 – 27, September, 2014, Belgrad, Serbia – Abstract Book, pp. 267.	1	0,6 x 3	1,8
	B. Petrovska, B. Kakaraskoska Boceska, D. Osmani, Sh. Memeti, E. Coneva, S. Ivic Kolevska, S. Cvetkovic, E. Shaqiri, T. Cuculovska, K. Popovska. Klebsiella species strains isolated from urine samples and their susceptibility to second and third generation cephalosporins. In: The 6th Eurasia congress of infectious diseases (EACID), 24-27.09.2014, Belgrade, Serbia - Abstract Book p. 258.	1	0,6 x 3	1,8
	S. Ivic Kolevska, E. Coneva, B. Kakaraskoska Boceska, D. Osmani, S. Cvetkovic, E. Shaqiri, T. Cuculovska, B. Petrovska, Sh. Memeti, D. Jovanovic. Microbiological safety of chlorinated water in the Republic of Macedonia. In: The 6th Eurasia congress of infectious diseases (EACID), 24-27.09.2014, Belgrade, Serbia; Abstract Book p.340	1	0,6 x 3	1,8
	Dragan. Kochinski, E. Shakjiri, Sh.Memeti, D.Osmani, V.Mikic, K.Stavridis, V.Velikj Stefanovska, G. Kuzmanovska. Tularemia Outbreak in the Republic of Macedonia,	1	0,6 x 3	1,8

	December 2014 – April 2015. In: MediPIET Annual Scientific Conference – Applying Public Health Science to the Field; Abstract Book. 18-19 November 2015, Skopje			
	Erjona. Shakjiri, D. Kochinski, Sh.Memeti, B.Aleksoski, K.Stavridis, V.Mikic, G. Boshevska, E.Janceska, G. Kuzmanovska, V.Velikj Stefanovska. Measles Outbreak in Skopje, Republic of Macedonia, 2014. In: MediPIET Annual Scientific Conference – Applying Public Health Science to the Field; Abstract Book. 18-19 November 2015, Skopje	1	0,6 x 3	1,8
	Kristina.Stavridis, G. Kuzmanovska, V.Velikj Stefanovska, A. Arnikov, V.Mikic, G. Boshevska, E. Janceska, D. Osmani, Sh.Memeti, J. Angelova. Prevalence of Hepatitis C, HIV, Syphilis and Risk Behaviour among Prisoners in Skopje, Macedonia, 2014. In: MediPIET Annual Scientific Conference – Applying Public Health Science to the Field; Abstract Book. 18-19 November 2015, Skopje	1	0,6 x 3	1,8
	Vladimir Mikic, A. Arnikov, G. Kuzmanovska, G. Boshevska, E. Janceska, D. Osmani, Sh.Memeti, V.Velikj Stefanovska, Z. Jordanov. Increasing HIV Prevalence in MSM in Skopje, Macedonia, December 2013 – February 2014. In: MediPIET Annual Scientific Conference – Applying Public Health Science to the Field; Abstract Book. 18-19 November 2015, Skopje	1	0,6 x 3	1,8
	Biljana Kakaraskoska Boceska, B. Petrovska, D. Osmani, E. Shaquiri, Sh. Memeti. Blood Stream Infections at Newborns in the Intensive Care Units in the Republic of Macedonia, 2013-2014. In: MediPIET Annual Scientific Conference – Applying Public Health Science to the Field; Abstract Book. 18-19 November 2015, Skopje	1	0,6 x 3	1,8
	Branka Petrovska, Biljana Kakaraskoska Boceska, Dugagjin Osmani, Snezana Cvetkovic, Elizabeta Coneva, Tatjana Cuculovska, Shaban Memeti. Detection of Antibodies to Chlamydia Pneumoniae and Coxiella Burnetii. In: 9h Balkan Congress of Microbiology, Acta Microbiologica Hellenica, Vol. 60 (3); July – September 2015	1	0,6 x 3	1,8
	Biljana Kakaraskoska Boceska, D. Osmani, B. Petrovska, S. Cvetkovic, E. Coneva, T. Cuculovska, Sh. Memeti. Antibodies Sensitivity of Staphylococcus Epidermidis Isolates from Blood Cultures. In: 9h Balkan	1	0,6 x 3	1,8

	Congress of Microbiology, Acta Microbiologica Hellenica, Vol. 60 (3); July – September 2015			
	B. Kakaraskoska Boceska, D. Osmani, B. Petrovska, E. Coneva, S. Cvetkovic, T. Cuculovska, Sh. Memeti. Inducible Clindamycin Resistance in Staphylococcus Aureus Community Strains in Republic of Macedonia. In: 9h Balkan Congress of Microbiology, Acta Microbiologica Hellenica, Vol. 60 (3); July – September 2015	1	0,6 x 3	1,8
	Cuculovska T., K. Starkoska, Coneva E., Kakaraskoska Boceska B., Petrovska B., Memeti Sh., Osmani D., Cvetkovic S. Microbiological Efficacy of an Alcohol – Based Disinfectant. In: 9h Balkan Congress of Microbiology, Acta Microbiologica Hellenica, Vol. 60 (3); July – September 2015	1	0,6 x 3	1,8
	Branka Petrovska, Biljana Kakaraskoska Boceska, Dugagjin Osmani, Shaban Memeti. Detection of Antibodies to Legionella Pneumophila, Mycoplasma pneumoniae, Chlamydia Pneumoniae and Coxiella Burnetii. In: 7h Euroasia Congress of Infectious Diseases, 30 September – 3 October 2015, Georgia	1	0,6 x 3	1,8
	Biljana Kakaraskoska Boceska, Branka Petrovska, Dugagjin Osmani, Shaban Memeti. Antibiotic Sensitivity of the Commonly Isolated Microorganisms from Blood Samples at Premature Newborns in Republic of Macedonia. In: 7h Euroasia Congress of Infectious Diseases, 30 September – 3 October 2015, Georgia	1	0,6 x 3	1,8
	Biljana Kakaraskoska Boceska, Branka Petrovska, Dugagjin Osmani, Shaban Memeti. Systemic Infections Caused by Klepsiella pneumoniae at Preterm Newborns in Republic of Macedonia. In: 7h Euroasia Congress of Infectious Diseases, 30 September – 3 October 2015, Georgia	1	0,6 x 3	1,8
	B. Petrovska, B. Boceska, D. Osmani, S. Cvetkovikj, E. Coneva, Sh. Memeti. Presence of Acinetobacter Species in Intensive Care Unit Environment. In: 10th Balkan Congress of Microbiology, Sofia, 16-18 November, 2017	1	0,6 x 3	1,8
	Elena Kjosevska, Aziz Polozhani, Silvana Oncheva, Saban Memeti, Jovanka Kostovska, Sanja Sazdovska. Effects of the Screening Program for Early Detection of Cervical cancer (CC) in the Republic of Macedonia. In: International scientific Conference – Cervical Cancer, Prevention,	1	0,6 x 3	1,8

	Diagnosis and Treatment; Book of Abstract; Tirana, February 4, 2017			
	G. Bosevska, G. Kuzmanovska G., E. Jancheska, M. Kuzmanovska, Sh. Memeti, Xh. Jakupi, S. Bino, M. Kota, A. Dodovski, I. Demiri, I. Bushletic, L. Balazhi, D. Kocinski, K. Stavridis, A. Papa, V. Mikik. Re-emergence of Hantan Virus in Macedonia In: Abstract Book; VI Congress of Macedonian Microbiologists with international participation. FEMS-supported Symposium: Emerging Infections, 30.5 – 2.6.2018, Охрид, Македонија; Македонски медицински преглед – списание на македонско лекарско друштво, год. 71 (Suppl. 98), стр. 47	1	0,6 x 3	1,8
	B. Kakaraskoska Boceska, B. Petrovska Basovska, D. Osmani, Sh. Memeti, F. Tozija, Z. Cekovska, E. Stikova, M. Petrovska. Biosafety Equipment and Laboratory Aquired Infections in the Macedonian Public Health Microbiological Laboratories. In: Abstract Book; VI Congress of Macedonian Microbiologists with international participation. FEMS-supported Symposium: Emerging Infections, 30.5 – 2.6.2018, Охрид, Македонија; Македонски медицински преглед – списание на Македонско лекарско друштво, год. 71 (Suppl. 98), стр. 108	1	0,6 x 3	1,8
	E. Shaquiri, Sh. Memeti, N. Panovski, D. Osmani, A. Versporten, H. Goossens, G. Bosevska, V. Velikj Stefanovska, L. Balazhi, Z. Mustafa, M. Petrovska. Prophylactic Antimicrobial Prescribing in Adult Inpatients – Data from the Global Point Prevalence Survey od Antimicrobial Consumption and Resistance (Global – PPS 2015) in Skopje. In: Abstract Book; VI Congress of Macedonian Microbiologists with international participation. FEMS-supported Symposium: Emerging Infections, 30.05 – 02.06.2018, Охрид, Македонија; Македонски Медицински Преглед – списание на македонско лекарско друштво, год. 71 (Suppl. 98), стр. 222	1	0,6 x 3	1,8
	Biljana Kakaraskoska Boceska, Fimka Tozija, Elisaveta Stikova, Zaklina Cekovska, Shaban Memeti, Milena Petrovska. Conditions for Occupational Safety in Microbiological Laboratories in Macedonia. Book of Abstracts: The 6th Regional European Safe Community Conference	1	0,6 x 3	1,8

	Achieving Sustainable Development Goals – Towards Violence Free Community; 3-5th October 2018, Skopje, Republic of Macedonia; Archives of Public Health, Vol. 10 No. 3 (Supplement) 2018, p. 60			
	ВКУПНО:			253,54

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Број на активности	Поени од формулар	Поени
1.	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, технички извештаи, вешт наод и мислење, стручно мислење, проценка на капитал, систематизација, методологија		1	
	Комисија за лекови при Биро за лекови во Министерство за здравство (2008 г. – 2010 г.)	1	1 x 1	1
	Комисија во Фондот за здравствено осигурување за лекување на пациенти во странство (2010 г. – 2014 г.)	1	1 x 1	1
	Национална комисија за незаразни болести на Министерство за здравство (Министерство за здравство на Р. Македонија: 08-5154 од 4.7.2013 г.)	1	1 x 1	1
	Комитет за заштита на здравјето и животната средина на Владата на Република Македонија	1	1 x 1	1
	Комитет за техничка поддршка на националната фондација за трансплантација	1	1 x 1	1
	Претседател на Националниот комитет на Кодекс Алиментариус	1	1 x 1	1
2.	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството	1	1 x 2	2
3.	Член во комисија за изработка на закон		4	
	Учество во Работна група за подготовка на нацрт-текст на Закон за здравствена заштита (Министерство за здравство на Р Македонија: 07-5008/1 од 4.7.2018 г.)	1	1 x 4	4
3.	Член во комисија за изработка на измени и дополнувања на закон; изработка на подзаконски акт		2	
	Учество во комисија за усогласување на Меѓународните здравствени регулативи	1	1 x 2 = 2	2

	со законодавството на Република Македонија (Министерство за здравство на Р Македонија: 07-4022/1 од 11.5.2012 г.; 08-2054/1 од 15.3.2013 г.)			
4.	Автор на брошура за пациенти (одобрена од асоцијација), во областа на медицинските науки и здравството		1	
	Шабан Мемети, Златанка Димитровска, Весна Ефремова Стефановска, Игор Спироски, Владимир Кендровски. Исхрана и процес на зараснување на рани. Институт за јавно здравје на Република Македонија, Скопје, 2011 – 24; ISBN 978-608-4623-13-7	1	1 x 1	1
	Златанка Димитровска, Игор Спироски, Шабан Мемети, Владимир Кендровски. Прирачник за правилна исхрана на доенчиња и мали деца – Скопје: Институт за јавно здравје на Република Македонија, 2012.	1	1 x 1	1
	Ристовска Гордана, Мемети Шабан, Ѓорѓев Драган. Основни знаења за безбедност на храната - прирачник за операторите со храна. Скопје: Институт за јавно здравје на Република Македонија, 2014.	1	1 x 1	1
	Гордана Ристовска, Шабан Мемети, Михаил Данев. Основни знаења за безбедност на храна: прирачник за оператори со храна. Институт за јавно здравје на Република Македонија, Скопје, 2018 – 88; ISBN 978-608-235-056-1	1	1 x 1	1
	ВКУПНО:			18

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Ред. број	Назив на активност:	Број на активности	Поени од формулар	Поени
1.	Член на уредувачки одбор на научно/стручно списание		0,5	
	Архиви на јавно здравје	1	1 x 0,5	0,5
	Vox Medici	1	1 x 0,5	0,5
2.	Претседател на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир		2	

	First MediPIET Annual Scientific Conference; 18 – 19.11.2015	1	1 x 2	2
3.	Студиски престој во странство			
	до три месеци		0,5	
	Оддел за педијатриска хирургија при Протестантска болница, Оберхаузен, Германија (2009 г.)	1	1 x 0,5	0,5
	Детска урологија на Мансур-универзитетот во Египет (2006 г.)	1	1 x 0,5	0,5
	Клиника за детска хирургија во Приштина (април 2017 г.; октомври 2017 г.)	1	1 x 0,5	0,5
4.	Декан/директор		6	
	Вршител на должност директор на ЈЗУ Институт за јавно здравје – Скопје (ноември 2009 г. – тековно)	2	2 x 6	12
5.	Национален координатор за одредена стручна област		3	
	Одговорно лице за непосредна и континуирана комуникација, координација и организација на активностите на ЕЦПКБ на национално ниво (Министерство за здравство на Р Македонија: 07-1423/1; 12-8208/1 од 25.8.2011 г.)	1	1 x 3	3
	ВКУПНО:			19,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	66,48
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	253,54
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	18
ДРУГИ ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	19,5
Вкупно:	357,52

Членови на Рецензентската комисија

1. Проф. д-р Миле Петровски, с.р.
2. Доц. д-р Лазар Тодоровиќ, с.р.
3. Проф. д-р Игор Кафтанциев, с.р.

2. Д-р Марјан Камилоски

Биографски податоци

Д-р Марјан Камилоски е роден на 5.4.1962 година, во Скопје. Основно и средно образование завршил во Скопје со одличен успех. На Медицинскиот факултет во Скопје се запишал во учебната 1980/81 година, каде што дипломирал во 1988 година, со среден успех 8,0. Од 1990 год. е вработен на Клиниката за детска хирургија во Скопје. Специјалистичкиот испит по детска хирургија го положил во 1996 година. За помлад асистент по предметот Хирургија е избран 1997 година.

Педагошка активност

Д-р Марјан Камилоски, како помлад асистент, а потоа како асистент бил редовно и активно вклучен во изведувањето на практичниот дел на наставата по предметите Хируршка пропедевтика и Општа хирургија. При тоа, д-р Камилоски прикажуваше методичност и систематичност во совладувањето на поставените обврски.

Д-р Камилоски, воедно, активно е вклучен во изведувањето на практичната настава на студентите по медицина и специјализантите по хируршките дисциплини. Сметаме дека неговиот сериозен пристап кон материјалот по општа и детска хирургија претставува квалитет во изведувањето на теоретската и практичната настава.

Стручно-здравствена работа

Д-р Марјан Камилоски, преку секојдневната работа на Клиниката за детска хирургија, активно учествува во решавањето на стручните проблеми во областа на детската хирургија, како рутинските така и најсложените, особено од областа на абдоминалната хирургија и детската трауматологија.

Во својата професионална активност има повеќе студиски престои. Во 2004 година учествувал на 1. Национален конгрес на детски хирурзи во Пловдив, Бугарија. Во 2005 година, учесник е на два светски конгреса на детски хирурзи во Загреб, Хрватска и Гдањск, Полска. Во септември 2006 год., во Мишколц, Унгарија, учествувал на работилница од областа на детската хирургија, организирана од Европското здружение на детски хирурзи. Во 2010 година учествувал на Секција за детска хирургија, во Белград, Србија, на тема „Новости во детска хирургија“. Во 2012 година учествувал на секција на Вториот конгрес на детски хирурзи на Србија, во Нови Сад, Србија. Во 2015 година учествувал на Медицински конгрес за педијатриска ортопедија и трауматологија во Сандански, Бугарија. Во 2016 година, д-р Камилоски престојувал на Универзитетската хируршка клиника ЛКХ за детска хирургија во Грац, Австрија, на двонеделна едукација по детска трауматологија. Во 2017 година, учесник е на Европскиот АО траума мастер курс за фрактури во детска возраст на горен екстремитет во Љубљана, Словенија. Во 2018 година учествувал на Четвртиот конгрес на детски хирурзи во Белград, Србија каде што воедно учествува со усна презентација од областа на детската трауматологија.

Во 2014/2015, д-р Камилоски се запишал на III циклус-докторски студии на Медицинскиот факултет во Скопје. Во јули 2018 година, одобрена му е изработка на докторска дисертација со наслов: **Предности на минимално инвазивниот хируршки третман на фрактурите на capitulum radii со примена на есин методот.** Својата докторска дисертација д-р Камилоски ја одбранил на 16.10.2018 година.

На Клиниката за детска хирургија, д-р Камилоски од 2000 година се наоѓа на функцијата шеф на одделот-операциони сали.

Поседува сертификат за завршена обука во областа на здравствениот менаџмент од 2008 година.

Ја извршувал функцијата претседател на Управниот одбор на Клиниката за детска хирургија, од 2012 до 2018 година.

Од 2014 година е претседател на Комисијата за малигни болести на Клиниката за детска хирургија и Клиниката за детски болести.

Во 2014 година се стекнал со лиценца за вештачење од областа на детска хирургија.

Од 2015 година е член на Комисијата за државни испити при Лекарската комора на Република Македонија.

Член е на здруженијата на хирурзи и на детските хирурзи на Р Македонија.

Научна дејност

Д-р Марјан Камилоски е коавтор на монографски учебник од областа на детската хирургија: ХИРУРГИЈА НА ПОВРЕДЕН ДЕТСКИ ЛАКТ од доц. Лазар М. Тодоровиќ, и тоа на поглавје 5 со наслов „Радиолошка евалуација на повреди на лакт” и поглавје 14 со наслов „Скршеници на проксимален радиус”

Исто така, во областа на научноистражувачката работа, тој е автор и коавтор на повеќе од 50 трудови. Дел од нив се објавени во целост во повеќе списанија, а другите се презентирани на домашни и меѓународни конгреси и стручни состаноци. Трудовите се од областа на детската хирургија, а најголем дел се посветени на неонаталната хирургија и детската травматологија и имаат големи стручно-научни достигнувања.

ОБРАЗЕЦ 1 **ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,** **НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат: Д-р. Марјан Томо Камилоски

Институција: Медицински факултет, Скопје, Универзитет Св. Кирил и Методиј, Скопје, ЈЗУ
Универзитетска клиника за детска хирургија

Научна област: ДЕТСКА ХИРУРГИЈА, ХИРУРГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ

Ред. Број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува:8,0</p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува: __/ __</p> <p>Просечниот успех изнесува __/ __ за интегрираните студии.</p>	да
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: <u>КЛИНИЧКА МЕДИЦИНА</u>, поле <u>ХИРУРГИЈА</u>, подрачје: <u>ДЕТСКА ХИРУРГИЈА</u>.</p> <p>Тема на докторската дисертација:</p> <p>ПРЕДНОСТИ НА МИНИМАЛНО ИНВАЗИВНИОТ ХИРУРШКИ ТРЕТМАН НА ФРАКТУРИТЕ НА CARPULUM RADII СО ПРИМЕНА НА ЕСИН МЕТОДОТ.</p>	да
3	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	да
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank</p>	да

Ред. Број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>Труд бр. 1</p> <p>5. Назив на научното списание: Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences</p> <p>6. Назив на електронската база на списанија: https://doi.org/10.3889/oamjms.2018.073, eISSN:1857-9655, Clinical Science</p> <p>7. Наслов на трудот: "The Kapandji Technique of Closed Reduction Using Sommer-Pins in the Treatment of Completely Dislocated Fractures of the Distal Radius in Children", Marjan Kamiloski, Lazar Todorovic, Shaban Memeti, Lazo Jovceski, Slavica Shuperliska, Zlatko Aleksovski University Clinic of Paediatric Surgery, Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University of Skopje, Skopje, Republic of Macedonia</p> <p>8. Година на објава: February 11, 2018</p> <p>Труд бр. 2</p> <p>1. Назив на научното списание: SANAMED, 2016; 11(2):93-97</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: ISSN-1452-662X</p> <p>3. Наслов на трудот: Evaluation of two surgical treatment of primary vesicoureteral reflux among children: a 15 years experience Memeti Shaban^{1,2}, Petrovski Mile¹, Petrovski Pero¹, Simeonov Risto¹, Kamiloski Marjan¹, Todorovic Lazar¹, Ziberi Jetmir¹, Ristevski Toni¹, Lumani Njomza¹, Mihailova Mila¹, Ristovska Gordana² ¹University Clinic for Pediatric Surgery, Faculty of Medicine-Skopje, Ss. Cyril and Methodius University-Skopje, Republic of Macedonia ²Institute of public health of Republic of Macedonia, Skopje, Republic of Macedonia</p> <p>4. Година на објава: 2016</p>	<p>да</p>

Ред. Број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>Труд бр. 1</p> <p>1. Назив на научното списание: Physioacta, Journal of Macedonian Association of Physiologists and Anthripologists</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји):</p> <p>25 члена, Македонија 9 члена, Словенија 1 член, Србија 3 члена, Црна Гора 1 член, Босна Херцеговина 1 член, Српска Република 2 члена. Романија 2 члена, Германија 1 член, Бугарија 1 член, Албанија 1 член, Беларусија 1 член, САД 1 член, Турција 1 член</p> <p>3. Наслов на трудот: "Minimal invasive surgical treatment of radial head and neck fractures in children with ESIO(Elastic Stable Intramedullary Osteosynthesis) our early results"</p> <p>Kamiloski M., Todorovic L, Simeonov R., Kamiloski V., Kasapinova K, Shuperliska S.</p> <p>¹University Clinic for Pediatric Surgery, Skopje, Macedonia</p> <p>²University Clinic for Surgical Diserases, St. Naum of Ohrid, Skopje, Macedonia</p> <p>4. Година на објава: Vol 11, No. 3, 2017</p> <p>Труд. бр. 2</p> <p>1. Назив на научното списание: Acta orthopedica et traumatologica Macedonica, Macedonian Association of Orthopedics and Traumatology</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји):</p> <p>19 члена, Македонија 9 члена, Турција 2 члена, Словенија 2 члена, Србија 1 член, Хрватска 2 члена, Бугарија 1 член, САД 1 член, Косово 1 член</p>	да

Ред. Број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>3. Наслов на трудот: "The percutaneous intramedullary fixation as a method of choice in the treatment of instable fractures of the forearm in the pediatric population"</p> <p>Kamiloski M., Todorovic L, Petrovski M., Simeonov R., Memeti S.</p> <p>University Clinic for Pediatric Surgery, Skopje, Macedonia</p> <p>4. Година на објава: No. 5, December 2014, Skopje</p>	
4	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <p>6. Странски јазик: Англиски</p> <p>7. Назив на документот: Уверение за положен англиски јазик на ниво Б2 според Европската рамка на Советот на Европа (CEFR) _____</p> <p>8. Издавач на документот: Филолошки факултет Блаже Конески, Универзитет Св. Кирил и Методиј, Скопје, Р. Македонија</p> <p>9. Датум на издавање на документот: Бр. 03-195-2, 25.01.2019 година</p>	да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

Членови на Рецензентската комисија

1. Проф. д-р Миле Петровски, с.р.
2. Доц. д-р Лазар Тодоровиќ, с.р.
3. Проф. д-р Игор Кафтанциев, с.р.

ОБРАЗЕЦ**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат: Д-р Марјан Томо Камилоски

Институција: Медицински факултет, Скопје, УКИМ, Скопје, ЈЗУ
Универзитетска клиника за детска хирургија, Скопје

Научна област: ДЕТСКА ХИРУРГИЈА, ХИРУРГИЈА

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред.бр	Назив на активноста:	Поени
1.	Одржување на вежби (клинички) како асистент	
1.1.	Асистент по предметот хирургија медицинари 90 часа годишно, 8 години $720 \text{ часа} \times 0.03 = 21.6$	21.6
1.2	Асистент по предметот хируршка пропедевтика за медицинари 30 часа годишно, 8 години $240 \text{ часа} \times 0,03 = 7,2$	7,2
	ВКУПНО	28.8

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред.бр	Назив на активноста:	Број на активност и	Поен и од формулар	Поени
2.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема	1	5	

	импакт- фактор за годината за која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија(5 бода)			
2.1	<p>”The Kapandji Technique of Closed Reduction Using Sommer-Pins in the Treatment of Completely Dislocated Fractures of the Distal Radius in Children”</p> <p>Marjan Kamiloski, Lazar Todorovic, Shaban Memeti, Lazo Jovceski, Slavica Shuperliska, Zlatko Aleksovski. University Clinic of Paediatric Surgery, Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius</p> <p>Open Accesss Macedonian Journal of Medical Sciences, February11, 2018</p>	60%	5x0.6	3
2.2	<p>”Evaluation of two surgical treatment of primary vesicoureteral reflux among children:a 15 years experience”</p> <p>Memeti Shaban^{1,2}, Petrovski Mile¹, Petrovski Pero¹, Simeonov Risto¹, Kamiloski Marjan¹, Todorovic Lazar¹, Ziberi Jetmir¹, Ristevski Toni¹, Lumani Njomza¹, Mihailova Mila¹, Ristovska Gordana²</p> <p>¹University Clinic for Pediatric Surgery, Faculty of Medicine-Skopje, Ss. Cyril and Methodius University-Skopje, Republic of Macedonia</p> <p>²Institute of public health of Republic of Macedonia, Skopje, Republic of Macedonia</p> <p>SANAMED, 2016; 11(2):93-97, ISSN-1452-662X</p>	60%	5x0.6	3
2.3	<p>Лапароскопска трансперитонеална техника за третман на варикоцела кај деца“</p> <p>Л.Тодоровиќ, Р.Симеонов, М.Петровски, А.Димов, М.Камиловски, В.Цветановска, Б.Петровска – Medicus 2012 vol.XVII:208-211</p>	60%	5x0.6	3

2.4	<p>Minimally invasive treatment of 56 consecutive supracondylar fractures of the humerus in children“</p> <p>L.Todorovic, M.Petrovski, M.Kamiloski, V.Cvetanovska – MANU, 2013</p>	60%	5x0.6	3
3.	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку 3 земји (5 бода)</p>	1	5	
3.1	<p>Minimal invasive surgical treatment of radial head and neck fractures in children with ESIO(Elastic Stable Intramedullary Osteosynthesis) our early results</p> <p>Kamiloski¹ M., Todorovic¹ L, Simeonov¹ R.,Kamiloski² V., Kasapinova² K, Shuperliska¹ S.</p> <p>¹University Clinic for Pediatric Surgery, Skopje, Macedonia</p> <p>²University Clinic for Surgical Diseases, St. Naum of Ohrid, Skopje, Macedonia</p> <p>Physioacta, Journal of Macedonian Association of Physiologists and Anthriologists, Vol 11, No. 3, 2017</p>	60%	5x0.6	3
3.2	<p>The percutaneous intramedullary fixation as a method of choice in the treatment of instable fractures of the forearm in the pediatric polulation</p> <p>Kamiloski M., Todorovic L, Petrovski M., Simeonov R., Memeti S.</p> <p>University Clinic for Pediatric Surgery, Skopje, Macedonia</p> <p>Acta orthopedica et traumatologica Macedonica, No. 5, December 2014, Skopje</p>	60%	5x0.6	3

3.3	<p>„Дислоцирани екстензиони супракондиларни фрактури на хумерус во детска возраст“</p> <p>Л.Тодоровиќ. М. Петровски, П.Петровски, М.Камилоски, Р.Симеонов</p> <p>Acta Orthopaedica et Traumatologica Macedonica, 2009</p>	60%	5x0.6	3
3.4	<p>„Третман на фрактури на тибија кај деца со флексибилни ендерови клинови“</p> <p>Л.Тодоровиќ, П.Петровски, М.Петровски, А.Димов, М.Камилоски, Р.Симеонов Acta morphol, 2011 vol.VIII:71-75</p>	60%	5x0.6	3
3.5	<p>„Cloacal Exstrophy – A case report“</p> <p>L.Todorovic, M.Petrovski, M.Kamiloski, V.Cvetanovska, B.Petrovska</p> <p>Acta morphol, 2011 vol.VIII:78-83</p>	60%	5x0.6	3
3.6	<p>„Impact of the type of surgical tretament of supracondylar fracture on the length of surgical intervention in children“,</p> <p>L.Todorovic, M.Petrovski, M.Kamiloski, R.Simeonov, V.Cvetanovska</p> <p>Acta morphol, 2011 vol.X:47-51</p>	60%	5x0.6	3
3.7	<p>„The impact of the type of operative treatment of the supracondylar fracture upon the length of the hospitalization and the use of antibiotics in children“</p> <p>L.Todorovic, P.Petrovski, M.Petrovski, M.Kamiloski, R.Simeonov, J.Andonovska, V.Cvetanovska</p> <p>Physioacta vol.7-No 3, 2013</p>	60%	5x0.6	3
4.	<p>Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на</p>	1	5	

	програмскиот или научниот комитет се од најмалку 3 земји (5 бода)			
4.1	<p>“Elastic stable intramedullary osteosynthesis of femoral shaft fractures In older children result of 118 treated patients”</p> <p>P.Petrovski M.Petrovski, A.Dimov, M.Kamiloski, L.Todorovic</p> <p>4th European Congress of Pediatric Surgery, Budapest Hungary, 2001</p>	60%	5x0.6	3
4.2	<p>“Indication for conservative treatment in blunt abdominal trauma in children, ten year experience”</p> <p>P.Petrovski, M.Petrovski, A.Dimov, M.Kamiloski, L.Todorovic - 4th European Congress of Pediatric Surgery, Budapest Hungary, 2001</p>	60%	5x0.5	3
4.3	<p>“Treatment of capitulum radii fractures in children”</p> <p>L.Todorovic,P.Petrovski, A.Dimov, M.Petrovski, M.Kamiloski</p> <p>World Congress of Pediatric Surgery, Zagreb Croatia, 2004</p>	60%	5x0.6	3
4.4	<p>“Laparoscopic treatment of varicocele in children, our initial experience”,</p> <p>L.Todorovic,P.Petrovski,A.Dimov,M.Petrovski, M.Kamiloski</p> <p>II nd National Congress of Pediatric Surgery with international participation, Bulgaria,2008</p>	60%	5x0.6	3
4.5	<p>Elastic stable intramedullary nailing versus conservative treatment in tibial shaft fractures in children</p> <p>Todorovic L., P. Petrovski, M. Petrovski., A. Dimov, Kamiloski M., Simeonov R., V. Cadikovski</p>	60%	5x0.6	3

	University clinic of pediatric surgery Skopje, R. Macedonia Prvi kongres decjih hirurga Srbije, 2010 Beograd			
4.6	Initial experience with minimal invasive abdominal and urologic pediatric surgery M. Petrovski, R. Simeonov, P. Petrovski., A. Dimov, Kamiloski M., L. Todorovic, V. Cadikovski University clinic of pediatric surgery Skopje, R. Macedonia Prvi kongres decjih hirurga Srbije, 2010 Beograd	60%	5x0.6	3
4.7	„Минимален инвазивен третман кај 56 последователни супракондиларни фрактури на хумерус“, Л.Тодоровиќ,П.Петровски, М.Петровски, А.Димов, М.Камиловски Други конгрес дечје хирургије, Нови Сад, 2012	60%	5x0.6	3
4.8	Minimally invasive treatment of proximal radius fractures in children Todorovic L., Kamiloski M., Petrovski M., Petrovski P., Simeonov R., Memeti Sh., Shuperliska S., Ljumanic n. University Clinic of Pediatric surgery, Medical faculty, Skopje, R. Macedonia IV национален конгрес по детска хирургија, Пловдив 2016	60%	5x0.6	3
4.9	Minimalno invazivni hirurski tretman fraktura glave I vrata radiusa ESIN metodom u decijem uzrastu Kamiloski M., Todorovic L., Simeonov R., Petrovski P., Shuperliska S., Aleksovski Z.	60%	5x0.6	3

	Univerzitetska klinika za decju hirurgiju, Medicinski fakultet-Skopje Peti kongres srpske traumatoloske asosijacije sa Megunarodnim ucescem STA 2017			
4.10	Treatment of displaced distal radial fractures with Kapandji technique in pediatric age Todorovic L., Kamiloski M., Petrovski P., Simeonov R., Memeti Sh. Racaj A., Aleksovski Z. University clinic of pediatric surgery Skopje, R. Macedonia 1 st Slovenian congress of pediatric surgery, November 2017	60%	5x0.6	3
4.11	Treatment of anterolateral radial head dislocation associated with Monteggia fracture Kamiloski M., Todorovic L., Simeonov R., Jovcheski L., Shuperliska S., Cokleska N., 4 th Congress of Pediatric surgeons of Serbia, April 2018	60%	5x0.6	3
5	Труд со оригинални научни /стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен стручен собир каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се најмалку од три земји(3 бода)	1	3	
5.1	„Конзервативен третман на изолирани травматски руптури на лиен во детска возраст“, М.Петровски, П.Петровски, А.Димов, М.Камиловски, Л.Тодоровиќ Прв конгрес на хирурзи на Р Македонија, 1995	60%	3x0.6	1.8
5.2	„Третман на скршеници на дијафизата на фемурот кај школски деца со ЕСИО“ П.Петровски, М.Петровски, А.Димов, М.Камиловски, Л.Тодоровиќ	60%	3x0.6	1.8

	Прв конгрес на хирурзите на Р.Македонија, 1995			
5.3	„Третман на скршеници на дијафизата на фемурот кај предшколски деца со методата pin in plaster“, П.Петровски, М.Петровски, А.Димов, М.Камиловски Л.Тодоровиќ Прв конгрес на хирурзи на Р.Македонија, 1995	60%	3x0.6	1.8
5.4	„Лекување на скршеници на подколеницата во детска возраст со Ендерови клинови“ А.Димов,М.Петровски,П.Петровски, М.Камиловски, Л.Тодоровиќ Прв конгрес на хирурзи на РМакедонија, 1995.	60%	3x0.6	1.8
5.5	„Оперативно лекување на фрактурите на радијалниот кондил на хумерус во детска возраст“, П.Петровски, М.Петровски, А.Димов, М.Камиловски, Л.Тодоровиќ - Прв конгрес на хирурзи на РМакедонија, 1995	60%	3x0.6	1.8
5.6	„Фрактура на интракондиларна еминенција на тибија кај деца“ А.Димов,М.Петровски, П.Петровски, М.Камиловски, Л.Тодоровиќ Прв конгрес на хирурзи на РМакедонија, 1995	60%	3x0.6	1.8
5.7	Третман на сепса кај хируршки болни новородени деца Петровски П., Димов А., Петровски М., Мишоска Л., Камиловски М. Клиника за детска хирургија, Медицински факултет, Скопје	60%	3x0.6	1.8

	I конгрес на анестезиолозите на Македонија со Меѓународно учество, Охрид, 1995			
5.8	„Корелација на Рејсовата модификација на Евансовата формула со Карвајаловиот пристап во третманот на хиповолемичен шок кај изгорени деца“ А.Димов, М.Петровски, П.Перовски, Л.Мишовска, М.Камилоски, Л.Тодоровиќ Прв конгрес на анестезиолози на РМакедонија, 1995	60%	3x0.6	1.8
5.9	„Потребите од давање на крв во оперативното лекување на изолирани фрактури на фемурот кај деца на школска возраст” А.Димов, М.Петровски, П.Перовски, Л.Мишовска, М.Камилоски, Л.Тодоровиќ - Прв конгрес на анестезиолози на РМакедонија, 1995	60%	3x 0.6	1.8
5.10	„Скелетна траума водетска возраст лекува на на Клиниката задетска хирургија во период од 1991-1995 год.“ А.Димов, М.Петровски, П.Петровски, М.Камилоски, Л.Тодоровиќ Прв конгрес на МАДОТ, 1997	60%	3x0.6	1.8
5.11	„Лекување на скршениците на Капитулум радији во детска возраст“ М.Петровски, А.Димов, М.Камилоски, П.Петровски, Л.Тодоровиќ Прв конгрес на МАДОТ, 1997	60%	3x0.6	1.8
5.12	„Еластична стабилна интрамуларна остеосинтеза-метода на избор за лекување на скршеници на дијафизата на фемур кај школски деца“, Л.Тодоровиќ, П.Перовски, М.Петровски, А.Димов, М.Камилоски	60%	3x0.6	1.8

	Прв конгрес на МАДОТ, 1997			
5.13	„Скршеница на интеркондиларната еминенција на тибија кај деца операција ДА или Не“, А.Димов, М.Петровски, П.Петровски, М.Камиловски, Л.Тодоровиќ Прв конгрес на МАДОТ, 1997	60%	3x0.6	1.8
5.14	„Скршеница на интеркондиларната еминенција на тибија кај деца операција ДА или Не“, А.Димов, М.Петровски, П.Петровски, М.Камиловски, Л.Тодоровиќ Прв конгрес на МАДОТ, 1997	60%	3x0.6	1.8
5.15	Рана дијагноза- услов за успешно лекување на езофагијални атрезии“, П.Петровски, М.Петровски, А.Димов, М.Камиловски, Л.Тодоровиќ, С.Петровска - Втор конгрес на педијатри на Македонија, 1998	60%	3x0.6	1.8
5.16	„Прогностички фактори во третманот на езофагеалните атрезии Камиловски М., Петровски М., Петровски П, А.Димов, Тодоровиќ Л., Симеонов Р. Р.Симеонов Втор конгрес на хирурзи на Македонија, 2000	60%	3x0.6	1.8
5.17	Минимално инвазивни хируршки третман на фрактури на глава и врат на радиус со ЕСИН метода во детска возраст Тодоровиќ Л., Камилоски М., Чадиковски В., Шуперлиска С., Рацај А., Алексовски З., Љумани Њ Универзитетска клиника за детска хирургија, Медицински факултет , Скопје	60%	3x0.6	1.8

	XXII Takim profesional mjekesor, Stuge, 2017			
5.18	„Дилеми во третманот на трауматски супракондиларни фрактури кај деца“, Л.Тодоровиќ, П.Петровски, М.Петровски, М.Камиловски, Р.Симеонов, В.Чадиковски Трет конгрес на физијатри на Р.Македонија со меѓународно учество, Охрид, 2014	60%	3x0.6	1.8
5.19	Третман на супракондиларните фрактури на хумерус во детска возраст Тодоровиќ Л., Петровски П., Камиловски М., Симеонов Р., Мемети Ш., Зибири Ј., Љумани Њ., Петровски М. Клиника за Детска хирургија, Скопје ТАКИМ PROFESIONAL МЈЕКЕСОР, Struga 2015	60%	3x0.6	1.8
5.20	Минимално инвазивен хируршки пристап во третман на фрактури на долги коски кај деца Л. Тодоровиќ, М. Камиловски, Р. Симеонов, Л. Јовчески, С. Шуперлиска, Н. Цоклеска, А. Рацај, З. Алексовски 4-ти конгрес на МАДОТ, Охрид Април 2018	60%	3x0.6	1.8
5.21	Treatment of unstable forearm fractures with elastic intramedullary osteosynthesis in children Todorovic L., Kamiloski M., Memeti Sh., Sokolova R., Lumani Nj., Racaj A. University clinic of pediatric surgery, Skopje, R. Macedonia XXIII Takim Profesional mjekesor, Stuga 2018	60%	3x0.6	1.8
5.22	Minimally invasive surgical treatment of fractures of the neck and head of the radius with ESIN method	60%	3x0.6	1.8

	<p>Marjan Kamiloski, Lazar Todorovic, Simon Trpeski, Jetmir Ziberi, Lazo Jovceski, Slavica Shuperliska, Anila Racaj, Zlatko Aleksovski</p> <p>University clinic of pediatric surgery, Skopje</p> <p>University clinic of traumatology, Skopje, R. Macedonia</p> <p>2 nd Annual Albanian congress of trauma and emergency surgery November 2018</p>			
5.23	<p>Treatment of choice-ESIN of tibial fractures gained during sport injuries</p> <p>Todorovic Lazar, Simeonov Risto, Kamiloski Marjan, Kalac Ruzdija, Seryozda Gontarev, Shuperliska Slavica, Cokleska Natalija, Cilevska Sandra</p> <p>University clinic of pediatric surgery Skopje, R. Macedonia</p> <p>3 rd International scientific conference, Skopje, 2018</p>	60%	3x0.6	1.8
6.	<p>Апстрактни објавени во зборник на конференција</p> <p>национална (0,5 бода)</p>	1	0.5	
6.1	<p>Инвагинација – најчест хируршки проблем во раната детска возраст“</p> <p>Л.Мишовска, М.Камиловски, Л.Тодоровиќ, Д.Николовски, В.Чадиковски</p> <p>Втор конгрес на педијатри на Македонија, 1998</p>	60%	0.5x0.6	0.3
6.2	<p>Оптимално време во третирањето на chleioognatorpalatoschysis Русо Б., Камилоски М., Николовски Д. Втор конгрес на педијатри на Македонија, 1998</p>	60%	0.5x0.6	0.3
6.3	<p>Multidisciplinary surgical approach in extensive trauma injury of upper extremity- case report</p>	60%	0.5x0.6	0.3

	Lazar Todorovic, Ilir Hasani, Anila Racaj, Marjan Kamiloski, Slavica Shuperliska, Anila Racaj, Zlatko Aleksovski University clinic of pediatric surgery, Skopje University clinic of traumatology, Skopje, R. Macedonia 2 nd Annual Albanian congress of trauma and emergency surgery, November 2018			
7	Апстракти објавени во зборник на конференција – меѓународна (1 бод)	1	1	
7.1.	Vascular malformation of the ileum in a child with hematochezia- a case report Petrovski P., Naunova V., Todorovic L., Kamiloski M., Simeonov R., Petrovski M., University Clinic of Pediatric surgery, Medical faculty, Skopje, R. Macedonia IV-ti Nacionalen kongres po detska hirurgia, Plovdiv 2016	60%	1x0.6	0.6
7.2	Severe upper extremity injury of nine year old child-a case report Todorovic Lazar ¹ , Gramatnikovski N ¹ , Kamiloski M ¹ , Simeonov R ¹ , Shuperliska S ¹ , Cokleska N. ¹ , Racaj A ¹ , Aleksovski Z ¹ . ¹ University Clinic of Pediatric surgery, Skopje, R. Macedonia ² University Clinic of Thoracic and Vascular surgery, Skopje, R. Macedonia 4 th Congress of Pediatric surgeons of Serbia, April 2018	60%	1x0.6	0.6
8.	Трудови со оригинални резултати, објавени во стручно научно-популарно списание (2 бода)	1	2	
8.1	Солитарна циста на бубрег Кирков Љ., Мишоска Л., Петровски М., Камилоски М., Тодоровиќ Л. Клиника за детска хирургија, Медицински факултет, Скопје	60%	2x0.6	1.2

	Македонски медицински преглед, Зборник, Струга, 1994			
8.2	Хематоген остеомиелит-правовремена дијагностика и лекување Петровски М., Петровски П. Мишоска Л., Димов А., Камилоски М., Клиника за детска хирургија, Медицински факултет, Скопје Македонски медицински преглед, Зборник, Струга 1994	60%	2x0.6	1.2
8.3	Хијатални езофагеални хернии во детска возраст-хируршко лекување Петровски П., Димов А., Петровски М., Кирков Љ., Камилоски М., Тодоровиќ Л. Клиника за детска хирургија, Медицински факултет, Скопје Македонски медицински преглед, Зборник, Струга 1994	60%	2x0.6	1.2
8.4	Циста на ductus choledochus-причина за интермитентна жолтица Димов А., Петровски П., Петровски М., Камилоски М., Нешковски М. Клиника за детска хирургија, Медицински факултет, Скопје Македонски медицински преглед, Зборник, Струга 1994	60%	2x0.6	1.2
8.5	„Неонатална форма на М.HIRSCHSPRUNG“ П.Петровски М.Петровски, А.Димов, М.Камилоски, Л.Тодоровиќ Каталог и зборник на научни трудови-медицина, 2007	60%	2x0.6	1.2
8.6	Оперативен третман на дислоцирани екстензиони супракондиларни фрактури на хумерус во детска возраст	60%	2x0.6	1.2

	Л.Тодоровиќ.П.Петровски, М.Перовски, М. Камировски, И.Хасани–, Д. Дончовска Каталог и зборник на научни трудови- медицина, 2007			
8.7	Лапароскопија во Детска возраст Ристо Симеонов, Миле Петровски, Александра Симеонова, Марјан Камировски Универзитетски клинички центар-Скопје Каталог и зборник на трудови научни - медицина,2007	60%	2x0.6	1.2
8.8	Percutaneous internal inguinal ring suturing in female children-initial experience Simeonov R., Petrovski M., Kamiloski M., Todorovic L., Memeti Sh., Cvetanovska V., Shuperliska S., Taleva B., Risteski T. University Clinic of Pediatric Surgery, Skopje, Republic of Macedonia International symposium for pediatric surgery, September 2015, Berovo Makedonski medicinski pregled	60%	2x0.6	1.2
	ВКУПНО			119.1

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Број на активности	Поени од формулар	Поени
1.	Воведување на нова клиничка-хирушка метода во областа на медицинските науки и здравството:	1	4	4

	- Минимално-инвазивен хируршки третман на фрактурите на капитулум радији во детска возраст- со ЕСИН-методот			
2.	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството	1	2	2
3.	Книга од стручна област – коавтор „Хирургија на повреден детски лакт” ISBN 978-608-65427-5-7			7
	ВКУПНО			13

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	28.8
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	119.1
СТРУЧНО-ПРИИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	13
Вкупно:	160.9

Членови на Рецензентската комисија

1. Проф. д-р Миле Петровски, с.р.
2. Проф. д-р Игор Кафтанциев, с.р.
3. Доц. д-р Лазар Тодоровиќ, с.р.

3. Ас. д-р Тони Ристески

Биографски податоци и образование

Д-р Тони Ристески е роден на 29.3.1982 во Охрид, Р. Македонија. Основно и средно образование завршил во Охрид со континуиран одличен успех за што добил признание како првенец на генерацијата. На Медицинскиот факултет во Скопје се запишува во 2001 година, а истиот го завршил во 2007 година. Во февруари 2008 година положил Државен испит на Медицинскиот факултет во Скопје и се здобива со назив Доктор на медицина. Во мај 2008 година му е одобрена приватна специјализација по Општа хирургија. Од 2009 година до 2011 година бил вработен на ЈЗУ Универзитетска клиника за торакална и васкуларна хирургија во Скопје, а од 2011 година е редовно вработен на Универзитетската клиника за детска хирургија при Медицинскиот Факултет во Скопје. Во 2011 година со решение од деканатот на Медицински Факултет Скопје му е трансферирана специјализација од Општа хирургија во специјализација по Детска хирургија.

Во 2013 година е избран за соработник по предметот хирургија при Медицински факултет во Скопје. Во 2014 година положил специјалистички испит и се здобива со назив Специјалист по детска хирургија, а во 2015 година, избран е за асистент докторанд по предметот хирургија при Медицинскиот факултет во Скопје.

Докторски студии од областа на медицинските науки на Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје запишал во 2012 година, а на 15.05.2018 година успешно ја одбрал докторската дисертација со наслов "Лапароскопски асистирани техника на перкутано затворање на внатрешниот ингвинален прстен наспроти отворена конвенционална техника за третман на индиректни ингвинални хернии кај деца" и се стекнал со диплома за доктор на медицински науки, клиничка медицина со просечна оцена 9,71 со 180 ЕКТС кредити.

Кандидатот активно се служи со англиски јазик, за што има сертификат за познавање на англиски јазик на ниво Б2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR), издаден од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Оценка од евалуација

Кандидатот ас. д-р Тони Ристески доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Медицинскиот факултет.

Наставно-образовна дејност

За соработник на Катедрата за хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје е избран во 2013 година, од кога активно е вклучен во практичната едукација на студентите по медицина. За асистент докторанд е избран на 2015 година.

Како соработник по хирургија, а потоа како асистент докторанд беше редовно и активно вклучен во изведувањето на практичниот дел на наставата по предметите хируршка пропедевтика и општа хирургија, а потоа и здравствена клиничка практика. При тоа прикажуваше методичност и систематичност во совладувањето на поставените обврски како асистент на Медицинскиот факултет во Скопје, во изведување на практичната настава на студентите на медицина и специјализантите по хируршките дисциплини.

Научноистражувачка дејност

Ас. д-р Тони Ристески има објавено вкупно 29 научни трудови од областа на детската хирургија, објавени во домашни и во странски списанија, од кои 1 научен труд во научно списание со фактор на влијание.

Има публикувано две книги и тоа:

1., „Ингвинални хернии во детската возраст“ Д-р Тони Ристески

CIP: Каталогизација во публикација Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“, Скопје 616.383.9-007.43-053.2 РИСТЕСКИ, Тони Ингвинални хернии во детската возраст / Тони Ристески. - Скопје : Т. Ристески, 2018. - 52 стр. : илустр. ; 20 см Библиографија: стр. 43-49. - Содржи и: Листа на слики ISBN 978-608-245-343-9 а) Ингвинални хернии – деца COBISS.MK-ID 108952842

2. „Minimally invasive treatment for pediatric inguinal hernia ”-

Toni Risteski LAP, LAMBERT Academic publishing, Riga Latvia 2018y. ISBN: 978-613-9-96479-6.

Д-р Тони Ристески е Национален координатор и учесник во два меѓународни научноистражувачки проекти: Национален координатор за Студија, Country Lead for Republic of Macedonia, for the first large-scale, geographically comprehensive prospective cohort study on the management and outcomes of congenital anomalies in

low-, middle-, and high-income countries across the globe. Management and Outcomes of Congenital Anomalies in Low, Middle And High Income Countries: A Multi-centre, International, Prospective Cohort Study. Principal Investigator, Miss Naomi Wright MBChB (Hons) BSc (Hons) MRCS DCH MSc, Paediatric surgery Registrar and PhD Fellow, King's Centre for Global Health and Health Partnerships King's College London, UK. Исто така е Национален координатор за Студија под покровителство на EUPSA (European pediatric surgeons association), GYPSE (Group of Young Paediatric Surgeons of Europe) STUDY PROPOSAL -Surgical training in minimally invasive techniques among young European pediatric surgeons, Principal Investigators Moritz Merkel, Luca Pio. The purpose of this study is to perform a survey and collect data on MIS training among young pediatric surgeons working in Europe. Декември 2018 година - април 2019 година.

Учесник и дел од тимот е на првата самостојно реализирана трансплантација на бубрег во Р.Македонија. Учесник е во тимот на првата трансплантација на црн дроб во Р.Македонија изведени на Клиниката за детска хирургија во Скопје.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Ас. д-р Тони Ристески, како специјалист по детска хирургија, активно учествува во работата и во стручните проблеми во ЈЗУ Универзитетска клиника за детска хирургија во Скопје. Самостојно го врши најголемиот дел од оперативните интервенции од областа, како рутинските така и најсложените, особено од областа на детската торакална и абдоминална хирургија. Прв пат ја воведува во државата и во институцијата методата на лапароскопски асистирани техника на перкутано затворање на внатрешниот ингвинален прстен за третман на индиректни ингвинални хернии кај деца

Имал повеќемесечни стручни престои во повеќе хируршки центри во Европа. Во 2014 година бил на тромесечен престој во Ватикан, Италија во Папската Болница Бамбино Гесу, под менторство на проф. д-р Пиетро Баголан. Во 2015 година бил на двонеделен курс за минимално инвазивна хирургија во специјалната детска болница во Грац. Во 2016 година бил на едномесечен престој во Тел Авив, Израел во болниците во Сорока и Бершеба, каде ги усовршил техниките на минимално инвазивна детска торакална и абдоминална хирургија.

Ас. д-р Тони Ристески учествувал на повеќе работилници во земјава и во странство, од кои најзначајни се конференции и конгреси организирани од страна на Европската асоцијација на детски хирурзи, и тоа во Словенија, Кипар, Палма Де Мајорка, Париз и други.

Исто така Ас.Д-р Тони Ристески е член е во повеќе професионални здруженија и асоцијации, како на пример: Лекарска комора на Македонија, член на здружението на хирурзи на Македонија, на македонска асоцијација на хирурзи на Р.Македонија, член на асоцијацијата на детски хирурзи на Р.Македонија и нејзин секретар, а членува во Европската асоцијацијата на детски хирурзи - European pediatric surgeons association (EUPSA), како и на Европското здружение на млади детски хирурзи на Европа, Group of Young Paediatric Surgeons of Europe(GYPSE).

Ас. д-р Тони Ристески бил именуван за член во повеќе комисии на ЈЗУ Универзитетска Клиника за детска хирургија и тоа: во комисија за спречување на интерхоспитални инфекции, потоа во комисијата за следење и унапредување на квалитетот на Клиниката за детска хирургија во Скопје, член е и на комисија за селекција на кандидати за упатување на специјализација, како и во Комисијата за воведување на процесот на акредитација на Клиниката.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Ас. д-р Тони Мирче Ристески

Институција:

ЈЗУ Универзитетска клиника за детска хирургија-Скопје

Научна област: *ХИРУРГИЈА, ДЕТСКА ХИРУРГИЈА*

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ/ НАУЧНО
ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОРАБОТНИК**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,2</p>	да
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: клиника медицина, поле: хирургија, подрачје: детска хирургија.</p>	да
3	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	да
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p><u>1.</u> Evaluation of two surgical treatments of primary vesoureteral reflux among children-A 15 years experience. Shaban Memeti, Petrovski Mile , Petrovski Pero , Risto Simeonov, Marjan Kamiloski, Todorovic Lazar , Jetmir Ziberi, Toni Risteski, Ljumani Njomza ,Mihajlova Mila , Ristovska Gordana</p> <p>Списание: Sanamed- medical journal of doctors Novi Pazar 2016. god. DOI: 10.5937/sanamed1602093M UDK: 616.61-007-089-053.2(497.7)"1999/2004"</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	2016; 11(2): 93–97 ID: 224533004 ISSN-1452-662X Original scientific article	
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Laparoscopic hernioplasty in the treatment of inguinal hernias in female children. Лапароскопска херниопластика во лекувањето на ингвинална хернија кај женски деца во детска возраст Risteski T., Simeonov R., Cvetanoska V., Petrovski M. Journal of Macedonian Assotiation of Physiologist and Antropologist Physioacta Vol.11-No1 2017 paper 101-8 UDK:616.383.9-007.43-089.844-055.25 Risteski T., Simeonov R., Cvetanoska V., Petrovski M. Journal of Macedonian Assotiation of Physiologist and Antropologist Physioacta Vol.11-No1 2017 paper 101-8 UDK:616.383.9-007.43-089.844-055.25</p> <p>2. Споредба на лапароскопска херниопластика со конвенционална техника кај женски деца со индиректна ингвинална хернија Comparison of laparoscopic hernia repair with conventional technique in female children with indirect inguinal hernia Тони Ристески, Ристо Симеонов, Шабан Мемети, Весна Наунова, Миле Петровски Архиви на јавното здравје- Vol.9 No.1 2017 стр.18-25</p> <p>3. CONGENITAL HYDRONEPHROSIS: DISEASE OR CONDITION? Petrovski M, Simeonov R, Todorovikj L, Chadikovski V, Memeti Sh, Petrovska B, Risteski T, Cvetanovska V. ПРИЛОЗИ, Одд. мед. науки, XXXV 2, 2014 МАНУ. DOI: 10.2478/прилози-2014-2016 CONTRIBUTIONS. Sec. Med. Sci., XXXV 2, 2014 MASA ISSN 1857 9345 UDC: 616.613 007.63 053.1 Prilozi Vol.12/2014; 35(2). DOI:10.2478/prilozi-2014-0016</p>	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>4. APPROACH TO ONE LUNG VENTILATION DURING SURGICAL REMOVAL OF ASPIRATED LIGHT BULB IN A CHILD Gjorchevska E, Gavrilovska-Brzanov A , Dimitrova M , Donev Lj , Simeonov R , Risteski T ISSN 2545-4366 UDC: 616.24-085.816.:616.23-003.6]:616.712-089.87 Macedonian Journal of Anaesthesia A Journal on Anaesthesiology, Resuscitation, Analgesia and Critical Care, Number 5.December 2018y</p>	
3.4	<p>Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наслов на книгата: "Minimally invasive treatment for pediatric inguinal hernia" 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД -Riga Latvia 3. Издавач, година и место на издавање/објавување: Lember Academic publishing, 2018y, Riga Latvia 	да
4	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот:Уверение за познавање на јазик 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески” - Скопје 4. Датум на издавање на документот: 21.1.2019 година 	да
5	<p>Има способност за изведување на високообразовна дејност</p> <p style="text-align: center;">да</p>	да

Членови на Рецензентската комисија

1. Проф. д-р Миле Петровски, с.р.
2. Доц. д-р Лазар Тодоровиќ, с.р.
3. Проф. д-р Игор Кафтанџиев, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2**ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО
ЗВАЊЕ****Кандидат:**

Ас. д-р Тони Мирче Ристески

Институција:

ЈЗУ Универзитетска Клиника за детска хирургија - Скопје

Наставно-научна област:

Хирургија, детска хирургија

Предмети:

Хирургија, Здравствена клиничка практика

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	<u>Одржување на вежби од прв циклус студии (Медицински факултет):</u>	21.48

	716x0,03	
2.	<u>Одржување на менторска настава за здравствено клиничка практика:</u> 588x0,06	35.28
	Вкупно	56.76

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	<p><u>Национален координатор на меѓународен научен проект:</u> 2x6=12</p> <p>1. <u>Национален координатор на Студија</u> со наслов Management and Outcomes of Congenital Anomalies in Low, Middle And High Income Countries: A Multi-centre, International, Prospective Cohort Study. Principal Investigator, Miss Naomi Wright MBChB(Hons) BSc(Hons) MRCS DCH MSc, pediatric surgery registrar and PhD Fellow, King's College London, UK. Октомври 2018-април 2019</p> <p>2. <u>Национален координатор на студија</u> под покровителство на EUPSA (European pediatric surgeons association), GYPSE (Group of Young Paediatric Surgeons of Europe) STUDY PROPOSAL -Surgical training in minimally invasive techniques among young European pediatric surgeons, Principal Investigators Moritz Markel, Luca Pio. The purpose of this study is to perform a survey and collect data on MIS training among young pediatric surgeons working in Europe. декември 2018 година.</p>	12
2.	<p><u>Учесник во меѓународен научен проект:</u> 2x5=10</p> <p>1. <u>Учесник во студија</u> со наслов Management and Outcomes of Congenital Anomalies in Low, Middle And High Income Countries: A Multi-centre, International, Prospective Cohort Study. Principal Investigator, Miss Naomi Wright MBChB(Hons) BSc(Hons) MRCS DCH MSc, pediatric surgery registrar and PhD Fellow, King's College London, UK. Октомври 2018-април 2019</p> <p>2. <u>Учесник во студија</u> под покровителство на EUPSA (European pediatric surgeons association), GYPSE (Group of Young Paediatric Surgeons of Europe) STUDY PROPOSAL –Surgical training in</p>	10

	<p>minimally invasive techniques among young European pediatric surgeons, Principal Investigators Moritz Markel, Luca Pio. The purpose of this study is to perform a survey and collect data on MIS training among young pediatric surgeons working in Europe. Декември 2018 година.</p>	
3.	<p><u>Монографија</u></p> <p>„Ингвинални хернии во детската возраст" Д-р Тони Ристески СР - Каталогизација во публикација Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје 616.383.9-007.43-053.2 РИСТЕСКИ, Тони Ингвинални хернии во детската возраст / Тони Ристески. - Скопје : Т. Ристески, 2018. - 52 стр. : илустр. ; 20 см Библиографија: стр. 43-49. ISBN 978-608-245-343-9 COBISS.MK-ID 108952842</p>	8
4.	<p><u>Монографија објавена во странство</u></p> <p>"Minimally invasive treatment for pediatric inguinal hernia "- Toni Risteski LAP, LAMBERT Academic publishing, Riga Latvia 2018y. ISBN: 978-613-9-96479-6.</p>	12
5.	<p><u>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има</u></p> <p><u>меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</u></p> <p><u>1. Evaluation of two surgical treatments of primary vesoureteral reflux among children-A 15 years experience.</u> Shaban Memeti, Petrovski Mile , Petrovski Pero , Risto Simeonov, Marjan Kamiloski, Todorovic Lazar , Jetmir Ziberi, Toni Risteski, Ljumani Njomza ,Mihajlova Mila , Ristovska Gordana</p> <p>Списание: Sanamed- medical journal of doctors Novi Pazar 2016. god. DOI: 10.5937/sanamed1602093M UDK: 616.61-007-089-053.2(497.7)"1999/2004" 2016; 11(2): 93-97 ID: 224533004 ISSN-1452-662X Original scientific article</p>	<p>5</p> <p>60%(5)</p> <p>3</p>

	<p>2. CONGENITAL HYDRONEPHROSIS: DISEASE OR CONDITION? Petrovski M, Simeonov R, Todorovikj L, Chadikovski V, Memeti Sh, Petrovska B, Risteski T, Cvetanovska V. ПРИЛОЗИ, Одд. мед. науки, XXXV 2, 2014 МАНУ. DOI: 10.2478/прилози-2014-2016 CONTRIBUTIONS. Sec. Med. Sci., XXXV 2, 2014 MASA ISSN 1857 9345 UDC: 616.613 007.63 053.1 <i>Prilozi Vol.12/2014; 35(2)</i>. DOI:10.2478/prilozi-2014-0016</p> <p>3. APPROACH TO ONE LUNG VENTILATION DURING SURGICAL REMOVAL OF ASPIRATED LIGHT BULB IN A CHILD Gjorchevska E, Gavrilovska-Brzanov A , Dimitrova M , Donev Lj , Simeonov R , Risteski T ISSN 2545-4366 UDC: 616.24-085.816.:616.23-003.6]:616.712-089.87 Macedonian Journal of Anaesthesia A Journal on Anaesthesiology, Resuscitation, Analgesia and Critical Care, Number 5, December 2018y</p>	<p>3</p> <p>3</p>
	<p>4. „Ендоскопски третман на везикоуретерален рефлукс во детска возраст” Миле Петровски, Ристо Симеонов, Лазар Тодоровиќ, Владимир Чадииковски, Шабан Мемети, Весна Цветановска, Тони Ристески, Бранка Петровска Универзитетска клиника за детска хирургија, Медицински факултет, Универзитет „Св.Кирил и Методиј” , Скопје. <i>Medicus Vol.XVII(1) 2012y.</i></p> <p>5. Incarcerated inguinal hernia in children Shaban Memeti, Risto Simeonov, Marjan Kamiloski, Jetmir Ziberi, Toni Risteski, Shenasi Jusufi <i>Medicus Vol.XVIII(1) 2013y</i></p> <p>6. Влијанието на раниот клинички преглед врз конечниот исход кај деца со акутен скротум The impact of early clinical assessment on the final outcome in children with acute scrotum</p>	<p>3</p> <p>3</p>

	<p>Шабан Мемети, Сотир Ставридис, Тони Ристески ,Соња Бојаџиева Архиви на јавното здравје вол.4 бр.2 2012 Archives of Public Health vol.4 No.2 2012</p> <p>7. Laparoscopic hernioplasty in the treatment of inguinal hernias in female children. Лапароскопска херниопластика во лекувањето на ингвинална хернија кај женски деца во детска возраст Risteski T., Simeonov R., Cvetanoska V., Petrovski M. Journal of Macedonian Assotiation of Physiologist and Antropologist Physioacta Vol.11-No1 2017 paper 101-8 UDK:616.383.9-007.43-089.844-055.25</p> <p>8. Споредба на лапароскопска херниопластика со конвенционална техника кај женски деца со индиректна ингвинална хернија Comparison of laparoscopic hernia repair with conventional technique in female children with indirect inguinal hernia Тони Ристески, Ристо Симеонов, Шабан Мемети, Весна Наунова, Миле Петровски Архиви на Јавното Здравје- Vol.9 No.1 2017 стр.18-25</p> <p>9. Лапароскопска апендектомија кај деца во Република Македонија Laparoscopic appendectomy in children in Republic of Macedonia Ристо Симеонов, Тони Ристески, Шабан Мемети, Весна Цветаноска, Миле Петровски Архиви на Јавното Здравје- Vol.9 No.1 2017 стр.26-34</p> <p>10. Comparison of postoperative effects of laparoscopic and open appendectomy in pediatric patients. Simeonov R., Risteski T., Cvetanoska V., Petrovski M. Physioacta Vol.11-No3, 2017:1-10</p>	<p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p>
--	--	--

	<p>Abstract book p 367</p> <p>5. SCII-UGo3: PRENATAL DIAGNOSIS OF ESOPHAGEAL ATRESIA: A PROSPECTIVE STUDY</p> <p>Laura Valfré, Andrea Conforti, Anita Romiti, Irma Capolupo, Lucia Aite, Leonardo Caforio, Claudio Giorlandino, Toni Risteski, Pietro Bagolan</p> <p>European pediatric surgeons association(EUPSA) Annual Congress 2017</p> <p>6. Topical treatment of minor facial burns in pediatric patients</p> <p>Biljana Anodonovska, Risto Simeonov, Mile Petrovski, Vladimir Cadikovski, Roza Sokolova, Toni Risteski, Lazo Jovcevskim Anila Racaj</p> <p>31st Panchellenic Congress of Pediatric Surgery with International Participation 6-8 october 2017 University of Macedonia, Thessaloniki, Greece.Book of abstracts p47</p> <p>7. CLOSTRIDIAL SOFT-TISSUE INFECTION AFTER SEVERE LEG INJURY</p> <p>Simeonov, R.; Petrovski, M.; Simeonova, A.; Risteski, T.; Jordanovska, K.; Cokleska, N.</p> <p>1st CONGRESS OF THE SLOVENIAN ASSOCIATION OF PEDIATRIC SURGERY (SAOPS) with International Participation 10-11 NOVEMBER, 2017, THERMANA LAŠKO, SLOVENIA</p> <p>8. FIRST EXPERIENCES WITH LAPAROSCOPIC HERNIOPLASTY IN THE TREATMENT OF INDIRECT INGUINAL HERNIAS IN FEMALE CHILDREN</p> <p>Toni Risteski, Risto Simeonov, Lazar Todorovik, Mile Petrovski</p> <p>8th CROATIAN CONGRESS OF PEDIATRIC SURGERY WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION- Vodice, Croatia, 3rd - 6th October 2018International Pediatric Urology Symposium in coorganisation with Cincinnati Children's Health & Medical Center and American Association of Pediatric Urology.</p> <p>Zbornik na abstrakti str.149</p> <p>9. CORRECTION OF CONGENITAL EAR DEFORMITIES – OUR EXPERIENCE</p> <p>Biljana Andonovska, Lazar Todorovik, Mile Petrovski, Rozeta Sokolova, Lazo Jovceski, Toni Risteski, Anila Racaj, Biljana Taleva, Njomza Ljumanjani</p> <p>8th CROATIAN CONGRESS OF PEDIATRIC SURGERY WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION- Vodice, Croatia, 3rd - 6th October 2018 International Pediatric Urology Symposium in coorganisation with Cincinnati Children's Health & Medical Center and American Association of Pediatric Urology</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
--	---	-------------------------------------

	<p>Zbornik na abstrakti str.180</p> <p>10. "Менаџмент на ентерокутани фистули"</p> <p>В.Јаневски, Т.Ристески, Г.Волчевски, Н.Јанкуловски, Ф.Салаху, С.Затриќи.</p> <p>-VII Конгрес на хирурзи на Македонија со Меѓународно учество, мај 2010. Book of abstracts p160</p> <p>11. Percutaneous internal inguinal ring suturing in female children <i>Simeonov R., Petrovski M., Kamiloski M , Todorovic L.,Memeti Sh., Cvetanovska V., Shuperliska S., Taleva B., Risteski T.</i></p> <p><i>International Symposium for Pediatric Surgery, Macedonian Medical Association of Children's surgeons in R.Macedonia, Sep.2015</i></p> <p><u>2.Национална конференција</u></p> <p>1. Percutaneous internal inguinal ring suturing in female children— Initial experience <i>Simeonov R., Petrovski M., Kamiloski M , Todorovic L.,Memeti Sh., Cvetanovska V., Shuperliska S., Taleva B., Risteski T.</i></p> <p>Annual Congress -Association of Albanian Medical doctors in Macedonia 2015, Abstract book,paper 158.</p> <p>2. Congenital hydronephrosis: overdiagnosis and overtreatment?</p> <p>Petrovski M, Simeonov R, Todorovikj L, Chadikovski V, Memeti Sh, Risteski T, Cvetanovska V Македонско лекарско друштво.Македонско здружение по урологија-Новини во урологијата, 16-17 април 2016, Abstract book,paper 22.</p> <p>3. Минимално инвазивен хируршки третман на фрактури на глава и врат на радиус во детска возраст со ЕСИН методот</p> <p>Камилоски М., Тодоровиќ Л., Петровски М., Симеонов Р., Чадиќовски В., Мемети Ш., Ристески Т., Јовчески Л., Шуперлиска С.</p> <p>МАДОТ-Стручен состанок-октомври 2016</p> <p>4. Првични искуства со лапароскопска херниопластика за третман на ингвинална хернија кај деца</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p>
--	--	---

	<p>Тони Ристески, Ристо Симеонов, Њјомза Љумани, Наталија Цоклеска</p> <p>Congress of association of Abanian Medical Doctors in Macedonia XXII, 27-29 октомври 2017, Струга, Р.Македонија, Книга на абстракти страна 26.</p>	0,5
	<p>5. Трансплантација на бубрег во детска возраст 8 годишно искуство на Клиника за детска хирургија Скопје.</p> <p>Симеонов Р., Петровски М., Симеонова А., Ристески Т., Јовчевски Л., Наунова В., Зибири Ј., Љумани Њ., Цоклеска Н.</p> <p>Congress of association of Abanian Medical Doctors in Macedonia XXII, 27-29 октомври 2017, Струга, РМакедонија. Книга на апстракти, стр. 23.</p>	0,5
	<p>6. Laparoscopic hernioplasty opposite conventional hernioplasty in the treatment of female inguinal hernias in children</p> <p>Toni Risteski Shaban Memeti Njomza Ljumani Biljana Andonovska Risto Simeonov</p> <p>University Clinic for pediatric surgery Skopje, R.Macedonia Zbornik na abstrakti str.34 Takim professional Mjakesor 26-28 oktober, 2018 STRUGA Association of Albanian Medical Doctors in Macedonia</p>	0,5
	Вкупно	88

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	<p><u>Воведување нова лабораториска/клиничка или јавноздравствена</u></p> <p><u>метода во областа на медицинските науки и здравството</u></p> <p><u>Првпат во државата воведена метода</u></p> <p><u>Лапароскопски асистирана техника на перкутано затворање на внатрешниот ингвинален прстен за третман на ингвинални хернии во детска возраст</u></p>	4

2.	<u>Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството</u>	2
	Вкупно	6

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

1.	<u>Студиски престој во странство 7x0.5</u> <u>До три месеци</u> 1. Стручен престој во Болницата Bambino Gesù,, Рим, Италија , 2014 2. Стручен престој во Болницата Soroka Medical Centar-Saban Children's Hospital Ben Gurion University of Negev, Israel, 2016г. 3. "Hands-on"Course –IPEG endorsed Central and Eastern European meeting on Neonatal and Pediatric Minimal invasive surgery(MIS)- October 2016 Medical University of Graz,Austria. 4.Laparoscopy course Paediatric Surgery -Master Class-Limassol/Cyprus may 2017 5.Trauma-Soft tissue/Organ Injury Course- Paediatric Surgery-Limassol/Cyprus may 2017 6.Colestasi neonatale e trapianto di fegato pediatrico Course-Roma december 2014 7.Malatie inflammatory dell'intestino, Early onset and youg adults:Piccoli e grandi problem-Corso Roma, Novembre 2014	3-5
2.	<u>Член во меѓународна организација која поддржува/организира научноистражувачка дејност 2x2</u> <u>Член</u> 1.Член на Европската асоцијацијата на детски хирурзи- European pediatric surgeons association (EUPSA) - EUPSA ID 1825 2.Член во Здружението на млади хирурзи на Европа, Group of Young Paediatric Surgeons of Europe(GYPSE)	4
3.		

	<u>Учество во комисији и тела на државни и други органи</u>	
	<p><u>1.Член на комисија за спречување на интерхоспитални инфекции на ЈЗУ Универзитетска клиника за детска хирургија</u></p> <p><u>Решение 0201-966/10 од 20.12.2011 до 1.1.2014година</u></p> <p>(12 постапки x 3 години x 1бод = 36)</p> <p><u>2. Член на комисија за проценување на квалитетот на здравствената заштита на ЈЗУ Универзитетска клиника за детска хирургија</u></p> <p><u>Решение бр.0201-246/8 од 26.03.2014година и продолжува</u></p> <p>(10 постапки x 4 години x 1 бод = 40)</p> <p><u>3. Член на комисија за селекција на кандидати за упатување на специјализација на ЈЗУ Универзитетска клиника за детска хирургија</u></p> <p><u>Решение бр.0202-1232/11-1 26.12.2016, 1x1</u></p> <p><u>Комисија за селекција на кандидати за упатување на специјализација на ЈЗУ Универзитетска клиника за детска хирургија</u></p> <p><u>Решение 0202-1242/6 од 22.12.2017 1x1</u></p> <p><u>4. Член на комисија за спроведување на јавен конкурс за именување на работодавен орган(организациски и медицински)на ЈЗУ Универзитетска клиника за детска хирургија 2x1</u></p> <p><u>Решение бр.0202-706/5 од 3.6.2015</u></p> <p><u>Решение бр.0202-706/5 од 3.6.2016</u></p> <p><u>5. Член на комисија за воведување на процесот на акредитација на Клиниката,-координатор на тим на ЈЗУ Универзитетска клиника за детска хирургија</u></p> <p><u>Решение бр.0202-318/4 од 26.3.2015</u></p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>1</p>
4.	<u>Член на Управен одбор на здружение поврзано со структурата</u>	0,3
	Вкупно	14.8

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	56.76
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	88
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	6
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	14.8
Вкупно	165.56

Членови на Рецензентската комисија

1. Проф. д-р Миле Петровски, с.р.
2. Доц. д-р Лазар Тодоровиќ, с.р.
3. Проф. д-р Игор Кафтанџиев, с.р.

ЗАКЛУЧОК

На конкурсот за избор на 2 наставника во сите наставно–научни звања по предметите од наставно – научните области: хирургија и детска хирургија, објавен на 19. 1. 2019 година во дневните весници „Вечер” и „Коха”, се пријавија асистент докторанд д-р Шабан Мемети, д-р Марјан Камилоски и асистентдокторанд Тони Ристески.

Кандидатите ги исполнуваат општите услови за избор во звањето доцент, и тоа: степен на образование – доктор на науки, просек не помал од 8,0, во претходните степени на образование, неопходни за стекнување на докторатот, адекватно познавање на англиски јазик, како и соодветна стручно/научна публицистика.

Врз основа на севкупната доставена документација, како и врз основа на личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научно- истражувачката и стручно–применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на пријавените кандидати.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатите, Комисијата заклучи дека кандидатите асистент –докторанд Шабан Мемети и д-р Марјан Камилоски поседуваат научни и стручни квалитети согласно со Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно - стручни и соработнички звања, како и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Рецензентската комисија има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, кандидатите асистент докторанд д-р Шабан Мемети и д-р Марјан Камилоски да бидат избрани во звањето доцент во научната област детска хирургија, од научното подрачје хирургија.

Членови на Рецензентската комисија

1. Проф. д-р Миле Петровски, с.р.
2. Доц. д-р Лазар Тодоровиќ, с.р.
3. Проф. д-р Игор Кафтанциев, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

**ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ИДЕНТИФИКАЦИЈА И
ЕВАЛУАЦИЈА НА РИЗИК И ПРЕДИКТОРНИ ФАКТОРИ ЗА РАЗВОЈ НА
АЛЦХАЈМЕРОВА БОЛЕСТ“ ОД Д-Р ГАБРИЕЛА НОВОТНИ, ПРИЈАВЕНА НА
МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ**

Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, на својата XVII седница одржана на 15.3.2019 година, а по предлог на Советот на студиската програма на трет циклус студии-докторски студии по медицина, донесе Одлука за формирање на Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатката д-р Габриела Новотни со наслов **Идентификација и евалуација на ризик и предикторни фактори за развој на Алцхајмерова болест**, во состав:

проф. д-р Наталија Долненец Банева (претседател)

проф. д-р Алексеј Дума (ментор)

проф. д-р Даница Лабудовиќ (член)

проф. д-р Гордана Китева Тренчевска (член)

проф. д-р Дијана Плашеска Каранфилска (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката д-р Габриела Новотни, со наслов **Идентификација и евалуација на ризик и предикторни фактори за развој на Алцхајмерова болест**, содржи 181 страница компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12, со 131 библиографска единица, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во 7 поглавја, почнувајќи со вовед, мотив за изработка на трудот, цели, материјал и методи, резултати, дискусија, заклучок, завршувајќи со преглед на користената литература. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето. Текстот е збогатен со 53 табели, 51 графикон и 6 слики. На почетокот е приложено резиме на македонски и англиски јазик.

Во **воведот** на трудот, од повеќе аспекти е разгледан предметот на истражувањето, Алцхајмеровата болест (АБ), која претставува прогресивно, иреверзибилно невродегенеративно заболување, за кое ниту невронауката на 21 век нема лек кој би ја излекувал или, пак, спречил нејзината прогресија која води до незапирливо изумирање на нервните клетки и неизбежна смрт. Почнувајќи од дефинирање на поимот деменција како “чадор” термин, кој подразбира спектар на невролошки заболувања чија главна карактеристика е губење на меморијата и когнитивно нарушување до степен да ги засега активностите на дневно живеење, преку диференцирање на формите на Алцхајмерова болест, кандидатката д-р Габриела Новотни, постепено навлегува во сè подлабоко разработување на предметот на истражување. На самиот почеток од **воведот**, даден е

детален приказ на историскиот развој на концептот за Алцхајмерова болест, преку опис на процесот на дијагностицирање на првата пациентка Augusta Deter од страна на Alois Alzheimer, по кого болеста го носи името. Следат епидемиолошки податоци за Алцхајмеровата болест. Во 2015г. во светот имало 47 милиони заболени со Алцхајмерова деменција (АД), а предвидувањата се дека до 2030г., овој број на заболени лица ќе достигне до 75 милиони, а до 2050г. и повеќе од 131 милион болни со АД. Не помалку важен е фактот кој укажува на најголем пораст на бројот на заболени во земјите со низок и среден стандард. Преваленцата на АБ расте експоненцијално со возраста, па така збирниот резултат од бројни студии спроведени во Европа, укажува на преваленца, стандардизирана според возраста, од 4,4% меѓу населението постаро од 65г., а на возраст од 85г. и повеќе, преваленцата достигнува вредност од 20-40%. Болеста е почеста кај женскиот пол. Студиите укажуваат на зголемување на стапката на инциденца со зголемување на возраста, па така истата изнесува 0,5% кај лицата на возраст од 65-70г., а околу 6-8% кај лица над 85г. Зголемувањето на стапката на инциденца со возраста и релативното долго траење на болеста (8 до 10 години од поставување на дијагнозата), се причини за високата преваленца на Алцхајмеровата болест во светот. Според податоците од Заводот за статистика на Р Македонија, бројот на население постаро од 60 г. изнесува 400.000, а со пресметка направена според просечната преваленца 4- 5%, би добиле очекуван број од околу 16.000-20.000 заболени од Алцхајмерова деменција во Р Македонија. Според податоците од Фондот за здравствено осигурување на Р Македонија, во тек на 2017 г., на 4200 пациенти им е препишан лекот donepezil (ацетилхолин естераза инхибитор), регистриран за третман на Алцхајмерова деменција. Претворено во проценти, тоа би значело дека само 21 % од претпоставениот број на пациенти со АД во Р Македонија е третиран, што е поразително. Во овој дел, особено се истакнува податокот од истражувања кои предвидуваат дека бројот на заболени со АД ќе се удвои, дури и триплира во тек на следните 20 години, доколку не се имплементираат ефективни интервенции. Токму последните два збора отвораат простор за надеж, но и ја исправаат научната јавност пред нови предизвици-развој на превентивни стратегии и нови терапевски можности, што во дел е предмет на дискусија во понатамошните поглавја од докторскиот труд.

Голем дел од **ВОВЕДОТ** е посветен на етиологијата и патогенезата на Алцхајмеровата болест. Алцхајмеровата болест има комплексна и сеуште до крај неразјаснета етиопатогенеза. Дали и на која возраст ќе се јави Алцхајмерова болест, зависи од сложената интеракција на генетските фактори, факторите од средината и модифицирачките ризик-фактори асоцирани со стилот на живеење. Староста е најсилниот ризик-фактор за развој на Алцхајмерова деменција, а АД која се манифестира пред 65 г. возраст е ретка (1-5%) и настанува како резултат на генетска мутација. Главниот предизвик пред кој е исправена наевронауката во 21 век е да одговори на прашањата **-Зошто и Како** настанува Алцхајмеровата болест? Во детали се опишани и разработени хипотезите за настанување на АБ, почнувајќи од хипотезата на амилоидна каскада, преку невроинфламацијата и васкуларните механизми инволвирани во етиопатогенезата на АБ, до прионскиот механизам на ширење на патолошки конформациски променети протеини и најновата теорија на continuum. Во продолжение, кандидатката дава систематизиран приказ на етиолошките и ризик-фактори кои водат до развој на болеста, што претставува основа на истражувањето спроведено за потребите на овој докторски труд. Даден е приказ на генетските фактори кои влијаат на развојот на АБ и тоа детерминистичките моногенетски мутации кај автозомно доминантна АД со ран почеток и генот за аполипопротеин Е (APOE). Зборувајќи за гените и наследувањето кај АД, како во ниту еден друг сегмент на нејзиното разгледување, од круцијално значење е да се раздвојат фамилијарната АД, најчесто со ран почеток (<65 г. возраст) и спорадичната АД со доцен почеток (≥65 г. возраст). Се проценува дека околу 5% од сите пациенти со АД, имаат АД со ран почеток, а половина од нив (околу 2% од сите пациенти) имаат автозомно доминантно наследување на еден од трите мутирани гени, генот за амилоид прекурзор протеин – APP на 21-от хромозом, PSEN1 на 14-тиот хромозом или PSEN2 на 1-от хромозом. Најсилниот генетски фактор кој ја одредува генетската предиспозиција за спорадична АБ со доцен

почеток е присуството на $\epsilon 4$ алелот од генот за аполипопротеин Е (APOE), откриен во 1993г. Генот за кодирање на аполипопротеин Е (APOE) е 3,6 Kb ген кој се наоѓа на 19q 13.32 хромозом и има 3 најчести алелични варијанти: $\epsilon 2$, $\epsilon 3$ и $\epsilon 4$. Присуството на $\epsilon 4$ алелот, особено во хомозоготна форма, резултира со аберантен мембрански транспорт на липопротеини и намалено отстранување на А β 42, со негово последователно патолошко исталожување во амилоидни плаки, главниот патолошки супстрат кај АБ. Од неодамна се откриени полиморфизми на единечни нуклеотиди (single nucleotide polymorphisms - SNPs) кои исто така го детерминираат ризикот за развој на АД. Вакви полиморфизми се најдени кај алели на CLU, PICALM, SORL1 и BIN1 гените. Нивната пенетрантност е многу послаба (помалку предвидлив е ефектот на мутацијата врз ризикот за развој на болеста и фенотипската експресија), во споредба со мутациите кај APP, PSEN1, PSEN 2 или APOE.

Во продолжение, кандидатката се осврнува и на факторите од средината и модифицирачките фактори на ризик за развој на Алцхајмеровата болест. Повикувајќи се на резултатите од досега направените студии, како ризик-фактори асоцирани со Алцхајмерова деменција препознаени се: *повреда на глава кај мажи, пушење на цигари, недоспајок односно недоволна социјализација, diabetes mellitus, изложеност на пестициди, депресија и БКР*, иако последните две поверојатно е дека се продром, отколку ризик-фактор за АД. Од друга страна, фактори кои го намалуваат ризикот за развој на АД се *слабо до умерено кориснење на алкохол, медишерански тии на исхрана* (храна богата со зеленчук, овошје, риба, јаткасти плодови, маслиново масло), *повисок степен на образование, редовно кориснење на физички активности и когнитивно стимулирачки активности*. Следува систематски приказ на развојот на дијагностичките критериуми за Алцхајмерова болест низ годините, како и клучната промена во сфаќањето на АБ од клиничко-патолошки ентитет кон клиничко-биолошки ентитет. Болеста еволуира преку три стадиуми: *преклиничка АБ*, која се карактеризира со мерливи промени на биомаркерите, но без присуство на симптоми, *блаво когнитивно расиројство (БКР или Mild Cognitive Impairment-MCI)*, карактеризирано со благи промени во мисловниот процес и меморијата, но без значително засегање на квалитетот на секојдневното живеење, и фаза на *клинички манифестна деменција*. Во контекст на претходното, истакната е улогата на биомаркерите при поставување на рана и навремена дијагноза на АБ. Благодарение на откритието, развојот и валидизацијата на биомаркерите асоцирани со АД (neuroimaging и од биолошки течности), отворена е можноста за рана детекција и прецизна дијагноза на АБ користејќи тн. мултимодален пристап. Спектарот на биомаркери асоцирани со АД е широка палета од структурни, функционални, метаболички и молекуларни neuroimaging биомаркери, неврофизиолошки, невробиохемиски биомаркери во цереброспинален ликвор, крв (плазма/серум) како и неврогенетски биомаркери. Наместо заклучок, кандидатката истакнува дека доколку ги проектираме потребите за егзактна и рана дијагноза на Алцхајмерова болест, а не само деменција, ќе биде неопходно да се откријат нови биомаркери со висока предиктивна вредност во стадиум на предеменција, да се анализираат со едноставен и економски достапен тест за анализа на примерок од периферна крв, кој ќе биде лесно достапен за општата популација.

Д-р Новотни, **воведот** го завршува со краток осврт кон терапевските можности достапни за третман на Алцхајмеровата болест. Нагласува дека е поразителен фактот што и по 113 години од откривањето на Алцхајмеровата болест, не постои лек кој би ја излекувал, превенирал, или би ја забавил нејзината прогресија. Достапните лекови, ацетилхолинестеразните инхибитори (donepezil, rivastigmine и galantamine) и NMDA (N-methyl D-aspartate) рецептор антагонистот (memantine), имаат само скромни, симптоматски ефект влијаејќи на невротрансмитерскиот систем, но не и на подложечката патофизиологија на болеста. Завршува со предвидување, кое според проекциите на логичната мисла, а врз основа на досегашните сознанија, најверојатно ќе се одвива во правец на дизајнирање на индивидуален терапевски пристап, одредување (преку ликворни, крвни и neuroimaging биомаркери) и третирање на доминантниот патогенетски механизам и подложечка патологија (амилоид β , tau, невроинфламација) и тоа во стадиум на пре-деменција или продромална

АД, како и процена на ризик и предикторни фактори кои би влијаеле врз брзината на прогресија на болеста низ фазите на континуумот на Алцхајмеровата болест и соодветно нивно модифицирање.

Во второто поглавје, кандидатката д-р Новотни накусо го елаборира **мотивот за изработка на трудот**. Тој произлегува токму од отворените прашања без одговор и желбата да се даде научен придонес преку идентификација и евалуација на ризик и предикторни фактори за развој на Алцхајмерова деменција, особено што претставува прва студија од ваков вид во Р Македонија. Преку студија спроведена кај пациенти со Алцхајмерова деменција и кај нивните потомци, категорија на индивидуи со зголемен ризик за развој на АД, како поради генетските фактори, така и поради прифаќање на навики и модели кои го дефинираат стилот на живеење, добиени се научни сознанија за доминантните ризик и предикторни фактори за развој на болеста кај нашата популација, сознанија кои во иднина ќе овозможат развој на превентивни стратегии. Идејата која стои зад целите на студијата, е преку сознанијата за тоа кои се главните ризик и предикторни фактори за Алцхајмерова деменција кај популацијата во Р Македонија, во иднина, да се овозможи идентификација на индивидуи со зголемен ризик за развој на АД, кои би биле целна група за примена на превентивни стратегии, би биле проспективно следени преку систематска евалуација на нивните когнитивни функции, сè со цел откривање на когнитивна дисфункција во најраните стадиуми на АД, најдоцна во стадиумот на благо когнитивно растројство (амнестички тип), кога идните терапевтски интервенции би постигнале ефект во модификација на текот на болеста.

Третото поглавје јасно ги дефинира **целите на истражувањето**, предводени од главната цел, да се изврши идентификација и евалуација на ризик и предикторни фактори за развој на Алцхајмерова болест. Од главната цел произлегуваат специфичните цели: да се направи АРОЕ-генотипизација кај пациентите со Алцхајмерова деменција, кај потомци на пациенти со АД и контролната група, да се одреди алелна фреквенција на АРОЕ $\epsilon 4$ кај сите три групи и да се евалуира неговата улога како ризик и предикторен фактор за развој на Алцхајмерова деменција. Да се анализира застапеноста и природата на модифицирачките и психосоцијални фактори на ризик кај пациентите со Алцхајмерова деменција и да се евалуира нивната улога на ризик и предиктори за развој на АД. Да се евалуира улогата на TNF- α , IL-6, IL-1b, tau и VCAM-1 како потенцијални плазма биомаркери за Алцхајмерова деменција. Да се евалуираат социодемографските фактори и клинички карактеристики на болеста кај пациентите со Алцхајмерова деменција и да се анализира застапеноста на ризик и предикторните фактори за развој на Алцхајмерова болест кај средовечни потомци на пациенти со Алцхајмерова деменција.

Четвртото поглавје, поделено во неколку дела, дава детален и систематизиран приказ на **материјалот и методите** користени во тек на истражувањето, нагласувајќи дека во текот на оваа аналитичка пресечна студија, се почитувани етичките начела на Хелсиншката декларација на Светската медицинска асоцијација, извештајот Belmont и Универзалната декларација за биоетика и човекови права на UNESCO. Истражувањето е спроведено кај 289 субјекти, поделени во три групи, две испитувани групи и една контролна група. Првата испитувана група (ИГ1) ја сочинуваат 144 пациенти со дијагностицирана Алцхајмерова болест. Селекцијата на пациенти при формирање на ИГ1 е направена меѓу пациентите кои се дијагностицирани во амбулантата за деменции на Универзитетската клиника за неврологија во Скопје и кабинетот за деменции на Универзитетската клиника за психијатрија во Скопје, а ги исполнуваат критериумите за вклучување во студијата. Дијагностицирањето беше спроведено според дијагностичките критериуми на МКБ-10 (Меѓународна класификација на болестите), NINCDS-ADRDA, а кај дел и според новите истражувачки критериуми на NIA/AA од 2011г. Втората испитувана група (ИГ 2) е формирана од 55 средовечни потомци на пациенти со дијагностицирана АД, кои ги исполнуваат критериумите за вклучување. Контролна

група (КГ) е формирана од 90 клинички здрави индивидуи кои ги исполнуваат критериумите за вклучување во студијата, а важат истите критериуми за исклучување како и за испитуваната група. Во продолжение, даден е детален приказ на критериумите за вклучување односно исклучување од студијата за секоја од групите. Во преостанатиот дел на ова поглавје, опишани се методите и техниките користени при генотипизацијата на АРОЕ-ген, лабораториските анализи за одредување на гликемија и липиден статус, одредувањето на плазма-нивото на инфламаторните цитокини interleukin 1beta (IL-1b), interleukin 6 (IL-6) и tumor necrosis factor alfa (TNF- α), циркулирачки tau и VCAM-1 (Vascular Cell Adhesion Molecule-1, како и батеријата на тестови користени при невропсихолошка евалуација на пациентите и содржината на нестандардизираниот прашалник дизајниран за потребите на студијата. Ова поглавје завршува со опис на статистичките методи при анализа на добиените податоци со истражувањето, а за која цел биле користени статистичките програми: STATISTICA 10 и SPSS 20.0.

Во **петтото поглавје**, прикажани се **резултатите** добиени во тек на истражувањето спроведено кај 144 пациенти со АД, 55 потомци на пациенти со АД и 90 здрави контроли. Резултатите се прикажани како текстуално, така и со јасен табеларен и графички приказ. Просечната возраст на пациентите во моментот на изведување на студијата, најдено е дека изнесува $71,8 \pm 9,0$ г. Најмладиот пациент кај кој била дијагностицирана АД е на возраст од 49 г., а најстариот има 91 година. Се нагласува дека возраста на пациентите при вклучување во студијата е различна од возраста на почеток на болеста, односно кога се јавиле првите симптоми на болеста. Просечната возраст на појава на прв симптом кај пациентите со Алцхајмерова деменција изнесува $68,4 \pm 8,9$ г., во ранг од 46 до 85 г. Просечна возраст, пак, на поставување на дијагноза кај пациентите со АД изнесува $70,6 \pm 9,2$ г., во ранг од 49 до 90 г. Оваа анализа упатува на податок за доцнење во поставување на дијагнозата, што изнесува просечно $2,2 \pm 2,0$ г. Кај 22,9% од вкупниот број на пациенти со АД, првите симптоми се јавиле на возраст помала од 65 г., а кај 61,8% на возраст ≥ 65 г. Поделени во две групи според АРОЕ $\epsilon 4$ статусот, кај носителите на АРОЕ $\epsilon 4$ алел, просечната возраст на појава на прв симптом е $67,2 \pm 8,3$, а кај не носителите на АРОЕ $\epsilon 4$ алел, изнесува $69,7 \pm 9,4$ г. Овој резултат упатува на порана манифестација на стадиумот на деменција кај носителите на АРОЕ $\epsilon 4$ алел, но разликата е статистички незначителна.

Половата дистрибуција во првата група (пациенти со АД) покажала доминација на женскиот пол со застапеност од 60,4%, наспроти машкиот пол со 39,6%. Анализирајќи го полот како ризик-фактор за развој на АД, најдена е статистички значајна асоцијација помеѓу полот и Алцхајмеровата деменција, односно машкиот пол го зголемува ризикот за развој на Алцхајмерова деменција за два пати. Живеењето во град не претставува ризик-фактор за Алцхајмерова деменција, напротив делува протективно. Анализирајќи го АРОЕ $\epsilon 4$ алелот како генетски ризик-фактор за АД, во групата на пациенти, носители на $\epsilon 4$ се 50,0%, кај потомците 32,7%, а кај контролната група 23,3%. Се регистрира статистички значајна асоцијација помеѓу присуството на $\epsilon 4$ алелот и Алцхајмеровата деменција, а присуството на АРОЕ $\epsilon 4$ алелот, го зголемува ризикот за развој на Алцхајмерова деменција за три пати. Пресметаната алелна фреквенција за АРОЕ $\epsilon 4$ изнесува 30,14% во групата на пациенти со Алцхајмерова деменција, наспроти 12,22% во контролната група, што е статистички значајно. Во групата на потомци, алелната фреквенција за АРОЕ $\epsilon 4$ изнесува 16,36%, што упатува на поголема застапеност на $\epsilon 4$ алелот кај потомците на пациенти со АД во однос на контролната група. Кандидатката наоѓа дека постоење на фамилијарна историја за деменција претставува ризик-фактор за АД и го зголемува ризикот за три и пол пати, а постои статистички значајна поврзаност помеѓу регистрираниот број на членови со деменција во семејството и ризикот за АД. За да одговори на поставените цели, а во согласност со тенденцијата во невронауката за пронаоѓање на крвни биомаркери за АД, кандидатката кај дел од учесниците во студијата ја

одредила плазма концентрацијата на 5 потенцијални плазма биомаркери за Алцхајмерова болест (TNF- α , IL-6, IL-1b, tau и VCAM-1). Според добиените резултати, единствено помеѓу плазма-концентрацијата на VCAM-1 и возраста на појава на прв симптом кај носителите на APOE ϵ 4 алел се регистрира слаба позитивна несигнификантна корелација, а помеѓу плазма концентрацијата на VCAM-1 и возраста на прв симптом кај носителите на ϵ 3 алел се регистрира умерено слаба позитивна сигнификантна корелација. Сепак, ниту еден од претпоставените потенцијални плазма биомаркери за АД не е потврден како таков.

Анализирајќи ја групата на пациенти со АД во однос на стадиумот на деменција, најмалку биле застапени пациентите со лесен стадиум на деменција, 25,7%, а најголема била застапеноста на пациенти со умерен и тежок стадиум на деменција, каде дистрибуцијата била скоро идентична (36,8% и 36,1% соодветно). Кандидатката д-р Габриела Новотни, анализирајќи ја природата на првите симптоми на болеста, прави обид за фенотипска карактеризација на Алцхајмеровата деменција кај испитуваната група. Во најголем процент, пронаоѓа статистички сигнификантна застапеност на проблеми во доменот на меморијата (проблеми со помнење) како иницијална манифестација на болеста кај 89,6%, кај 37,5% од пациентите, на почетокот на болеста се јавила и дезориентација (во време и простор), кај 22,2% била присутна депресија, кај 9,0% агитираност, кај 4,2% фрагментирано спиење, кај 3,5% агресивност и најретко, кај само 1.4% психотичност /параноидност. Најдено е дека депресијата почесто се јавува во раните стадиуми на Алцхајмеровата деменција, а агитираноста е почеста во напреднатите стадиуми од развојот на Алцхајмеровата деменција. Не е најдена поврзаност помеѓу генотипот и манифестацијата на бихејвиорални психијатриски симптоми кај деменција (БПСД). Во однос на фармакотерапијата, кај пациентите со АД, во моментот на вклучување во студијата, најдено е дека 81,9% биле под терапија. Од подгрупата на пациенти со АД под терапија високи 98,3% примале антидементиси, 30,5% антидепресиви, дури 22,9% биле на терапија со антипсихотици, 19,5% со анксиолитици, 16,1% со витамини и по 8,5% примале препарати на ginkgo biloba и ноотропи.

Голем дел од истражувањето, кандидатката го посветила на евалуација на модифицирачките ризик-фактори за АД. Пронаоѓа дека хипертензијата претставува ризик-фактор за Алцхајмерова деменција и доколку е присутна, го зголемува ризикот за развој на АД за два пати. Анализирајќи ја корелацијата меѓу модифицирачките ризик-фактори (хипертензија, diabetes mellitus, obesitas, дислипидемија и степен на физичка активност) врз возраста на почеток на АД, пронаоѓа дека единствено присуството на хипертензија е сигнификантно асоцирано со порана клиничка манифестација на симптомите на АД. Не била најдена статистички сигнификантна асоцијација помеѓу дијабетес и obesitas и развојот на АД. Дислипидемијата претставува ризик-фактор за Алцхајмерова деменција и го зголемува ризикот за развој на АД за два пати. Пушењето и пасивното пушење се ризик-фактори за АД и го зголемуваат ризикот за развој на болеста за два и пол пати. Најдена е статистички сигнификантна поврзаност помеѓу здобиената траума на глава и АБ. Од друга страна, физичката активност и негувањето на активности во слободно време (хоби) делуваат протективно во однос на развојот на Алцхајмеровата деменција. Образованието под девет години (основно образование) претставува ризик-фактор за АД и го зголемува ризикот за развој на Алцхајмерова деменција за 8 пати. Постоене на депресивна епизода во текот на животот, претставува ризик-фактор за развој на Алцхајмерова деменција и го зголемува ризикот за три пати. Преживеан поголем стрес во средовечен период од животот е ризик-фактор за развој на АД и го зголемува ризикот за два пати.

Сумирајќи ги резултатите од истражувањето, кандидатката д-р Габриела Новотни истакнува дека како поединечни статистички сигнификантни предиктори за развој на Алцхајмерова деменција се идентификувани : *присуство на APOE ϵ 4 алел, пол-машки, место на живеење-село, образование под 9 години, пушење на цигари и пасивно пушење, здобиена траума на глава во тек на живошоп, присуство на хипертензија, дислипидемија, депресивна епизода во тек на живошоп, преживеан*

поголем степен во средни години од живоото, позитивна фамилијарна историја за деменција (веројатно АД). Протективно во однос на развојот на АД делуваат физичката активност и негување на активностите во слободно време (хоби, когнитивно стимулирачки активности, социјализација). Со мултипла анализа потврдено е дека присуството на АРОЕε4 алел, машки пол, позитивна фамилијарна историја за деменција, присуство на дислипидемија, здобиена траума на главата и низок степен на едукација (образование ≤ 9 години) се предиктори за развој на АД, а физичката активност има протективна улога.

Во шестото поглавје од докторската дисертација, односно во **дискусијата**, кандидатката ги коментира добиените резултати од истражувањето правејќи компарација со веќе објавени резултати во литературата. Во дискусијата се користени голем број на најнови податоци од објавена литература, што дополнително внесува квалитет. На самиот почеток на дискусијата, кандидатката д-р Габриела Новотни, истакнува дека истражувањето, чиј плод е докторската дисертација, е прва студија изведена на територијата на Р Македонија, која ги анализира ризик и предикторните фактори кај пациентите со Алцхајмерова деменција и кај нивните потомци како категорија на индивидуи со зголемен ризик за развој на АБ. Преку добивање на увид, за тоа кои генетски и модифицирачки фактори на ризик имаат доминантна улога во развојот на болеста кај популацијата во Р Македонија, би се овозможило креирање на превентивни стратегии и рана идентификација на индивидуи со зголемен ризик за развој на АД. Во посебни потточки елаборирана е улогата на АРОЕε4 алелот како генетски ризик-фактор за развој на АД, неговото влијание врз клиничкиот фенотип и возраст на почеток на болеста, за потоа дискусијата да продолжи преку потенцијалните плазма биомаркери за АД, потребите, наспроти ограничувањата со кои невронауката се среќава. Посебен дел од дискусијата е посветен на евалуацијата на социодемографските фактори и клиничките карактеристики на болеста кај пациентите со Алцхајмерова деменција. Она што особено го истакнува кандидатката во овој дел е податокот дека кај високи 22,9% од пациентите со АД, болеста започнува пред 65-тата година од животот, што по дефиниција е Алцхајмерова деменција со ран почеток, а оваа процентуална застапеност е значително поголема од 5%, колку што е вообичаената застапеност на АД со ран почеток во епидемиолошките студии од различни региони во светот. Како едно од можните објаснувања за високиот процент на пациенти со Алцхајмерова деменција со ран почеток во испитувана група, кандидатката ја наведува веројатноста до терцијарно ниво да се упатуваат, помлади, дијагностички не разјаснети случаи, а повозрасните пациенти со деменција остануваат не дијагностицирани, или во напреднати стадиуми се згрижуваат во домови за нега. Истакнува и дека јавната свест за постоењето и препознавањето на Алцхајмеровата деменција во Македонија сеуште е на ниско ниво, а заборавањето како дел од клиничката слика на АД се толкува во склоп на процесот на нормално стареење. Иако ова може да биде логично објаснување за високиот процент на помлади пациенти со АД во испитуваната група, кандидатката дискутира дека е малку веројатно дека токму помладите пациенти селективно би биле испратени до центрите на терцијарно ниво, затоа што студијата се изведувала во траење од 2 години, период во текот на кој биле организирани едукативни работилници за докторите по семејна медицина со цел да се подигне професионалната свест за постоењето, дијагностичкиот алгоритам и третманот на Алцхајмеровата деменција. Дискусијата потоа продолжува во правец кон идентификација на факторите кои би влијаеле и би довеле до порана клиничка манифестација на Алцхајмеровата деменција кај популацијата од Р Македонија. Добиените резултати од истражувањето, во дел се совпаѓаат со оние од литературата за порана манифестација на стадиумот на деменција кај носителите на АРОЕε4 алелот, но во конкретната студија, не е најдена статистичка сигнификантност. Од друга страна, автозомно доминантно наследните форми на Алцхајмерова деменција со ран почеток се исклучително ретки за да бидат објаснување за високиот процент на пациенти со АД со ран почеток. Водена од овие претпоставки, кандидатката д-р Новотни, одговорот го бара во влијанието на модифицирачките ризик-фактори. Анализирајќи ја корелацијата

меѓу модифицирачките ризик-фактори (хипертензија, diabetes mellitus, obesitas, дислипидемија и степен на физичка активност) врз возраста на почеток на АД, заклучува дека единствено присуството на хипертензија е сигнификантно асоцирано со порана клиничка манифестација на симптомите на АД кај пациентите од испитуваната група и логично изведува заклучок дека со агресивен третман на хипертензија, особено во периодот на средовечност кај генетски приемчиви индивидуи, може да се одложи почетокот на клиничката манифестација на стадиумот на деменција, а со тоа да се добијат години на квалитетен живот. Во понатамошната дискусија ја истакнува и потребата за дополнителни генетски анализи кај подгрупата на пациенти со АД со ран почеток, со цел да се одреди евентуалното присуство на детерминистички моногенетски мутации во гените за APP, PSEN1 и PSEN2, или GWAS со цел одредување на присуство на други полигенски мутации кои сами за себе не се доволни за настанување на Алцхајмерова деменција, но во асоцијација со генот за APOE може да влијаат на возраста на почеток на болеста.

Наоѓајќи дека најголемиот дел од пациентите со Алцхајмерова болест живеат со сопругникот или поширокото семејство (потомци и нивно семејство), а само 3,5% се сместени во дом за нега, кандидатката во дискусијата го истакнува опстојувањето на традиционалното семејство во овој регион од светот, на кое паѓа најголемиот товар од негата и грижата за болниот со АД. Со бранот на миграции на млади генерации, ваквото традиционално семејство во блиска иднина ќе ја изгуби улогата која во моментот ја има и надооѓачкиот голем број на пациенти со Алцхајмерова деменција ќе претставува голем социјален проблем. Токму поради ова, кандидатката д-р Габриела Новотни, укажува на потребата од реформи во социјалните капацитети и методи за поддршка и згрижување на пациентите со Алцхајмерова деменција во годините кои доаѓаат. Во продолжение на дискусијата, следи детално систематизиран компаративен приказ на добиените резултати од истражувањето и резултатите од други студии, за улогата на модифицирачките и психосоцијални фактори на ризик во развојот на Алцхајмеровата деменција.

Последниот дел на дискусијата е посветен на предикторите за развој на АД и предикторните модели. Резултатите на оваа студија, како и резултатите од бројни студии, уште еднаш потврдија дека генетските фактори, васкуларните ризик-фактори и психосоцијални фактори, во комплексна меѓусебна интеракција влијаат на (пато)физиолошките процеси во мозокот во долгиот латентен период. Според овие ризик-фактори, креирани се модели за процена на ризик за развој на деменција. Покрај разликите меѓу популационите групи, возраста, нискиот степен на едукација и васкуларните ризик-фактори се идентификувани како клучни фактори на ризик во сите предикторни модели. Предикторните модели за пресметување на ризик за развој на АД може да помогнат да се идентификуваат индивидуи под ризик, кои може да имаат корист од различни интервенции. Кандидатката д-р Новотни истакнува дека најголемата добивка од спроведената студија е идентификација на ризик и предикторни фактори за развој на Алцхајмерова деменција за популацијата на територија на Р Македонија. Одредени ризик и прогностички фактори се застапени повеќе и со поголем удел на одредени географски подрачја и кај конкретни популации, поради што е потребна модификација, како на предикторниот модел, така и на превентивните стратегии кои би се развивале во блиска иднина. Оригиналноста на спроведената студија од страна на кандидатката д-р Новотни, произлегува од тоа што покрај првата испитувана група на пациенти со АД, таа вклучува уште една испитувана група сочинета од средовечни потомци на пациенти со Алцхајмерова болест. Кај нив, исто така прави евалуација на ризик и предикторни фактори за развој на АД и ги дискутира добиените резултати. На самиот крај, д-р Новотни заклучува дека во иднина истражувањето би можело да продолжи како проспективна студија, со следење и годишни невропсихолошки тестирања на субјектите од втората испитувана група (потомци), особено оние кои имаат присуство на $\epsilon 4$ алел и повеќе од два модифицирачки ризик-фактори, со цел навремено откривање на евентуална когнитивна дисфункција во стадиум на благо когнитивно растројство, примена на биомаркери за евентуална *in vivo* рана дијагноза на АБ и во блиска иднина, навремено отпочнување на ефикасна

етиопатогенетски заснована терапија. На овој начин со најголема точност би се евалуирале претпоставените од конкретната студија, ризик и предикторни фактори за развој на Алцхајмерова деменција.

Кандидатката д-р Габриела Новотни, дискусијата ја завршува со осврт кон идните смерници и перспективи како во однос на развојот на научната мисла, така и во делот на клиничка пракса и развојот на превентивни стратегии за Алцхајмерова деменција. Таа нагласува дека ниту еден лек во блиска или далечна иднина нема да покаже ефикасност кога процесот на невродегенерација е напреднат и голем дел од невроните се иререверзибилно загубени преку процесот на апоптоза. Затоа, истакнува, како никогаш до сега во невронауката и медицината воопшто, професионалците се соочени со мошне тешка задача, но истовремено и предизвик, за идентификација на “пациенти“ во стадиум на Алцхајмерова болест кога клинички се когнитивно здрави, а тоа значи да се дијагностицира болест без симптоми. За таа цел потребно е токму преку користење на предиктори или предикторен модел за развој на Алцхајмерова деменција, да се идентификуваат потенцијалните идни пациенти, проспективно да се следи нивниот когнитивен статус, а паралелно да се спроведува превентивна стратегија преку делување на модифицирачките ризик-фактори. Кај оние индивидуи кај кои сензитивна батерија на невропсихолошки тестови ќе покаже отстапување од стандардните норми за когнитивните функции модифицирани според возраста, ќе се применат инвазивни и економски издашни дијагностички методи (лумбална пункција со анализа на ликворни биомаркери за Алцхајмерова болест и PET амилоид или PET tau сликовен приказ на мозокот), сè со цел навремено поставување на дијагноза и отпочнување на третман. Дискутирајќи за потребата од развој на превентивни стратегии, д-р Новотни истакнува дека идентификацијата на доминантните модифицирачки ризик и предикторни фактори кај пациентите со Алцхајмерова деменција во конкретната популација и територија на Р Македонија, има големо значење, а оригиналноста и вредноста на така креирана превентивна стратегија, произлегува од идентификацијата на модифицирачките ризик-фактори кои може да се разликуваат во степенот на нивно влијание врз развојот на АД на различни географски територии, етноси и социјални структури.

Седмото поглавје ги содржи **заклучните согледувања**, јасно формулирани и систематизирани во потточки, а претставуваат исцрпен одговор на поставените цели на истражувањето. Алцхајмеровата деменција не е неизбежна последица на стареењето. Идентификацијата, особено на модифицирачките ризик и протективни фактори за АД, претставува основа за развој на превентивни стратегии и интервенции.

- АРОЕ-генотипизацијата е прво генетско истражување направено во Р Македонија кај пациенти со Алцхајмерова деменција со кое е добиен увид за АРОЕε4 алелната фреквенција, која покажува демографско-географски варијации. Во иднина генетските истражувања во областа на Алцхајмеровата деменција, освен во расветлување на етиопатогенезата на АД, ќе најдат примена во најмаку 3 домени и тоа: 1. предвидување на ризик за развој на АД во истражувачки, но и клинички апликативни цели; 2. усовршување на клиничките студии (преку идентификација на генетски ризик-фактори, може да се хомогенизира испитуваната група при процена на ефикасност на лек); 3. креирање на индивидуален пристап при третман на болеста (precision medicine-егзактна, индивидуализирана медицина кај која се одбира најефикасниот третман според генетската основа на болеста).
- Студија за идентификација на доминантните ризик и предикторни фактори за развој на спорадична АД кај одредена популација и географско подрачје е неопходна со цел да се развие превентивна стратегија и јавноздравствена политика која ќе ја подготви земјата за епидемијата кој во следните 30 години ќе го триплира бројот на заболени со АД. Оваа студија е прва студија која ги анализира ризик и предикторните фактори кај пациентите со Алцхајмерова деменција во

Р Македонија и со својот научен придонес претставува прв чекор кон остварување на поголема цел. Превентивната програма за Алцхајмерова болест во Р Македонија би требало да се изработи во согласност со добиените резултати на оваа студија за доминантни ризик и предикторни фактори за АД за оваа конкретна територија и популација.

- Присуството на АРОЕε4 алелот претставува предикторен фактор за развој на Алцхајмерова деменција и го зголемува ризикот за развој на болеста за три пати.
- Просечната возраст на почеток на Алцхајмерова деменција кај нашата испитувана група е 68.4 г, што е многу порана манифестација на болеста во однос на известувањата кои доаѓаат од други студии и бара понатамошна евалуација. Со оглед на високиот процент (22,9%) на пациенти со Алцхајмерова болест со почеток на возраст под 65 г. потребни се дополнителни генетски анализи кај подгрупата на пациенти со АД со ран почеток, со цел да се одреди присуството на детерминистички моногенетски мутации во гените за APP, PSEN1 и PSEN2, или GWAS со цел одредување на присуство на други полигенски мутации кои сами за себе не се доволни за настанување на Алцхајмерова деменција, но во асоцијација со генот за АРОЕ може да влијаат на возраста на почеток на болеста.
- Оваа студија, како поединечни статистички сигнификантни предиктори за развој на Алцхајмерова деменција ги идентификува: присуство на АРОЕ ε4 алел, машки пол, рурална средина како место на живеење, низок степен на образование (под 9 години), пушење на цигари и пасивно пушење, трауматска повреда на главата во текот на животот, хипертензија, дислипидемија, депресивна епизода во тек на животот, преживеан поголем стрес во средно животно доба и позитивна фамилијарна историја за деменција (веројатно АД). Физичката активност и негување на активности во слободно време (хоби, когнитивно стимулирачки активности, социјализација) делуваат протективно во однос на развојот на АД.
- Со мултипна анализа се потврди дека присуството на АРОЕε4 алел, машки пол позитивна фамилијарна историја за деменција, присуство на дислипидемија, здобиена траума на главата и низок степен на едукација (образование ≤9 години), се предиктори за Алцхајмерова деменција, а физичката активност има протективна улога.
- Постоенето на хипертензија е сигнификантно асоцирано со развојот на Алцхајмерова деменција, претставува ризик-фактор и нејзиното присуство го зголемува ризикот за развој на АД за два пати. Присуството на хипертензија е сигнификантно асоцирано со порана клиничка манифестација на симптомите на АД. Може да се заклучи дека со агресивен третман на хипертензија, особено во средно животно доба кај генетски приемчиви индивидуи, може да се одложи почетокот на клиничката манифестација на стадиумот на деменција, а со тоа да се добијат години на квалитетен живот.
- Дислипидемијата претставува ризик-фактор и за два пати го зголемува ризикот за развој на Алцхајмерова деменција.
- За одбележување е наодот за зголемена плазма концентрација за вкупен холестерол кај половина од испитаните потомци на пациенти со АД, а фармаколошки третирани се само една третина од нив. Ова е особено битно да се потенцира, зашто повеќето студии ја препознаваат хиперхолестеролемијата во средно животно доба како ризик за развој на АД, а испитаните потомци, кои веќе се оптоварени со фамилијарна историја и полигенски ризик-фактори, дополнително имаат ризик-фактор кој може и мора да се модифицира, односно третира.
- Постоенето на фамилијарна историја за деменција според резултатите на студијата, претставува ризик-фактор за АД и го зголемува ризикот за развој на болеста за три и пол пати. Потомците на

пациенти со АД се група под ризик кај која треба да се примени когнитивен screening и превентивни стратегии.

- Депресивна епизода во текот на животот го зголемува ризикот за развој на Алцхајмерова деменција за три пати. Не е за занемарување и податокот дека ниту половина од пациентите со АД кои имале депресивна епизода, не биле лекувани, што значително отстапува од релативно високиот процент на применета фармакотерапија за васкуларните ризик-фактори (хипертензија, дислипидемија).
- Образованието под девет години (основно образование) го зголемува ризикот за развој на Алцхајмерова деменција за 8 пати.
- Статистички значајниот протективен ефект на живеењето во град, наспроти рурална средина, може да се толкува во однос на можностите за стекнување на повисоки нивоа на едукација во градска средина и социјален ангажман.
- Пушењето на цигари е ризик-фактор за развој на Алцхајмерова деменција и го зголемува ризикот за два и пол пати. Идентичен резултат е добиен и при анализа за изложеност на пасивно пушење кое го зголемува ризикот за развој на АД за два и пол пати.
- Просечното доцнење при поставување на дијагнозата за Алцхајмерова деменција во однос на појавата на први симптоми, изнесува 2,2 години. Потребна е едукација, како на општата, така и на професионалната јавност за рано препознавање на симптомите на Алцхајмерова болест.
- Студија не ги оправда иницијалните оптимистички очекувања за користење на плазма концентрација на tau како дијагностички биомаркер за АД, за разлика од неговата докажана улога на ликворен биомаркер, ниту пак ја поддржа улогата на инфламаторните цитокини (TNF- α и *IL-1b*, *IL-6*) како плазма биомаркери за АД.
- Загрижувачки висок е процентот на користење на антипсихотици (22,9%) кај пациентите со АД кои се асоцирани зголемен ризик за кардиоваскуларен морталитет. Со цел да се намалат симптомите од спектарот на БПСД кои се најчеста причина за воведување на антипсихотици и бензодиазепини во третманот на пациенти со АД, потребно е да се воведат нефармаколошки терапевтски интервенции и психоедукација на семејствата и негувателите на пациентите со цел препознавање, избегнување и отстранување на факторите кои ги предизвикуваат овие поведенија.
- Оваа студија, освен одговори за поставените цели на докторската дисертација, зад себе остава ново отворен кабинет за дијагноза на деменции како и DNA банка во која се чуваат примероци од DNA од пациентите со Алцхајмерова деменција, фронто-темпорална деменција и деменција на Lewy-еви тела, при генетската лабораторија „Проф. д-р Георги Ефремов“ - Македонска академија на науки и уметности која е основа за понатамошни генетски истражувања.

Предмет на истражување

Предмет на истражување во спроведената студија е идентификација и евалуација на ризик и предикторни фактори за развој на Алцхајмерова болест. Преку студија спроведена кај 144 пациенти со АД, дијагностицирани во амбулантата и кабинетот за деменции при Универзитетската клиника за неврологија и Универзитетската клиника за психијатрија соодветно и 90 здрави контроли, идентификувани се доминантните генетски, модифицирачки и психосоцијални фактори на ризик за развој на АД. Студијата, покрај тоа што е прва од ваков вид во Р Македонија, добива на оригиналност

и поради проширување на истражувањето на уште една испитувана група-55 средовечни потомци на пациенти со АД, како индивидуи под ризик поради фамилијарната историја за АД.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Во 2015 г. во светот имало 47 милиони заболени со АД, а предвидувањата се дека до 2030 г., овој број на заболени лица ќе достигне до 75 милиони, а до 2050 г. и повеќе од 131 милион болни со АД. Не помалку важен е фактот кој укажува на најголем пораст на бројот на заболени во земјите со низок и среден стандард. Според податоците од Заводот за статистика на Р Македонија, бројот на население постаро од 60 г. изнесува 400.000, а со пресметка направена според просечната преваленца 4- 5%, би добиле очекуван број од околу 16.000-20.000 заболени од Алцхајмерова деменција во Р Македонија. Според податоците од Фондот за здравствено осигурување на Р Македонија, во тек на 2017 г., на 4200 пациенти им е препишан лекот donepezil (ацетилхолин естераза инхибитор), регистриран за третман на Алцхајмерова деменција. Претворено во проценти, тоа би значело дека само 21% од претпоставениот број на пациенти со АД во Р Македонија е третиран, што е поразително. Се предвидува дека бројот на заболени со АД ќе се удвои, дури и триплира во тек на следните 20 години, доколку не се имплементираат ефективни интервенции. Токму последните два збора отвораат простор за надеж, но и ја исправаат научната јавност пред нови предизвици, развој на превентивни стратегии и нови терапевски можности. Актуелноста на темата на сцената на невронауката во светот и сеуште отворените прашања без одговор и по 113 г. од нејзиното откривање, стојат во основата на мотивот за изработка на студијата.

Краток опис на применетите методи

За потребите на студијата, еднакратно е земена крв за анализа по стандардна процедура со венепункција, со вкупен волумен од 10 милилитри. По стандардна процедура за изолација на DNA со phenol chloroform екстракција, направена е APOE генотипизацијата со методата на полимераза верижна реакција- PCR со користење на тн. APOE хаплотип sequence-specific-Primer-PCR (SSP)-PCR. За одредување на гликемија и липиден статус (вкупен холестерол и триглицериди) користен е спектрофотометриски метод со автоматизиран биохемиски анализатор Mindray BS 200, а одредувањето на плазма концентрациите на IL-1b, IL-6, TNF- α , tau и VCAM-1 е направено со методата на модифицирана сендвич ELISA - Magnetic Luminescence Assay. Нестандардизиран прашалник дизајниран за потребите на студијата, кој содржи социодемографски податоци, прашања за процена на присуство на модифицирачки ризик-фактори како и податоци за клиничките карактеристики на болеста е користен во тек на студијата. Сите анализи се реализирани по претходно спроведен процес на добивање на информирана согласност.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Оваа студија, како поединечни статистички сигнификантни предиктори за развој на Алцхајмерова деменција, ги идентификува: присуство на APOE ϵ 4 алел, машки пол, рурална средина како место на живеење, низок степен на образование (под 9 години), пушење на цигари и пасивно пушење, трауматска повреда на главата во текот на животот, хипертензија, дислипидемија, депресивна епизода во тек на животот, преживеан поголем стрес во средно животно доба и позитивна фамилијарна историја за деменција (веројатно АД). Физичката активност и негувањето на активности во слободно време (хоби, когнитивно стимулирачки активности, социјализација) делуваат протективно во однос на развојот на АД. Со мултипла анализа се потврди дека присуството на APOE ϵ 4 алел, машки пол позитивна фамилијарна историја за деменција, присуство на дислипидемија, здобиена траума на главата и низок степен на едукација (образование $\leq$ 9 години), се предиктори за Алцхајмерова деменција, а физичката активност има протективна улога.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката д-р Габриела Новотни, со наслов **Идентификација и евалуација на ризик и предикторни фактори за развој на Алцхајмерова болест**, претставува истражување во област на невронауката, во потесната област на невродегенерација.

Изработката на темата на оваа докторска дисертација, преку идентификација и евалуација на ризик и предикторни фактори за развој на Алцхајмерова болест, постави темел за развој на превентивни стратегии и можност за идентификација на индивидуи под ризик за развој на АД и нивно проспективно следење. Превентивната програма за Алцхајмерова болест во Р Македонија би требало да се изработи во согласност со добиените резултати на оваа студија за доминантни ризик и предикторни фактори за АД за оваа конкретна територија и популација.

Докторската дисертација на кандидатката д-р Габриела Новотни, со наслов **Идентификација и евалуација на ризик и предикторни фактори за развој на Алцхајмерова болест**, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката д-р Габриела Новотни, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила како прв автор, во меѓународни научни списанија, следниве рецензирани истражувачки трудови:

1. Novotni G, Jakimovska M, Plaseska-Karanfilska D, Tanovska N, Kuzmanovski I, Aleksovski V, Karanfilovik K, Baneva-Dolnenec N, Stankovic M, Milutinovic M, Iloski S, Isjanovska R, Blazevska-Stoilkovska B, Duma A, Novotni A. Evaluation of APOE Genotype and Vascular Risk Factors As Prognostic and Risk Factors for Alzheimer's Disease and Their Influence On Age of Symptoms Onset. Open Access Maced J Med Sci [Internet]. 14Feb.2019 [cited 28Feb.2019];7(4):516-20. Available from: <https://www.id-press.eu/mjms/article/view/oamjms.2019.166>.
2. Novotni G, Tanovska N, Cvetkovska E, Kuzmanovski I, Boskovski B, Burnevska Sazdovska D, Aleksovski V, Stevanovic M, Calovska Samardziska V, Novotni A. Young onset subcortical dementia- a spectrum of HIV associated neurocognitive disorder. Epilepsy and Neurology, Year 17/18, Number 49/50: 67-70.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси и подрачје на примена: Оваа студија е прва студија која ги анализира ризик и предикторните фактори кај пациентите со Алцхајмерова деменција во Р Македонија и со својот научен придонес претставува прв чекор кон остварување на поголема цел. Превентивната програма за Алцхајмерова болест во Р Македонија би требало да се изработи во согласност со добиените резултати на оваа студија за доминантни ризик и предикторни фактори за АД за оваа конкретна територија и популација.

АРОЕ-генотипизацијата е прво генетско истражување направено во Р Македонија кај пациенти со Алцхајмерова деменција со кое е добиен увид за АРОЕε4 алелната фреквенција, која покажува демографско-географски варијации.

Оваа студија, освен одговори за поставените цели на докторската дисертација, зад себе остава ново отворен кабинет за дијагноза на деменции како и DNA-банка во која се чуваат примероци од DNA од пациентите со Алцхајмерова деменција, фронто-темпорална деменција и деменција на

Lewy-еви тела, при генетската лабораторија „Проф. д-р Георги Ефремов“ - Македонска академија на науки и уметности, која е основа за понатамошни генетски истражувања.

Можните понатамошни истражувања се: Промени на стилот на живеење, со воведување на здрави навики, може да биде корисно за когнитивните способности кај постари индивидуи под ризик за АД, дури и при присуство на АРОЕε4, кој го зголемува за развој на АД. Делување на повеќе модифицирачки ризик-фактори истовремено ја зголемува веројатноста за постигнување на превентивен ефект, кој поверојатно ќе се манифестира како одложување на стадиумот на деменција преку зголемување на когнитивната резерва, отколку директен ефект врз невропатологијата на Алцхајмеровата болест. Потребни се опсежни епидемиолошки, проспективни студии со цел да се процени ефикасноста на превентивните стратегии, односно да се одговори на прашањето- дали со корекција на модифицирачките ризик-фактори, ќе се намали инциденцата на Алцхајмерова деменција.

Кај подгрупата на пациенти со АД со ран почеток, истражувањето може да продолжи со дополнителни генетски анализи, со цел да се одреди евентуалното присуство на детерминистички моногенетски мутации во гените за APP, PSEN1 и PSEN2, или GWAS со цел одредување на присуство на други полигенски мутации кои сами за себе не се доволни за настанување на Алцхајмерова деменција, но во асоцијација со генот за АРОЕ може да влијаат на возраста на почеток на болеста.

Во иднина, истражувањето би можело да продолжи како проспективна студија, со следење и годишни невропсихолошки тестирања на субјектите од втората испитувана група (потомци), особено оние кои имаат присуство на ε4 алел и повеќе од два модифицирачки ризик-фактори, со цел навремено откривање на евентуална когнитивна дисфункција во стадиум на благо когнитивно растројство, примена на биомаркери за евентуална *in vivo* рана дијагноза на АБ и во блиска иднина, навремено започнување на ефикасна етиопатогенетски заснована терапија. На овој начин со најголема точност би се евалуирале претпоставените од конкретната студија, ризик и предикторни фактори за развој на Алцхајмерова деменција.

Комисијата смета дека темата е мошне актуелна и има научен и апликативен придонес.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатката **д-р Габриела Новотни** со наслов **Идентификација и евалуација на ризик и предикторни фактори за развој на Алцхајмерова болест.**

КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Наталија Долненец Банева, претседател _____ с.р.
2. Проф. д-р Алексеј Дума, ментор _____ с.р.
3. Проф. д-р Даница Лабудовиќ, член _____ с.р.
4. Проф. д-р Гордана Китева Тренчевска, член _____ с.р.
5. Проф. д-р Дијана Плашеска Каранфилска, член _____ с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

**ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
„ПОДОБРУВАЊЕ НА ЧОВЕКОВИТЕ ПРАВА ВО ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА ВО
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“ ОД М-Р МУХАМЕД ТАИРИ, ПРИЈАВЕНА НА
МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ**

Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, на редовната седница одржана на 7.1.2019 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација со наслов „Подобрување на човековите права во здравствената заштита во Република Македонија“ од кандидатот м-р Мухамед Таири, во состав:

проф. д-р Моме Спасовски, претседател
проф. д-р Фимка Тозија, ментор
проф. д-р Розалинда Исјановска, член
проф. д-р Бети Зафирова Ивановска, член
проф. д-р Јордан Минов, член

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја разгледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ**АНАЛИЗА НА ТРУДОТ**

Докторската дисертација на кандидатот м-р Мухамед Таири, со наслов „Подобрување на човековите права во здравствената заштита во Република Македонија“, содржи 163 страници компјутерски обработен текст во фонт Georgia, со проред 1.5 линии и големина на букви 12pt, обострано порамнување, со 49 табели, 15 графикони и 103

библиографски единици, меѓу нив научни трудови, стручни трудови, книги, национални и меѓународни прописи и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во 12 глави, каде што јасно и концизно се презентирани воведот, мотивот, целите, истражувачките хипотези, дизајнот на студијата, материјалот и методите, статистичката анализа, резултатите, дискусијата, заклучоците, препораките, литературата и анексите. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во **воведот** на трудот, изложени се основните дефиниции и поими користени во трудот согласно со меѓународната и националната легислатива за човековите права во здравствената заштита. Претставени се меѓународната рамка за човековите права во здравствената заштита, со осврт на меѓународните механизми, правата на пациентите и правата и обврските на здравствените работници. Исто така, елаборирана е и регионалната европска рамка за човековите права во здравствената заштита, со осврт на правата на здравствените работници и правата на пациентите. Четвртиот поднаслов во воведот се однесува на националната рамка за човекови права во здравствена заштита, во кој се претставени начелата на здравствената заштита во Република Македонија и правата на пациентите.

Во **втората глава** е прикажан основниот мотив за истражување и анализа на националната легислативната рамка за човековите права во здравствената заштита во Република Македонија, компарација со европската и меѓународната легислатива и, особено, нејзината имплементација во практика. Мотивот произлегува од наодите од одредени истражувања за степенот на формирање и функционирање на законски предвидените механизми за заштита на правата на пациентите, кои укажуваат на недоволно спроведување на легислативата во практика.

Во **третата глава** се претставени целите на истражувањето. Главна цел е да се анализира легислативната рамка на човековите права во здравствената заштита во Република Македонија и нејзината имплементација во пракса и да се дадат препораки за подобрување на правата на пациентите и здравствените работници. За реализација на оваа цел поставени се 3 општи и 4 специфични цели.

Во **четвртата глава** се дефинирани петте хипотези на истражувањето кои се насочени кон потврдување на усогласеноста и хармонизацијата на националната легислатива за човековите права во здравствената заштита со европската и имплементацијата на националната легислатива за правата на пациентите и правата и обврските на здравствените работници во праксата, како и докажување на влијанието на полот, возраста, етничката припадност, вероисповедта и местото на живеење, врз имплементацијата на оваа легислатива во практиката.

Петтата глава од докторската дисертација ги прикажува дизајнот на студијата, применените методи и материјал, примерокот на истражување, инструментите на истражување и критериумите за вклучување и исклучување од истражувањето. Студијата е дизајнирана како дескриптивно–аналитична студија на пресек, во која е применет јавноздравствен пристап, информатичко-аналитичен метод и метод на синтеза на евиденција (evidence synthesis) за анализа на релевантната легислатива. Спроведено е анкетно истражување за имплементацијата на легислативата во пракса, на

репрезентативен стратифициран примерок на 200 пациенти и 100 лекари во Полошкиот Регион, во период од два месеци октомври-ноември во 2017 година, во Клиничката болница Тетово и Општа болница Гостивар, со примена на специјално дизајнирани инструменти за пациенти и лекари.

Во шестата глава се претставени статистичките методи кои се користени за обработка и анализа на податоците добиени со истражувањето и за тестирање на поставените истражувачки хипотези.

Во **седмата глава** се претставени резултатите од студијата и тоа, синтеза на евиденција за легислативната рамка за човековите права во здравствената заштита, со осврт на меѓународната и националната рамка за правата на пациентите и правата и обврските на здравствените работници. Во вториот дел е прикажана информираноста на пациентите за нивните права и имплементацијата на тие права во пракса, а во третиот дел информираноста на лекарите за правата на пациентите и нивните права во здравствената заштита и имплементација на истите во пракса.

Во **осмата глава** е презентирана дискусијата на наодите и компарацијата со наодите од слични истражувања, во и вон земјата со посебен осврт во однос на поставените хипотези во студијата. Оваа глава е структурирана во два дела кои се однесуваат на политичкиот контекст и легислативната рамка за човековите права во здравствената заштита и имплементацијата на легислативната рамка во практика со поднаслови за делографските карактеристики на анкетираниите пациенти и лекари, правата и обврските на пациентите и правата и обврските на здравствените работници.

Во **деветтата глава** се прикажани заклучоците кои се извлечени врз основа на добиените податоци и потврдените истражувачки хипотези. Дадените препораки за подобрување на човековите права во здравствената заштита се прикажани во **десеттата глава**, со посебен осврт на докажаните меѓународни добри практики.

Во **единаесеттата глава** е прикажана литературата која е користена во оваа студија, во која се наведени 103 референци кои се користени и цитирани во текстот. **Дванаесеттата глава**, како анекси, ги содржи двата инструмента на истражување за пациентите и лекарите.

Предмет на истражување

Предмет на истражување во оваа студија се човековите права во здравствената заштита во Република Македонија, односно анализа на националната легислативна рамка која ги уредува правата и обврските на пациентите и на здравствените работници, и компарација на истата со меѓународната рамка за правата на човекот и меѓународните стандарди во однос на почитување, промовирање и заштита на човековите права, и со регионалната рамка со која се уредени главните стандарди што ги штитат човековите права во здравствената заштита во Европа. Во истражувањето, посебен осврт е даден на имплементацијата на националната легислатива за човековите права во здравствената заштита во практиката, преку анкетното истражување спроведено во Полошкиот Регион на репрезентативен примерок на пациенти и лекари, за да се

оцени степенот на имплементација на правата во практика, како и да се одреди влијанието на одредени детерминанти врз информираноста за правата и личното искуство со примената на правата на пациентите и лекарите во практика.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Човековите права во здравствената заштита е правна област која во Република Македонија е соодветно работена и во националното законодавство и со ратификуваните и потпишани меѓународни инструменти.

Меѓународната рамка дефинира девет најважни права на пациентите: правото на слобода и на безбедност на личноста, приватност и доверливост, информираност, физички интегритет, живот, највисок степен на здравје што може да се постигне, слобода од тортура, сурово, нечовечно и понижувачко постапување, учество во јавните политики и недискриминација и правото на еднаквост на пациентите.

Со регионалната рамка се уредуваат главните стандарди што ги штитат човековите права во здравствената заштита во Европа и се проверува како тие се толкувани од супранационалните тела, најмногу од Европскиот суд за човековите права и од Европскиот комитет за социјалните права. Иако Европската повелба за правата на пациентите не е правно обврзувачка, силна мрежа на групите за права на пациентите ширум Европа успешно лобирала кај нивните национални влади за да ги признаат и да ги усвојат правата од оваа повелба. Европската повелба ги систематизира правата на пациентите во четиринаесет конкретни одредби и претставува корисна законска рамка за примена на општите принципи за човекови права во конкретниот контекст на грижата за пациентот. Оваа повелба ги дефинира следните 14 права на пациентите: право на превентивни мерки, право на пристап, право на информации, право на согласност, право на слободен избор, право на приватност и доверливост, право на почитување на времето на пациентот, право на почитување на стандардите за квалитет, право на безбедност, право на иновација, право на избегнување непотребно страдање и болка, право на персонализирано лекување, право на жалба и право на надомест.

Здравствениот систем, здравствената заштита и правата и обврските на здравствените работници, установи и пациенти во Република Македонија се регулирани со низа законски прописи. Правото на здравје и здравствена заштита е загарантирано со Уставот на Република Македонија според кој „на секој граѓанин му се гарантира правото на здравствена заштита“ и „граѓанинот има право и должност да го чува и унапредува сопственото здравје и здравјето на другите“. Во согласност со уставните одредби, донесени се повеќе закони, меѓу кои: Законот за здравствената заштита, Закон за заштита на правата на пациентите, Законот за здравственото осигурување, Закон за јавно здравје, Закон за менталното здравје и други закони кои потесно регулираат определена област од здравството.

Правата на пациентите во здравствената заштита се регулирани со Законот за заштита на правата на пациентите, во кој подетално се уредуваат заштитата на правата на пациентите во користењето на здравствената заштита; должностите на здравствените установи и здравствените работници и соработници во обезбедување на здравствената заштита; надлежностите на општините и Фондот за здравственото осигурување во однос на

унапредување и заштита на правата на пациентите; постапката за заштита на правата на пациентите и надзорот над спроведувањето на законот.

Република Македонија како земја кандидат за влез во Европска Унија својата законска регулатива мора да ја приспособи на европската, со тоа што во сите сегменти од човековото живеење и општествување ќе има законска рамка која ги гарантира основните права на човекот вклучувајќи го и правото на пациентите.

Компарацијата помеѓу правата на пациентите во Република Македонија и правата на пациентите во Европската повелба покажува дека во националната законска рамка се застапени сите права на пациентите кои се содржани во Европската повелба.

Краток опис на применетите методи

Студијата е дизајнирана како дескриптивно–аналитична студија на пресек, во која се истражуваат човековите права во здравствената заштита, легислативната рамка и нејзината имплементација во пракса. Во студијата се применети јавно здравствен пристап и информатичко-аналитичен метод за анализа на меѓународната, регионалната и легислативната рамка за човековите права во здравствената заштита во Република Македонија и за компарација на националната легислатива со Европската легислатива за права на пациентите и здравствените работници. Податоците за овој дел од истражувањето се собрани преку синтеза на евиденција (evidence synthesis) методологија на документи од релевантните легислативни рамки во здравствената заштита, кои се предмет на истражување, како и публикации и друг документиран материјал. Анализирани се Уставот, закони, правилници, и други национални легислативни документи, Европската повелба за права на пациенти и други меѓународни документи. Направен е преглед на литература и на објавени наоди од релевантни истражувања и студии, како и објавени публикации.

Имплементацијата на легислативната рамка во здравствената заштита е анализирана преку анкетно истражување кое е спроведено на репрезентативен примерок на пациенти и здравствени работници (лекари) во Полошкиот Регион, во период од два месеца октомври-ноември 2017 година, во Клиничка болница Тетово и Општа болница Гостивар. Големината на примерокот во истражувањето е одредена со користење на статистичка програма за одредување на големина на истражувачка популација PERI 4.04x (со моќност на истражувањето од 80 %, интервал на доверба од 95 % и максимум прифатлива грешка од 0.05)

Анкетното истражување за правата на пациентите е спроведено на репрезентативен примерок од 200 пациенти, што претставува 10 % од пациентите кои се лекувани во период од два месеца во овие болници во 2017 г. Примерокот е стратифициран по болници, и тоа 130 пациенти во Клиничката болница Тетово и 70 пациенти во Општа болница Гостивар. Анкетното истражување за правата на здравствените работници е спроведено на репрезентативен примерок од 100 лекари, што претставува 50 % од лекарите кои работат во овие болници во 2017 г. Примерокот е стратифициран по болници, и тоа 70 лекари во Клиничката болница Тетово и 30 лекари во Општа болница Гостивар.

Како инструменти за истражување, искористени се два анкетни прашалника кои се специјално дизајнирани. Анкетниот прашалник за пациентите е дизајниран согласно со Европската и националната легислатива за правата на пациентите, и се состои од прашања за информираноста на пациентите за нивните права во здравствената заштита, но, исто така и за нивната имплементација во практика. Анкетниот прашалник за здравствените работници (лекари) е дизајниран согласно со Европската и националната легислатива за правата на здравствените работници, и се состои од прашања за информираноста на лекарите за правата на пациентите и нивните права во здравствената заштита, но, исто така, и за нивната имплементација во практика.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Уште од осамостојувањето, правото на здравје и обврската за грижа за сопственото и здравјето на другите е инкорпорирано во Уставот на Република Македонија и во законските прописи, а од тогаш и развиено со права и обврски, како на пациентите, така и на здравствените работници и здравствените установи. Анализата на правниот систем на Република Македонија покажува сличности со шесте држави во транзиција, кои претрпеа низа суштински реформи во последниве години.

Легислативната рамка во Република Македонија претставува сеопфатна рамка за заштита на правата на пациентот, со која на пациентот му се загарантирани законски права во процесот на лекувањето, почитување и заштита на неговата личност и интегритет. Компарацијата помеѓу правата на пациентите во Република Македонија и правата на пациентите во Европската повелба покажува дека во националната законска рамка се застапени сите права на пациентите кои се содржани во Европската повелба. Националната легислатива за правата на пациентите е хармонизирана со европската и се имплементира во практиката, но постојат сигнификантни разлики во однос на информираноста и личното искуство на пациентите со користењето на одредени права.

Во студијата се анкетирани 200 пациенти од Полошкиот Регион, од кои 130 од Клиничката болница од Тетово и 70 од Општата болница во Гостивар, најмногу 27,0 % се од хируршко и интерно одделение, а најмалку 1,5 % од одделението за ортопедија. 43,0 % од пациентите се од машки, а 57,0 % од женски пол. Структурата по возраст покажува дека доминантни со 22,0 % се возрасните групи од 30 до 39 г. и од 50 до 59 г. Просечната возраст на пациентите изнесува 47.3 г, во ранг од 19 до 86 г. (стандардна девијација 15,72 г.) Доминираат пациенти од албанската етничка група со 66,0 %, а 77,5 % се муслимани. Најголем дел од пациентите – 26,5 % се со средна стручна подготовка и 25,5 % се со основно образование, 24,5 % со висока стручна подготовка, 6 % со виша стручна подготовка, а 17,5 % се без образование. 45,0 % од пациентите се вработени, а 32,5 % се невработени. 73,0 % се во брачна заедница.

Информираноста на пациентите просечно за нивните права е незадоволителна (57 %), а личното искуство на пациентите со примената на тие права е сигнификантно помало (38,3 %). Генерално, не постојат разлики во имплементацијата на националната легислатива за правата на пациентите според пол, возраст, етничка припадност,

вероисповест и место на живеење. Кај одредени права постои сигнификантна поврзаност на степенот на образование и работниот статус со уживањето на правата.

Конкретно за правото на учество во одлучувањето, информирани се 66,0 % од анкетирните пациенти, лично искуство со примената на ова право имале помалку од половината (47,0 %) од пациентите. Процентуалната разлика која се регистрира за информираноста за ова право е статистички сигнификантна за $p < 0,05$ (Difference test, $p = 0.0000$), а процентуалната разлика која се регистрира за личното искуство за ова право е статистички несигнификантна за $p > 0,05$ (Difference test, $p = 0.2301$). Нема поврзаност ниту на информираноста на пациентите за ова право со местото на престој, возрасни групи, пол, вероисповед, работен статус и етничка припадност на пациентите за $p > 0,05$ (Pearson Chi-square), ниту пак на личното искуство со ова право и наведените варијабли за $p > 0,05$ (Pearson Chi-square). Постои поврзаност на информираноста за ова право со степенот на образование на пациентите (Pearson Chi-square, $p = 0.000062$) и личното искуство со ова право и степенот на образование (Pearson Chi-square, $p = 0.002206$).

Студијата покажа дека преку 90 % од анкетирните пациенти имале информација и лично искуство за правото на информираност за здравствената состојба, но помала е информираноста за препорачаните интервенции (75,5 %) и личното искуство со ова право (73,5 %), односно најмала е информираноста за можните замени на препорачаните медицински интервенции (29,5 %) и личното искуство на пациентите со ова право (само 14,0 %). Овие наоди се слични со резултати од други истражувања, кои покажуваат значителни недостатоци во имплементацијата на ова право во практиката.

Во студијата се анкетирани 100 лекари, од кои 70 од Клиничката болница во Тетово и 30 од Општата болница во Гостивар, најмногу од интерното одделение – 32 %, 21,0 % се од хируршкото одделение, 8,0 % се од одделенијата за гинекологија и урологија, а со најмалку 1 % од очно одделение, анестезиологија, дерматовенерологија и трансфузиологија. 80,0 % од лекарите се од машки пол, а 20,0 % од женски пол. Структурата според возраст покажува дека со 30,0 % е застапена возрасната група од 50 до 59 г., потоа следи групата од 30 до 39 г., и со најмал процент од 4 % е групата од 20 до 29 г. (граф. 10). Просечна возраст на анкетирните лекари изнесува 47,3 г., во ранг од 28 до 66 г. (стандардна девијација 10,75 г.). Лекарите во најголем дел припаѓаат на албанската етничка група 80,0 % и 83,0 % се со муслиманска вероисповест. Од анкетирните лекари 84,0 % се специјалисти и 16,0 % се специјализанти. 89,0 % се во брачна задница, а 11,0 % не се.

Имплементацијата на правата на пациентите е анализирана и од одговорите на лекарите, при што генерално се констатира дека 84 % од лекарите се информирани за правата на пациентите (во ранг од 55,0 % до 97,0 % за одредени права), но недоволно ги применуваат во пракса 63,5 % (во ранг од 30,0 % до 96,0 % за одредени права), односно кај повеќето права постои сигнификантна разлика во информираноста и личното искуство со примената на тие права.

Конкретно, 92,0 % од анкетирните лекари имаат информации за правото на учество во одлучувањето на пациентите, а 78,0 % имаат лично искуство со примената на ова право. Регистрираната разлика за информираноста и за личното искуство за ова право е статистички сигнификантна за $p < 0,05$ (Difference test, $p = 0.0000$). Не е регистрирана поврзаност на информираноста и личното искуство на лекарите за правото на учество во одлучувањето на пациентите со возраста, полот, етничката припадност, вероисповеста и

специјалистичкиот статус на лекарите за $p > 0.05$ (Pearson Chi-square). Регистрирана е поврзаност на работното место на лекарите со информираноста на лекарите за ова право за $p < 0.05$ (Pearson Chi-square, $p = .036498$), и личното искуство со примената на ова право (Pearson Chi-square, $p = .000748$).

Правото на информираност на пациентот подразбира задолжителна обврска на лекарот да го информира пациентот (или роднината) за текот на третманот во Република Македонија и во другите анализирани земји.

Националната легислатива за правата и обврските на здравствените работници се имплементира во практиката, при што се регистрира сигнификантна разлика помеѓу информираноста на лекарите за нивните права (од 60,0 % до 99,0 % или во просек 83,7 %) и личното искуство на лекарите за користењето на повеќето нивни права (во ранг од 33,0 % до 91,0 %, или во просек 60,2 % од лекарите имаат лично искуство). Оваа разлика е најголема кај правото на штрајк каде што 93 % од анкетираниите лекари се информирани, а само 33 % имале лично искуство со истото. Лекарите имаат најмногу информации за правото на специјализација и супспецијализација (97 %) и лично искуство (87 %).

Генерално, не постојат разлики во имплементацијата на националната легислатива за правата и обврските на здравствените работници според: пол, возраст, етничка припадност, вероисповед и место на живеење. Постои поврзаност помеѓу информираноста и личното искуство на лекарите за одредени нивни права, со работното место на лекарите.

Наодите од оваа студија се потврдени и во контекст на други истражувања за недоволната имплементација и функционирање на законски предвидените механизми за заштита на права на пациентите и здравствените работници.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација со наслов „Подобрување на човековите права во здравствената заштита во Република Македонија“, од кандидатот м-р Мухамед Таири, претставува истражување во областа на јавното здравје, чија примарна цел е подобрување на човековите права во здравствената заштита, преку анализа на легислативната рамка на човековите права во здравствената заштита во Република Македонија, оценка на нејзината имплементација во практика и конкретни препораки и насоки за подобрување на правата на пациентите и здравствените работници.

Оваа докторска дисертација има високо вреден научен придонес, со изготвување автентична истражувачка студија во оваа област, со обезбедување податоци за имплементацијата на националната легислатива за правата на пациентите и здравствените работници во практика, како основа за креирање политики и донесување одлуки базирани на докази, што го одредува и апликативниот придонес на дисертацијата, од исклучителна важност за подобрување на човековите права во здравствената заштита.

Докторската дисертација со наслов „Подобрување на човековите права во здравствената заштита во Република Македонија“, од кандидатот м-р Мухамед Таири, според мислењето на Комисијата за оценка, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавил како прв автор, во научни списанија со меѓународен уредувачки одбор, следниве рецензирани истражувачки трудови:

[1] Автор-и: Таири М., Тозија Ф., Адеми В. Легислативната рамка за правата на пациентите во Република Македонија. MEDICUS. ISSN 1409-6366 UDC 61 Vol 22 (2) 2017: 230-237.

[2] Автор-и: Мухамед Таири, Фимка Тозија. Подобрување на човековите права во здравствената заштита во Република Македонија. Арх Ј Здравје 2019; 11(1): 5-18.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси на истражувањето. Студијата претставува истражување со сеопфатна анализа на човековите права во здравствената заштита и компарација на националната легислатива со соодветната меѓународна и европска регионална рамка, одредување на нејзината усогласеност и хармонизираност и квантификација на имплементацијата на националната рамка во практика во здравствената заштита во еден регион, како основа за креирање на политиките за подобрување на човековите права во здравствената заштита, а со цел подобрување на здравјето на населението и квалитетот на здравствените услугите.

Аплицирана е валидна методологија за квантификација на директните и индиректните контрибутивни фактори кои влијаат на информираноста и личното искуство на пациентите и здравствените работници за нивните права, односно на имплементацијата на човековите права во здравствената заштита.

Одредени се и ограничувањата на истражувањето на еден регион и истакната е потребата истото дека треба да се спроведе во иднина на целата територија на Република Македонија.

Можните понатамошни истражувања треба да се насочат кон: понатамошно проучување и анализа на целата територија на Република Македонија, истражување на некои дополнителни фактори кои влијаат на имплементацијата на човековите права во здравствената заштита, како и на политиките за подигнување на свеста на граѓаните за познавање на правата на пациентите, едукација и поттикнување на здравствените работници за почитување на правата на пациентите и задолжителна примена на легислативата во практика.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација со наслов „Подобрување на човековите права во здравствената заштита во Република Македонија“, од кандидатот м-р Мухамед Таири.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Моме Спасовски, претседател, с.р.

Проф. д-р Фимка Тозија, ментор, с.р.

Проф. д-р Розалинда Исјановска, член, с.р.

Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска, член, с.р.

Проф. д-р Јордан Минов, член, с.р.

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ/ИНСТИТУТ

1. ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Маре Стевковска	"Употреба на тумесцентната техника за намалување на интраоперативното крварење при тангенцијална ексцизија, некретомија и земање на тенок слободен кожен трансплантат при третман кај длабоки и екстензивни изгореници"	„The tumescent technique used during burn surgery, like tangential excision of the burn wound and split-thickness skin grafting, decreased intraoperative blood loss“	Проф. д-р Виолета Василевска Никодиновска	15.03.2019 0905 - 1248/44
2.	Драган Ѓорѓиевски	"Евалуација на факторите кои придонеле за успешно откажување од пушење кај пушачи преку три модели на откажување од пушење"	„Evaluation of factors associated with successful quitting among smokers offerent different models of smoking cessation advance“	Проф. д-р Светлана Кочева	15.03.2019 0905 - 1248/45
3.	Александар Трифуновски	"Евалуација на TMPRSS2-ERG фузираниот транскрипт и DNA метилациските промени и нивна дијагностичка и предиктивна вредност кај карцином на простата"	„Evaluation of TMPRSS2-ERG fused transcript and DNA methylation changes and their diagnostic and predictive value in prostate cancer“	Проф. д-р Живко Попов	15.03.2019 0905 - 1248/46
4.	Славчо Ивановски	"Ултразвучни биомаркери за дијагностицирање на саркопенија"	„Ultrasound biomarkers for diagnosis of sarcopenia“	Проф. д-р Виолета Василевска Никодиновска	15.03.2019 0905 - 1248/47
5.	Васил Папестиев	"Процена на левокоморна функција и миокардна деформација кај пациенти упатени на коронарна бајпас хирургија"	„Evaluation of leftventricular function and miocardial deformation in patients reffered for coronary artery bypass surgery“	Проф. д-р Љубица Георгиевска Исмаил	15.03.2019 0905 - 1248/48

ПРЕГЛЕД

на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје

Ред. Бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на тема		Име и презиме на менторот	Датум и бр.на Одлука од ННС за прифаќање на темата
		На македонски јазик	На англиски јазик		
1	Фадил Муртезани	„Улогата на образованието во соработка и организацијата на општествено-културните активности во основното училиште“	„Role of education in cooperation and organization of social-cultural activities in the primary school“	Проф.д-р Емиљ Сулејмани	02-203/2 од 11.3.2019

**РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ НАСЛЕДНО ПРАВО “ ОД АВТОРИТЕ
ДЕЈАН МИЦКОВИЌ И АНГЕЛ РИСТОВ**

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на 22.12.2017, бр. 02-1645/9 од 25.12.2017 година, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „Наследно право“ од авторите: Дејан Мицковиќ и Ангел Ристов, наменет за студентите на Правниот факултет „Јустинијан Први“ за предметот Семејно право и наследно право, избрани се проф. д-р Арсен Јаневски и Проф. д-р Јадранка Дабовиќ Анастасовска.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

I. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	НАСЛЕДНО ПРАВО
Назив на предметната програма:	СЕМЕЈНО ПРАВО И НАСЛЕДНО ПРАВО
Назив на студиската програма:	ПРАВНИ СТУДИИ
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	75 часа 8 кредити
Предметот Семејно право и наследно право на Правниот факултет е задолжителен предмет со фонд на часови 75, број на ЕКТС-кредити 8 (осум) и се слуша во четврти семестар.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 315 страници (Б5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 10 поглавја (вклучувајќи ја литературата).

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Арсен Јаневски с.р.

**Проф. д-р Јадранка Дабовиќ
Анастасовска с.р.**

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р АРСЕН ЈАНЕВСКИ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Учебникот „Наследно право“, од авторите Дејан Мицковиќ и Ангел Ристов, се состои од 316 страници чукан текст. Структурата на учебникот се состои од предговор, содржина поделена во девет дела и литература која се состои од повеќе од 200 библиографски единици.</p> <p><i>Првиот дел</i> од учебникот е насловен ОПШТО ЗА НАСЛЕДНОТО ПРАВО И НАСЛЕДУВАЊЕТО и е составен од пет глави. Во <i>првата глава</i> од овој дел (Поим и предмет на наследното право) се обработени прашањата за поимот и предметот на наследното право. <i>Втората глава</i> (Правна природа на наследувањето) ги обработува теоретските концепции за правната природа, односно за суштината на наследувањето. Посебно внимание е посветено на персоналистичката и имотната концепција за наследувањето. Во <i>третата глава</i> (Историски развој на наследното право) се анализира наследното право во стариот, средниот и новиот век. <i>Четвртата глава</i> (Извори на наследното право) ги обработува најзначајните извори на наследното право: Уставот, законот, судската пракса, меѓународните договори, моралот и правната наука која се јавува како посреден извор на наследното право. <i>Петтата глава</i> (Начела на наследното право) ги анализира начелата врз основа на кои е заснована македонското наследно право. <i>Вториот дел</i> од учебникот е насловен ОСНОВНИ УСЛОВИ ЗА НАСТАНУВАЊЕ НА НАСЛЕДНОПРАВЕН ОДНОС и е структуриран во четири глави. <i>Првата глава</i> (Настапување на смрт на оставителот) се состои од три дела посветени на оставителот, уврдување на моментот на смртта на оставителот и наследноправни последици сврзани со моментот на смртта на оставителот. <i>Втората глава</i> (Оставина) ги опфаќа прашањата поврзани со составот на оставината, односно во неа подробно се анализираат</p>
--	---

имотните права и имотните обврски кои ја составуваат оставината. *Третиата глава* (Наследници) ги анализира физичките и правните лица како наследници. Посебен акцент е ставен на условите под кои едно физичко лице може да се јави како наследник. Во таа смисла се обработени прашањата за способност за наследување, недостојност за наследување, откажување од наследство и неспособност за наследување. *Четвртата глава* (Правен основ за наследување) го обработува прашањето за основите за наследување. Во оваа глава, посебно внимание е посветено на законот и на тестаментот како основи кои се признати за наследување во нашето наследно право.

Третиот дел од учебникот е насловен НАСЛЕДУВАЊЕ ВРЗ ОСНОВА НА ЗАКОН, и се состои од пет глави. *Првата глава* (Поим и значење на законското наследување) е посветена на утврдувањето на поимот и значењето на законското наследување, како и случаите кога доаѓа до законско наследување. *Втората глава* (Факти од решавачко значење за определување на кругот на законските наследници) ги опфаќа најзначајните фактори кои се од клучно значење за определување на законските наследници, како што се: сродството, брачната врска и живеењето во трајна заедница. *Трета глава* (Начини на групирање на законските наследници во наследни редови) ги анализира системите на групирање на законските наследници во наследни редови. Посебен акцент е ставен на парентеларно-линеарниот систем, кој е прифатен во нашето наследно право. *Четвртата глава* (Правото на претставување, наследничка трансмисија и право на прираснување) е посветена на најзначајните институти на парентеларно-линеарниот систем, а тоа се правото на претставување, прираснување и наследничката трансмисија. *Петтата глава* (Законски наследни редови) е најобемна со оглед дека во неа подробно се разработени правните правила со кои се

регулира наследувањето во првиот, вториот и третиот законски наследен ред.

Четвртиот дел од учебникот е насловен **НУЖНО НАСЛЕДУВАЊЕ**, и се состои од седум глави. *Првата глава* (Поим и значење на правото на нужно законско наследување) е посветена на утврдувањето на поимот и значењето на нужното законско наследување. *Втората глава* (Теории за оправдување на нужното наследување) ги анализира позначајните теории со кои се оправдува постоењето и суштината на правото на нужен наследен дел. Во *третата глава* (Нужен дел) се анализира поимот и правната природа на правото на нужен дел. *Четвртата глава* (Нужни наследници и големина на нужниот наследен дел) е посветена на определувањето на кругот на нужни наследници и големината на нивниот нужен наследен дел во нашето наследно право. *Петтата глава* (Повреда и обезбедување на нужниот дел) го анализира прашањето за повреда на правото на нужен дел, како и начинот на неговото обезбедување преку намалување на тестаменталните располагања и враќање на подароците. *Шестата глава* (Исклучување и лишување од правото на нужен дел) е посветена на институтите исклучување од наследство и лишување од нужен дел во корист на потомокот. Последната *седма глава* (Оставина без наследник) го анализира институтот оставина без наследник, како и условите и постапката врз основа на кои државата се стекнува со оставината без наследник.

Петтиот дел е насловен **ТЕСТАМЕНТАЛНАТА СПОСОБНОСТ ВО КОНТИНЕНТАЛНОТО И АНГЛО-САКСОНСКОТО ПРАВО**, и во него се анализираат теоретските стојалишта и аргументите за прифаќањето на концептот на неограничена слобода на тестирање во англо-саксонското право, наспроти становиштата и аргументите за постоењето на правото на нужен дел прифатено во земјите кои припаѓаат на континенталното право.

Шесттиот дел, насловен ТЕСТАМЕНТАЛНО НАСЛЕДУВАЊЕ, е составен од осум глави во кои се изучува наследувањето врз основа на тестамент. Во овој дел се опфатени прашањата за: I. поимот и значењето на тестаменталното наследување; II. поимот тестамент; III. карактеристики на тестаментот; IV. Услови за полноважност на тестаментот (тестаментална способност, слободна и свесно изјавен волја за составување на тестамент и форма на тестаментот); V. Видовите на тестаменти (своерачен, судски, дипломатско-козуларен, меѓународен, војнички и устен тестамент). Посебно внимание во овој дел е посветено на глава VI. Содржина на тестаментот, во која се разработени прашањата за определување на наследници (универзални и сингуларни - легатари), правните модалитети (услов, рок, налог и др.). Во овој дел, исто така, се обработени и прашањата за VII. Определување на извршител на тестаментот, како и VIII. Чување, отповикување, толкување и ништовност на тестаментот.

Седмиот дел со наслов НАСЛЕДНОПРАВНИ ДОГОВОРИ ги анализира наследноправните договори кои во нашето наследно право не произведуваат правно дејство и се ништовни според Законот за наследување. Во овој дел од учебникот подробно се обработени дозволените договори кои имаат значајно наследно-правно дејство, а тоа се договорот за отстапување на имот за време на живот и договорот за доживотна издршка.

Осмиот дел со наслов СУДСКАТА ПРАКСА НА ЕВРОПСКИОТ СУД ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА ОД СФЕРАТА НА НАСЛЕДУВАЊЕТО ги анализира најзначајните пресуди на Европскиот суд за човекови права во сферата на наследувањето, врз основа на кои во Франција и Германија следеа реформи во наследните права поврзани со изедначувањето на наследните права вонбрачно родените деца со децата родени во брак.

Најпосле, во *деветтиот дел* од учебникот со наслов ХАРМОНИЗАЦИЈА НА НАСЛЕДНОТО

	<p>ПРАВО се обработува прашањето за хармонизацијата на наследното право во Европската Унија. Притоа, во овој дел посебно внимание е посветено на развојот на идејата за унификација на наследното право во Европската унија, причините за потребата од унификација на наследното право, како и активностите кои ги преземаат надлежните органи за остварување на хармонизацијата на наследното право во рамките на Европската унија.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Ракописот е во целост усогласен со предметната програма.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>/</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Учебникот „Наследно право“, од авторите Дејан Мицковиќ и Ангел Ристов, овозможува сеопфатен преглед на најзначајните прашања од правното регулирање на наследноправните односи и претставува добра основа за совладување на материјата која се однесува на делот за наследно право за предметот семејно и наследно право. Учебникот е пишуван со јасен и прецизен стил, што ќе овозможи негово полесно користење од страна на студентите и пошироката научна и стручна јавност. Учебникот, исто така, по својот обем и содржина ги исполнува условите предвидени со наставната програма. За одбележување е тоа што авторите во ова издание обработиле и теми кои не спаѓаат во класичната учебничка материја посветена на изучување на наследното право, кои се исклучително значајни и ретко се среќаваат во учебничката литература. Станува збор за темите посветени на тестаменталната способност во континенталното и англосаксонското право, праксата на Европскиот суд за човекови права од сферата на наследувањето, како и хармонизацијата на наследното право. Особено треба да се спомене и практичниот пристап на авторите во овој учебник во кој се обработуваат и голем број на судски одлуки, од кои поспорните се проследени со коментари и образложенија со</p>

	цел да бидат подостапни и полесно разбрани од студентите.
Категоризација:	учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 315 страници (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонтоот 12. Текстот е поделен во 10 поглавја (вклучувајќи ја литературата).

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Семејно право и наследно право, примарно наменет за студентите на Правниот факултет.

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Арсен Јаневски с.р.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р ЈАДРАНКА АНАСТОВСКА ДАБОВИЌ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Учебникот „Наследно право“, од авторите Дејан Мицковиќ и Ангел Ристов, се состои од 316 страници чукан текст. Структурата на учебникот се состои од предговор, содржина поделена во девет дела и литература која се состои од повеќе од 200 библиографски единици.</p> <p><i>Првиот дел</i> од учебникот е насловен ОПШТО ЗА НАСЛЕДНОТО ПРАВО И НАСЛЕДУВАЊЕТО и е составен од пет глави. Во <i>првата глава</i> од овој дел (Поим и предмет на наследното право) се обработени прашањата за поимот и предметот на наследното право. <i>Втората глава</i> (Правна природа на наследувањето) ги обработува теоретските концепции за правната природа, односно за суштината на наследувањето. Посебно внимание е посветено на персоналистичката и имотната концепција за наследувањето. Во <i>третата глава</i> (Историски развој на наследното право) се анализира наследното право во стариот, средниот и новиот век. <i>Четвртата глава</i> (Извори на наследното право) ги обработува најзначајните извори на наследното право: Уставот, законот, судската пракса, меѓународните договори, моралот и правната наука која се јавува како посреден извор на наследното право. <i>Петтата глава</i> (Начела на наследното право) ги анализира начелата врз основа на кои е заснована македонското наследно право: 1. Начело на рамноправност и еднаквост; 2. Начело на ограничување на основите за наследување; 3. Начело на ограничување на тестаменталното располагање; 4. Начелот на универзална сукцесија; 5. Начело на стекнување на наследството ex lege и доброволност на наследувањето; 6. Начело на ограничена одговорност на наследниците и 7. Начело на официјалност на расправањето на оставината</p> <p><i>Вториот дел</i> од учебникот е насловен ОСНОВНИ УСЛОВИ ЗА НАСТАНУВАЊЕ НА</p>
--	---

НАСЛЕДНОПРАВЕН ОДНОС, и е структуриран во четири глави. *Прваџа ѓлава* (Настапување на смрт на оставителот) се состои од три дела посветени на оставителот, уврдување на моментот на смртта на оставителот и наследноправни последици сврзани со моментот на смртта на оставителот. *Вџораџа ѓлава* (Оставина) ги опфаќа прашањата поврзани со составот на оставината, односно во неа подробно се анализираат имотните права и имотните обврски кои ја составуваат оставината. *Треџаџа ѓлава* (Наследници) ги анализира физичките и правните лица како наследници. Посебен акцент е ставен на условите под кои едно физичко лице може да се јави како наследник. Во таа смисла се обработени прашањата за способност за наследување, недостојност за наследување, откажување од наследство и неспособност за наследување. *Чеџврџаџа ѓлава* (Правен основ за наследување) го обработува прашањето за основите за наследување. Во оваа глава посебно внимание е посветено на законот и на тестаментот како основи кои се признати за наследување во нашето наследно право.

Треџиоџи дел од учебникот е насловен НАСЛЕДУВАЊЕ ВРЗ ОСНОВА НА ЗАКОН, и се состои од пет глави. *Прваџа ѓлава* (Поим и значење на законското наследување) е посветена на утврдувањето на поимот и значењето на законското наследување, како и случаите кога доаѓа до законско наследување. *Вџораџа ѓлава* (Факти од решавачко значење за определување на кругот на законските наследници) ги опфаќа најзначајните фактори кои се од клучно значење за определување на законските наследници, како што се: сродството, брачната врска и живеењето во трајна заедница. *Треџаџа ѓлава* (Начини на групирање на законските наследници во наследни редови) ги анализира системите на групирање на законските наследници во наследни редови. Посебен акцент е ставен на парентеларно-линеарниот систем кој што е прифатен во нашето наследно право. *Чеџврџаџа ѓлава* (Правото на претставување,

наследничка трансмисија и право на прираснување) е посветена на најзначајните институти на парентеларно-линеарниот систем, а тоа се правото на претставување, прираснување и наследничката трансмисија. *Петтиата глава* (Законски наследни редови) е најобемна со оглед дека во неа подробно се разработени правните правила со кои се регулира наследувањето во првиот, вториот и третиот законски наследен ред.

Четириот дел од учебникот е насловен **НУЖНО НАСЛЕДУВАЊЕ**, и се состои од седум глави. *Првата глава* (Поим и значење на правото на нужно законско наследување) е посветена на утврдувањето на поимот и значењето на нужното законско наследување. *Втората глава* (Теории за оправдување на нужното наследување) ги анализира позначајните теории со кои се оправдува постоењето и суштината на правото на нужен наследен дел. Во *третата глава* (Нужен дел) се анализира поимот и правната природа на правото на нужен дел. *Четириата глава* (Нужни наследници и големина на нужниот наследен дел) е посветена на определувањето на кругот на нужни наследници и големината на нивниот нужен наследен дел во нашето наследно право. *Петтиата глава* (Повреда и обезбедување на нужниот дел) го анализира прашањето за повреда на правото на нужен дел, како и начинот на неговото обезбедување преку намалување на тестаменталните располагања и враќање на подароците. *Шестата глава* (Исклучување и лишување од правото на нужен дел) е посветена на институтите исклучување од наследство и лишување од нужен дел во корист на потомокот. Последната *седма глава* (Оставина без наследник) го анализира институтот оставина без наследник, како и условите и постапката врз основа на кои државата се стекнува со оставината без наследник.

Петтиот дел е насловен **ТЕСТАМЕНТАЛНАТА СПОСОБНОСТ ВО КОНТИНЕНТАЛНОТО И АНГЛО-**

САКСОНСКОТО ПРАВО, и во него се анализираат теоретските стојалишта и аргументите за прифаќањето на концептот на неограничена слобода на тестирање во англо-саксонското право, наспроти становиштата и аргументите за постоењето на правото на нужен дел прифатено во земјите кои припаѓаат на континенталното право.

Шесттиош дел, насловен ТЕСТАМЕНТАЛНО НАСЛЕДУВАЊЕ, е составен од осум глави во кои се изучува наследувањето врз основа на тестамент. Во овој дел се опфатени прашањата за: I.Поимот и значењето на тестаменталното наследување; II. Поимот тестамент; III.Карактеристики на тестаментот; IV.Услови за полноважност на тестаментот (тестаментална способност, слободна и свесно изјавен волја за составување на тестамент и форма на тестаментот); V.Видовите на тестаменти (своерачен, судски, дипломатско-козуларен, меѓународен, војнички и устен тестамент). Посебно внимание во овој дел е посветено на глава VI. Содржина на тестаментот, во која се разработени прашањата за определување на наследници (универзални и сингуларни - легатари), правните модалитети (услов, рок, налог и др.). Во овој дел, исто така, се обработени и прашањата за VII.Определување на извршител на тестаментот, како и VIII.Чување, отповикување, толкување и ништовност на тестаментот.

Седмиош дел со наслов НАСЛЕДНОПРАВНИ ДОГОВОРИ ги анализира наследноправните договори кои во нашето наследно право не произведуваат правно дејство и се ништовни според Законот за наследување. Во овој дел од учебникот подробно се обработени дозволените договори кои имаат значајно наследно-правно дејство, а тоа се договорот за отстапување на имот за време на живот и договорот за доживотна издршка.

Осмиош дел со наслов СУДСКАТА ПРАКСА НА ЕВРОПСКИОТ СУД ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА ОД СФЕРАТА НА НАСЛЕДУВАЊЕТО ги анализира најзначајните пресуди на Европскиот суд за

	<p>човекови права во сферата на наследувањето, врз основа на кои во Франција и Германија следеа реформи во наследните права поврзани со изедначувањето на наследните права вонбрачно родените деца со децата родени во брак.</p> <p>Најпосле, во <i>деветтиот дел</i> од учебникот со наслов ХАРМОНИЗАЦИЈА НА НАСЛЕДНОТО ПРАВО се обработува прашањето за хармонизацијата на наследното право во Европската Унија. Притоа, во овој дел посебно внимание е посветено на развојот на идејата за унификација на наследното право во Европската унија, причините за потребата од унификација на наследното право, како и активностите кои ги преземаат надлежните органи за остварување на хармонизацијата на наследното право во рамките на Европската Унија.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Ракописот е во целост усогласен со предметната програма.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>/</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Учебникот „Наследно право“, од авторите Дејан Мицковиќ и Ангел Ристов, ги опфаќа и ги обработува во својата содржина најзначајните прашања и институти на македонското наследно право. Конципиран согласно со програмата на Правниот факултет „Јустинијан Први“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, овој учебник по својата структура претставува добра основа за совладување на материјата која се однесува на делот за наследно право за предметот семејно и наследно право. Стилот на кој е пишуван учебникот е правнички, јасен и прецизен, што ќе овозможи негово полесно користење од страна на студентите и пошироката научна и стручна јавност. Во учебникот е за одбележување тоа што авторите не се задржале само на општоприфатената учебничка материја, туку обработиле и исклучително значајни и важни теми, како што се:</p>

	<p>тестаменталната способност во континенталното и англо-саксонското право, праксата на Европскиот суд за човекови права од сферата на наследувањето, како и хармонизацијата на наследното право. Ваквиот пристап на авторите е за одбележување, со оглед на тоа што ретко се среќава во учебниците по наследно право. Посебно внимание во учебникот заслужува и практичниот пристап на авторите, презентирајќи и обработувајќи и голем број на судски одлуки од домашната судска пракса, како и од праксата на судовите од поблиското опкружување. За поздравување е и фактот што авторите најспорните пресуди ги проследиле со коментари и образложенија со цел да бидат достапни и полесно разбрани од студентите, но и за пошироката правничка јавност.</p>
Категоризација:	учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 315 страници (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 10 поглавја (вклучувајќи ја литературата).

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Семејно право и наследно право, примарно наменет за студентите на Правниот факултет.

Рецензент

**Проф. д-р Јадранка Дабовиќ
Анастасовска с.р.**

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСТЕРТАЦИЈА ПОД НАСЛОВ

„ПРОДУКЦИЈА НА СЕКУНДАРНИ МЕТАБОЛИТИ КАЈ ВИДОВИТЕ ОД РОДОТ *HYPERICUM L.* (HYPERICACEAE) ВО ФЛОРАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“

ПОДНЕСЕНА ОД м-р ЕЛИЗАБЕТА МАРКОСКА, ПРИЈАВЕНА НА ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИОТ ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ „Св. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет НА Природно-математичкиот факултет во Скопје, на својата седница одржана на 27.12.2018 година, со одлука бр. 02-2896/16 од 28.12.2018 година, не избра за членови на Рецензентската комисија за оцена на изработената докторска дисертација, под наслов **Продукција на секундарни метаболити кај видовите од родот *Hypericum L.* (Hypericaceae) во флората на Република Македонија**, поднесена од кандидатката м-р **Елизабета Маркоска**, магистер на биолошки науки, вработена во „Зегин“-Скопје.

Рецензентската комисија во состав: д-р Соња Гаџовска Симиќ, редовен професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје, акад. д-р Владо Матевски, редовен професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје д-р Мирко Спасеноски, редовен професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје (во пензија), д-р Марина Стефова, редовен професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје и д-р Оливер Тушевски, доцент на Природно-математичкиот факултет во Скопје, по деталното разгледување на докторската дисертација го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Кандидатката м-р Елизабета Маркоска, својата докторска дисертација под наслов **Продукција на секундарни метаболити кај видовите од родот *Hypericum L.* (Hypericaceae) во флората на Република Македонија** ја напишала на 235 страници, во рамките на кои се вклучени 32 табели и 37 слики, како и 848 цитирани библиографски единици.

Докторската дисертација се состои од следниве поглавја: **Поглавје 1** (Вовед), **Поглавје 2** (Цели и задачи), **Поглавје 3** (Материјал и методи), **Поглавје 4** (Резултати), **Поглавје 5** (Дискусија), **Поглавје 6** (Заклучоци), **Поглавје 7** (Литература) и **Поглавје 8** (Прилози).

Во **воведниот дел (Поглавје 1)**, кандидатката дава детален опис за класификацијата и општите карактеристики на 14 испитувани таксони од родот *Hypericum* како *H. perforatum* var. *perforatum* L., *H. perforatum* var. *angustifolium* DC., *H. perforatum* var. *microphyllum* DC., *H. tetrapterum* Fr., *H. maculatum* subsp. *immaculatum* (Murb.) A.Fröhl., *H. barbatum* var. *barbatum* Jacq., *H. barbatum* var. *macedonicum* (Boiss. & Orph.) Boiss., *H. montbretii* Spach., *H. richeri* subsp. *grisebachii* (Boiss.) Nyman, *H. rumeliacum* var. *rumeliacum*

Boiss., *H. olympicum* var. *olympicum* L., *H. dimonieii* Velen., *H. cerastioides* (Spach) N. Robson и *H. annulatum* Moris. колектирани од различни локалитети на територијата на Република Македонија. Во ова поглавје кандидатката ги опишува морфолошките карактеристики на испитуваните таксони, како и нивното распространување во Република Македонија.

Кандидатката го потенцира значењето на видовите од родот *Hypericum* како извор на биоактивни соединенија кои се користат во традиционалната медицина за подготовка на природни производи, како и во прехранбената и фармацевтската индустрија за комерцијално производство на суплемементи и фитопрепарати. Во продолжение, кандидатката дава опис на досегашните истражувања за биолошки активните компоненти кај претставниците од родот *Hypericum*. Притоа, авторот дава сеопфатни литературни податоци за идентификацијата на различни претставници од главните групи на фенолни соединенија, како фенилпропаноиди, флавоноиди, катехин деривати (флаван-3-оли и танини), антоцијани, бифлавоноиди, нафтодиантрони, ацил-флороглуциноли и ксантони, како и нивната биолошка активност. Исто така, кандидатката дава општ преглед за *in vitro* биолошката активност на растителните екстракти, со посебен акцент на антимицробната, антидепресивната, невропротективната и антидијабетичната активност на *Hypericum perforatum* и други видови од овој род. Посебен акцент е даден на биолошката активност на фенолните соединенија од родот *Hypericum* како ефикасни антиоксидантни кои имаат примена во превенцијата и третманот на различни хронични болести (кардиоваскуларни, канцерогени и невродегенеративни заболувања). Продукцијата на фенолни соединенија и нивната биолошка активност кај видовите на родот *Hypericum* од флората на Република Македонија досега воопшто не се проучувани, што претставува основа за поставување на целите и задачите на оваа докторска дисертација.

Во **Поглавје 2**, кандидатката на високо професионален начин ги дефинира целите и задачите на истражувањата, како и содржината на темата преку јасна презентација на работните задачи што ги применувал при изработката на докторската дисертација.

Целта на истражувањата во оваа докторска дисертација е да се проучи фитохемискиот состав и биолошката активност на 14 таксони од родот *Hypericum* како *H. perforatum* var. *perforatum* L., *H. perforatum* var. *angustifolium* DC., *H. perforatum* var. *microphyllum* DC., *H. tetrapterum* Fr., *H. maculatum* subsp. *immaculatum* (Murb.) A. Fröhl., *H. barbatum* var. *barbatum* Jacq., *H. barbatum* var. *macedonicum* (Boiss. & Orph.) Boiss., *H. montbretii* Spach., *H. richeri* subsp. *grisebachii* (Boiss.) Nyman, *H. rumeliacum* var. *rumeliacum* Boiss., *H. olympicum* var. *olympicum* L., *H. dimonieii* Velen., *H. cerastioides* (Spach) N. Robson и *H. annulatum* Moris. колектирани од различни локалитети на територијата на Република Македонија.

Предмет на докторската дисертација е да се идентификуваат и квантифицираат различни групи на фенолни соединенија, како и да се испита биолошката активност и антиоксидантниот капацитет во надземен дел и различни органи (стебло, лист и цвет) кај таксоните од родот *Hypericum*.

За реализацијата на целта на оваа докторска дисертација се поставени **следниве задачи**:

- подготовка на растителни екстракти;

- квантитативно одредување на содржината на фенолни соединенија, флавоноиди, фенолни киселини, флаван-3-оли, кондензирани танини (проантоцијанидини) и антоцијани;
- квантитативно одредување на антиоксидантниот капацитет на растителните екстракти со примена на методите за неутрализација на DPPH, редуција на јони на железо и бакар, како и железо (II)-хелатирачка активност;
- HPLC/DAD/ESI-MSⁿ идентификација и квантификација на различни групи фенолни соединенија (фенолни киселини, флаван-3-оли, флавонолни гликозиди, флавоноидни агликони, антоцијани, нафтодиантрони, ацилфлороглуциноли и ксантони);
- квантитативно одредување на *in vitro* биолошката активност на растителните екстракти:
  - антимикробна активност (*Bacillus subtilis*, *Staphylococcus aureus*, *Escherichia coli*, *Candida albicans* и *Aspergillus niger*),
  - антидепресивна активност (инхибиција на моноамин оксидаза),
  - невропротективна активност (инхибиција на бутирилхолинестераза и тирозиназа),
  - антидијабетична активност (инхибиција на α -амилаза).
- Статистичка обработка на добиените резултати со примена на софтверска програма STATISTICA for Windows (v.5,0; StatSoft Inc., Tulsa, OK, USA).

Во **Поглавје 3 (Материјал и методи)** од предложената тема, кандидатката детално ги опишува сите методи за фитохемиска анализа, антиоксидантен статус и *in vitro* биолошка активност кај испитуваните таксони. Притоа, кандидатката ги наведува следниве материјал и методи кои ги применила во текот на реализацијата на оваа докторска дисертација:

1. Колектирање, сушење и складирање на растителниот материјал. Изработка на ваучери кои се депонирани во Хербариумската колекција (МКНН) на Природно-математичкиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.
2. Подготовка на растителни екстракти (Gadzovska и сор., 2005).
3. Содржина на вкупни фенолни соединенија (Singleton и Rossi, 1965), фенолни киселини (Fraisse и сор., 2007), флавоноиди (Zhishen и сор., 1999), флаван-3-оли (Arnous и сор., 2002), кондензирани танини (Porter и сор., 1986) и антоцијани (Meurers и сор., 2003).
4. Антиоксидантен капацитет на растителни екстракти: редуција на јони на бакар (Арак и сор., 2004), редуција на јони на железо (Benzie и Strain, 1996), неутрализација на DPPH (Brand-Williams и сор., 1995) и железо (II)-хелатирачка активност (Decker и Welch, 1990).
5. Идентификација и квантификација на фенолни соединенија со примена на HPLC/DAD/ESI-MSⁿ (Tusevski и сор., 2013): фенолни киселини, флаван-3-оли, флавонолни гликозиди и агликони, антоцијани, нафтодиантрони, ацилфлороглуциноли и ксантони.
6. Квантитативно одредување на *in vitro* биолошка активност:
  - антимикробна активност кон *Bacillus subtilis*, *Staphylococcus aureus*, *Escherichia coli*, *Candida albicans* и *Aspergillus niger* со микродилуцион метод (Sarker и сор., 2007);
  - антидепресивна активност со инхибиција на моноамин оксидаза А-МАО-А (Holt и Pantic, 2006);
  - невропротективна активност: инхибиција на бутирилхолинестераза-ВChE (Eldeen и сор., 2005) и тирозиназа-ТYR (Masuda и сор., 2005);
  - антидијабетична активност: инхибиција на α -амилаза- α -AMYL (Bernfeld, 1955).

7. Статистичката обработка на добиените податоци е извршена со примена на софтверската програма STATISTICA for Windows (v.5.0; StatSoft Inc., Tulsa, OK, USA). Добиените резултати се анализирани со примена на карактеристична векторска анализа (КВА) и кластер анализа (КА) преку статистичкиот софтвер XLSTAT 2014.5.03 (Addinsoft, NY, USA) во комбинација со Microsoft Excel 2007 (Microsoft Office Enterprise 2007, Microsoft Corporation, USA).

Во **Поглавје 4 (Резултати)**, се претставени резултатите за фитохемискиот состав, антиоксидантната и биолошката активност на екстракти од 14 диворастечки таксони од родот *Hypericum*. Во сите екстракти од растителните органи (надземен дел, стебло, лист и цвет) кај испитуваните таксони е квантифицивана вкупната содржина на фенолни соединенија (TP), флавоноиди (TF), фенолни киселини (TPA), флаван-3-оли (TFA), кондензирани танини-проантоцијанидини (TCT) и антоцијани (TANT). Во текот на истражувањата била испитувана антиоксидантната активност на надземните делови, стебло, лист и цвет со примена на методите: капацитет за редукција на јони на бакар (CUPRAC), капацитет за редукција на јони на железо (FRAP), капацитет за неутрализација на DPPH и железо (II)-хелатирачка активност (FCA).

Фенолни соединенија (TP). Според добиените резултати, кај таксоните *H. perforatum* var. *perforatum*^{3,4}, *H. perforatum* var. *angustifolium*^{2,3}, *H. tetrapterum*^{1,2} и *H. maculatum* subsp. *immaculatum* била забележана значајно зголемена содржина на TP во надземните делови. Таксоните *H. perforatum* var. *perforatum*⁴, *H. perforatum* var. *angustifolium*^{2,4}, *H. annulatum*, *H. maculatum* subsp. *immaculatum* и *H. tetrapterum*¹ акумулирале значајно зголемена содржина на TP во стеблото. Значајно зголемена содржина на TP во екстрактите од лист била констатирана кај таксоните *H. perforatum* var. *perforatum*², *H. tetrapterum*^{1,2} и *H. montbretii*. Содржината на TP кај *H. perforatum* var. *perforatum*^{2,3,4}, *H. perforatum* var. *angustifolium*^{3,4}, *H. tetrapterum*^{1,2} и *H. maculatum* subsp. *immaculatum* била сигнификантно зголемена во цветовите.

Флавоноиди (TF). Кај таксоните *H. perforatum* var. *perforatum*^{1,2,3,4} и *H. perforatum* var. *angustifolium*^{2,3,4} била забележана значајно зголемена продукција на TF во надземните делови. Таксоните *H. perforatum* var. *perforatum*^{3,4}, *H. perforatum* var. *angustifolium*^{2,4}, *H. cerastoides*², *H. maculatum* subsp. *immaculatum* и *H. tetrapterum*¹ продуцирале значајно зголемена содржина на TF во стеблото. Значајно зголемена содржина на TF во екстрактите од лист била констатирана кај таксоните *H. perforatum* var. *perforatum*² и *H. montbretii*. Содржина на TF кај *H. perforatum* var. *angustifolium*^{2,3,4} и *H. perforatum* var. *perforatum*^{2,3,4} била значајно зголемена во цветовите.

Фенолни киселини (TPA). Добиените резултати од истражувањата покажале значајно зголемена продукција на TPA во екстрактите од надземните делови кај таксоните *H. perforatum* var. *perforatum*^{1,2,3,4}, *H. perforatum* var. *angustifolium*^{2,3,4}, *H. tetrapterum*^{1,2} и *H. maculatum* subsp. *immaculatum*. Таксоните *H. perforatum* var. *perforatum*^{3,4}, *H. perforatum* var. *angustifolium*^{2,4}, *H. cerastoides*², *H. maculatum* subsp. *immaculatum* и *H. tetrapterum*¹ продуцирале зголемена содржина на TPA во стеблото. Значајно зголемена содржина на TPA во екстрактите од лист била констатирана кај таксоните *H. perforatum* var. *perforatum*^{2,4}, *H. perforatum* var. *angustifolium*^{1,4}, *H. tetrapterum*^{1,2} и *H. montbretii*. Содржина на TPA кај *H.*

perforatum var. *perforatum*^{2,3}, *H. perforatum* var. *angustifolium*^{2,3}, *H. maculatum* subsp. *immaculatum* и *H. tetrapterum*^{1,2} била значајно зголемена во цветовите.

Флаван-3-оли (ТФА). Продукција на ТФА кај таксоните *H. perforatum* var. *perforatum*^{2,3}, *H. perforatum* var. *angustifolium*^{2,3,4}, *H. tetrapterum*^{1,2} и *H. maculatum* subsp. *immaculatum* била сигнификантно зголемена во надземните делови. Таксоните *H. perforatum* var. *angustifolium*², *H. perforatum* var. *perforatum*^{3,4}, *H. annulatum*, *H. maculatum* subsp. *immaculatum* и *H. tetrapterum*¹ акумулирале зголемена содржина на ТФА во стеблото. Во екстрактите од лист кај таксоните *H. perforatum* var. *angustifolium*^{2,4}, *H. tetrapterum*^{1,2} и *H. richeri* subsp. *grisebachii* била констатирана сигнификантно зголемена содржина на ТФА. Содржината на ТФА кај *H. perforatum* var. *angustifolium*^{2,3}, *H. perforatum* var. *perforatum*³, *H. tetrapterum*^{1,2} и *H. maculatum* subsp. *immaculatum* била сигнификантно зголемена во цветовите.

Кондензирани танини (ТСТ). Добиените резултати покажале значајно зголемена продукција на ТСТ во екстрактите од надземни делови кај *H. tetrapterum*^{1,2}, *H. perforatum* var. *angustifolium*^{2,3,4}, *H. perforatum* var. *perforatum*^{1,2,3,4} и *H. maculatum* subsp. *immaculatum*. Таксоните *H. perforatum* var. *perforatum*^{3,4}, *H. tetrapterum*¹ и *H. maculatum* subsp. *immaculatum* продуцирале значајно зголемена содржина на ТСТ во стеблото. Значајно зголемена содржина на ТСТ во екстрактите од лист била констатирана кај таксоните *H. perforatum* var. *perforatum*^{2,3,4}, *H. perforatum* var. *angustifolium*^{3,4}, *H. maculatum* subsp. *immaculatum*, *H. tetrapterum*^{1,2}, *H. cerastoides*¹ и *H. richeri* subsp. *grisebachii*. Содржината на ТСТ во цветовите била сигнификантно зголемена кај *H. perforatum* var. *angustifolium*^{2,3}, *H. perforatum* var. *perforatum*^{2,3}, *H. tetrapterum*² и *H. maculatum* subsp. *immaculatum*.

Антоцијани (ТАНТ). Според добиените резултати од испитувањата, таксоните *H. barbatum* var. *macedonicum*^{1,2} и *H. rumeliacum* var. *rumeliacum*² продуцирале зголемена содржина на ТАНТ во надземните делови. Значајно зголемена содржина на ТАНТ била констатирана во стеблото кај *H. perforatum* var. *perforatum*³, *H. perforatum* var. *microphyllum* и *H. rumeliacum* var. *rumeliacum*². Исто така, значајно зголемена содржина на ТАНТ во екстрактите од лист била констатирана кај таксоните *H. perforatum* var. *perforatum*², *H. perforatum* var. *angustifolium*³, *H. perforatum* var. *microphyllum*, *H. barbatum* var. *macedonicum*^{1,2} и *H. tetrapterum*¹. Содржината на ТАНТ кај *H. perforatum* var. *microphyllum*, *H. perforatum* var. *perforatum*⁴, *H. barbatum* var. *macedonicum*¹ и *H. barbatum* var. *barbatum* била зголемена во цветовите.

Капацитет за редукција на јони на бакар (CUPRAC). Надземните делови на таксоните *H. perforatum* var. *perforatum*^{1,2,3,4}, *H. perforatum* var. *angustifolium*^{1,3,4}, *H. tetrapterum*^{1,2} и *H. maculatum* subsp. *immaculatum* покажале зголемени вредности за CUPRAC. Таксоните *H. annulatum*, *H. montbretii*, *H. rumeliacum* var. *rumeliacum*¹, *H. perforatum* var. *angustifolium*^{2,4}, *H. perforatum* var. *perforatum*^{3,4}, *H. dimonieii*, *H. tetrapterum*¹ и *H. maculatum* subsp. *immaculatum* поседувале значајно зголемени вредности за CUPRAC во стеблото. Сигнификантно зголемен CUPRAC капацитет покажале екстрактите од листовите на таксоните *H. perforatum* var. *perforatum*^{2,4}, *H. perforatum* var. *angustifolium*⁴, *H. barbatum* var. *macedonicum*¹, *H. tetrapterum*^{1,2}, *H. dimonieii* и *H. montbretii*.

Значајно зголемени CUPRAC вредности биле констатирани во екстрактите од цветови кај *H. perforatum* var. *angustifolium*^{2,3,4}, *H. perforatum* var. *perforatum*^{2,3,4}, *H. tetrapterum*^{1,2} и *H. maculatum* subsp. *immaculatum*.

Капацитет за редукција на јони на железо (FRAP). Надземните делови од таксоните *H. perforatum* var. *perforatum*^{1,2,3,4}, *H. perforatum* var. *angustifolium*^{2,3,4}, *H. rumeliacum* var. *rumeliacum*¹, *H. richeri* subsp. *grisebachii*, *H. tetrapterum*^{1,2}, *H. maculatum* subsp. *immaculatum* и *H. barbatum* var. *macedonicum*² покажале значајно зголемени вредности за FRAP. Вредностите за FRAP во екстрактите од стебло биле значајно зголемени кај таксоните *H. perforatum* var. *perforatum*⁴ и *H. maculatum* subsp. *immaculatum*. Екстрактите од листовите на таксоните *H. maculatum* subsp. *immaculatum*, *H. richeri* subsp. *grisebachii*, *H. montbretii* и *H. tetrapterum*¹ имале сигнификантно зголемен FRAP капацитет. Екстрактите од цвет кај *H. perforatum* var. *perforatum*^{2,3,4}, *H. perforatum* var. *angustifolium*^{2,3,4}, *H. barbatum* var. *macedonicum*¹, *H. richeri* subsp. *grisebachii*, *H. tetrapterum*^{1,2} и *H. maculatum* subsp. *immaculatum* покажале значајно зголемен FRAP капацитет.

Антиоксидантен капацитет за неутрализација на DPPH. Надземните делови на таксоните *H. richeri* subsp. *grisebachii*, *H. perforatum* var. *angustifolium*², *H. perforatum* var. *perforatum*^{1,3}, *H. barbatum* var. *macedonicum*² и *H. maculatum* subsp. *immaculatum* покажале значајно зголемен капацитет за неутрализација на DPPH. Сигнификантно зголемена неутрализација на DPPH била констатирана во екстрактите од стеблото кај *H. montbretii*, *H. tetrapterum*¹, *H. perforatum* var. *angustifolium*^{2,4}, *H. perforatum* var. *perforatum*⁴ и *H. maculatum* subsp. *immaculatum*. Екстрактите од лист кај таксоните *H. perforatum* var. *angustifolium*⁴, *H. richeri* subsp. *grisebachii*, *H. rumeliacum* var. *rumeliacum*^{1,2}, *H. tetrapterum*¹ и *H. montbretii* покажале значајно зголемен капацитет за неутрализација на DPPH. Во екстрактите од цвет кај таксоните *H. richeri* subsp. *grisebachii*, *H. rumeliacum* var. *rumeliacum*¹, *H. barbatum* var. *macedonicum*¹, *H. tetrapterum*^{1,2}, *H. maculatum* subsp. *immaculatum*, *H. perforatum* var. *perforatum*^{3,4} и *H. perforatum* var. *angustifolium*^{2,3,4} била забележана сигнификантно зголемена неутрализација на DPPH.

Железо (II)-хелатирачка активност (FCA). Во екстрактите од надземните делови на таксоните *H. perforatum* var. *angustifolium*^{1,4}, *H. perforatum* var. *perforatum*^{1,2,3}, *H. perforatum* var. *microphyllum*, *H. tetrapterum*^{1,2}, *H. annulatum* и *H. maculatum* subsp. *immaculatum* биле констатирани значајно зголемени вредности за FCA. Екстрактите од стеблото на таксоните *H. olympicum* var. *olympicum*², *H. perforatum* var. *perforatum*⁴, *H. tetrapterum*¹ и *H. maculatum* subsp. *immaculatum* покажале сигнификантно зголемена FCA активност. Значајно зголемени вредности за FCA во екстрактите од лист биле забележани кај *H. maculatum* subsp. *immaculatum*, *H. perforatum* var. *perforatum*^{1,3}, *H. perforatum* var. *microphyllum* и *H. tetrapterum*^{1,2}. Во екстрактите од цвет кај таксоните *H. perforatum* var. *perforatum*^{1,2,4}, *H. perforatum* var. *angustifolium*^{1,4}, *H. perforatum* var. *microphyllum*, *H. tetrapterum*^{1,2}, *H. maculatum* subsp. *immaculatum* и *H. annulatum* била констатирана зголемена FCA активност.

HPLC/DAD/ESI-MSⁿ анализа. Идентификацијата и квантификацијата на фенолните соединенија во екстрактите од надземните делови на 14 таксони од родот *Hypericum* била извршена со примена на високо ефикасна течна хроматографија со електроспреј јонизација и масена спектрометрија (HPLC/DAD/ESI-MSⁿ). Во екстрактите биле идентификувани 7 групи фенолни соединенија: фенолни киселини, флаван-3-оли, флавонолни гликозиди и агликони, антоцијани, нафтодиантрони, ацил-флороглуциноли и ксантони.

Фенолни киселини. Во екстрактите од надземни делови на испитуваните таксони биле идентификувани 10 фенолни киселини и нивни деривати: хинска киселина, 3-кафеоилхинска киселина, 3-*O*-*p*-кумароилхинска киселина, кафеоил хексоза/дериват на *p*-кумарна киселина, 5-кафеоилхинска киселина, 5-*O*-*p*-кумароилхинска киселина, 3,5-ди-*O*-(*E*)-кафеоилхинска киселина, неидентификувана фенолна киселина, дериват на хинска киселина и 3-ферулоилхинска киселина.

Флаван-3-оли. Во метанолните екстракти од надземните делови на испитуваните таксони биле идентификувани 8 флаван-3-оли: дериват на (епи)катехин, катехин, В-тип процијанидин тример, В-тип процијанидин димер, А-тип процијанидин димер и (епи)катехин.

Флавоноли (флавонолни гликозиди и агликони). Во екстрактите од надземните делови кај испитуваните таксони биле идентификувани 12 флавонолни гликозиди: изорамнетин-*O*-хексозид, изорамнетин-3-*O*-рутинозид, изорамнетин ацетил хексозид, изорамнетин хексозид, изорамнетин-3-*O*-глукозид, изокверцетин или изокверцитрин (кверцетин 3-*O*-глукозид), рутин (кверцетин 3-*O*-рутинозид), изорамнетин-3-*O*-глукозид, гвајаверин (кверцетин 3-*O*-арабинозид), кемферол 3-*O*-глукозид, кверцитрин (кверцетин 3-*O*-рамнозид), кемферол 3-*O*-рутинозид и 3 флавоноидни агликони: кверцетин, I3-II8 биапигенин и аментофлавонол.

Антоцијани. Резултатите од истражувањата кај селектираните таксони покажале присуство на 3 антоцијани: цијанидин 3-*O*-глукозид, делфинидин 3-*O*-глукозид и цијанидин 3-*O*-рамнозид.

Ацил-флороглуциноли. Ацил-флороглуцинолот хиперфорин бил идентификуван кај 7 таксони: *H. perforatum* var. *perforatum*^{1,2,3,4}, *H. olympicum* var. *olympicum*¹, *H. montbretii* и *H. richeri* subsp. *grisebachii*.

Нафтодиантрони. Во надземните делови од испитуваните таксони биле идентификувани 3 нафтодиантронски деривати: протопсевдохиперицин, псевдохиперицин и хиперицин. Важно е да се напомене дека *H. barbatum* var. *barbatum*, *H. barbatum* var. *macedonicum*^{1,2} и *H. richeri* subsp. *grisebachii* биле селектирани како таксони со висок капацитет за акумулација на протопсевдохиперицин и псевдохиперицин. Исто така, *H. rumeliacum* var. *rumeliacum*², *H. barbatum* var. *macedonicum*¹ и *H. perforatum* var. *angustifolium*¹ биле евидентирани како таксони со доминантна продукција на хиперицин.

Ксантони. Во екстрактите од селектираните таксони биле детектирани 27 ксантони, од кои 10 биле целосно идентификувани како 1,3,6,7-тетрахидроксиксантон 8-пренил

ксантон, полигалаксантон IV, γ -мангостин изомер, 1,3,6-трихидрокси-4-пренил-ксантон, 1,3-дихидрокси-2,5,6,7-тетраметокси ксантон, 3,5-трихидрокси-4-(3-хидрокси-3-метилбутил ксантон, емпетифердинан B, 1,3,5-трихидрокси-4-(3-хидрокси-3-метилбутил) ксантон изомер, полигалаксантон III и кадезин G изомер, а 17 биле потврдени како ксантон деривати. Надземните делови од *H. perforatum* var. *perforatum*³ и *H. annulatum* се карактеризирале со висок капацитет за акумулација на ксантони.

Антимикробна активност. Добиените резултати од оваа студија покажале дека антимикробната активност на екстрактите кон *S. aureus*, *E. coli* и *C. albicans* не била променета помеѓу испитуваните таксони. Таксоните *H. barbatum* var. *macedonicum*² и *H. tetrapterum*^{1,2} покажале значајно зголемена антибактериска активност кон *B. subtilis*. Антифунгалната активност кон *A. niger* била значајно зголемена кај таксоните *H. perforatum* var. *perforatum*^{1,2}, *H. perforatum* var. *angustifolium*⁴, *H. olympicum* var. *olympicum*¹ и *H. annulatum*. Испитуваните таксони од оваа студија покажале значајна антифунгална активност кон *C. albicans*.

Антидепресивна активност. Екстрактите од надземните делови на *H. barbatum* var. *barbatum*, *H. cerastioides*¹, *H. montbretii* и *H. dimonieii* покажале значајно зголемена MAO-A инхибиторна активност. Важно е да се напомене дека само ендемичниот вид *H. dimonieii* покажал значајно зголемена инхибиторна активност кон MAO-A во споредба со останатите испитувани таксони, како и специфичниот инхибитор на ензимот 2,6-дихлорофенол.

Невропротективна активност. Екстрактите од надземни делови на таксоните *H. richeri* subsp. *grisebachii*, *H. maculatum* subsp. *immaculatum* и *H. tetrapterum*^{1,2} покажале значајно зголемена инхибиторна активност кон BChE. Резултатите од испитувањата покажале значајно зголемена инхибиторна активност кон TYR во надземните делови на *H. perforatum* var. *angustifolium*^{1,2,4}, *H. cerastioides*^{1,2}, *H. rumeliacum* var. *rumeliacum*^{1,2}, *H. barbatum* var. *barbatum*, *H. barbatum* var. *macedonicum*¹ и *H. richeri* subsp. *grisebachii*.

Антидијабетична активност. Резултатите од истражувањата покажале дека екстрактите од надземните делови на сите селектирани таксони поседуваат капацитет за инхибиција на α -AMYL. Притоа, значајно зголемена инхибиторна активност кон α -AMYL била констатирана кај надземните делови од *H. perforatum* var. *angustifolium*^{2,4}, *H. perforatum* var. *perforatum*⁴, *H. rumeliacum* var. *rumeliacum*¹, *H. tetrapterum*¹, *H. cerastioides*¹, *H. annulatum* и *H. maculatum* subsp. *immaculatum*.

Во **Поглавјето 5 (Дискусија)**, авторот детално ги анализира, дискутира и споредува добиените резултати за содржината на фенолни соединенија, антиоксидантниот капацитет, како и биолошката активност кај екстрактите од различни органи на *Hypericum* spp. со досегашните литературни податоци. **Биолошка активност на фенолни соединенија.** Авторот потенцира дека надземните делови кај таксоните *H. perforatum* var. *perforatum*^{1,2,3,4}, *H. perforatum* var. *angustifolium*^{2,3,4}, *H. barbatum* var. *macedonicum*², *H. richeri* subsp. *grisebachii*, *H. tetrapterum*^{1,2} и *H. maculatum* subsp. *immaculatum* се карактеризираат со зголемена продукција на фенолни соединенија и антиоксидантен капацитет. Таксоните *H. perforatum* var. *perforatum* и *H. maculatum* subsp. *immaculatum* биле селектирани како примероци со зголемена продукција на фенолни соединенија и антиоксидантен капацитет во стеблото. Таксоните *H. perforatum* var. *perforatum*^{2,4}, *H. perforatum* var. *angustifolium*⁴, *H. barbatum* var. *macedonicum*¹, *H. dimonieii*, *H. richeri* subsp. *grisebachii*, *H. rumeliacum* var. *rumeliacum*^{1,2}, *H. tetrapterum*^{1,2}, *H. maculatum* subsp. *immaculatum* и *H. montbretii* покажале зголемена продукција на фенолни соединенија и

антиоксидантен капацитет во листот. Во екстрактите од цвет кај *H. perforatum* var. *perforatum*^{2,3,4}, *H. perforatum* var. *angustifolium*^{2,3,4}, *H. tetrapterum*^{1,2} и *H. maculatum* subsp. *immaculatum* била забележана зголемена продукција на феноли и антиоксидантен капацитет.

Таксоните *H. perforatum* var. *perforatum*^{1,2,3,4}, *H. perforatum* var. *angustifolium*^{1,2,3,4}, *H. perforatum* var. *microphyllum*, *H. annulatum*, *H. perforatum* var. *tetrapterum*^{1,2} и *H. maculatum* subsp. *immaculatum* биле карактеризирани со висок капацитет за продукција на хинска киселина, В-тип процијанидин тример, епикатехин, изокверцетин и рутин. Таксоните *H. barbatum* var. *barbatum*, *H. barbatum* var. *macedonicum*^{1,2}, *H. olympicum* var. *olympicum*^{1,2}, *H. dimonieii*, *H. cerastoides*^{1,2}, *H. monbretii* и *H. rumeliacum* var. *rumeliacum*^{1,2} покажале зголемена акумулација на 5-кафеоилхинска киселина, дериват на хинска киселина, изорамнетин-*O*-хексозид и изорамнетин хексозид. Таксонот *H. richeri* subsp. *grisebachii* бил селектиран со зголемена инхибиторна активност кон TYR. Добиените резултати покажале сигнификантно позитивна корелација помеѓу инхибиторната активност кон TYR и содржината на цијанидин 3-*O*-глукозид, делфинидин 3-*O*-рамнозид, изорамнетин-*O*-хексозид, изорамнетин-3-*O*-рутинозид, кемферол 3-*O*-глукозид, кверцитрин, протопсевдохиперицин, псевдохиперицин и хиперицин. Инхибицијата на ензимот VChE бил во значајно позитивна корелација со содржината на епикатехин и изокверцетин. Инхибиторната активност кон α -AMYL била во сигнификантно позитивна корелација со 3-*O*-*p*-кумароилхинска киселина и А-тип процијанидин димер. Капацитетот на екстрактите за инхибиција кон MAO-A бил во значајно негативна корелација со содржината на 3-кафеоилхинска киселина, В-тип процијанидин тример, А-тип процијанидин димер, епикатехин, изокверцетин и кверцетин ацетилглукозид. Антимикробната активност на растителните екстракти кон *B. subtilis* била во сигнификантно позитивна корелација со содржината на епикатехин, изокверцетин, како и со инхибиторната активност кон VChE. Антифунгалната активност кон *A. niger* била во значајно позитивна корелација со дериват на епикатехин и 3-*O*-*p*-кумароилхинска киселина, како и со инхибицијата кон VChE.

Биолошка активност на ксантони. Таксоните *H. perforatum* var. *tetrapterum*^{1,2} и *H. maculatum* subsp. *immaculatum* покажале висок капацитет за продукција на 1,3-дихидрокси-2,5,6,7-тетраметокси ксантон, 3,5-трихидрокси-4-(3-хидрокси-3-метил-бутил) ксантон, емпетифердинан В и 1,3,5-трихидрокси-4-(3-хидрокси-3-метил-бутил) ксантон изомер, како и зголемена инхибиторна активност кон VChE. Во екстрактите од *H. olympicum* var. *olympicum*^{1,2} била забележана висока акумулација на ксантон деривати. Инхибиторната активност на екстрактите кон VChE била во сигнификантно позитивна корелација со 1,3-дихидрокси-2,5,6,7-тетраметоксиксантон, 3,5-трихидрокси-4-(3-хидрокси-3-метилбутил) ксантон и 1,3,5-трихидрокси-4-(3-хидрокси-3-метилбутил) ксантон изомер. Антимикробната активност на екстрактите кон *B. subtilis* била во сигнификантно позитивна корелација со содржината на 1,3-дихидрокси-2,5,6,7-тетраметоксиксантон, 3,5-трихидрокси-4-(3-хидрокси-3-метилбутил) ксантон и 1,3,5-трихидрокси-4-(3-хидрокси-3-метил-бутил) ксантон изомер, како и со инхибиторната активност кон VChE. Антифунгалната активност на екстрактите кон *A. niger* била во значајно позитивна корелација со полигалаксантон III.

Овие истражувања отвораат нови можности за изолација и карактеризација на други биолошки активни соединенија од екстрактите на различни таксони од родот *Hypericum* од територијата на Република Македонија.

Во **Поглавје 6 (Заклучоци)**, кандидатката јасно и прецизно ги изведува заклучоците од добиените резултати кои покажуваат дека видовите од родот *Hypericum* претставуваат перспективен извор на антиоксидантни фенолни соединенија кои можат да имаат примена во подготовка на нови фитопрепарати. Исто така, м-р Маркоска потенцира дека резултатите за *in vitro* биолошката активност (антимикробна, антидепресивна, невропротективна и антидијабетична) на екстрактите од испитуваните таксони на родот *Hypericum* претставуваат важен предуслов за изолација на биоактивни соединенија со потенцијална апликативна примена во фармацевтската, козметичката и прехранбената индустрија.

Во **Поглавје 7 (Литература)** се цитирани 848 референци од еминентни научни списанија кои ја обработуваат оваа проблематика, а на кандидатката и послужиле за правилна компарација и интерпретација на резултатите од сопствените истражувања.

Во **Поглавје 8 (Анекси)** се претставени табели и слики во кои кандидатката ги прикажала хроматограмите од HPLC-DAD-ESI-MSⁿ анализата на фенолните соединенија, како и компаративни податоци за содржината на фенолни соединенија кај различни претставници од родот *Hypericum*.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на изнесеното, Рецензентската комисија оцени дека докторската дисертација под наслов **Продукција на секундарни метаболити кај видовите од родот *Hypericum L. (Hypericaceae)* во флората на Република Македонија**, поднесена од кандидатката м-р Елизабета Маркоска, по својата тематика, квалитет и специфичност на истражуваната проблематика претставува самостоен труд со висок степен на оригиналност, инвентивност и креативност. За одбележување е дека докторската дисертација по својата содржина, методолошкиот пристап и добиените резултати обработува актуелен проблем од областа на фитохемискиот состав и продукцијата на антиоксидантни фенолни соединенија со биолошка активност. Кандидатката исцрпно и на веродостоен начин ги толкува, ги интерпретира и ги коментира добиените резултати, а тоа покажува дека ги реализирала поставените цели и задачи. Истражувањата од оваа докторска дисертација ќе дадат голем придонес во апликативната примена на видовите од родот *Hypericum* за подготовка на фитопрепарати во фармацевтската, козметичката и прехранбената индустрија.

Врз основа на сите елементи наведени во извештајот, како и поради значењето на добиените резултати, Рецензентската комисија има задоволство на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје да му предложи да ја прифати поднесената докторска дисертација под наслов: **Продукција на секундарни метаболити кај видовите од родот *Hypericum L. (Hypericaceae)* во флората на Република Македонија** и да ја продолжи постапката за јавна одбрана.

Рецензентска комисија

Д-р Соња Гаџовска Симиќ,
редовен професор на ПМФ, Скопје, с.р

Акад. д-р Владо Матовски,
редовен професор на ПМФ, Скопје, с.р.

Д-р Мирко Спасеноски,
редовен професор на ПМФ, Скопје (во пензија) с.р.

Д-р Марина Стефова,
редовен професор на ПМФ, Скопје, с.р.

Д-р Оливер Тушевски,
доцент на ПМФ, Скопје, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
„КУЛТУРНИОТ ТУРИЗАМ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
И НЕГОВОТО ВЛИЈАНИЕ ВО ОПШТЕСТВЕНИОТ РАЗВОЈ
НА ЗЕМЈАТА“ ОД КАНДИДАТКАТА М-Р ХРИСТИНА ДИМЕСКА,
ПРИЈАВЕНА НА ИНСТИТУТОТ ЗА ГЕОГРАФИЈА ПРИ ПРИРОДНО -
МАТЕМАТИЧКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

На седницата на Стручниот совет на Институтот за географија при Природно-математички факултет во Скопје, одржана на 21.2.2019, формирана е Комисија за оцена на пријавениот докторски труд со наслов КУЛТУРНИОТ ТУРИЗАМ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И НЕГОВОТО ВЛИЈАНИЕ ВО ОПШТЕСТВЕНИОТ РАЗВОЈ НА ЗЕМЈАТА, изработен и доставен од страна на кандидатката м-р Христина Димеска.

Комисијата е потврдена и од страна на Наставно-научниот совет на ПМФ во Скопје, на седницата одржана на 28.2.2019 година, во состав од:

1. проф. д-р Благоја Маркоски (претседател),
2. проф. д-р Никола Панов (ментор),
3. Проф д-р Олгица Димитровска (член),
4. проф. д-р Ристо Мијалов (член),
5. проф. д-р Дејан Методијески (член).

Комисијата ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Советот на трет циклус студии -докторски студии на Институтот за географија, Стручниот совет на Институтот за географија и на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје им го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Христина Димеска, со наслов КУЛТУРНИОТ ТУРИЗАМ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И НЕГОВОТО ВЛИЈАНИЕ ВО ОПШТЕСТВЕНИОТ РАЗВОЈ НА ЗЕМЈАТА, содржи 403 страници компјутерски обработен текст во фронт Times New Roman (македонска поддршка), со единечен проред и големина на букви 12. Текстуалниот дел е проследен со 14 тематски карти, 62 табеларни прикази, 58 графикони и 59 фотографии. При изработката на докторската дисертација се користени 461 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет - извори.

Трудот е структуриран во 12 глави, систематизирани во поголем број точки и подточки, со наслови и поднаслови, така што се обезбедува соодветно методолошко следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Дисертацијата е содржински структурирана во 13 целини, и тоа: вовед, 9 поглавја во кои е презентирани тезата, заклучок, литература и прилози.

Преку прикажаното во **воведните напомени**, јасно се согледуваат предизвиците со кои се соочил истражувачот на оваа проблематика, со оглед на обемот, динамиката и специфичноста на проблематиката, која се однесува на специфична просторна целина, како што е Република Македонија.

Во **првиот** дел од трудот, веднаш по воведните напомени, поставено е поглавјето **МЕТОДОЛОШКИ ПРИСТАП ВО НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКАТА РАБОТА**, во кое се прикажани основните начела кои се однесуваат на почетната фаза од научноистражувачката работа. Во овој дел, даден е прегледна досегашните истражувања во соодветната област, утврдени се предметот, целите (научни и практични) и задачите на проучување и поставена е методолошката рамка. Понатаму, поставени се генералната, посебните и поединечните хипотези и нивното потврдување, условено од резултатите, и на крајот даден е очекуваниот научен придонес во контекст на тежината на истражувањето и применливоста на резултатите.

Второто поглавје со наслов **ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ НА ТУРИЗМОТ И ТУРИСТИЧКИТЕ ДВИЖЕЊА ВО СВЕТОТ** ги елаборира основните показатели на туристичките движења во светот, изразени преку анализа на тековните трендови на туристичките пазари, условени од актуелните општествени случувања, претставени со демографските промени, промените во животниот стандард на населението, маркетингшките трендови и динамичниот развој на сообраќајот. Притоа, кандидатот дава аргументиран осврт на најзначајните расположливи и достапни податоци кои се однесуваат на глобалните и регионални показатели на туристичкиот сообраќај.

Во следниот, **трет** дел во дисертацијата, насловен како **РЕСУРСИТЕ КАКО ОСНОВА ЗА РАЗВОЈ НА ТУРИЗМОТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**, направен е обид во една ситематска целина да се прикажат основните начела на туристичко-географската положба на Република Македонија, со посебен осврт на географската и туристичката положба во однос на трите водечки категории, положбата кон главните туристички правци, положбата кон главните емитивни туристички простори и положбата кон конкурентските земји во однос на домашните и странските туристи и реализираните ноќевања од двете групи на туристи.

Во овој дел, даден е осврт на најзначајните туристички потенцијали на Република Македонија, претставени преку описен осврт на трите основни категории на фактори, природни, антропогени и рецептивни, кои заедно составуваат своевиден туристички систем, неопходен за туристички раст и развој на Република Македонија како туристичка дестинација.

Во крајниот дел на ова поглавје, анализирани и образложени се показателите за туристичкиот промет во земјава, проследени со анализа на туристичкиот промет, бројот на туристи и реализирани ноќевања за период од 57 споредбени години (1960-2017), следејќи ги притоа категориите на домашни и странски туристи, чии резултати укажуваат на раст со импресивна динамика. Овој тренд своевремено се соочува со предизвици и проблеми предизвикани од бројни општествени кризи, но сепак денес се јавува позитивен тренд на динамика на движење на овој сегмент од туристичкиот промет.

Во продолжение, анализирани се и посетителите по видови на туристички места за 2017 година, каде што доминираат посетите на езерските туристички места од домашните, но и од странските туристи. Анализирани се и туристите по

угостителски објекти и по видови на деловни единици, во кои домашните туристи доминираат во категоријата соби за издавање, а странските туристи во хотелските капацитети, со најголема застапеност на хотелите со 4*. Во крајниот дел на ова поглавје, даден е осврт на доаѓањата и ноќевањата на туристите по земја на припадност за 2017 година, кога во двете анализирани категории доминираат туристите од Турција, а следат земјите од окружувањето.

Во **четвртото** поглавје, именувано како ПОИМНИ ОБЕЛЕЖЈА НА КУЛТУРНИОТ ТУРИЗАМ, УЛОГА И ЗНАЧЕЊЕ, дефинирани се поимите култура и културно наследство, но и нивната синергичност со туризмот. Во овој дел од докторатот, кандидатката преку конзистентен и кохерентен пристап дава преглед на културата како категорија и основните поими кои произлегуваат од неа. Всушност, преку продлабочена анализа на поимите култура, културен туризам и културен турист се прави обид да се постави темелен и систематски приод во натамошното истражување. Дополнително, даден е историски преглед на развојот на културниот туризам и неговата условеност од културните туристички потреби и културните туристички мотиви, кои се дефинирани и во зависност од нивните обележја издиференцирани.

Во втората целина од ова поглавје, кандидатката поставува аргументирана појмовна анализа, разграничување и класификација на културниот туризам, според содржинската намена и видовите на туризам кои прилегуваат од туризмот базиран на културата, како што се: културен туризам базиран на наследство, културен туризам базиран на тематски рути, урбан туризам, културен туризам базиран на етнологија, културен туризам базиран на религија, културен туризам базиран на фестивали и креативен туризам.

Кандидатката успева на јасен и разбирлив начин да го презентира материјалот од резултатите на ова поглавје како за експерти и познавачи на материјата, така и за лаички читатели со минимални и скромни познавања.

Во **петтото поглавје**, со наслов КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО КАКО ОСНОВА НА КУЛТУРНИОТ ТУРИЗАМ, освртот е даден на дефинирање и поимање на културното наследство како основа за развој на културниот туризам, преку дефинициите поставени од водечките светски институции, кои се грижат за заштита, зачувување и одржливо кристење на културното наследство. Образложена е и законската регулатива за културното наследство, преку продлабочена анализа на основните обележја и карактеристики и националната класификација на културното наследство.

Во продолжение, дефинирана и конципирана е материјалната и духовната култура како своевиден систем кој го конципира културното наследство на еден народ. Во овој контекст е поставена класификација на културните добра, и нивното најзначајно издвојување е извршено врз основа на начинот на настанување и карактеристиките, според кои културните добра може да бидат: културни, природни и мешани добра. Ваквиот методолошки приод во класифицирањето на културните добра е користен и од страна на УНЕСКО, како најрелевантна, водечка и најзначајна светска институција која се грижи за културното наследство.

Во крајниот дел на ова поглавје, кандидатката дава преглед на заштитените културни добра во Република Македонија, следено на регионално и општинско ниво. Добиените резултати укажуваат на нерамномерна регионална застапеност, со доминација на Пелагонискиот Регион (со 35,8 %), во кој се лоцирани Прилеп и

Битола како водечки во бројот на заштитени културни добра на државно ниво. Најмалку заштитени добра се евидентирани во Вардарскиот Регион – 5 %. Без евидентирани заштитени вредности на културно наследство се 11 општини на територијата на Република Македонија. Кандидатката потенцира дека овие показатели треба да бидат земени предвид при конципирањето на националната, регионалната, па и локалната туристичка понуда.

Во **шестиот дел**, именуван како КУЛТУРНИОТ ТУРИЗАМ ВО СВЕТОТ, дадени се и образложени основните и најзначајни показатели на културниот туризам во светот, во туристички развиените земји и во земјите од нашето опкружување, нивните искуства, проблеми и предизвици при креирањето на туристичката понуда и достигнувањето на прогнозираниот туристички раст и развој.

Целта на ова поглавје е да ни прикаже кое е нивото на развој и актуелните трендови на културен туризам во посочените дестинации и во продолжение да се конципира паралела со реалната состојба во посочените дестинации и културниот туристички производ на Република Македонија како туристичка дестинација.

Во **седмиот дел**, насловен како КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО КАКО РЕСУРС ЗА РАЗВОЈ НА КУЛТУРЕН ТУРИЗАМ ВО МАКЕДОНИЈА, а кој е еден од пообемните според содржината на проучување, прикажани се најзначајните културни добра, согласно историскиот преглед на истите, а кои претставуваат ресурсна основа за развој на културниот туризам во Република Македонија. Издвојувањето на културните добра е специфична активност, со оглед на видовите на културни добра, детерминирани од историските настани, општествените промени, социјалните прилики и естетските барања на определени временски периоди. Овде кандидатката вниманието го фокусира врз археолошкото наследство зачувано на македонската територија, со аналитички приод кон најзначајните артефакти и широката колекција на археолошки наоди во хронолошки дијапазон од праисторијата до доцноантичкиот период низ три потпоглавја –праисториска епоха, антички период и средновековна епоха. Во овој контекст, даден е основен преглед на археолошките локалитети, во зависност од категоријата во која тие припаѓаат, а следено преку можноста за нивно туристичко ползување.

Во понатамошниот дел од ова мошне важно поглавје даден е осврт на најзначајните сакрални објекти, лоцирани на територијата на Република Македонија, претставени со црквите, манастирите, џамиите и останатите верски објекти. Некои од нив претставуваат едни од најзначајните остварувања и најрепрезентативните дострели на византиското творештво воопшто. Овде даден е осврт на спомениците креирани во текот на отоманската епоха во контекст на новите историски, социјални и политички случувања кои ги носи османлиската власт.

Покрај посочените, анализирани од културна и туристичка гледна точка се и елементите на фолклорното наследство, преставени со занаетите, архитектурата, храната, носијата, обичаите, народната декоративна уметност и народните песни и ора.

Во завршниот дел на ова поглавје посочени се основните обележја на манифестациите, нивното поимање, развој, класификација и значење и, секако, нивната туристичка функција, следена на регионално ниво, а од аспект на туристички најзначајните културни настани во земјава.

Сите овие културни добра се анализирани во национални рамки и прикажани се нивните капацитети и потенцијали за креирање на додадена вредност на севкупниот туристички производ и нивната улога во процесот на интегриран туристички развој.

Во контекст на ова поглавје дадени се и три авторски и прегледни картографски прикази, кои имаат за цел да ги прикажат најзначајните археолошки локалитети во земјава, најзначајните религиозни објекти во земјава и најзначајните културни манифестации (според видот и содржината), повторно следено од аспект на нивната туристичка функција.

Исходот од ова поглавје на дисертацијата укажува на систематски преглед на најзначајните културни добра во земјава на јасен и разбирлив начин, преку нивната туристичка вредност, што е извонредно специфична активност ако се знае обемот на целокупниот културен трезор на Република Македонија од една и расположливиот простор за нивно елаборирање во контекст на дисертацијата од друга страна.

Во **осмото** суштинско поглавје, со наслов АНАЛИЗА НА ПРЕДНОСТИТЕ И НЕДОСТАТОЦИТЕ НА ЗНАЧАЈНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ ПОТРЕБНИ ЗА РАЗВОЈ НА КУЛТУРНИОТ ПРОИЗВОД НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, дадена е анализа на предностите и недостатоците забележани и евидентирани кај најзначајните елементи, неопходни за креирање на туристичкиот производ. На овој дел од трудот кандидатот посветува големо внимание и истиот во себе вклучува бројни анкети и истражувања неопходни при конципирање на севкупните податоци и создавање на севкупна слика за основите во развојот на културниот туризам, како и состојбата со културниот туризам во земјава.

Во овој контекст, преку дадената аргументација се согледува дека кандидатот извршила сериозно теренско истражување во вид на анкетирање, што ја зголемува додадената практична и научна вредност на овој научно-истражувачки напор. Истражувањето (уште во почетната фаза) е конципирано во три основни категории, и тоа: анкета наменета за домашни туристи, анкета наменета за странски туристи и анкета наменета за сите институции вклучени во секторот туризам и култура (невладини организации, локална самоуправа, органи и тела при ресорни министерства, државни агенции, приватен сектор претставен со ентитети директно вклучени во туристичката дејност, туристички агенции, туристички водичи, ХОТАМ, АТАМ, стопанска комора за туризам, како и организатори на манифестации и други институции).

Повратно добиени се 985 одговори од домашни туристи, 501 од странски туристи и 52 одговори од третата категорија на анкетни листови. Добиените, анализирани и обработени резултати од истражувањето даваат насоки со што се овозможува да се издвојат културните добра кои би требало да бидат појдовна основа во осмислување и креирање на туристичката понуда. Резултатите од истражувањето помагаат да се конципира културната туристичка понуда, креирана од трендовите и потребите од меѓународната и домашна побарувачка. Дополнително во овој дел, даден е осврт на културниот туристички систем, составен од културните ресурси, како главни носители и двигатели на туристичкиот раст на поедина дестинација. Резултатите од истражувањето даваат аналитички преглед на состојбата со културно-историските локалитети, културните институции и

културните манифестации и нивните предности, можности и слабости во создавањето на краен културен туристички производ.

Овде, посочена е и критериумска рамка која се користи во процесот на диференцирање на културните добра по важност и атрактивност во туристичка смисла, што претставува современ пристап во процесот на истражување и можност за селекција на атрактивните културни добра. За овие потреби извршена е класификација согласно критериумите на HillaryDuCross, а кои се издвоени во три основни категории, и тоа: критериуми за категоризација на културните вредности, критериуми за класификација врз основа на пазарната привлечност и критериуми за искусствените вредности. Изработена е категоризација на 160 културни добра, а резултатите добиени од продлабочената анализа се искористени и посочени како темелна основа за креирање на осмислена и планирана туристичка понуда на секој од 8-те статистички плански региони во земјава.

Во посебен дел од ова поглавје се става акцент на работната сила и нејзините квалификации неопходни за успешна понуда на квалитетни туристички услуги. Во понатамошниот дел, кандидатката се осврнува на носителите на туристичката политика преку конкретни мерки и инструменти со активности во областа на законодавството и финансирањето на соодветните ентитети вклучени во туризмот како систем.

Инструментите на маркетингот и современиот промотивен пристап се исклучително важни за продажба на секој производ или услуга, вклучително и туризмот, па во таа насока кандидатката се осврнува на туристичката промоција како неопходна алатка за посакуваниот туристички развој.

Во крајниот дел на ова поглавје посочени се стратегиските цели во насока на развој на културниот туризам како основен концепт за негово користење во општествениот развој на земјата.

Во **деветтото** поглавје кое има суштинска важност за целокупното истражување, анализирани и елаборирани се аргументираните согледувања за влијанието на културниот туризам како развојна алатка во општествениот развој на земјата. Ова е образложено во пет потпоглавја, и тоа: влијанието на културниот туризам врз туристичката дестинација и одржливиот развој, влијанието на културниот туризам врз економските текови, влијанието на културниот туризам врз демографскиот развој, можните негативни влијанија предизвикани од културниот туризам и останатите влијанија.

Во првата целина, кандидатот го посочува значењето на одржливиот развој за една туристичка дестинација, укажува на поврзаноста на културниот и одржливиот туризам и укажува на вниманието и важноста што се посветува на одржливиот развој на туристичките дестинации од бројни теоретичари и ресорни институции во овие современи општествени услови. Даден е осврт на значењето на основниот концепт на одржливост со културниот туризам и можноста за одржливо користење на културните ресурси во насока на туристички развој.

Влијанието на културниот туризам врз економските текови е следно поглавје од оваа тематска целина, во кое авторката согласно со расположливите податоци дава анализа на влијанието што културниот туризам го има врз економските текови. Ова влијание е проследено преку преглед на директните, индиректните и индуцираните економски ефекти од културниот туризам. Анализиранио е и

влијанието што овој вид на туризам го има врз вработувањето, следено преку секторот на директни, индиректни и индуцирани вработувања во секторот.

Дополнително, даден е осврт на потрошувачката за култура од странските туристи и согласно расположливите податоци пресметан е коефициентот на корелација на бројот на туристи и просечна потрошувачка за култура и рекреација, кој изнесува 1,1 што значи дека постои позитивна пропорција помеѓу бројот на туристи и просечната потрошувачка за култура и рекреација.

Во овој контекст, анализиран е секторот на ММСП (микро, мали и средни претпријатија) и нивната важност за културниот туризам, и за туризмот воопшто. Дополнително посочени се административните, економските (екстерни и интерни), општествени, политички, кадрови и останати проблеми со кои се соочува овој сектор кој има извонредно голема важност за секоја економија, вклучително и за Република Македонија.

Во делот кој се однесува за влијанието на културниот туризам врз демографскиот развој, посочена е исклучително специфичната состојба со демографските текови во Република Македонија, условена и предизвикана од бројни општествени трендови. Кандидатката ги наведува можните придобивки од развојот на културниот туризам, а меѓу другото потенцира дека културниот туризам може да биде генератор на позитивни промени во заедницата, манифестирани во разни форми и значење, специфични за определени општествени компоненти. Осмислениот и планиран развоен културен туризам може да влијае врз процесите на економско и социјално ревитализирање и спречување на надворешните миграции.

Можните негативни влијанија од развојот на туризмот се бројни и постои простор за нивна појава при отсуство на сериозен, осмислен и планиран пристап во планирањето на културниот туризам, надополнет со вклучување на чинители од областа на културта и туризмот кои ќе се грижат за запазување на соодветните принципи од нивната област на делување. Најчести и најзастапени се негативните ефекти кои се идентификуваат преку неконторилираниот и несоодветен третман на вредностите кои се во функција на туристички развој.

Останатите влијанија на културниот туризам врз општествените текови во Република Македонија како туристичка дестинација се елаборирани преку две потпоглавја, и тоа: улогата на културниот туризам во урбаната регенерација на градовите и улогата на културниот туризам врз руралниот простор, како современ методолошки пристап во процесот за регенерација и заживување на дестинациите. Во овој контекст посочени се конкретни мерки и активности, надополнети со иновативни примери и можности за регенерација и заживување на поедини просторни целини, а следени по примерите на бројни позитивни искуства од веќе развиените и етаблирани туристички земји.

Следното поглавје се однесува на **заклучните согледувања** и претставува сублимат на сето она што до претходно е изучувано и анализирано и претставува логичка завршница на истражувањето, кое има намера да создаде систематизирана слика за развојот и значењето на културниот туризам за Република Македонија, од аспект на неговата квантитативна и квалитативна димензија и општествените текови.

Во овој дел се посочени конкретни заклучоци и дадени се решенија на веќе посочените проблеми, а кои произлегле како резултат на истражувањата од процесот на изработка на дисертацијата.

Во еднаесеттото поглавје е даден преглед на **литературата**, која е претставена во две категории, и тоа: користена литература и консултирана литература, подредена по латиничен и кириличен преглед, а поделена според видот на референците, и тоа: учебници и книги, научни трудови објавени во списанија или зборници на конференции и интернет извори. Во користената литература дадени се 260 референци, а во консултираната литература дадени се 202 референци, што укажува дека кандидатката користел обемна литературна база во целокупниот процес на истражување и стекнала широки познавања од соодветната проблематика, а со што дополнително се зголемува вредноста на истражувањето.

На крајот како **прилози** се дадени анкетните листови кои се користени при истражувањето, а кои се неизоставен и многу важен дел од процесот на истражување кое се однесува на дисертацијата и чии резултати се непроценливи во процесот на научноистражувачка работа.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација со наслов **КУЛТУРНИОТ ТУРИЗАМ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И НЕГОВОТО ВЛИЈАНИЕ ВО ОПШТЕСТВЕНИОТ РАЗВОЈ НА ЗЕМЈАТА**, поднесена од кандидатката Христина Димеска, магистер по географски науки, претставува оригинално истражување од областа на туризмологијата, каде што, покрај општите туризмолошки содржини, се изработени и одделни специфични истражувања од туризмолошката и социо-економската географија на Република Македонија. Со применетата методологија, кандидатката во истражувањето врз основа на конкретни критериуми има извршено издвојување на најзначајните културни добра, кои би требало да бидат носители на туристичкиот развој на национално и регионално ниво. Токму тој осмислен и планиран пристап во развојот на културниот туризам би предизвикал низа позитивни влијанија во севкупните општествени текови во Република Македонија.

Во содржините на дисертацијата се вметнати и низа фактографски материјали кои претставуваат важен придонес за истражувањата во Република Македонија и несомнено ќе имаат висока теоретска и практична вредност во соодветната област.

Поднесената докторска дисертација со наслов **КУЛТУРНИОТ ТУРИЗАМ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И НЕГОВОТО ВЛИЈАНИЕ ВО ОПШТЕСТВЕНИОТ РАЗВОЈ НА ЗЕМЈАТА**, поднесена од кандидатката Христина Димеска, магистер по географски науки, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

РЕЦЕНЗИЈА

Кандидатката м-р Христина Димеска ги исполнува сите потребни услови за поднесување на докторски труд предвидени со Законот за високото образование, Статусот на ПМФ и Правилникот на Школата за докторски студии на УКИМ – Скопје.

Согласно со предадениот материјал и анализата на резултатите добиени во процесот на научноистражувачката работа во дисертацијата се забележува дека

кандидатката успешно одговорила на претходно поставениот предмет на проучување кој произлегува од самиот наслов на дисертацијата, културниот туризам во Република Македонија и неговото влијание во општествениот развој на земјата.

Врз основа на приложениот докторски труд на кандидатката м-р Христина Димеска, под наслов КУЛТУРНИОТ ТУРИЗАМ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И НЕГОВОТО ВЛИЈАНИЕ ВО ОПШТЕСТВЕНИОТ РАЗВОЈ НА ЗЕМЈАТА како избрана комисија го даваме заклучното согледување дека кандидатката предложила одлично структурирана методологија на изработка на докторскиот труд, што максимално ги запазува општите научни и географски принципи на истражување.

Посочените целини што ја оформуваат методологијата целосно ги објаснуваат постапката, методите, очекуваните резултати и севкупно научно истражувачкиот дел на методологијата.

Врз основа на наведеното во рецензијата, Комисијата има чест и задоволство да им предложи на Советот на трет циклус студии - докторски студии на Институтот за географија, Стручниот совет на Институтот за географија и на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје да ја прифатат позитивната оценка на докторската дисертација под наслов КУЛТУРНИОТ ТУРИЗАМ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И НЕГОВОТО ВЛИЈАНИЕ ВО ОПШТЕСТВЕНИОТ РАЗВОЈ НА ЗЕМЈАТА, поднесена од кандидатката Христина Димеска, и на кандидатката да и овозможат јавно да ја брани.

Рецензентска комисија

1. Проф. д-р Благоја Маркоски, претседател, с.р.
2. Проф. д-р Никола Панов, ментор, с.р.
3. Проф. д-р Олгица Димитровска, член, с.р.
4. Проф. д-р Ристо Мијалов, член, с.р.
5. Проф. д-р Дејан Методијески, член, с.р.

ПРЕГЛЕД

**на одобрена тема за изработка на докторска дисертација на
Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје,
Природно-математички факултет – Скопје, на седницата на
Наставно-научниот совет на Факултетот,
одржана на 28.02.2019 година.**

1. ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Хирије Кораќи, магистер по хемиски науки	„О-Н ВИБРАЦИОНИ ХРОМОФОРИ ВО МЕДИУМИ СО РАЗЛИЧНА ПОЛАРНОСТ. КОМБИНИРАНА ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА И ТЕОРИСКА СТУДИЈА“	„ O-H VIBRATIONAL CHROMOPHORES IN MEDIA WITH VARYING POLARITY. A COMBINED EXPERIMENTAL AND THEORETICAL STUDY“	д-р Љупчо Пејов, редовен професор на ПМФ – Скопје	02-156/7 од 12.03.2019

ПРЕГЛЕД

**на одобрени теми за изработка на магистерски трудови на
Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје,
Природно-математички факултет – Скопје, на седницата на
Наставно-научниот совет на Факултетот,
одржана на 28.02.2019 година.**

2. МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Иван Котевски, дипломиран инженер по биологија	„ЕВАЛУАЦИЈА НА УПОТРЕБЛИВОСТА НА КОНТАКТНИТЕ DNA-ТРАГИ ПРИ ФОРЕНЗИЧКИТЕ ИСТРАГИ“	„EVALUATION OF THE USEFULNESS OF CONTACT DNA TRACES FOR FORENSIC INVESTIGATIONS“	д-р Сашо Панов, редовен професор на ПМФ – Скопје	02-2116/5 од 12.03.2019
2.	Верица Ристевска, дипломиран инженер по хемија	„УРИНАРНИ ПРОТЕИНИ КАКО ПРОГНОСТИЧКИ МАРКЕРИ ЗА МОНИТОРИНГ НА НЕФРОПАТИЈА КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ПРИМАРНА И СЕКУНДАРНА ХИПЕРТЕНЗИЈА“	„URINARY PROTEINS AS PROGNOSTIC MARKERS TO MONITOR NEPHROPATHY IN PRIMARY AND SECONDARY HYPERTENSION PATIENTS“	д-р Наташа Ристевска, вонреден професор на ПМФ – Скопје	02-854/3 од 12.03.2019

До

- Рецензетска комисија
- Декан
- Продекани
- Наставно-научен совет на

Стоматолошкиот факултет во Скопје

П Р И Г О В О Р

На Рефератот за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област детска и превентивна стоматологија на Стоматолошкиот факултет во Скопје, онјавен во Билтен бр. 1188 од 15.3.2019 година

Од н. сор. д-р Весна Амбаркова, вработена на Стоматолошкиот факултет во Скопје и на Клиниката за детска и превентивна стоматологија при ЈЗУ Св. Пантелејмон во Скопје.

Предмет на Приговорот: Реферат објавен во Билтен бр. 1188 од 15.3.2019 година на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област детска и превентивна стоматологија на Стоматолошкиот факултет во Скопје, во согласност со конкурсот објавен во дневните весници Вечер и Лајм од 12. 11. 2018 година.

Во објавениот Реферат се дадени обрасци (Анекс 2) со остварени поени за секој кандидат поодделно и заклучок со предложени кандидати за избор, направен по извршената евалуација и бодирањето на приложената документација согласно со Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, научно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“.

Рецензентската комисија ги бодирала сите три пријавени кандидати:

- н. соработник д-р Мери Павлевска	вкупно 939,98 поени
- н. соработник д-р Александар Димков	вкупно 642,37 поени
- н. соработник д-р Весна Амбаркова	вкупно 950,211 поени

Од погоре кажаното, јасно се гледа дека јас имам евидентно најголем број поени, но Рецензентската комисија му предлага на ННС, Мери Павлевска и

Александар Димков да бидат избрани во звањето вонреден професор. Нема никакво образложение зошто не е предложен за избор кандидатот со најголем број на поени.

Кога Рецензентската комисија му прелага на ННС, кандидат кои има 307 поени помалку од мене, што претставува скоро 50% помалку поени, би требало да има некакво образложение за таквиот избор затоа што тоа доведува до мое елиминирање на конкурсот. Ваквиот однос на Рецензентската комисија доведува до логичкото прашање, зошто воопшто е потребно бодирање на кандидатите, ако Рецензентската комисија избира кого сака по своја желба, без да ги земе предвид квалитетите и професионалните достигнувања на пријавените кандидати?

Дека Рецензентската комисија била пристрасна и наклонета кон предложените кандидати укажуваат и други неправилности во овој реферат. Овој Приговор се однесува на непочитување на законските одредби, пропусти во бодирањето и пристрасноста, тенденциозноста и необјективноста во заклучокот на Рецензентската комисија изнесени во Анекс 2. Во прилог ги изнесувам следниве неправилности:

- Според Правилникот за избор во посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје, член 11, Табела 1, стои дека при избор во звањето вонреден професор се вреднуваат само активностите по изборот во звањето доцент (односно научен соработник на моите конкуренти). Во случајот, овој услов не е исполнет и земени се во предвид и година пред овој период.

- Рецензентската комисија предлага кандидат со еден меѓународен труд во кој е прв автор, наспроти кандидат со 64 меѓународни трудови, од кои 58 се објавени во последните пет години од кога се стекнав со звањето научен соработник. Впрочем, доволно е само да се истражат нашите презимиња во базата PubMed и сè ќе ви стане јасно.

- Рецензентската комисија направила пропусти во бодувањето кај трудовите Iljovska S, Pavlevska M, Stevanovic MM, Stojanovska V. Tetric Ceram-new inpedodontics. 85th Congress FDI Seul 1997:73 и трудот Iljovska S, Bogdanovski S, Pop-Stefanova M, Pavlevska M. Estetic restoration of intercanine area. 85th Congress FDI Seul 1997:73 во однос на додавање на импакт факторот, апстрактите не се публикувани во International Dental Journal, а забуна прави и тоа што двата апстракта имаат ист број. Всушност, во таа година, 1997, ова списание немало импакт-фактор.

- Рецензентската комисија била пристрасна при бодирањето на Националната стратегија за превенција на оралните заболувања кај децата на возраст од 0 до 14 години за периодот 2018-2028, која претставува само продолжение на претходната стратегија со минимални измени и нема основ да се бодува како нова стратегија.

- Рецензентската комисија не го имала предвид моето познавање на англиски јазик, што е документирано со приложување на сертификат што не е случај со другите двајца кандидати. Се прашувам дали во денешно време е дозволено да се одбере наставник на високообразовна институција без познавање на англиски јазик.

- Рецензентската комисија немала предвид дека просекот од додипломските студии на д-р Мери Павлевска изнесува 7,68 и тој е истакнат само во Билтенот бр. 676 од 1997 година, кога била избрана за помлад асистент, во сите други нејзини реизбори и избори вешто се избегнува да се прикаже. Оваа кандидатка на 55-годишна возраст го коригирала својот просек. Во Извештајот не е наведено кои предмети од додипломските предмети се препологани за да се обезбеди просек со кои би можела да конкурира за вонреден професор. Сметам дека во денешно време не е дозволиво да се биде професор со коригиран просек.

- Рецензентската комисија била пристрасна при бодирањето на одредени предавања, и тоа: колешката за предавање на предметите: Превентивна стоматологија, Детска стоматологија, Детска и превентивна стоматологија, Забоздравство во заедницата и Микробиологија за периодот од 2014 до 2019 добила 60 поени, колегата Димков за предавање во истиот период на предметите: Превентивна стоматологија и Микробиологија добил 6 поени, а јас за моето предавање 2017-2018 на предметот Стоматолошко згрижување на пациенти со посебни потреби добив 1,2 поена. Конкурсот за овој избор беше во ноември 2018, а се вреднуваат предавања од 2019 година.

- Рецензентската комисија, исто така, била пристрасна при бодирањето на дел од кандидатите во наставно - образовната дејност во делот: "консултации со студенти во рамките на здравствената клиничка практика". Имено, секаде каде што имало простор за субјективно перципирање на нашиот ангажман како научен кадар на институцијата во која работиме, тоа е максимално искористувано за необјективно додавање на бодови. Имено, колешката Павлевска која е примена на работа само една година пред мене е бодирана со 168 поени, колегата Димков со 18,4 поени, а моето бодирање за овие консултации се само 4,8 поени, што е целосно неприфатливо.

- Рецензентската комисија не ги земала предвид вежбите кои сум ги водела, вежби од 1. циклус студии за предметот Стоматолошка редгенологија за годините 2005-2007 и 2008-2011 18 поени, како и за годините 2014-2018, 18 поени, вежби во 1. циклус студии Детска стоматологија, 2014-2018, кои не се внесени при моето бодирање. Исто така, вежбите по предметот Детска и превентивна стоматологија кои сум ги водела во периодот од 2005 до 2013 од 40,5 поени, потоа вежбите по Забоздравство во заедницата (2005-2013) од 16,2 поени не се внесени при моето бодирање. Потоа, вежбите по Превентивна стоматологија во периодот 2005-2013, исто така, не се внесени кај мене во целост.

- Рецензентската комисија, при бодирањето кај колегата Димков, членството во професионални здруженија и асоцијации е бодувано со 2 поена, а не со 1, како што е тоа кај другите.
- Мојата цитираност на Research Gate изнесува 126, на Димков-46, додека Павлевска М. воопшто не е регистрирана на спомнатата база.
- Рецензентската комисија не го зела предвид и тоа дека сум избрана и врачена ми е награда лично од ректорот за еден од десетте најдобри научници на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ за 2014 година.
- Сметам дека пресметувањето на на поените мора да е според прецизно дефинираните критериуми кои Рецензентската комисија има законска и морална обврска и должност да ги почитува.

Покрај сите овие укажувања, јас **имам остварено највисок број на поени но сепак не сум предложена до ННС да бидам избрана во звањето доцент**. Сакам да истакнам дека целата своја работна кариера ја остварувам на Стоматолошкиот факултет и Клиниката за детска и превентивна стоматологија и секогаш учев од најдобрите. Доколку не постои конкуренција и објективност во изборот на научните звања, нашата институција не може да напредува и да се споредува со соодветни факултети во регионот и во Европската Унија каде што како држава имаме стратешка цел да станеме членка.

Сите ние како научни работници имаме цел и задача да ги вратиме вредностите во државата и да работиме согласно со повисоките етички и морални начела бидејќи образуваме студенти, академски граѓани кои во иднина ќе бидат столбот на оваа држава.

Не се чувствувам пријатно што сум принудена да комуницирам на овој начин со колеги со кои го поминувам работното време некогаш и повеќе отколку со моето семејство. Раководството на нашиот колектив, како и Стоматолошкиот факултет во целост, мораат да имаат во предвид дека со своите постапки ги градат меѓучовечките односи на Факултетот и придонесуваат за општата атмосфера во нашата институција. Да не дозволиме произволните и паушалните оценувања на дел од кандидатите, како и фаворизирањето и давањето предност на одредени кандидати да ги нарушат тие односи.

Поради настанатата ситуација се чувствувам дискриминирано, омаловажено и не доволно ангажирано на катедрата иако имам и големо меѓународно искуство, долг престој на други катедри во регионот, како и личен капацитет да придонесам повеќе во институцијата во која работам.

Доколку бодирањето е ненамерен превид и пропуст на Рецензентската комисија поради преобемниот материјал или непознавањето и занемарувањето на законските одредби, се надевам дека тоа ќе биде коригирано и Комисијата ќе ја

надмине видливата необјективност и пристрасност кон двата предложени кандидата и ќе го коригира заклучокот за да не се наруши угледот на Факултетот.

Искрено се надевам дека Комисијата ќе ги земе во предвид горенаведените укажувања и дека ќе се произнесе позитивно по овој Приговор.

Однапред ви благодарам.

Подносител ма Приговорот,

Н. сор. д-р Весна Амбаркова с.р.

До

Н. сор. д-р Весна Амбаркова

Декан

Продекани

Наставно-научен совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје

ОДГОВОР

на Приговорот на Рефератот за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области детска стоматологија и превентивна стоматологија на Стоматолошкиот факултет во Скопје

Предмет: Одговор на Приговорот на Рефератот за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области детска стоматологија и превентивна стоматологија на Стоматолошкиот факултет во Скопје објавен во Билтен бр. 1188 од 15.3.19 година, поднесен од н. сор. д-р Весна Амбаркова, вработена на Стоматолошкиот факултет во Скопје и на Клиниката за детска и превентивна стоматологија при ЈЗУ УСКЦ „Св. Пантелејмон“ во Скопје

Рецензентската комисија темелно го разгледа Приговорот на кандидатката н. сор. д-р Весна Амбаркова и ги зема предвид сите наводи во Приговорот, при што го дава следниов Одговор на посочените забелешки:

1. Сите кандидати се бодирани според Правилникот на УКИМ, со цел да се утврди дали го имаат минимално потребниот број на бодови (член 11 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на УКИМ, табела 1). Одлуката за конечниот избор е направена од страна на Рецензентската комисија, која во Рефератот ги вреднува **вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатите, од почетокот на кариерата до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот** (член 8 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на УКИМ). Рецензентската комисија ги имаше предвид квалитетите и професионалните достигнувања на пријавените кандидати, и не се раководеше само од бодовната листа.
2. Рецензентската комисија во заклучокот и предлогот на Рефератот се води од Правилникот на УКИМ, Прилог бр. 2- Реферат за избор, и тоа е причината зошто не е пошироко елабориран нивниот предлог.

3. Сите кандидати се бодирани од почетокот на кариерата, поради фактот дека станува збор за прв избор во наставно-научно звање, а не во научно звање, во кое досега беа избрани. Дополнително, кај кандидатите има поминато различен временски период од претходниот избор, односно н. сор. д-р Димков и н. сор. д-р Павлевска се избрани во звањето научен соработник во мај 2014 година, додека н. сор. д-р Амбаркова е избрана во декември 2015, па ова бодување е направено поради унифицираност и соодветна компарација на постигнатите досегашни резултати.
4. Колешката приговара за пристрасност и давање предност на кандидатот н. сор. д-р Димков. Рецензентската комисија при предлагањето на кандидатот за избор во сите наставно-научни звања од научните области детска стоматологија и превентивна стоматологија, и без препорака од кандидатката направи пребарување на релевантните бази, PubMed и Scopus. Притоа, имаше предвид дека тој има објавено монографија на англиски јазик од реномираната публицистичка куќа Lambert Academic Publishing, има објавено 6 труда на PubMed, 8 труда на базата Scopus и h-index 4, додека колешката н. сор. д-р Амбаркова има 5 труда на PubMed, 5 труда на Scopus и h-index 3. Исто така, н. сор. д-р Димков е активен како претседател на Здружението на специјалисти по детска и превентивна стоматологија во втор мандат и има организирано бројни симпозиуми и семинари, а од особено значење е организацијата на првиот конгрес на детски и превентивни стоматолози на Македонија со меѓународно учество. Дополнително, н. сор. д-р Димков и има значајна меѓународна научна активност.
5. Колешката во Приговорот инсистира дека има 58 труда во меѓународни списанија во последните 5 години, но Рецензентската комисија, по разгледувањето на приложените трудови, заклучи дека голем дел од нив се или ревијални трудови, писма до уредникот или едиторијали, а не трудови со оригинални научни резултати.
6. Поради обемноста на разгледуваниот материјал, можни се ненамерни пропусти и печатни грешки при бодувањето на кандидатите, и Рецензентската комисија ги прифаќа сугестиите за можни ненамерни печатни грешки, но тие не се од суштинско значење во конечното бодување и заклучок и предлог за избор на кандидатите, бидејќи сите кандидати ги задоволуваат минимум потребните бодови предвидени со Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на УКИМ.
7. Кај колешката Павлевска е бодувана Националната стратегија за превенција на орални заболувања кај деца од 0 до 14 години во РМ и Акциониот план за оваа Стратегија за периодот 2018-2028 година, бидејќи таа е донесена како посебна Стратегија на Шеесет и втората седница на Владата на Република Македонија одржана на 3.4.2018 год. под бр. 4426-98/1.
8. Сертификатот за познавање на англиски јазик не е земен в предвид, бидејќи познавање странски јазик е општ услов за избор во наставно-научно звање доцент, а кандидатите се предложени за избор во звање-вонреден професор. Освен тоа, овој услов бил проверуван при претходни избори кои се еквивалентни со избор во звањето доцент.
9. Рецензентската комисија ја има земено в предвид наградата која ја има добиено н. сор. д-р Амбаркова и соодветно е бодувана според бодовната листа наведена во Анекс 2.

10. Н. сор. д-р Павлевска го има коригирано просекот од додипломски студии, но тоа е направено согласно со закон, и Рецензентската комисија нема право да го оспорува тој факт.

Заклучно, Рецензентската комисија има високо мислење за сите пријавени кандидати. Сите нив ги познаваме и соработуваме со нив долг временски период, така што претставуваше исклучително тешка задача да се направи објективен избор, но во тоа се воведме, пред сè, од сите карактеристики: научни, стручни, педагошки и др. Рецензентската комисија и по деталното разгледување на Приговорот од н. сор. д-р Весна Амбаркова останува на заклучокот и предлогот до Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет при УКИМ, Скопје, н. сор. д-р Мери Павлевска и н. сор. д-р Александар Димков да бидат избрани во звањето вонреден професор од научните области детска стоматологија и превентивна стоматологија.

Рецензентска комисија,

1. Проф. д-р Елизабета Ѓоргиевска с.р.
2. Проф. д-р Ана Сотировска-Ивковска с.р.
3. Проф. д-р Мира Јанкуловска с.р.

ПРЕГЛЕД

На тема за изработка на магистерски труд прифатен од
 Наставно-нучниот совет на Стоматолошки факултет во Скопје
 на седницата одржана на 31.01. 2019 година

Кандидат	Тема	Ментор	Одлука од Научен совет
Д-р Јасна Симоноска	<p>Наслов на прифатени теми на македонски јазик: Компарација на различни методи на витална пулпотомија кај млечни заби</p> <p>Наслов на прифатени теми на англиски јазик: Comparison of different methods of vital pulpotomy in deciduous teeth.</p>	Проф. д-р Елизабета Ѓоргиевска	Бр. 02-527/1 Од 31.01.2019
Д-р Марко Младеновски	<p>Наслов на прифатени теми на македонски јазик: Улогата на маслото од канабис во терапија на оралниот мукозит</p> <p>Наслов на прифатени теми на англиски јазик: The role of cannabis oil in the treatment of oral mucositis</p>	Проф .д-р Мирјана Поповска	Бр. 02-526/1 31.01.2019

ПРЕГЛЕД

На тема за изработка на магистерски труд прифатен од
 Наставно-нучниот совет на Стоматолошки факултет во Скопје
 на седницата одржана на 07. 03. 2019 година

Кандидат	Тема	Ментор	Одлука од Научен совет
Д-р Осман Јусуф	<p>Наслов на прифатени теми на македонски јазик: Евалуација за потребата од претпротетичка и протетичка рехабилитација кај пациенти во Кичево</p> <p>Наслов на прифатени теми на англиски јазик: Evaluation on the need for preprosthodontic and prosthodontic rehabilitation for patients in Kicevo</p>	Проф. д-р Гордана Ковачевска	Бр. 02-1268/1 Од 07.03.2019

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „МОДЕЛ НА ИНФОРМАЦИСКО-ТЕЛЕКОМУНИКАЦИСКИ СИСТЕМ ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ”, ИЗРАБОТЕНА ОД М-Р ИГОР БИМБИЛОСКИ, ПРИЈАВЕНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО СКОПЈЕ

Со Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје бр. 02-363/4, донесена на седницата одржана на 20. II 2019 година, одредени сме за членови на Комисијата за одбрана на докторската дисертација на кандидатот м-р Игор Бимбилоски, со наслов „Модел на информациско–телекомуникациски систем за подобрување на енергетската ефикасност”.

По извршениот преглед на докторската дисертација, до Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Општи податоци за докторската дисертација

Докторската дисертација со наслов „Модел на информациско–телекомуникациски систем за подобрување на енергетската ефикасност” од м-р Игор Бимбилоски е изложена во 7 поглавја. Заедно со библиографијата, дисертацијата се состои од 176 страници. Извршена е проверка на оригиналноста со базата на трудови при Министерството за образование и наука и според добиениот извештај, докторската дисертација е целосно оригинален труд.

2. Предмет на докторската дисертација

Спојот помеѓу енергетската ефикасност и информациско-телекомуникациските системи и изнаоѓањето на модел кој ќе придонесе за подобрување на еколошките цели е темата на оваа дисертација. ИКТ-технологиите сами по себе учествуваат со неколку проценти (2-3%) во вкупната потрошувачка на енергијата во глобални рамки, но фокусот во оваа дисертација е како тие може да придонесат во подобрување на ефикасноста на искористувањето на енергијата, која според некои проценки може да достигне дури до 20%.

Во дисертацијата детално се анализира ситуацијата во која се наоѓа ИКТ и енергетската индустрија, притоа дефинирајќи ги следниве цели по сегменти:

- 1) Технолошка цел - да се најде решение кое е технолошки одржливо и кое може да користи веќе проверени и потврдени технологии. Така, во оваа дисертација се предлага модел МИТС, кој користи неколку технички елементи, и тоа:
  - а) телекомуникациски сегмент, односно мрежен сегмент, во кој треба да се најдат проверени технологии кои ќе обезбедат доверлив пренос на податоци. Притоа се предлага да се користат два типа на мрежи, и тоа традиционални мрежи на операторите кои веќе постојат, како мрежи од четвртата генерација (4Г мрежи), и мрежи кои ќе бидат со дополнителни опции за доверлив и IoT-пренос на податоци, а тоа се 5Г-мрежите;
  - б) информациски системи, кои може да се користат за паметно управување на енергетската инфраструктура, но пред сè да можат да ги координираат навиките и активностите на потрошувачите. Веќе се употребуваат системи на вештачка интелигенција за управување на корисничките навиките, пред сè за маркетинг-цели, па истата технологија се предлага да се користи и во овој модел за енергетска ефикасност која е кориснички ориентирана;
  - в) корисничка терминална опрема, која треба да биде прифатлива и лесна за употреба. Во предложениот модел се предлага користење на паметни телефони и мобилна апликација, што подразбира дека за крајниот потрошувач не се потребни дополнителни инвестиции, туку само обична инсталација на бесплатна мобилна апликација, која истовремено ќе биде лесна и едноставна за употреба.
- 2) Економска цел - да се најде решение кое во принцип треба да ги задоволува следниве карактеристики:
  - а) да не побарува големи инвестиции и да биде лесно за имплементација;
  - б) да има разумно висок степен на исплатливост, односно да има брз поврат на инвестицијата;
  - в) да биде пропульзивно на пазарот, односно да може брзо да се проширува на голем број потрошувачи.
- 3) Еколошка димензија односно социјална смисла за имплементација на решението, која за цел има:
  - а) намалување на емисија на штетни гасови и промена на климатските услови, односно заштита на околината преку користење на решението односно предложениот модел.
  - б) Промена на свеста и навиките на потрошувачите, кои би се довеле до ниво на самоодржлива еколошка стабилност.

За да се задоволат сите цели со предлог-решението, дисертацијата ја користи теоријата на игри како универзален пристап и методологија за докажување на овие цели. Имено, теоријата на игри како методологија се користи за стратешко позиционирање на субјектите во определена околина, и анализа на можните сценарија и бенефициите или

загубите при тие сценарија. Оттука, имајќи ја предвид разноликоста на целите кои ги дефинираме претходно, теоријата на игра се користи како научна алатка за потврда на исправноста на предложениот ИКТ-модел за енергетска ефикасност.

3. Анализа на трудот

Докторската дисертација е организирана во седум глави. Воведната глава ја објаснува мотивацијата за обработка на темата, целите кои треба да се постигнат со дисертацијата, како и методологијата која се користи во дисертацијата.

Во втората глава на дисертацијата се дава осврт на проблемите со кои се соочуваме околу климатските промени, а кои стануваат сè поактуелни за научната и економската заедница. Притоа, во оваа глава се разгледува и улогата на ИКТ-индустријата во поддршка на климатските промени, пред сè како алатка со која ќе се унапредат процесите во индустријата и бизнисите, односно нејзиниот индиректен придонес за зголемена енергетска ефикасност. При тоа, значењето на дигитализацијата зазема централно место во таа намера, како за сите, така и за енергетската индустрија. Тука, пред сè, би ги споменале новите технологии, кои се препознаваат како дел од 4-тата индустриска револуција, а тоа се IoT-технологиите, вештачката интелигенција, големите податочни бази во облак и нивната обработка за потребите на енергетската индустрија. Како последица на употребата на овие технологии, енергетските мрежи стануваат паметни мрежи, кои се, всушност, комбинација на енергетски и информациско-комуникациски мрежи. Но, технологијата е само еден дел од темите кои се третираат во втората глава. Како што се вообичаено за сите трансформациони процеси, клучниот предизвик е промената на навиките на корисниците. Затоа, се смета дека улогата на потрошувачите за подобрување на мерките за заштита на животната средина е суштинска. Во таа насока, во втората глава даваме и осврт на однесувањето на потрошувачите, нивната комуникација со провајдерите на енергија, значењето на таа комуникација, и можните канали и технологии за комуникација. Секако, тука го објаснуваме и значењето на паметните телефони и мобилни апликации во целиот тој процес.

За целата применета ИКТ-технологија, самите потрошувачи кои се дел од тој екосистем, како и енергетската индустрија во целост, да добијат смисла за примена во реалниот живот, се употребува теорија на игри, како најсоодветен пристап за анализа. Имено, во оваа глава се објаснети случаите каде сè може да се користи теоријата на игра, а посебно примерите во енергетската индустрија, и ја објаснува нејзината основна формулација која подоцна се користи во дизајнот на моделот и проценка на неговите придобивки.

Во третата глава се објаснува ИКТ-моделот со неговите елементи, архитектурата на системот и начинот на поврзување со корисниците. При тоа, се дава осврт на технологиите кои при тоа може да се користат, односно на мобилните мрежи и нивната улога во моделот, потенцијалите на употреба на 5G и IoT-технологиите, и посебно на мобилните телефони и нивната улога во целиот екосистем. Моделот на информатичко-телекомуникациски систем (МИТС) е објаснет преку трите состојби во кои може да се најде корисникот, улогата на паметните телефони како средства за локализација и комуникација, како и нивното влијание во промената на корисничкото однесување. Во

оваа глава, направена и мала анализа од економски аспект, за да се спореди применливоста, односно исплатливоста на овој модел во реална пазарна околина.

Четвртата глава дава опширна анализа на моделот МИТС во насока на ефектите кој тој би ги произвел кон провајдерите и потрошувачите на електрична енергија, како и неговиот придонес кон еколошките цели. Имено, со примена на методологија на конкурентна теорија на игри, се анализира МИТС-от од неговата референтна верзија со два играчи (провајдер и потрошувач) до верзија со мулти провајдери и многу корисници. Со примена на класични елементи на теорија на игри, моделот се скалира, како во смисла на бројот на корисници, така и во смисла на технологиите кој при тоа може да се употребат. Се започнува со анализа на едноставно сценарио на базичен пазар, а се скалира до пазар со паметни мрежи, зелена енергија и дистрибуирано производство. При тоа, исто така се прави анализа на пазар со еднотарифни броила па се скалира до пазар со мултитарифни броила. Со еден збор, анализата опфаќа реални сценарија на пазарот, со што се труди да ги покаже какви се финансните ефекти од употребата на МИТС-от кај провајдерите и потрошувачите. Во оваа глава се презентира и математички модел на МИТС-от кој објаснува кои се условите за негово успешно функционирање и улогата на елементите на пазарот.

Но, анализата на МИТС-от со конкурентна теорија на игра не би била комплетна во нашиот случај, ако не се придодат како цели со највисок приоритет и климатските промени. Затоа во главата 5, а врз основа на наодите добиени во претходната глава се применува анализа со кооперативна теорија на игра. Можеби, ваквиот пристап не е вообичаен во сценаријата со теорија на игра, но во овој случај проценката е дека овие два спротиставени пристапи на прв поглед, даваат позитивни ефекти на употребата на МИТС-от со правилна примена и управување. Имено, во 5-тата глава со примена на принципите на “правична” распределба на користа, го објаснуваме математичкиот модел за распределба на бенефициите од МИТС-от помеѓу играчите на пазарот.

Како производ од добиени резултати во претходните глави, се дава резиме на дисертацијата со осврт на зацртаните цели и остварените резултати. При тоа, се проценува во која мера моделот МИТС ги исполнува првичните очекувања, кои се резултатите кои може да ги постигне, но и неговата практична примена и потенцијали за развој.

4. Верификација на докторската дисертација

Резултатите од истражувањата на проблематиката од докторската дисертација се објавени во статии во меѓународни списанија и зборници на меѓународни конференции. Во врска со дисертацијата, објавени се следниве трудови:

- [1] Игор Бимбилоски, Александар Ристески, “Предлог-концепт за подобрување на енергетската ефикасност со употреба на паметни телефони и вештачки невронски мрежи”, ЕТАИ Македонија, Септември 2018

- [2] Igor Bimbiloski, Aleksandar Risteski, “Modeling of Customer Centric Energy Efficiency System with Mobile Technology and Artificial Intelligence”, ENAR Turkey, November 2018
- [3] Igor Bimbiloski, Aleksandar Risteski, “Model for Energy Efficiency Improvement by using Mobile Technologies and IoT”, Vol 3 No 1-2 (2018): Journal of Electrical Engineering and Information Technologies, 2018
- [4] Igor Bimbiloski, Valentin Rakovic, Aleksandar Risteski, “Providers’ and Consumers’ Mutual Benefits in Energy Efficiency Model with elements of Cooperative Game Theory”, FABULOUS 2019 - 4th EAI International Conference on Future Access Enablers of Ubiquitous and Intelligent Infrastructures, Sofia, 2019
- [5] Igor Bimbiloski, Valentin Rakovic, AnisSefidanoski, Aleksandar Risteski, “Competitive Game Theory Approach of Energy Efficiency ICT Model in Multiplayer Market”, Submitted to IEEE EUROCON 2019, NoviSad
- [6] Igor Bimbiloski, Aleksandar Risteski, “Matching Competitive and Cooperative Game Theory in single ICT Model for Energy Efficiency”, Submitted to Third International Balkan Conference on Communications and Networking, Skopje, North Macedonia, June 10-12, 2019

А во подготовка се трудовите:

- [1] Incentivizing Green Energy Usage with ICT model and Cooperative Game Theory with Transferable Utilities
- [2] Game Theory Model for Scalable Multi Agents Energy Market
- [3] ICT and Game Theory Models for Energy Efficiency with IoT, AI and Blockchain Perspectives
- [4] Economic and Ecologic Alignment with Game Theory approach

5. Оригинални придонеси на дисертацијата

Во оваа дисертација е направен обид да се дефинира систем - МИТС кој ќе ја направи употребата на енергијата поефикасна, а со тоа ќе придонесе и за зачувување на животната околина. За МИТС-от, кој е предложен во оваа дисертација, да биде успешен, сметаме дека треба да задоволува некои предуслови. Тие предуслови, кои се неопходни за успех и успешна имплементација, како и негова трансформација од теоретска во практична околина, а кои МИТС-от кој се предлага ги задоволува се следниве:

- Треба да биде прифатлив за сите страни кои се присутни на енергетскиот пазар. Тоа е постигнато во овој МИТС, бидејќи со математичка метода на теорија на игри покажано е дека МИТС-от е прифатлив и за крајните потрошувачи, и за провајдерите на енергија, а исто дава и придонес кон намалување на емисија на штетни гасови во атмосферата.
- Треба да биде финансиски исплатлив, односно да може да се имплементира со мала инвестиција. И тоа е покажано дека важи за МИТС-от, бидејќи тој ја користи постојните инфраструктура и технологија, и претставува надградба која ги поврзува елементите на ефикасен начин. Инвестицијата во нови ИКТ елементи на МИТС-от е незначително мала,

и таа користи, пред сè, постојни инвестиции како паметни телефони и телекомуникациски мрежи.

- Треба да биде едноставен за имплементација, што исто така е постигнато со овој МИТС, бидејќи се базира на технологија на облак и интернет-платформа, и е достапен до сите потрошувачи на глобално ниво или на помали сегменти на пазарот. МИТС-от може брзо да пенетрира на пазарот, бидејќи предвидува користење на мобилна апликација, а истовремено е едноставно да се користи.
- Имплементацијата на решението, секогаш започнува во помали размери и расте во поголеми, што значи дека МИТС-от треба да биде скалабилен односно надградлив. Како што се гледа во дисертацијата, МИТС-от е скалабилен во две димензии. Првата димензија е техничката скалабилност. Тој е применлив во технологии кои се едноставни па дури и застарени, како, на пример, енергетски мрежи кои работат во монополска ситуација во која има само едноставна технологија за дистрибуција на енергија, еднотарифни ценовни модели, и застарени мерила. Истиот МИТС, видовме дека може технолошки да се развива до најмодерните технологии, притоа земајќи ги предвид најновите комуникациски технологии како 5Г и ИоТ, како вештачка интелигенција, паметни енергетски мрежи, обновливи извори на енергија, системи со далечинско управување итн. Втората димензија е комерцијална скалабилност, односно скалабилност на страната на провајдерот и на страната на потрошувачите. Како што се гледа од дисертацијата, МИТС-от поддржува пазари со неограничен број на потрошувачи и неограничен број на провајдери, како и многубројни сегменти на пазарот. МИТС-от во дисертацијата користи примери од електрична енергија со резидентни потрошувачи, но истиот може да се прошири со бизнис потрошувачи, како и со повеќе типови на енергија која треба да се дистрибуира. Ако се има предвид последното, МИТС-от е проширлив и за потрошувачи во движење, кои можат да користат електрична енергија или фосилни енергенси.
- МИТС-от се фокусира на енергетска ефикасност со координација на активностите на провајдерите и потрошувачите, односно во центарот на МИТС-от се става потрошувачот и е кориснички ориентиран систем. МИТС-от ја остварува енергетската ефикасност преку промена на корисничкото однесување, наспроти технолошките инвестиции кои во енергетскиот сектор се финансиски интензивни.
- МИТС-от е во рамките на политиките на светските и европските регулаторни процеси, што значи дека е подготвен да биде и институционално поддржан. Имено, во официјалните најава за енергетска ефикасност на овие тела, веќе се дава поддршка на истражувања и проекти кои се фокусираат на постигнување на целите за енергетска ефикасност преку промена на навиките на потрошувачите со примена на информациско-телекомуникациски технологии.

Сите гореспоменати услови се исполнети во предлог-системот - МИТС, а најголем дел од нив се потврдени со примена на теоријата на игри. Имено, во дисертацијата се применуваат две форми на теорија на игра: конкурентна и кооперативна теорија на игра.

- Конкурентната теорија на игра е користена за анализа на економските односно финансиските бенефиции од користењето на предложениот МИТС за енергетска ефикасност. Прво, се потврдува дека изборот на конкурентната теорија на игра, со карактеристики на Стокемберг игра на лидер-следбеник е правиот модел за оваа игра, и дека во една таква околина сите играчи имаат бенефиции од користењето на МИТС-от. Оваа игра потврдува дека МИТС-от е употреблив во најразлични типови на пазари, од најпрости до најразвиени, од енергетски пазари со просто еднотарифно броило до пазари со паметни мрежи, обновливи извори и двонасочен транспорт на енергија. Исто

така се покажува дека и во МИТС со повеќе провајдери и потрошувачи, бенефициите од користењето на МИТС-от постојат.

- Во следниот дел со користење на кооперативен тип на игри, се покажува дека освен финансиските ефекти со употреба на МИТС-от, може да се добијат и еколошки бенефити. Тоа подразбира дека доколку субјектите на пазарот успеат да најдат модел на соработка, таа меѓусебна соработка го зголемува ефектот на заштеда, на енергија односно го стимулира користењето на зелена енергија наместо енергија од фосилни горива.

Дисертацијата разгледува мултидисциплинарна проблематика и дава научен придонес во повеќе насоки. Првиот придонес на дисертацијата е понудениот ИКТ-модел - МИТС. Имено, во дисертацијата е покажано дека заложбата на ИКТ-индустријата за придонес кон намалување на зрачењето на штетните гасови преку дигитализацијата на енергетскиот сектор е остварлива, и делумно може да се постигне и со имплементација на МИТС. Теоретски е потврдено дека МИТС ги задоволува сите предуслови за успешна имплементација, и истовремено може да даде заштеда од -1,2 % штетни гасови при производството на електрична енергија. Иако мало во однос на крајната цел на целата ИКТ-индустрија за намалување од -12,2 % до 2030 година за целиот енергетски сектор (не само електрична енергија), сепак МИТС-от отвора перспектива за понатамошна анализа на модели со слични компоненти.

Во оваа дисертација се третира конкретен технолошко-економски-социјален проблем со паралелна примена на конкурентна и кооперативна теорија на игри. Имено, во стручната и научната литература постојат доста примери кои ја третираат теоријата на игра и нејзината примена, но ретко се комбинираат модели на теорија на игра. Со оваа дисертација се покажува дека не секогаш постои еднолик пристап кој треба да се прифати за решавање на проблемите, туку дека е потребно да се бараат најдобрите модели кои соодветствуваат на актуелната ситуација и условите на околината. Колку и да изгледа чудна и контрадиктор на употребата на овие два модели во теорија на игра, во конкретниот пример и предложен ИКТ-концепт, токму тоа ги дава најдобрите резултати за постигнување на крајните цели. Анализата започнува без да се претпостават и однапред да се ограничат можните резултати, така што самата анализа која започнува со конкурентен модел на теорија на игра со проста игра од два играча, доведува до ситуација да истата се искombинира со кооперативна форма на истата игра, но со друга цел, а притоа задржувајќи ги сите бенефиции за постигање на другите цели. Како финална потврда, моделот со теорија на игри покажува дека е можна комбинација на конкурентната и кооперативната игра, за постигнување на различни цели во една иста средина во исто (паралелно) време.

Друг придонес на дисертацијата, кој може да се трансформира од теоретски во практичен, е и делот за пренос на бенефиции од игра со конкурентна во кооперативна форма. Во дисертацијата е дадена и потврдена идејата дека МИТС-от кој е предложен може да даде финансиски бенефиции и за провајдерите и за играчите. Но истовремено, постои потреба за намалена емисија на штетни гасови која може да се реши со промена на навиките на потрошувачите и инвестиции во зелена енергија. Оваа дисертација, со предложениот МИТС, предлага финансиските бенефиции, кои се добиваат од употреба на МИТС-от, да искористат за инвестиции во извори на зелена енергија. Со тоа се решава економската дилема за исплатливоста на зелената енергија со која се соочуваме денеска. Имено, со

оваа дисертација се нуди решение со кое наместо да се одвојуваат дополнителни финансиски средства за инвестиции во зелена енергија, преку кооперативен модел да се искористат веќе постојните буџети, а притоа провајдерите и потрошувачите да не се во загуба.

Дисертацијата освен што дава придонес, таа отвора и нови научни дилеми во областа на примената на ИКТ-технолозијата во енергетскиот сектор а исто така отвара нови истражувачки предизвици во теоријата на игри.

Заклучок и предлог

Врз основа на претходно изнесеното, Комисијата заклучи дека во докторската дисертација „Модел на информациско – телекомуникациски систем за подобрување на енергетската ефикасност”, од кандидатот м-р Игор Бимбилоски, е даден значаен научен придонес во обидот на ИКТ-индустријата позитивно да влијае на подобрена енергетска ефикасност, а со тоа и активно да партиципира во заштитата на животната средина и климатските промени како глобален проблем. Имено, со приложениот модел МИТС и со примена на теоријата на игри, се потврдува дека крајната цел на ИКТ-индустријата може да се постигне преку имплементација на вакви решенија кои имаат технолошка подлога. Теоријата на игра, која се користи во дисертацијата, отвора нови погледи за примена на оваа теорија во технолошките системи воопшто. Ставањето на конкурентниот и кооперативниот модел на теорија на игри во еден ист систем, е невообичаена пракса во теорија на игри, но според приложените резултати се гледа дека оваа коегзистенција е можна во МИТС- системот. Освен што се потврдува стабилноста на системот и целиот екосистем, во дисертацијата се користи и правична прераспределба на бенефициите добиени со примена на технолошко решение во еколошки цели, т.е. во инвестиции на зелена енергија. Со тоа, дисертацијата затвора една целосна идеја која тргнува со глобален климатски проблем, а на крај ја потврдува и практичната примена на технолошко решение, за чија имплементација интерес би имале сите инволвирани страни.

Со постигнатите резултати, кандидатот м-р Игор Бимбилоски покажал длабоко познавање на проблематиката на дисертацијата и истражувачки дух и иницијатива, што резултира во значителен научен и практичен придонес во понатамошна можна имплементација на МИТС-системот на пазарот на енергија во локални рамки, но и пошироко каде има интерес. Резултатите од работата на докторската дисертација се публикувани во шест научни труда на меѓународни списанија и конференции, а уште четири труда се во подготовка.

Врз основа на изложеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно–научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје да го прифати овој извештај и на кандидатот м-р Игор Бимбилоски да му одобри јавна одбрана на докторската дисертација „Модел на информациско–телекомуникациски систем за подобрување на енергетската ефикасност”.

К о м и с и ј а

1. Проф. д-р Лилјана Гавриловска, претседател, с.р.
2. Проф. д-р Александар Ристески, ментор, с.р.
3. Проф. д-р Петар Поповски, Универзитет во Алборг, Данска, член, с.р.
4. Вонр. проф. д-р Перо Латкоски, член, с.р.
5. Вонр. проф. д-р Александра Крколева Матеска, член, с.р.

**ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ**

3. ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	м-р Мише Тутковски	„Доцноантички мозаици во Р. Македонија“	„Late antique mosaics in the Republic of Macedonia“	Проф. д-р Елизабета Димитрова	11.3.2019 10-267/5

**ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ**

2. Магистерски трудови

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Оливер Прокоповски	„Геофизичките истражувања во археологијата во светот и во Република Македонија“	Geophysical research in archaeology in the world and in the Republic of Macedonia	проф. д-р Виктор Лилчиќ Адамс	Бр.10-613/3 11-3-2019
2.	Александар Ликарски	„Археолошки локалитети на територијата на Неготино“	Archeological sites on the territory of Negotino	проф. д-р Антонио Јакимовски	Бр.10-403/5 11-3-2019
3.	Елизабета Синадиноска	„Девијантни поведенија кај средношколската популација во западна Македонија“	Deviant behaviors among the highschool students in Western Macedonia	проф. д-р Татјана Стојаноска-Иванова	Бр.10-883/1 11-3-2019
4.	Маја Орданова	„Квалитет на живот и емоционална интелигенција кај малолетни лица со манифестирано престапничко однесување“	Quality of life and emotional intelligence among juveniles with manifested offensive behavior	проф. д-р Весна Димитријевска	Бр.10-479/4 11-3-2019
5.	Ивана Ѓошевска	„Фонолошко-артикулаторни нарушувања кај деца на возраст од 3 до 6 години“	Phonological articular disorders in children aged from 3 to 6 years	проф. д-р Зора Јачова	Бр.10-685/3 11-3-2019
6.	Вера Арминоска	„Извршниот коучинг и неговата улога во управувањето со човечките ресурси“	The role of executive coaching in human resource management	проф. д-р Јован Пејковски	Бр.10-687/3 11-3-2019
7.	Магдалена Христова	„Принципот и процесот на децентрализација во социјалната заштита како можност и предизвик на локалната власт“	The principle and the process of decentralization in social protection as the possibility and challenge of local government	проф. д-р Сунчица Димитријоска	Бр.10-684/3 11-3-2019

8.	Цветанка Јанкулоска	„Дипломатскиот дијалог и улогата на интернетот и социјалните мрежи во процесот на разрешување конфликти“	Diplomatic dialogue and the role of internet and social networks in the process of conflict resolution	проф. д-р Ана Фрицханд	Бр.10-504/3 11-3-2019
9.	Лепа Војнеска	„Експатријација и развојот на кариера на кадрите во мултинационалните компаниии“	Expatriation of employees and career development in multinational companies	проф. д-р Јован Пејковски	Бр.10-686/3 11-3-2019

ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“

2. ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	м-р Линдита Скендери	„Социолингвистички и прагматички компетенции во наставата по деловен англиски јазик во високото образование во Р. Македонија“	Sociolinguistic and Pragmatic Competences in Business English Courses in Higher Education in R. Macedonia	проф. д-р Солзица Поповска	22-03-2019 бр. 10-48/4

ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“

3. МАГИСТЕРСКИ ТЕМИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Елена Алулоска	„Жената наспроти патријархалните конвенции на британското општество во романите на Џејн Остин и Шарлот Бронте“	A Woman Against the British Society`s Patriarchal Conventions in Jane Austen`s and Charlotte Bronte`s Fiction	проф. д-р Соња Витанова-Стрезова	10-294/3 26.3.2019г.
2.	Теа Дуза	Поет/пророк: Демистификација на традиционалната визијана себството во поезијата на Волт Витман и Ален Гинзберг“	Poet/Prophet: Demystification of the Traditional Vision of the Self in the Poetry of Walt Whitman and Allen Ginsberg	проф. д-р Калина Малеска-Гергај	10-492/3 26.3.2019г.

ПРЕГЛЕД**НА ПРИФАТЕНИ ТЕМИ ЗА ИЗРАБОТКА НА МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ ВО ЕКОНОМСКИОТ ИНСТИТУТ**

Рег. бр.	Име на кандидатот	Наслов на темата	Ментор	Одлука од Научен совет
1.	Валерија Милошевиќ	„Практики на регрутација и селекција на човечките ресурси во малите и средните претпријатија во Република Македонија“ "Practice of recruitment and selection of human resources in small and medium enterprises in Republic of Macedonia"	Д-р Ирина Мајовски	Бр. 02-345/2 од 27.3.2019 година